This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

[illegible]
R [illegible]
1653

[illegible]

VIRGILII EVANGELISANTIS CHRISTIADOS LIBRI XIII.

Inſtante Alexandro Roſæo.

Roterdami,
Sumptibus Arnoldi Leers.
1653.

VIRGILII EVANGELISANTIS CHRISTIADOS LIBRI XIII.

In quibus omnia quæ de Domino noſtro JESU CHRISTO in utroque *Teſtamento*, vel dicta, vel prædicta ſunt, altiſona Divina *Maronis* tubâ ſuaviſſimè decantantur.

Inſtante

ALEXANDRO ROSÆO.

Arma virumque Maro *cecinit, nos acta* Deumque;
Cedant arma Viri, *dum loquor acta* Dei.

ROTERODAMI.

Ex Officinâ ARNOLDI LEERS. 165

Koninklijke
Bibliotheek
te 's Hage.

…INKLYKE…

Ad Illuſtriſſimum Puerum CAROLUM Magnæ Britanniæ Principem.

CAROLE, *ſpes Patriæ, Patris juſtiſſima cura*
Et generate Diis, & geniture Deos.
Cui dextram HENRICI *Magni, & caput opto* JACOBI,
Et pectus patrium religione ſacrum.
Vultus avum præfert, præfer quoque moribus illum;
Vtque refers patrem nomine, mente refer.
Et facito mox cùm matura adoleverit ætas,
Vt firmes Solymæ *mœnia quaſſa tuæ.*
Mœnia quæ maleſana cohors, inimica quieti,
Tentat ſacrilega præcipitare manu.
Et CHRISTUM *venerare, ſuo qui ſanguine nobis*
Hanc Patriam peperit, totque trophæa tulit,
Hoſtibus ejectis, & de Babylone triumphans;
Quæ tibi grandiloquo concinit ore Maro.
Hic vatum Princeps te Principe dignus habetur,
Caſtalia hic fontes cum pietate bibes.

...
ſceptro ſubdere Regn...
...ctorum ſequitur veſtigia Patrum,
...ito Patriæ dicitur eſſe Pater.

C. T. V.

ſtudioſiſſimus

Alex. Ro

Præfatio omnibus hoc Carmen lecturis utilis.

HEM tibi, Amice Lector, Opus antelucanum, à me horis hyemalibus matutinis nondum ſtratis egreſſo decantatum; Aurora namque Muſis amica, & reliquum diei annique tempus aliis ſtudiis & negotiis impendere ſoleo. Sub gallicinium Cynthius (cui Gallus ſacer eſt) aurem vellere & admonere ſolet, ut ſub id tempus Dominum meum, cum *Petro*; quem ille voce tantum ter, ego verò vita & moribus ſæpius abnegavi, cantando flerem, & flendo canerem; hanc Provinciam detractare, mihi religio fuit, præſertim Muſarum oſtiis apertis, & non invita Minerva; Eundem honorem exhibere *Chriſto* volenti, quem *Homerus Vlyſſi* & *Achilli*, *Virgilius Æneæ*: ad hoc Opus concinnandum linguam

:iorem, quanto olim ...
s eminentior ; eſt etiam lin
mmunis maxime, & cujus ben
religionis, civilitatis, legum, r
n, diſciplinarum, & artium pa
es ſumus ; dicendi autem ge
gi poëticum ; utpote oratorio
ntius ; hujus enim finis ſola
ilitas, illius verò utilitas volu
conjuncta, & prodeſſe vol
delectare Poëtæ, propterea
e tulit punctum: Deinde, C
uivis eſſe poteſt, Poëta aute
nisi cui à natura ſpecial
...ſum eſt.

tum aut paſſionum vi, niſi Poëtæ partes agat, ut ſæpe Oratores factitare ſolent. Hinc Poëſis à *Platone*, *Ariſtotele*, *Plutarcho*, aliiſque viris ſapientibus tantum laudata: hinc Imperatores, Principes, Philoſophi, Theologi, Poëtices ſtudium non ſolum in ſummo honore habuerunt, ſed ipſi quoque in eodem egregiam operam navarunt; *Alexander* mortuum *Homerum*, vivo *Ariſtoteli* prætulit; pluris apud *Heronem Syracuſanum* fuit Poëta *Pindarus*, quam *Plato* Philoſophus: *Virgilio* carmina ſua in theatro recitanti, univerſus populus Romanus perinde ac Imperatori aſſurrexit; ejuſdem diem natalem quotannis celebravit *Auguſtus*; *Ovidio Getarum* gens barbara, ſplendidum ſepulchrum extruxit; ſoli Poëtæ digni habiti ſunt, qui cum Imperatoribus lauro coronentur; *Plato* Poëtas ἑρμηνέας & ὑπηρέτας Deorum vocat; (in *Jone*;) Philoſophia quæ in formandis moribus verſatur, in Poëtarum ſententiis omnino radices egit;

 (*Sex-*

poſio) Philoſophia…
ſunt Poëmata defugienda, ſed
matibus nàviter philoſophandu
tarc. de audiend. Poët.) Omnis æ
poëticam longè perfectius fin
, quam per exempla Philoſoph
n : idem quoque ibidem oſten
itatum & legiſlatorum fuiſſe ve
titutum , fabulas adhibere Poë
n, ad hominum mentes ſuaviter
aciterq; movendas. Res ſacra P
eſt. neq; canere prius poteſt, qu
eo * *plenus* : hinc θεόπνευσοι *vates*, P
παρὰ τὸ ποιεῖν, vocantur ; eſt e
… alter Deus : non ſo

ceptis. Longum autem, ut inquit *Seneca*, iter per præcepta, breve & efficax per exempla. Si autem in hoc ἀμύσῳ ſæculo nobiliſſimū. hoc ſtudium pluris haberetur, minus eſſet rixarum, & infrugiferarum diſputationum, quibus Eccleſiæ Chriſtianæ tranquillitas toties turbatur; Quod verò ad phraſin attinet, elegi *Virgilianam*, nihil enim illa purius, caſtius, ornatius; eſt enim *Maro*, non ſolum omnium Poëtarum doctiſſimus, ſed modeſtiſſimus quoque, & vere virgineus, in cujus divino opere non eſt ulla vox obſcœna; in illo ſententiæ, numeri, figuræ, ſimplicitas, candor, ornatus, incomparabilia, ut verbis utar * *Scaligeri.* Quantum ſit in eo eruditionis reconditæ, docti norunt commentatores; in eo, nec *Ethica*, nec *Politica*, nec *Oeconomica*, nec *Aſtronomica*, nec *Geographica*, nec *Theologica* deſiderantur; ex eo gentium mores, terrarum, ac marium ſitus, bellorum ſtratagemata, militare robur, facundiæ vires, deorum ſa-

* *Poët. l. r. 3.*

gilius; ut nec olim Caligul
im eſſe quoſdam adeò ſtu
uto ingenio, ut quibus D
ëtices ſtudium non magi
am Aſinis lyra, aut Suibus
s. Sed hos ne in hominum
ıſu reponendos, cum * A
:o: quidam forte ſtomacha
od prophani Poëtæ verbis d
us religionis noſtræ myſte
ipſerim; quibus reſpondeo
Ambroſii: Cùm in fide nih
aperare poſſunt invenerint,
ſermone reprehendunt; agı
ı ſolum ſententias, ſed etia
ılos Poëtarum ſcripturis i

vis alioqui Poëtarum & Philoſophorum nimis rigidus cenſor, concedit. Tamen, ut ſi quid in aliis utile reperimus, ad noſtrum dogma convertamus; ſi quid verò ſuperfluum de idolis, hæc radamus, his calvitium inducamus, hæc in unguium morem ferro deſecemus; ut Iſraëlitæ juſſi ſunt tractare captivam mulierem. Non propter ſuperſtitionem prophanorum debemus Muſicam fugere, aut literas non diſcere, quia earum repertorem dicunt eſſe *Mercurium*, inquit * *D. Auguſtinus.* Liceat ergo mihi cum Hebræis ſacrum hoc tabernaculum immundorum animalium pellibus conveſtire, & cum primis *Chriſtianis Chriſtum* in idololatrico templo colere, illique ædem profanam conſecrare; quamvis non video, quare tam caſtum & utile *Virgilii* poëma profanum dici debeat; imo illi potius profani ſunt, qui, licet *Chriſtiani*, impudici amoris illecebras carminibus immodeſtis doceant. *Paulus* nihil ſuæ ſanctimoniæ

* *De Prin. Chriſt. lib. c. 18.*

amiſit,

e cognition...
tè ſcribat in 4 *Ecloga*, & in di-
ſu de morte *Cæſaris*, in fine 1 *Geor.*
o tam cœcus eſt, quin hæc de
ſto eſſe dicta, perſpiciat, inquit
Vives.
Sed cur non boni illi viri, qui
nium mortalium puriſſimi habe-
olunt, & qui niſi quod ipſi fa-
it, nil rectum putant; cur, in-
m, non ſuccenſent Apoſtolis, qui
uis profanarum Gentium *Chriſtia-*
Religionem, & *Scripturas* per Or-
n propagarunt? Quod autem no-
na Deorum Gentilium hic uſurpa

ſtare. *Porphyrium* male habuit, quod * *Origenes* omnes Græcorum divitias ad locupletandam *Chriſtianam doctrinam* contulit. *Moyſes* Diſciplinas *Ægyptiorum*, *Daniel* Sapientiam *Chaldæorum*, & *D. Paulus* Poëtas didicerunt, ut his religionem locupletiorem redderent: quanto Auro, Argento, & veſte ſuffarcinatus, exivit de *Ægypto Cyprianus*, *Lactantius*, *Victorinus*, *Optatus*, *Hilarius*, hoc prior *Moyſes* fecerat eruditus omni ſapientia *Ægyptiorum*, inquit * *Auguſtinus*. Præterea illi nobis verborum ſunt Authores, eodem *Auguſtino* teſte. Non mirum *Julianum Chriſtianis* humanarum literarum ſtudiis interdixiſſe, cùm animadvertiſſet * *Ethnicos* propriis ſuis pennis à *Chriſtianis* configi. Ergo mihi liceat *Virgiliani* Carminis ſupellectilem pretioſam (quamvis profanam ex illorum Senatuſconſulto) ad meliorem uſum transferre, & Religionis noſtræ gemmam aureo illo annulo includere. Deinde, nomina hæc Deorum à

* *Euſeb. lib. 6. hiſt. eccl. c. 13.*

* *De doctr. Chriſt. l. 2. c. 40.*

* *Socrat. l. 3. eccleſ. hiſt. c. 10.*

nobis

is ab *Adonai*, & *Jacchi* à *Jah*, &
ini à *Tubal Cain*, & *Muſai* à *Moy*
e Jani, quo *Noachum* intelligo,
, Vino; ergo liceat nobis quo
um eſt vindicare, & à poſſeſſo
illis injuſtis eripere. Tertio
ine *Jovis* non intelligebant Poë
olum aliquod, ſed verum & ſu
ium Deum; ut ex *Virgilianis* Epi
s conſtat; eſt enim illi *Jupiter*
inum rerumque repertor; divûm
r, atque hominum Rex, qui cœ
tempeſtateſque ſerenat; rerum
umma poteſtas; qui fœdera ful-

Momos, qui hunc laborem noſtrum tanquam inutilem carpent & damnabunt; ſed non me latet facilius eſſe μωμῆσθαι, quàm μιμῆσθαι, *reprehendere*, quam *apprehendere*; quis mortalium ἄμωμος eſt, & illi ridiculo Deo non obnoxius? ſed tales aut Scioli ſunt, aut Sycophantæ, aut Philautæ, qui vel ex ignorantia, vel malevolentia, vel nimia ſui opinione carpunt ea quæ ipſi vel non intelligunt, vel præſtare nequeunt. Certè à *Juda* Proditoris mente non ſunt alieni, qui me calumniabuntur, quod pretioſum hoc Unguentum, cum *Magdalena*, in Dominum meum effuderim; an mihi non licebit ſertis laureis & floribus illius caput ornare, quod pro me ſpinis perforatum fuit? aut Templum chartaceum, illi fortè gratius Templo marmoreo, extruere, & dedicare, qui pro me ſanctiſſimum corporis ſui Templum diſſolvit? *Chriſtum* canere & laudare, eſt opus beatorum cœlitum; eſt finis creationis & redemptionis

noſtræ,

um, ad ſacram Hiſtoriam, ...
tiſſimis expreſſam verſibus retrahe
e. Faſtidienti ſtomacho ſalubren
ſcripturarum cibum, mihi liceat, ſa
pientis Medici inſtar, ſuavi condi
mento gratiorem reddere. Hic enin
cum pura *Virgiliana* phraſi, veram pie
tatem, & Religionis noſtræ myſteri
à teneris annis imbibent. * *Plato* dc
cet, Legum-latores Poëtis uti, ut ju
venum animi Carminibus deliniti, l
gibus obſequantur, nec futurus e
hic labor Theologis omnino ſterili
præter enim Divinas Meditatione
... & Religionis r

.ili, quàm ex aureo poculo bibere. Nulla autem eſt in hoc Opere (exceptis paucis) linea, in qua non invenies integrum *Virgilianum* Carmen, vel ſaltem dimidium, aut phraſes illius; more autem poëtico fictiones quaſdam, ſed pias, & Religioni conſonas immiſcui, ne verſifex tantum eſſe videar; quod autem Scriptura fictionibus delectetur, teſtantur tot parabolæ & Apologi per ſacram paginam ſparſi; ubi autem ſuſpicabar ſcrupulum aliquem Lectorem malè habiturum, adjeci marginalem notam ſenſus mei interpretem: qui plures deſiderat, conſulat priorem editionem. Vale Lector, & his mecum fruere; tibique exopto tantam in legendo quantam ego in fingendo voluptatem habui.

A. R.

Abel.
s ſacrificium &
ors, lib. 1.
braham.
i hiſtoria, lib. 1.
Abſolon.
pulchritudo, ſe-
& mors, lib. 4.
Achab.
nors, lib. 5.
Ægyptus.
plagæ, lib. 3.
Angelus.
Ioſepho apparet,
& l. 8. *magis* l. 8.
i nativitatis Chri-
icii, l. 8. *poculum*
ricant, l. 11. *An-*
Chriſtum ſolatur,
Reſurrectionẽ nun-
lib. 12. *Miniſte-*

Antiochus.
Antiochi Hiſtoria, lib. 6.
Apoſtolus.
Apoſtolorum vocatio, l. 8. *à Chriſto docentur*. lib. 9. *Chriſtum putant eſſe ſpiritum*, lib. 10. *Pedes lavantur*, lib. 10. *à Chriſto ſolantur*, ibid. *in horto dormiunt*, lib. 11. *iis apparet Chriſtus*, lib. 12. *remittendi peccata autoritatem habent*, ibid. *piſcantur*, ibid. *Spiritum Sanctum accipiunt*, l. 13. *efficacia in prædicatione*, ibid. *Apoſtolorum varii typi*, ibid. *duodecim nautæ*, ibid.
Arca.

B.

Babel.

B*Abel turris*, lib. 1.

Baptiſta.

Baptiſtæ exultatio in ventre, lib. 6. *laudes*, l. 8. *obtruncatio*, lib. 9.

Betheſda.

Betheſda palus, lib. 10.

Bethlehem.

Bethlemitici infantes, l. 8.

C.

Cælum.

C*Æli deſcriptio poëtica*, lib. 13.

Cain.

Caini homicidium, lib. 1.

Caiphas.

Caiphas orat, lib. 10. *Chriſtum adjurat*, & *veſtes lacerat*, lib. 11.

Canaan.

Cananæa deſcriptio, lib. 3. *Cananitarum bella*, ibid. *Cananææ mulieris importunitas*, lib. 10.

Carolus.

Caroli Regis pietas & laudes, l. 7. *potentia*, l. 13.

Chriſtus.

Chriſti cum Abele collatio, l. 1. *cum Abramo*. ibid. *cum Noacho*, ibid. *cum Arone*, l. 3. *cum Abſolone*, l. 4. *cum Davide & Ionathan*, ib. *cum Enocho*, l 1. *cum Gedeone*, l. 3. *cum Moyſe*, ib. *cũ Iacobo*, l. 2. *cum ſcala Iacobi*, ib. *cum Iephte*, l. 3. *cũ Ioſepho*, l. 2. *cum Iobo*, ibid. *cum Sampſone*, lib. 4. & l. 12. *cum Salomone*, l. 5. *cum Iudith*, ib. *cum Iuda Machabæo*, l. 6. *Chriſtus ſuper omnes Deos Ethnicos*, ibid. *optimus paſtor*, ib. & l. 7. *Chriſti nativitatem prodigia antecedunt*, l. 6. *Angelus nunciat*, ib. *Chriſti nativitas*, ib. *regnũ*, ib. & l. 7. *laudes*, ibid. & lib. 8. *de Chriſto vaticinia*, lib. 7. *Chriſtus arbor*, ib. *ſtatua Nabuchadnezzar*, ibid. *Chriſti pulchritudo*, ibid. *adventus*, ib. *ſub eo, quanta pax & fœlicitas*, ib. *Chriſti epithalamium*, ib. *circumciſio*, l. 8. *in templo oblatio*, ib. *fuga & reditus*, ib. *Chriſtus in templo diſputat*. ib. *matri reſpondet*, ib. *baptiſatur*, & *tentatur*, ib. *docet Apoſtolos*, l. 9. *aquã in vinum mutat*, ibid. *Mercatores templo ejicit*, ib. *morbos curat*, ib *Chriſti cum Samaritana colloquium*, ib. *præſentiam piſces ſentiunt*, ib. & l. 12. *mortuum*

agdalenā ſanat, &
natum excitat, ib.
ria ſua periclitatur,
ſubducit, ib. in de-
s ſeceſſit, l. 10. in-
m 38 annorum, &
picum ſanat, ib. ſic
m & ſurdum, ib. à
lapidatur, ib. Sacer-
m ſervos captat, ib.
sfiguratur, & dæmo-
è puero ejicit; illi
is argentum ſuppedi-
, ib. Lazarum ſuſcitat,
in deſertū Ephrem ſe-
lit, ib. à Maria ungi-
r, ibid. aſina vectus de
ieroſolyma queritur, ib.
cui maledicit, ib. orat
auditur, l. 10. Agnum
um diſcipulis edit, ibid.
Apoſtolorum pedes lavat,
tum ſolatur, & docet, ib.
... ibid. in
crucem bajulat, & ...
dium Hieroſolymæ pr
dicit., ib. mulieres fl
tes reprehendit, ib. cru
figitur, ib., inter duos
trones, quorum uni dat
radiſum, l. 12. orat
inimicis, & matrem
hanni commendat,
animam patri, ib. e
rat, & latus lancea
foratur, ib. Chriſtus
giſter navis Eccleſia
multis figuris adu
tur, l. 6. & l. 12. I
ſeu humano generi
monſtrat, l. 12. ver
ſaus, ib. deſcendi
feros, ib. Chriſti
ra, & reſurrectio,
pi, ib. potentia i
gnando inferno, ib
dalenæ apparet,
... diſcipulis, 1

laudatur ab Angelis & Sanctis, ibid. *aſcenſionis typi*, ibid. *illius ad judicium reditus deſcribitur*, ibidem.

D.

Dagon.

D*Agonis idololatria*, l.4.

David.

Davidis de Goliah victoria, l.4. *de aliis hoſtibus*, ib. *voluntas de templo ædificando*, ib. *afflictiones*, ib.

Deluvium.

Deluvii deſcriptio, l.1.

Deus.

Deus Pater poculum Chriſto mittit, lib. 11. *concilium Angelorum vocat*, *de glorificando Filio*, l.13. *Dei gloria*, ibid.

Diabolus.

Diaboli ejiciuntur, l.9. *Diabolus Chriſtum tentat*, l.8. *fugatur*, ibid. *Iobum vexat*, lib. 2. *Diaboli in porcos intrant*, lib. 8.

E.

Eccleſia.

E*Ccleſiæ deſcriptio*, l.3. & lib. 7. *Eccleſia navis*, lib. 12. *Eccleſiæ amplitudo*, ib. *pericula*, lib. 13.

Eli.

Eli mors, lib. 4.

Elizabeth.

Elizabeth Virginem ſalutat, lib. 6.

Enoch.

Enochi tranſlatio, lib. 1.

Ezechias.

Ezechiæ hiſtoria, lib. 5.

G.

Gabriel.

G*Abriel nativitatem Chriſti nunciat*, l.6.

Gedeon.

Gedeonis victoria, lib. 3.

Gehenna.

Gehenna quis locus, lib. 5.

Goliah.

Goliahæ hiſtoria, lib. 4.

H.

Hæmorrhoiſſa.

H*Æmorrhoiſſa ſanatur* lib. 9.

Hebræus.

Hebræorum idololatria & murmurationes, l. 3. *ſervitutes*, ib. *Iudices*, ib.

Herodes.

Herodes turbatur, l. 8. *conſulit Magos*, ib. *occidit pueros*, ib. *Herodis bella*, l. 9. *Herodes alter natalem diem celebrat*, lib. 9. *Baptiſtam obtruncat*, ib.

I.

Jacobus.

J*Acobi Regis laus*, l. 7.

ibid.
Impius.
m ſupplicia , l. 13.
nentur impii, ib.
Jonathan.
ni & Davidis a-
, l. 4. *Ionathani vi-*
a & mors, ibid.
Jordanis.
is deſcribitur, l. 3.
Joſias.
ietas & mors, l. 5.
Joſeph.
i ſomnia, l. 2. *vendi-*
, *& incarceratio* , *&*
ores, ib. *cum fratribus*
nciliatio , ib. *Ioſephi*
rimathai pietas, l. 12.
Joſuah.
e hiſtoria , lib. 3. *vi-*
... ibid.

dit, l. 11. *ſe ſuſpendit*, 10.
Judicium.
Iudicia divina, l. 1. *Iudicii ultimi deſcriptio*, lib. 13.
Job.
Iobi hiſtoria, lib. 2.
Jaddus.
Iaddus pontifex, lib. 6.
Judith.
Iudith hiſtoria, lib. 5.

L.

Lazarus.
L*azarus ſuſcitatur*, l. 10.
Loth.
Lothi captivitas & liberatio, lib. 1.
Latro.
Latrones crucifiguntur cum Chriſto, lib. 12
Latronis boni confeſſio, ibid.

Magi.
Magi adorant Chriſtũ, l. 8.
Manaſſes.
Manaſſis vita, lib. 5.
Mare.
Maris rubri tranſitus, l. 3.
Mathias. (l. 6.
Mathias vindex libertatis.
Meditatio.
Meditationes de Arca Noæ, l. 1. de Scalâ Jacobi, l. 2. de luctâ Jacobi, ib. de excidio Sodomæ, lib. 1. de Salomone, l. 5. de Jonathan & Davide, l. 4. de Chriſti officio paſtorali, l. 6. de Judæorũ converſione, ib. de Chriſti conceptione, nativitate, circumciſione, & oblatione, l. 8. de Herodis crudelitate, ib. de fuga Chriſti, ib. de Baptiſtæ vitâ ſolitariâ, ibid. de Chriſti paupertate, & Apoſtolorum vocatione, ib. de eorum prædicatione. l. 9. de Chriſti Regno, ib. de tempeſtate, ib. de Magdalenâ, ib. de argento à piſce ſuppeditato, lib. 10. de Chriſti lapidatione, & paſſionibus ejus, ib. deque ejus exilio, ib. de ſterilitate ficus, ib. de Chriſti paſſione in horto, l. 11. de paſſionibus in domo Caiphæ, ib. de Petri abnegatione, ib. de Galli cantu, ib. de Chriſti flagellatione, ibid. de coronâ ſpineâ, & veſte purpureâ, ib. de Virginis Mariæ fletu, l. 11. de Crucis bajulatione, ib. de crucifixione, ib. de nudo capite & manuum extenſione, l. 12. de Solis eclypſi, ib. de Chriſti morte, l. 12. de lateris perforatione, ib. de Chriſti officio nautico, ib. de liquore è corde fluente, l. 12. de Iſmaële, & Eliſha, typis Chriſti, ib. de Chriſti ſepulturâ, de reſurrectione, ib. de Judæorũ malitiâ, l. 12. de Magdalenâ quærente Chriſtũ ib. de corporũ reſurrectio ne, ib. de Thomâ tangen Chriſtũ, ib. de aſcenſio Chriſti, l. 13. de redi ad judicium, ib. de Sp. miſſione, l. 13. de præ catione Apoſtolorũ, ib navis Eccleſ. periculis de Aronis veſtibus, l.
Milites.
Militum mendacium, l
Monſtra.
Monſtra ab Apoſtolis ta quæ, lib. 9.
Moyſes.
Moyſis hiſtor. l. 3. mi ib. victoriæ, ib. n

eptuni *idololatria*, lib. 4.

O.

O*Liveti mons*, lib. 5.

P.

Petrus.

PEtrus Chriſtum *orat*, l. 9. *ſuper mare ambulat*, l. 10. *è piſce argentum extrahit*, l. 10. Malchi *aurem amputat*, l. 11. Chriſtum *negat*, lib. 11. *flet*, ibid. *illi cura ovium committitur*, lib. 13.

Phariſæi.

Phariſæi Chriſto *invident*, lib. 9. lib. 10.

Pharo.

Pharonis *ſomnia*, l. 2. *tyrannis*, l. 3. *ſubmerſio*, ib.

Philiſtim.

Philiſtim *cæduntur*, l. 4.

Pilatus.

Pilatus Chriſtum *exami-*

Regina.

R*Egina* Sabæ *ad* *tus*, lib. 5.

Reſurrectio.

Reſurrectionis Chriſti lib. 12.

Roma.

Romæ *veteris idolola* lib. 6.

S.

Sacrilegium.

S*Acrilegium hujus* *li*, lib. 7.

Salomon.

Salomonis *templum*, *opes & magnificen* *congreſſus cum regi* ba, l. 5. *regnum di* lib. 5. *ſucceſſione* *gno* Judæ, ibid.

Samaritana

Samaritanę *colloqui* Chriſto, lib. 9.

[redacted]

Saul.
Sauli *inauguratio*, l. 4. *invidia in* Davidem, ibid. *Magia & mors*, ibid.
Serpens.
Serpens Diabolus, lib. 3. *ſerpentes igniti*, lib. 3.
Sethidæ.
Sethidarum matrimonia, l. 1.
Sheba.
Shebæ *mors*, lib. 4.
Sichemitæ.
Sichemitarum hiſtoria, lib. 2.
Signa.
Signa prodigioſa Chriſti *nativitatem comitantia*, l. 6. *& mortem*, lib, 12. *mortem ſequentia*, ibid.
Simeon & Simon.
Simeonis *oratio*, lib. 8. Simon *portat crucem*, l. 11.
Sodom.
Sodomæ conflagratio, l. 1. *Sodomæ terræ & lacus deſcriptio*, l. 1. *Sodomitarũ bellũ*, ib. Sol.
Solis defectus, lib. 12.
Sp. Sanctus.
Sp. Sancti efficacia, lib. 13.
Sumatra.
Sumatra quis locus, l. 4.
Sunamitis.
Sunamitidis infans, lib. 12.
T.
Tabernaculum.
T*Abernaculi extructio*, lib. 3.
Tempeſtas.
Tempeſtas ſedata, lib.
Templum.
Templi deſcriptio, l. 4.
pli velum ſcinditur,
Transfiguratio.
Trãsfiguratur Chriſtus
V.
Vaticinia. (
V*Aticinia de* Ch
Velum templ
Veli templi deſcriptio, l
Virgo.
Virginis beatæ genea
l 6 *exultatio*, ib. *mo*
l. 8. *fuga*, ib. *Virgo*
amiſſũ quærit, l. 8 *i*
patientẽ luget, l. 11.
commẽdatur Iohann
natũ defunctum lug
pietas circa defunctu
Uxor.
Vxoris Pilati *ſomnium*
X.
Xriſtiani.
X*Riſtiani ad pacẽ in*
tur, l. 5. *ad bellũ*
inferendũ, ib. & l. 1
ſacrilegium deteſtab
Xriſtianorum bella
deteſtata, l. 8. *Xriſt*
martyria in poculo ſ
l. 11. & *victoriæ*, ib
iterum deteſtata, lib.
Z.
Zenacherib.
Zenacherib *exercitus*

civitate
um, &
onis &
initio
n. Va-
u *Sa-*
gnum,
uſtra;
s præ-
tia &
octri-
ylonii
orum

HRISTIADO

Liber I.

Argumentum.

animadvertens *Solymæ* fundamenta ab *Abele*
ſtimulat *Cainum* Babylonis fundatorem, ut fra
illius ſacrificium *Deo* acceptum fuit) interim
:iſo, *Deus* alios excitat qui *Solymam* ædificent, n
Enosh, Kenan, Malaleël, Iared, Henocum, qui a
ı fuit raptus; *Methuſalem, Noachum*, cujus tem
tigante *Plutone*, *Sethi* poſteri matrimonia contra
iabus *Caini*; ex quibus procreantur Gigantes,
:leribus provocatus *Deus* diluvium immiſit, qu
pecudeſque perierunt, exceptis paucis in Arca ſ
.m autem *Noachus* ex columbâ intellexiſſet ſicc
erram, *Arcâ* egreditur, victimam offert: varia
iis dat, quos agriculturam docet; cum illis *Deu*
igit; ſed ſenex vino captus, à filio *Cham* deriſ
Pluto, ut rurſus *Solymæ* ædificationem impediret,
extructionem turris *Babel* hortatur; quos *Deus* i
t, & loquelam confundit; *Abramum* ex Chalda
ıdam *Solymam* evocat; illi *Chriſtus* promittitu
; *Lothum* captivum liberat. Deſcribitur terra, bel
dium *Sodomitarum*: quæ de *Abele, Noacho*, ·
dicuntur, *Chriſto* applicantur.

Lle ego qui quondam gracili modulatus avena Æ
Carmen, & Ægypto *egreſſus per inhoſpita ſaxa* I
Perque domos Arabum *vacuas & inania regna*

ſuperũ, ſævi memore 5 *Plutonis ob ...*
a quoque in monte eſt paſſus dum conderet
6 *urbem.*
i ligno incubuit, dixitque noviſſima verba,
cram effudit multo cum ſanguine vitam,
ue auſus penetrare ſinus nigrantis Averni,
tandem patrias victor remeavit ad oras?
rtitque 7 *deos* Latii, *&* *genus omne* Latinũ,
anoſque *patres atque alta mœnia* Romæ.
Muſa mihi cauſas memora, quo numine læſo.
idve dolens rex ipſe Deûm tot volvere caſus
ignem pietate virum, *tot adire labores*

orrentia. & horrenda apud *Virgilium* ſignificant venerar
imenda; ſic horrenda *Sibylla Ae.* 6. horrendum religio
rrenda virgo, *Ae.* 11. *Chriſti* autem opera Diabolo & im
it vere horrenda. 2. profugus fuit ſponte non co
ois, non pro ſe. 3. Alto, phraſi *Hebræa,* lacus en
Mare vocatur. 4. Per *Superos,* Principes, Sa
ribus &c intelligo. 5. Per *Plutonem* intelligo Di

[redacted]

in tantas cæli 8 *mens ardet in iras?* 1.12.
premo divûmque hominumque ſatore 1.
gnoſcunt, nullus dolor oſſibus ardet: 9.
in Chriſto *facies ſceleriſve dolive;* 68.
mis fraus noſtra fuit, nihil Ille nec
uſus 9.
patrare nefas; nunquam excidit ore 2.
aut ulli potuit ſuccumbere culpæ; 4.
xam & furias labentis Adami 1.4.
infidum nimium dilexit amicum. 2.9.
antiqua fuit clari cognominis, illam 1.8.
Nini *genitor* 10 Nimbrothus, *& alto* 6.1.
rorum cinxit Semiramis *uxor* 10.
pontes & propugnacula junxit 9.
non illa colo calathiſve Minerva 7.
aſſueta manus, ſed prælia virgo 7.
curſuque pedum prævertere ventos. 7.
ves opum ſtudiiſque aſperrima belli; 1.
fertur terris magis omnibus, unam 1.
coluiſſe aliis; hic illius ara, 1.
uit, hoc regnum Dis gentibus eſſe 1.
a ſinant) jam tum tenditq; fovetq; 1.
ſed enim Judæa *à ſanguine duci* 1.
ſtygias olim quæ verteret arces: 1.
um late regem, verboque potentem 1.

is ſit mens ſeu anima mundi, non eſt tamen animal
Laconici & *Stoici* volebant: eſt enim forma aſſiſtens,
is, quia non eſt pars & ſubſtantia imperfecta.
: *Babylon* eſt, quâ *Satanæ* regnum intelligo. Diabo-
s civitatis, quæ myſticè *Babylon*, &c. *Auguſt. lib.* 2.
armenium, 10 *Nimbrothus* idem putatur qui

1.
1. 5.
1.
1.
1.
1. 8.
2. 1.
G.2.A.
1.
3. 8.
1.
11, 1,
2.
1.
1.
G.2.
G.2.
G.2.
G.1.
[redacted]

Sola Sophoclæo *miracula digna* [13] *cothurno.* Ec. 8.
Non ego cuncta meis amplecti verſibus opto, G. 2.
Non, mihi ſi lingua centum ſint, oraque centum G. 2.
Ferrea vox; ſed ſumma ſequar faſtigia rerum; 6. 1.
Et prima expediam repetens ab origine mundi G. 4.
Inſidias Satanæ, fraudes atque horrida bella 2. 6.
In Chriſtũ *&* Chriſti *famulos; quos ipſe priuſquã* 3. 1.
Deſcendit cœlo, terra præmiſit in orbem 2. 1.
Optatas fundare arces, & tecta Sionis, 4.
Molirique arcem, & manibus ſubvolvere ſaxa: 7. 1.
Quos omnes ferro inſequitur vel fraude fatigat 2. 6.
Propterea pendent opera interrupta, minæque 4.
Murorum ingentes, æquataque machina cœlo. 4.
Nec poſſunt cœpta turres aſſurgere, donec 4.
Ipſe expectatus Solymææ *conditor arcis* 6. 8.
Venit, & invicta fabricavit mœnia dextra: 6. 9.
Quæ neque vis humana poteſt, nec janua Ditis 6. 1. 6.
Vincere nec duro poterunt convellere ferro. 4. 4.
Vix è conſpectu patriæ fœlicis in [14] *altum* 1.
Vela dabant mœſti; & ſpumas ſalis ære ruebant 1.
Patres primævi, invidiæ fallacis Averni 7. 2.
Expulſi patria, & jactati gurgite vaſto 8. 1.
Incerti quo fata ferunt, ubi ſiſtere detur; 3.
Cùm Pluto *æternũ ſervans ſub pectore vulnus,* 1.
Excitat Æolias *maleſida mente procellas;* 5. 10.
Disjecitque rates, evertitque æquora ventis. 1.

13 Cothurnus hic ſumitur non pro Tragœdorum calceo, aut ve natorio; quorum ille procerus erat & ſubere fultus: hic planus & humilis nec pro Tragœdiis, ſed pro ſublimi dicendi genere. 14 Pe Mare mundum intelligo turbidum & amarum, periculis plenum, & monſtris refertum. Mare eſt alternis æſtibus reciprocum, mod allevans nos ſubitis incrementis, modò majoribus damnis deferens aſſidueque jactans, &c. *Seneca conſol. ad Polyb. cap.* 28.

G.:.G.3
4.12.
s. 12.2.
G. 1.
Ec.8.
6.
2.8.
ne 9.
9.3.
;. 2.
is 4.7.
um 7.
7.
no 7.9.
12.
ant 7.1.
6.
eſsl-
1.6.
agro 1.
Im

Quę
Inte
Cur
Imp
Dan
Per
Arn
Sa
Tr
L
E
F
A
C

[redacted]

haſit enim ſub pectore vulnus, & uda 7.
r, tenuemque incluſit 15 *ſanguine vitā.* 7.
16 *humo tegere, & foveis abſcondere tantum* G. 3.
t ſe poſſe nefas, ſed qui omnia novit 4. G. 4.
it, quæ fuerint, quæ mox ventura trahuntur G. 4.
s aras; trajectaque pectora ferro 1.
t, cæcumque domus ſcelus omne retexit. 1.
m ſcelerum furiis agitantibus amens, 4.
notus, egens, terra Deſerta peragrat: 1.
ndam torto volitans ſub verbere turbo 7.
ueri magno in gyro vacua atria circum 7.
udo exercent: ille actus habena 7.
s fertur ſpatiis: ſtupet inſcia turba, 7.
que manu mirata volubile buxum; 7.
imos plaga; non curſu ſegnior illo 7.
es ſylvaſque agitur; trepidumque ſequuntur 4. 7.
facibus furiæ & ſerpentibus atris. 4.
occurrit germani fratris imago 6. 9.
& ora modis attollit pallida miris; 1.
m ad pœnam ingenti clamore repoſcens. 6. G. 3.
fraternum potavit terra cruorem G. G. 3.
vas tribuloſque, interque nitentia culta G. 1.
ylva ſubit, ſegniſque horreſcit in arvis G. 1.
, Agricolas vanis eludit avenis G. 1.
ta ſeges, quin & lapis omnia nudus G. 1. E. 1

em *Abelis* ſanguinolentam fuiſſe, indicat *Deus* his verbis: *is fratris tui*, &c. ſic *Chriſtus* Matth 24. 35. 16 Sic *bus Cainum* nempe abdidiſſe cadaver fratris. *Antiq. l.* 8.

ꝏ

æci-
n.

). 6.

), 6.

, l. 8.
lib. 9.
ſe ſpi-
les la-
Chri-
s hor-
1. *iis*
b. 12.
t au-
ibid.
ritum

B.
abel.
urris, lib. 1.
ptiſta.
ultatio in ven-
;: laudes, l. 8.
io, lib. 9.
:heſda.
us, lib. 10.
lehem.
infantes, l. 8.
C.
elum.
eſcriptio poëti-
lib. 13.
Cain.
idium, lib. 1.
phas.
lib. 10. *Chri-*
rat, & *veſtes*
ib. 11.
naan.
ſcriptio, lib. 3.
um bella, ibid.
mulieris im-
, lib. 10.
rolus.
pietas & lau-
otentia, l. 13.
iltus.
Abele collatio,
Abramo. ibid.
ho, ibid. *cum*
. cum Abſolo-
um Davide &
ib. *cum Eno*

cho, l 1. *cum Gedeone*, l. 3. *cum Moyſe*, ib. *cū Iacobo*, l. 2. *cum ſcala Iacobi*, ib. *cum Iephte*, l. 3. *cū Ioſepho*, l. 2. *cum Iobo*, ibid. *cum Sampſone*, lib. 4. & l. 12. *cum Salomone*, l. 5. *cum Iudith*, ib. *cum Iuda Machabæo*, l. 6. *Chriſtus ſuper omnes Deos Ethnicos*, ibid. *optimus paſtor*, ib. & l. 7. *Chriſti nativitatem prodigia antecedunt*, l. 6. *Angelus nunciat*, ib. *Chriſti nativitas*, ib. *regnū*, ib. & l. 7. *laudes*, ibid. & lib. 8. *de Chriſto vaticinia*, lib. 7. *Chriſtus arbor*, ib. *ſtatua Nabuchadnezzar*, ibid. *Chriſti pulchritudo*, ibid. *adventus*, ib. *ſub eo, quanta pax & fœlicitas*, ib. *Chriſti epithalamium*, ib. *circumciſio*, l. 8. *in templo oblatio*, ib. *fuga & reditus*, ib. *Chriſtus in templo diſputat*. ib. *matri reſpondet*, ib. *baptiſatur*, & *tentatur*, ib. *docet Apoſtolos*, l. 9. *aquā in vinum mutat*, ibid. *Mercatores templo ejicit*, ib. *morbos curat*, ib *Chriſti cum Samaritana colloquium*, ib. *præſentiam piſces ſentiunt*, ib. & l. 12. *mor-*

ia ſua periclitatur,
ubducit, ib. in de-
ſeceſsit, l. 10. in-
s 38 annorum, &
icum ſanat, ib. ſic
& ſurdum, ib. à
pidatur, ib. Sacer-
ſervos captat, ib.
guratur, & dæmo-
puero ejicit; illi
argentum ſuppedi-
. Lazarum ſuſcitat,
deſertū Ephrem ſe-
ib. à Maria ungi-
id. aſina vectus de
ſolyma queritur, ib.
maledicit, ib. orat
ditur, l. 10. Agnum
liſcipulis edit, ibid.
ſtolorum pedes lavat,
dium Hieroſolymæ præ-
dicit, ib. mulieres flen-
tes reprehendit, ib. cruci-
figitur, ib., inter duos la-
trones, quorum uni dat pa-
radiſum, l. 12. orat pro
inimicis, & matrem Io-
hanni commendat, &
animam patri, ib. expi-
rat, & latus lancea per-
foratur, ib. Chriſtus ma-
giſter navis Eccleſiæ, ib,
multis figuris adumbra-
tur, l. 6. & l. 12. Iſmaëli
ſeu humano generi fontem
monſtrat, l. 12. verus Eli-
ſæus, ib. deſcendit ad in-
feros, ib. Chriſti ſepultu-
ra, & reſurrectio, ib. ty-
pi, ib. potentia in expu-

laudatur ab Angelis & Sanctis, ibid. *aſcenſionis typi*, ibid. *illius ad judicium reditus deſcribitur*, ibidem.

D.

Dagon.

D*Agonis idololatria*, l.4.

David.

Davidis de Goliah victoria, l. 4. *de aliis hoſtibus*, ib. *voluntas de templo ædificando*, ib. *afflictiones*, ib.

Deluvium.

Deluvii deſcriptio, l. 1.

Deus.

Deus Pater poculum Chriſto mittit, lib. 11. *concilium Angelorum vocat, de glorificando Filio*, l.13. *Dei gloria*, ibid.

Diabolus.

Diaboli ejiciuntur, l.9. *Diabolus Chriſtum tentat*, l.8. *fugatur*, ibid. *Iobum vexat*, lib. 2. *Diaboli in porcos intrant*, lib. 8.

E.

Eccleſia.

E*Ccleſiæ deſcriptio*, l. 3. & lib. 7. *Eccleſia navis*, lib. 12. *Eccleſiæ amplitudo*, ib. *pericula*, lib. 13.

Eli.

Eli mors, lib. 4.

Elizabeth.

Elizabeth Virginem ſalutat, lib. 6.

Enoch.

Enochi tranſlatio, lib. 1.

Ezechias.

Ezechiæ hiſtoria, lib. 5.

G.

Gabriel.

G*Abriel nativitatem Chriſti nunciat*, l. 6.

Gedeon.

Gedeonis victoria, lib. 3.

Gehenna.

Gehenna quis locus, lib. 5.

Goliah.

Goliahæ hiſtoria, lib. 4.

H.

Hæmorrhoiſſa.

H*Æmorrhoiſſa ſanatur* lib. 9.

Hebræus.

Hebræorum idololatria & murmurationes, l. 3. *ſervitutes*, ib. *Iudices*, ib.

Herodes.

Herodes turbatur, l. 8. *conſulit Magos*, ib. *occidit pueros*, ib. *Herodis bella*, l. 9. *Herodes alter natalem diem celebrat*, lib. 9. *Baptiſtam obtruncat*, ib.

I.

Jacobus.

J*Acobi Regis laus*, l.

ſtoria, l. 3. *ſacriſi-*
ibid.

Impius.

n ſupplicia, l. 13.
nentur impii, ib.

Jonathan.

ni & Davidis a-
, l. 4. *Ionathani vi-*
a & mors, ibid.

Jordanis.

is deſcribitur, l. 3.

Joſias.

ietas & mors, l. 5.

Joſeph.

i ſomnia, l. 2. *vendi-*
, *& incarceratio*, *&*
ores, ib. *cum fratribus*
onciliatio, ib. *Ioſephi*
rimathæi pietas, l. 12.

Joſuah.

l. 6. ...
chatur, l. 10. *Chriſti*
dit, l. 11. *ſe ſuſpendi*

Judicium.

Iudicia divina, l. 1. *Iu*
ultimi deſcriptio, lib

Job.

Iobi hiſtoria, lib. 2.

Jaddus.

Iaddus pontifex, lib. 6

Judith.

Iudith hiſtoria, lib. 5.

L.

Lazarus.

Lazarus ſuſcitatur

Loth.

Lothi captivitas &
tio, lib. 1.

Latro.

Latrones crucifigunt
... lib. 12.

Magi.
Magi *adorant* Chriſtũ, l. 8.
Manaſſes.
Manaſſis *vita*, lib. 5.
Mare.
Maris rubri tranſitus, l. 3.
Mathias. (l. 6.
Mathias *vindex libertatis*,
Meditatio.
Meditationes de Arca Noæ, l. 1. *de Scalâ* Jacobi, l. 2. *de lucta* Jacobi, ib. *de excidio* Sodomæ, lib. 1. *de* Salomone, l. 5. *de* Jonathan *&* Davide, l. 4. *de* Chriſti *officio paſtorali*, l. 6. *de* Judæorũ *converſione*, ib. *de* Chriſti *conceptione*, *nativitate*, *circumciſione*, *&* *oblatione*, l. 8. *de* Herodis *crudelitate*, ib. *de fuga* Chriſti, ib. *de* Baptiſtæ *vitâ ſolitariâ*, ibid. *de* Chriſti *paupertate*, *&* Apoſtolorum *vocatione*, ib. *de eorum prædicatione*. l. 9. *de* Chriſti *Regno*, ib. *de tempeſtate*, ib. *de* Magdalenâ, ib. *de argento à piſce ſuppeditato*, lib. 10. *de* Chriſti *lapidatione*, *&* *paſſionibus ejus*, ib. *deque ejus exilio*, ib. *de ſterilitate ficus*, ib. *de* Chriſti *paſſione in horto*, l. 11. *de paſſionibus in domo* Caiphæ, ib. *de* Petri *abnegatione*, ib. *de Galli cantu*, ib. *de* Chriſti *flagellatione*, ibid. *de coronâ ſpineâ*, *& veſte purpureâ*, ib. *de Virginis* Mariæ *fletu*, l. 11. *de Crucis bajulatione*, ib. *de crucifixione*, ib. *de nudo capite & manuum extenſione*, l. 12. *de Solis eclypſi*, ib. *de* Chriſti *morte*, l. 12. *de lateris perforatione*, ib. *de* Chriſti *officio nautico*, ib. *de liquore è corde fluente*, l. 12. *de* Iſmaële, *&* Eliſha, *typis* Chriſti, ib. *de* Chriſti *ſepulturâ*, *de reſurrectione*, ib. *de Iudæorũ malitiâ*, l. 12. *de* Magdalenâ *quærente* Chriſtũ, ib. *de corporũ reſurrectione*, ib. *de* Thomâ *tangente* Chriſtũ, ib. *de aſcenſione* Chriſti, l. 13. *de reditu ad judicium*, ib. *de Sp. S. miſſione*, l. 13. *de prædicatione Apoſtolorũ*, ib. *de navis Eccleſ. periculis*, ib. *de* Aronis *veſtibus*, l. 3.
Milites.
Militum mendacium, l. 2.
Monſtra.
Monſtra ab Apoſtolis fugata quæ, lib. 9.
Moyſes.
Moyſis *hiſtor*. l. 3. *miracula*, ib. *victoria*, ib. *mors*, ib.

tuni *idololatria*, lib. 4.

O.

O*Liveti mons*, lib. 5.

P.

Petrus.

PEtrus Chriſtum *orat*, l. 9. *ſuper mare ambulat*, l. 10. *è piſce argentum extrahit*, l. 10. Malchi *aurem amputat*, l. 11. Chriſtum *negat*, lib. 11. *flet*, ibid. *illi cura ovium committitur*, lib. 13.

Phariſæi.

Phariſæi Chriſto *invident*, lib. 9. lib. 10.

Pharo.

Pharonis *ſomnia*, l. 2. *tyrannis*, l. 3. *ſubmerſio*, ib.

Philiſtim.

Regina.

R*Eginæ* Sabæ *adi*tus, lib. 5.

Reſurrectio.

Reſurrectionis Chriſti lib. 12.

Roma.

Romæ *veteris idolola* lib. 6.

S.

Sacrilegium.

S*Acrilegium hujus* li, lib. 7.

Salomon.

Salomonis *templum*, *opes & magnificen* *congreſſus cum regi*ba, l. 5. *regnum di* lib. 5. *ſucceſſione* *gno* Judæ, ibid,

Samaritana

Saul.
Sauli *inauguratio*, l. 4. *invidia in* Davidem, ibid. *Magia & mors*, ibid.
Serpens.
Serpens Diabolus, lib. 3. *ſerpentes igniti*, lib. 3.
Sethidæ.
Sethidarum matrimonia, l. 1.
Sheba
Shebæ *mors*, lib. 4.
Sichemitæ.
Sichemitarum hiſtoria, lib. 2.
Signa.
Signa prodigioſa Chriſti *nativitatem comitantia*, l. 6. *& mortem*, lib. 12. *mortem ſequentia*, ibid.
Simeon & Simon.
Simeonis *oratio*, lib. 8. Simon *portat crucem*, l. 11.
Sodom.
Sodomæ conflagratio, l. 1. *Sodomæ terræ & lacus deſcriptio*, l. 1. *Sodomitarũ bellũ*, ib. Sol.
Solis defectus, lib. 12.
Sp. Sanctus.
Sp. Sancti efficacia, lib. 13.
Sumatra.
Sumatra quis locus, l. 4.
Sunamitis.
Sunamitidis infans, lib. 12.
T.
Tabernaculum.
T*Abernaculi extructio*, lib. 3.
Tempeſtas.
Tempeſtas ſedata, lib. 9.
Templum.
Templi deſcriptio, l. 4. *templi velum ſcinditur*, l. 12.
Transfiguratio.
Trãsfiguratur Chriſtus, l. 10.
V.
Vaticinia.
V*Aticinia de* Chriſto, (lib 7.
Velum templi.
Veli templi deſcriptio, l. 12.
Virgo.
Virginis beatæ genealogiæ, l 6 *exultatio*, ib. *modeſtia*, l. 8. *fuga*, ib. *Virgo natum amiſsũ quærit*, l. 8 *indigna patientẽ luget*, l. 11. & 12. *commẽdatur Iohanni*, l. 12. *natũ defunctum luget*. ib. *pietas circa defunctum*, ib.
Uxor.
Vxoris Pilati *ſomnium*, l. 11.
X.
Xriſtiani.
X*Riſtiani ad pacẽ invitantur*, l. 5. *ad bellũ Turcis inferendũ*, ib. & l. 12. 13. *ſacrilegium deteſtabile*, l. 7. *Xriſtianorum bella mutua deteſtata*, l. 8. *Xriſtianorũ martyria in poculo ſculpta*, l. 11. & *victoriæ*, ib. *bella iterum deteſtata*, lib. 13.
Z.
Zenacherib.
Zenacherib *exercitus*, l. 5.

Argu-

que ad Domini in cœlos elevationem. V
ppugnat & perſequitur Rex *Pluto* ſeu *S*
nullum non movet lapidem, ut Regnu
leſiâ ſubversâ in terris ſtabiliat, ſed fruſtr
im *Chriſtus* viros virtute & miraculis pr
emiſit, qui *Solymam* à Satanæ malitia
tuerentur; Tandem ipſe venit, qui doctr
, miraculis, & morte, Regnum *Babylon*
ccleſiam ſtabilivit; de *Plutone* & malorui
conciliabulo triumphavit.

Admonitio ad Lectorem.

uſtiore margine, *l* ſignificat librum; *E*, I
n; *G*, Georgicorum librum; *Æ*, Æne

CHRISTIADOS

LIBER I.

Argumentum.

Pluto animadvertens *Solyma* fundamenta ab *Abele* jacta,
ıvidia ſtimulat *Cainum* Babylonis fundatorem, ut fratrem
quod illius ſacrificium *Deo* acceptum fuit) interimeret;
uo occiſo, *Deus* alios excitat qui *Solymam* ædificent, nempe
'*ethum, Enosh, Kenam, Malaleël, Iared, Henocum*, qui ad Pa-
adiſum fuit raptus; *Methuſalem, Noachum*, cujus tempori-
us, inſtigante *Plutone, Sethi* poſteri matrimonia contrahunt
um filiabus *Caini*; ex quibus procreantur Gigantes, quo-
um ſceleribus provocatus *Deus* diluvium immiſit, quo ho-
nines pecudeſque perierunt, exceptis paucis in Arca ſerva-
is; cùm autem *Noachus* ex columbâ intellexiſſet ſiccatam
urſus terram, *Arcâ* egreditur, victimam offert: varia præ-
epta filiis dat, quos agriculturam docet; cum illis *Deus* fœ-
us pepigit; ſed ſenex vino captus, à filio *Cham* deridetur:
ıterea *Pluto*, ut rurſus *Solymæ* ædificationem impediret, om-
es ad extructionem turris *Babel* hortatur; quos *Deus* iratus
liſperſit, & loquelam confundit; *Abramum* ex Chaldæa ad
xtruendam *Solymam* evocat; illi *Chriſtus* promittitur, &
'*anaan*; *Lothum* captivum liberat. Deſcribitur terra, bellum,
t excidium *Sodomitarum*: quæ de *Abele, Noacho, Abra-
mo*, &c. dicuntur, *Chriſto* applicantur.

Ille ego qui quondam gracili mo-
dulatus avena Æ.l.1.
Carmen, & Ægypto *egreſſus per*
inhoſpita ſaxa 1.5.
Perque domos Arabum *vacuas &*
inania regna 6.

Ge

4

rand
ione
impi
coad
ebim

mpulit? an tantas cæli 8 *mens ardet in iras?* 1.12.
Certe in ſupremo divûmque hominumque ſatore 1.
Nulla ira ignoſcunt, nullus dolor oſsibus ardet: 9.
Nulla erat in Chriſto *facies ſceleriſve dolive;* 68.
Verum omnis fraus noſtra fuit, nihil Ille nec auſus 9.
Nec potuit patrare nefas; nunquam excidit ore 2.
Fraus ulla, aut ulli potuit ſuccumbere culpæ; 4.
Unius ob noxam & furias labentis Adami 1.4.
Hæc tulit, infidum nimium dilexit amicum. 2.9.
Vrbs 9 *antiqua fuit clari cognominis, illam* 1.8.
Fundavit Nini *genitor* 10 Nimbrothus, *& alto* 6.1.
Aggere murorum cinxit Semiramis *uxor* 10.
Nini, *tum pontes & propugnacula junxit* 9.
Bellatrix; non illa colo calathiſve Minerva 7.
Fœmineas aſſueta manus, ſed prælia virgo 7.
Dura pati, curſuque pedum prævertere ventos. 7.
Hæc urbs dives opum ſtudiiſque aſperrima belli; 1.
Quã Pluto *fertur terris magis omnibus, unam* 1.
Poſthabitis coluiſſe aliis; hic illius ara, 1.
Hic cultus fuit, hoc regnum Dis gentibus eſſe 1.
(Si qua fata ſinant) jam tum tenditq; fovetq; 1.
Progeniem, ſed enim Judæa *à ſanguine duci* 1.
Audierat, ſtygias olim quæ verteret arces: 1.
Hinc populum late regem, verboque potentem 1.

8 Licet *Deus* ſit mens ſeu anima mundi, non eſt tamen animal mundus, ut *Platonici* & *Stoici* volebant: eſt enim forma aſſiſtens, non informans, quia non eſt pars & ſubſtantia imperfecta.

9 Urbs hæc *Babylon* eſt, quâ *Satanæ* regnum intelligo. Diabolus rector ejus civitatis, quæ myſticè *Babylon*, &c. *Auguſt. lib.* 2. *contr. epiſtol. Parmenium.*

10 *Nimbrothus* idem putatur qui *Belus.*

[illegible] rege [illegible] ſuperbum [illegible]

[illegible] quod nempe capiti contenderet anguis

[illegible] malū pedibus fatale [illegible] dracones G[illegible]

[illegible] accenſus jactatos æquore toto

[illegible] cum ſociis, terraq; extrema ſequentes

[illegible] longe Solymis, multoſque per annos

[illegible] caedes, per tot diſcrimina rerum

[illegible] hoſtes, animiſque litantes,

[illegible] terram & maria omnia circum;

[illegible] Solymæam condere gentem!

[illegible] accepimuſq; una decurre laborē

[illegible] fama [illegible] merito pars maxima noſtra

[illegible] Deus, pelagoq; volans da vela petenti;

[illegible] atq; audacibus annue cœptis

[illegible] rerum liceat mihi ferre per orbem,

[illegible] intelligo vel ipſum Deum, vel ine[illegible] [illegible] tempora, præſens, præteritum, & f[illegible] [illegible] unde Numa, Decima, Morta, ut vid[illegible] [illegible] Theo. &c. ad Græc.in[illegible] [illegible] Prophetas intellig[illegible] [illegible] rerum præteritarum, præ[illegible] [illegible] rerum [illegible] in denunciand[illegible]

Sola Sophocl æo *miracula digna* 13 *cothurno.* Ec. 8.
Non ego cuncta meis amplecti verſibus opto, G. 2.
Non, mihi ſi linguæ centum ſint, oraque centum G. 2.
Ferrea vox; ſed ſumma ſequar faſtigia rerum; 6. 1.
Et prima expediam repetens ab origine mundi G. 4.
Inſidias Satanæ, fraudes atque horrida bella 2. 6.
In Chriſtũ & Chriſti *famulos; quos ipſe priuſquã* 3. 1.
Deſcendit cælo, terræ præmiſit in orbem 2. 1.
Optatas fundare arces, & *tecta* Sionis, 4.
Molirique arcem, & *manibus ſubvolvere ſaxa:* 7. 1.
Quos omnes ferro inſequitur vel fraude fatigat 2. 6.
Propterea pendent opera interrupta, minæque 4.
Murorum ingentes, æquataque machina cælo. 4.
Nec poſſunt cœpta turres aſſurgere, donec 4.
Ipſe expectatus Solymæ *conditor arcis* 6. 8.
Venit, & *invicta fabricavit mœnia dextra:* 6. 9.
Quæ neque vis humana poteſt, nec janua Ditis 6. 1. 6.
Vincere nec duro poterunt convellere ferro. 4. 4.
Vix è conſpectu patriæ fœlicis in 14 *altum* 1.
Vela dabant mœſti; & *ſpumas ſalis ære ruebant* 1.
Patres primævi, invidia fallacis Averni 7. 2.
Expulſi patria, & *jactati gurgite vaſto* 8. 1.
Incerti quo fata ferunt, ubi ſiſtere detur; 3.
Cùm Pluto *æternũ ſervans ſub pectore vulnus,* 1.
Excitat Æolias *malefida mente procellas;* 5. 10.
Disjecitque rates, evertitque æquora ventis. 1.

13 Cothurnus hic ſumitur non pro Tragœdorum calceo, aut ve natorio; quorum ille procerus erat & ſubere fultus: hic planus & humilis nec pro Tragœdiis, ſed pro ſublimi dicendi genere. 14 Pe Mare mundum intelligo turbidum & amarum, periculis plenum, & monſtris refertum. Mare eſt alternis æſtibus reciprocum, mod allevans nos ſubitis incrementis, modò majoribus damnis deferens aſſidueque jactans, &c. *Seneca conſol. ad Polyb. cap.* 28.

itque vadis & *funere mergit acerbo,*
regnum Solymæ *ſtygias averteret arces.*
xercebat humum tauris, & *pura* Cainu
na credebat ſulcis; ſed paſtor Abelus
igeras tondebat oves hirtaſque capellas.
ſitis aras d [illegible] *ediis ſolvunt;* [illegible]
um primitias, & *liba ferebat ad aras*
or, at hic pingues pecudes & *rite ſacrata*
ummam jugulans gratos mactabat honor
autem cælo ceciderunt crebra ſereno
ura, corripuit tremulis altaria flammis
ab atherio cæli demiſſus Olympo,
molli tactu ſacrum lambebat Abelis.
urium agnovit juvenis, duplice ſque repe
ulit ad cælum palmas, & *numen adorat*
tulit hanc ſpeciem furiata mente Cainu
Stygiæ *regnator aqua: qui verbera tect*
reaſque inferre faces ſolet atque venenu
dia, & *charos armare in prælia fratres:*

Impius, hæſit enim ſub pectore vulnus, & uda 7.
Vocis iter, tenuemque incluſit [15] *ſanguine vitã.* 7.
Corpus [16] *humo tegere, & foveis abſcondere*
tantum G. 3.
Speravit ſe poſſe nefas, ſed qui omnia novit 4.G.4.
Quæ ſint, quæ fuerint, quæ mox ventura tra-
huntur G. 4.
Crudeles aras; trajectaque pectora ferro 1.
Nudavit, cæcumque domus ſcelus omne retexit. 1.
Ille autem ſcelerum furiis agitantibus amens, 4.
Atque ignotus, egens, terra Deſerta peragrat: 1.
Ceu quondam torto volitans ſub verbere turbo 7.
Quem pueri magno in gyro vacua atria circum 7.
Intenti ludo exercent: ille actus habena 7.
Curvatis fertur ſpatiis: ſtupet inſcia turba, 7.
Impubeſque manus mirata volubile buxum; 7.
Dant animos plagæ; non curſu ſegnior illo 7.
Per rupes ſylvaſque agitur; trepidumque ſe-
quuntur 4.7.
Armatæ facibus furiæ & ſerpentibus atris. 4.
Sæpius occurrit germani fratris imago 6.9.
Triſtis, & ora modis attollit pallida miris; 1.
Latronem ad pœnam ingenti clamore repoſcens. 6.G.3.
Et quia fraternum potavit terra cruorem G.G.3.
Fert lappas tribuloſque, interque nitentia culta G. 1.
Aſpera ſylva ſubit, ſegniſque horreſcit in arvis G. 1.
Carduus, Agricolas vanis eludit avenis G. 1.
Expectata ſeges, quin & lapis omnia nudus G.1.E.1

15 Necem *Abelis* ſanguinolentam fuiſſe, indicat *Deus* his verbis: *vox ſanguinis fratris tui*, &c. ſic *Chriſtus* Matth 24. 35. 16 Sic putat *Joſephus Cainum* nempe abdidiſſe cadaver fratris. *Antiq.* l. 8.

us ob hanc cadem terrarũ clauditur orbis.
am ſpinis horreſcit pagina ſacra
que *tribuliq; adſunt atque aſpera ſylva.*
poſtquã inferni rex morte peremit Abelẽ
im fundavit ſacratos ſanguine muros;
otens ne cœpta opera interrupta jacerent
ces alios miſit qui mœnja condant:
n *qui duplicem caſum triſteſque ruinas*
'i deſcripſit geminis in poſtibus; Enosh
imo inſtituit mortales rite precari.
n, Malaleël, Jared, *tum miſit* Henochum
nẽ hũc rapuit Paradiſi ad amœna vireta.
tvi palmas necquidquã adſidera tendunt
es, ſavitque canum latratus in auras;
a ultrices ululârunt ſedibus imis,
dignantes; Pluto *fremit ore cruento,*
ilem aſcendiſſe illuc unde exulat ipſe.
ãvis patriam antiquã ſpes nulla videndi
bus, hinc tamen æternam ſperare ſalutem.

[redacted]

...resonat cantu formoſus Henochus 7.
...r fontes; ubi mollis amarillum E.1.I.1
& dulci aſpirans complectitur umbra. 1.
...riſtus ſedes, hic debita præmia laudi 3.1.
...iſit, qui cingent mœnibus urbem, 2.3.
...arces & tecta colent excelſa Sionis. 7.5.
...unc Methuſalē longævus mittitur; ille 5.
...7 non ulli veterum virtute ſecundum 11.
...t; centum & bis denos inſtruit annos 4.2.
...ſcelerum nutantem pondere mundum 1.Ec.4.
...luvii cauſas & ſigna docendo. 7.G.3.
...to advertens fruſtra ſe opponere jactis 4.7.
...i aggeribus nec poſſe avertere aperta 10.1.
...iam tacitis oppugnat fraudibus illam, 2.5.
...pacē (hoc prætexit nomine fraudem) 4.4.
...onjugii ſimulato pectore tædas 4.6.
...t, nempe ut gnata de ſtirpe Caini 4.6.
...r generis Sethi de gente creatis; 4.7.
...e cupit populos, & perfidus unam, 4.4.
Solymis urbē & Babylone profectis, 4.
Babylon premeret ditione Sionem; 10.
...capit ille dolis, fallitque veneno 1.1.
...miſeros; furit ingens oſſibus æſtus G.3.
...anſere oculis forma ſuperante puellas 12.8.
...illecebris turpique cupidine capti G.3.A.4
...ignemque ruunt, amor omnibus idem. G.3.

...primus ſacrorum ritus inſtituit: humani generis pro... ...ſeruit, unde *Conſivius* à *conſerendo* dictus: vini repertor ...ae vox *Jain* ſignificat: bifrons pingebatur, ut reſpiciens ...eculum, ante & poſt diluvium, cum virga & clave, qui... ...um & cuſtodia deſignatur. Cum navi etiam, qua mun... ...s fuit. Agriculturæ ſtudioſus fuiſſe dicitur: quæ omnia ...eniunt. Inde *Macrob. ſat. l. 2. c. 9. Fernand.* de ... ...*cap.* 17.

r omnipotens, ...

a connubia, & tales celebrant hymen
gium Sethi *genus, & ſtirps ſæva* Ca
cet hac pax eſt quam rex prætendit A
ceri & generi coëant mercede ſuorum
ue Cainigena dotentur clade puellæ ;
genus omne neci pecudum dedit om
rorum.
Iuſtitia & magnus pietate Noachus
ar montis opus divina numinis arte
ficans, ſecta contexuit abjete coſtas,
c volucrum pecudumque genus, genu
ferarum
; homines octo, reliquos vorat æquore
luſitque cavo, lateri penituſque caver
entes uterumque cibo potuque replevi
veniunt urſæ informes, fulvique leo
ylvis ; tum ſævus aper, tum peſſima t
genus omne canum, quin & genus acre
rituſque lepus timidiq; ſequuntur on

Accipitres ſacri, & candentes corpore cygni; 11.1.2
Cornix qua plena pluviam vocat improba voce: G. 1.
Quaque arguta lacus circumvolitabat hirundo; G.1.
Solaque culminibus ferali carmine bubo 4.
Sueta queri, & longas in fletum ducere voces. 4.
Quin medio celeres revolant ex aquore mergi, G. 1.
Atque alia pelagi volucres, & qua Aſia *circum* G. 1.
Dulcibus in ſtagnis rimantur prata Cayſtri. G. 1.
Littoraque halcyones linquunt, & acanthis 18 *aſellos,* G. 3.
Et philomela dapes, & rauca rura palumbes. E.6.E.
Et gemere aëria ceſſavit turtur ab ulmo. Ec. 1.
Quin etiam è paſtu diſcedens agmine magno G. 1.
Corvorum increpuit denſis exercitus alis. G. 1.
Sed neq; quā multa ſpecies, nec nomina qua ſint G.2.
Eſt numerus, nec enim numero comprendere refert. G. 2.
Nec Deus has voluit ſervari à fluctibus omnes, 3.
Sed bina ex quovis genere ingrediuntur in arcā; 5.G.2
Navita nam triſtis nunc has, nunc accipit illas, 6.
Aſt alias longe ſemotas arcet arena. 6.
Vix ſeſe incluſit quum effuſis imbribus atra 8. 5.
Tempeſtas ſine more furit, tonitruq; tremiſcunt 5.
Ardua terrarum, & campi; ruit athere toto 5.
Turbidus imber aqua, denſiſque nigerrimus auſtris. 5.
Praterea aggeribus ruptis Neptunus *ab alto.* 2. 1.
Fertur in abruptum cumulo, campoſq; per omnes 12.2.
Irruit aëriosque evincit gurgite montes. 8. 2.

18 *Acanthis* odio proſequitur aſinos ſpinarum flores devorante
Solin. lib. 10. cap. 74.

on humanis manibus, non arte magiſtr.
uxit, ſed morte ſuâ, verboque potenti.
ue hoc incluſos ligno occultavit amicos.
nare præruptū pelago premit arva ſonan
s Deus irarum ſubmergit fluctibus orbe
e gubernator media nunc Janus *in una*
e genus pecudum, nec non genus omne
rarum.
ue homines ligno incluſus, pictaſq; volitt
ſaxa incolumes, per tot vada cærula vex
Chriſtus *ligno affixus ſervavit ab orco*
ctam Solymā, *& per ſaxa latentia du*
us ad æthereum, portuque exponit in alt
te gente Deûm, Solymæā *è fluctibus m*
revehis nobis, æternaque mœnia ſervas
eſtate Solo Judææ *arviſque* Sionis,
nobi certa domus, requies ſit certa labori
videam patrios longo poſt tempore, fines.
tandem pelagi cunctos ſuperare labores,
mundi perferre minas, tumor omnis &

ndem volucrem de 19 nave columbam, 5.
s oppreſſam terram, cæliq;ue ruina 1.
e jubens, ſi ſeſe attollere rurſus 1. 3.
e montes aperire, ac volvere fumum: 3.
feſſis Arcam circumvolat alis; 3.
iem invenit pedibus, namque omnia plenis 6.G.1.
tant foſſis, nec adhuc exhauſta reſidunt G.1.A.6.
ſe rurſus nota incunabula condit. G. 4.
ſed poſtquam lucem mortalibus almam 5.
extulerat, radiisque retexerat orbem 5.
urſus magnum per inane columbam. 1.Ec.6.
ora ſe tollit celerē, liquidūq; per auras 11. 6.
er, viridi tandem ſuper arbore ſedit. 6. 6.
rò Janus cælum ſpeculatur & alis 5.
tem viſu ſequitur ſub nube columbam, 5.
ns qua ſigna ferat, quo tendere pergat; 6.
o viridem decerpſit ab arbore ramum; 6.
volans tenues ſe ſuſtulit ales in auras, 5.
edit ramum referens falsis Oliva; 2. 6.
ſe undas monſtrat, pacemque reportat. 5. 7.
ior Janus primum ſperare ſalutem 1.
& afflictis melius confidere rebus. 1.
ndo Divina ira denſiſſimus imber 6. G.1.
t mundo, medioque ſub æquore merſit 1. 6.
um genus, en cælo demiſſa columba eſt 1. 1.
ns pacem, & ramum vivacis olivæ. 6. G. 2.

am *Nax*, *Beroſus* teſte *Ioſepho*, *Ant.* 1. c. 4. Navim appellavit. autem *l. de animant.* comparatione navim *Deucalionis*; Ap-ivit. In antiquis autem numiſmatibus pingebatur ex ad-i, navis quædam.

Au-

: Pluto, *ſtygioque caput damnaverat orc*
ima ſed poſtquam ſtellas Aurora fugara
e iterum Ætherias emittitur ales in aura
lorare udas terras ; illa ardua pennis
ra petit, nec poſt oculis eſt reddita Jani:
c ſiccam intelligit tellurẽ, & cuncta ſere
cœlo conſtare videt : nec fontibus amne.
plius erumpunt aucti pluvialibus auſtri
guine ſic poſtquã ventos placavit & imb
cœleſtis Chriſtus, *nubesque fugavit,*
ur in aſtra volans, ſuperúmque enavit
arces
ter hanc animam quum tu de corporis ar
xeris, & verbo feſſos laxaveris artus ;
c celeres alas trepida concede columba ;
pennis ferri per inania nubila cœli :
ecum ætheris luſtrem calſa atria Templi
nus exactis completur menſibus orbis
quo jactari ventis & fluctibus arca

Hanc fortè ob cauſam veteres cecinere Poëta G.1.A.1
Delectos heroas quod per mare vexerat Argo Ec.4.5
Incolumes, ſublimem inter cæli aſtra locatam. 8. 1.
Sed Chriſti 20 navis cui nunc Eccleſia nomen, 1.
Poſtquam defuncta eſt finem, portuſque tenebit 9.
Ætherios olim, cum mundi evaſerit undis 9.
Chriſtiadumque duces cæleſtia vexerit arva: 9.
Omnipotens genitor rerum cui ſumma poteſtas, 10. 9.
Mortalem eripiet formam, magnique jubebit 9.
Ætheris eſſe facem, qualis Phœbæus Apollo 9. 3.
Et ſoror alma regens ſpumantē lumine pontum. G.1.A.9
Et jam ceſſavit miſceri murmure pontus 6. 1.
Emiſſamque hyemem verus Neptunus abegit 1.
Vultu, quo cœlum tempeſtateſque, ſerenat 1.
Collectum humorē Zephyris ſpirantibus haurit, G.1.G 3
Et jubet hybernis jam parcere flatibus Euros. G. 2.
Iamque iterum lucē pecudes hauſere, virumque G. 2.
Terrea progenies iterum caput extulit Arca, G. 2.
Immiſſæque feræ ſylvis, & ſidera Cælo; G. 2.
Excipit & rurſus cæli indulgentia terras, G. 2.
Parturit almus ager, zephyriq; tepentibus auris G. 2.
Laxāt arva ſinus; frōdes nunc explicat omnes, G.2.G.2
Pampinus, & rurſus nova prata coloribus ardent. G.2.A.4
Iamque ſenex arca portam reſeravit, &, ipſe 12.
Defeſſus rerum, & magno telluris amore 8.
Exiit, egreſſoque labant veſtigia prima; 1. 10.
Et ſocii tandem optata potiuntur arena. 1.

20 Non ſolum navis aptè repræſentat *Eccleſiam* in mundo velut in mari jactatam; ſed etiam olim *Chriſtianorum* templa in modum navis extrui præceptum fuit. *Clemens l. 2. conſt. Apoſt. c.* 507.

Et

·tepidum ad Solem pennas in littore pan
dunt·
la Thetidi halcyones, nunc noctua tantus
et rurſum ſeros & bucula cælum
·iens patulis jam captat naribus auras
·vi præter ſolitum dulcedine læti
inant liquidas preſſo ter gutture voces
quater, atque altam ſupra volat arde
nubem.
jam reſonant avibus virgulta canoris
nerem certis repetunt armenta diebus:
ula jam tignis nidum ſuſpendit hirundo,
ida plaudit avis longis inviſa colubris;
a fera repetunt, ſcandũt dumeta capellæ;
a paſcuntur virides armenta per herbas.
Jus Janus, cæloque poſitus aperto
·ipio 21 delubra facit, pacemque per ara
urit, mactat lectas de more bidentes.
t in apricis mox collibus ordine vites

[redacted]

Iuventis miſcère uvis: jacet ecce ſupinus G.1.A.1
Membra [22] *Deo victus, totoſq; extēditur artus.* 9.6.
Sed ſimul ac pueri ſomno videre jacentem, Ec.6.
Chamo *vipereum inſpirat, rex* Pluto *venenum* 7.
Fratribus, ut ridens monſtraret turpia membra 4.5.
(Namque procul veſtis femori delapſa jacebat) 10.E.6.
Qua Semus *proprio cum fratre obnubit amictu* 10.11.
Sic Chriſtus *poſtquam carcheſia ſpumea muſti* G.1.G.2
Ira Divina hauſiſſet, de ſtipite pendens 4.3.
Cervicem inflexam poſuit, ſomnósque petivit; 3.7.
Illum & pendentem pueri, & riſere gementem, 5.
Et ridentrubros revomentem pectore fluctus. 5.
Tunc Jano *dat jura Deus, tunc legibus orbem* 1.6.
Fundavit; fratres odio certare vetabat, 6.10.
Aut capere inſidiis res fratrum, aut vertere
prædas. E.3.A.1
Vt pareant ſcelerare manus in ſanguine fratrũ; 3.
Vt caſta maneant ſub religione nepotes; 3.
Vt turpes vitent thalamos, vetitoſq; hymenæos. 7.6.
Viſcera ne vivis rapiant animalibus; atro 12.3.
Sanguine ne pecudũ veſcantur; jamque poteſtas 3.10.
Conceſſa in pecudes, quod quamvis frondibus
olim 9.G.3.
Sint paſti patres, & victu ſimplicis herba, G.3.
Nunc vires pecudum membris revocare licebit. G.3.A.1
Quin & promittit ſe nolle immergere ponto 4.1.
Vlterius terrarũ orbẽ, & genus omne ferarum, 1.G.3.
Et genus humanũ, & pecudes pictaſq; volucres. G.3.

22 Vinum voco Deum eo ſenſu quo *Apoſtolus* Ventrem nominat Deum, *Phil.* 3. 19. Utinam noſtri temporis vini gurgites hujus Dei reſpectu ἄθεοι eſſent.

im Pluto *voluit dominari gentibus olim*;
verè terram mortales vertere ferro
dens inſtituit Janus : *primuſque per artem*
vit agros, curis acuens mortalia corda :
torpere gravi paſſus ſua regna veterno ;
!ocet ut ſoboles meditando extunderet artes
latim, & ſulcis frumenti quæreret herbam,
ilicis venis abſtruſum excuderet ignem.
n docuit natos ſegeti prætendere ſepem,
dias avibus moliri ; incendere vepres ;
antumque gregem fluvio merſare ſalubri.
gruibus pedicas, & retia ponere cervis
ritosque ſequi lepores, & figere damas
orrere igni fruges, & frangere ſaxo.
quia jam tellus facta eſt uligine ſalſa
uvii ſterilis, nec fertilis illa juvencis,
nmoda nec ſegeti, nec Bacchi *munere felix,*
pterea in campis tenues, deducere rivos
ſaturare fimo pingui ſola juſſit amara,

Attrectet vitē attendens, fingatque putanda. A.2.G.2.
Multaque præterea, ſpaciis quæ excluſus iniquis 6. G.4
Prætereo, atque aliis poſt me memoranda relinquo. G. 4.
Interea Semus Solymæ *tecta alta locabat* 4. 7.
Quam pene horriſonus Neptuno *immerſerat* Eurus 6. G.4.
Sed nati capti inſidiis & fraudibus Orci. 2.
Scilicet Arphaxad, *tū* Sale *& maximus* Heber
Vnde genus, linguam & nomen duxere minores 5. 3.
Tū Phaleg, Rehu, Saruch, Nachor*que*, Tharoq;
Segnius 23 *inſtabant operi, regnoque futuro* 9. 1.
Immemores tanti regni rerumque ſuarum. 4.
Inter quos Abram Babylonis *tecta novantem* 6. 4.
Conſpicit omnipotens, cæloque ita fatur ab alto 6. 5.
Nomine compellans: tu nunc Babylone *morar*is 11. 4.
Fundamenta locans, inimicā & neſcius urbem 4. 4.
Exſtruis, heu regni rerumque oblite tuarum. 4.
Quid ſtruis; aut quâ ſpe ſtygiis teris otia terris? 4.
Ha tibi mutanda ſedes, terra illa petenda 3. 4.
Quā tibi monſtrabo, tu magnis magna parabis 4. 3.
Mœnia venturos tollemus in aſtra nepotes 3.
Imperiumque urbi dabimus: patriamque patremque 3. 4.
Linquere ne pigeat, néve extera quærere regna. 3. 4. †
An te nulla movet tantarum gloria rerum, 4.
Nec ſuper ipſe tua moliris laude laborem? 4.

23 Polis inſerviebant, *Joſua* 24. 2. hinc fieri cœperunt ſtatuæ ex luto & arte figulari per induſtriam *Thare*, &c. inde *Epiphan. contr. hæreſ. Suidas in voce Saruch.* Aliter ſentit *Auguſtinus lib.* 16. *de Civit. cap.* 13. Forte non erant patres tum dediti idololatriæ quam Chaldæi, non tamen prorſus ab ea alieni.

uto *voluit dominari gentibus olim ;*
terram mortales vertere ferro
nſtituit Janus : *primuſque per artem*
ros, curis acuens mortalia corda :
e gravi paſſus ſua regna veterno ;
t ſoboles meditando extunderet artes
, & ſulcis frumenti quæreret herbam,
venis abſtruſum excuderet ignem.
uit natos ſegeti prætendere ſepem,
avibus moliri ; incendere vepres ;
mque gregem fluvio merſare ſalubri.
us pedicas, & retia ponere cervis
ue ſequi lepores, & figere damas
e igni fruges, & frangere ſaxo.
jam tellus facta eſt uligine ſalſa
ſterilis, nec fertilis illa juvencis,
a nec ſegeti, nec Bacchi *munere felix,*
a in campis tenues, deducere rivos
are fimo pingui ſola juſsit amara,
... effœtas jactare per agros

Attrectet vitē attendens, fingatque putanda. A.2.G.
Multaque præterea, ſpaciis quæ excluſus iniquis 6.G.
Prætereo, atque aliis poſt me memoranda re-
linquo. G.4.
Interea Semus Solymæ *tecta alta locabat* 4.7.
Quam pene horriſonus Neptuno *immerſerat*
Eurus 6.G.4
Sed nati capti inſidiis & fraudibus Orci. 2.
Scilicet Arphaxad, *tū* Sale *& maximus* Heber
Vnde genus, linguam & nomen duxere minores 5.3.
Tū Phaleg, Rehu, Saruch, Nachor*que*, Tharoq;
Segnius [23] *inſtabant operi, regnoque futuro* 9.1.
Immemores tanti regni rerumque ſuarum. 4.
Inter quos Abram Babylonis *tecta novantem* 6.4.
Conſpicit omnipotens, cæloque ita fatur ab alto 6.5.
Nomine compellans: tu nunc Babylone *moraris* 11.4.
Fundamenta locans, inimicā & neſcius urbem 4.4.
Exſtruis, heu regni rerumque oblite tuarum. 4.
Quid ſtruis; aut quâ ſpe ſtygiis teris otia terris? 4.
Hæ tibi mutandæ ſedes, terra illa petenda 3.4.
Quā tibi monſtrabo, tu magnis magna parabis 4.3.
Mœnia venturos tollemus in aſtra nepotes 3.
Imperiumque urbi dabimus: patriamque pa-
tremque 3.4.
Linquere ne pigeat, néve extera quærere regna. 3.4.
An te nulla movet tantarum gloria rerum, 4.
Nec ſuper ipſe tua moliris laude laborem? 4.

23 Polis inſerviebant, *Joſua* 24. 2. hinc fieri cœperunt ſtatuæ ex luto & arte figulari per induſtriam *Thare*, &c. inde *Epiphan. contr. hæreſ. Suidas in voce Saruch.* Aliter ſentit *Auguſtinus lib.* 16. *de Civit. cap.* 13. Forte non erant patres tum dediti idololatriæ quam Chaldæi, non tamen prorſus ab ea alieni.

a inde et e plaga rex magnus Olympi
edet candenti, & ſic affatur Abramum
minas nunc flecte acies, hanc aſpice ter
dextra lævaque velis, ſeu ſolis ad ortu
d occaſum, quacunque aſpexeris omne
erram accipies: hæc littora curva teneb
ies magnum cæli ventura ſub axem.
i certa domus celſis caput urbibus exit.
cuncta nota tacito labentia cælo,
que dies cælo conceſſerat, aſtraque bigis
noctivagis pulſabant ætheris Orbes)
ſi poſſis numero comprendere certo.
, quam multa Zephyro *turbentur aren.*
rit ſoboles quam partu candida Sara.
vis jam ſterilis) fundet tibi; max.
mus ille
ur pulchra cœleſtis origine Chriſtus
avidam imperiis Babylonem, *armiſq*
frementem
o premet, & toti dominabitur orbi.

His dictis cura emota, pulſusque parumper 6.
Corde dolor, ſed Pluto *in aperta pericula* Abramum 6. 12.
Conjicit, ut poſſit Chananæo *expellere regno.* 12. 3.
Ni pater æthereus vires animumqui dediſſet, 9.
Dum bello Aſſyrii *vexabant oppida reges* 8.
Quinque Paleſtina, Lothum *de fratre nepotem* 3. 6.
Corripiunt, capto vim duram & vincula tendunt. G. 4.
Haud procul à Sodomis *habitabat vallibus imis* 8. 3.
Lothus, *ubi gens ſæva virum; atque effrana, Deique* 6. G. 3.
Contemptrix poſuere urbes, quas rector Olympi 8. 8.
Fulmine disjecit, denſa inter nubila flammas 6.
Sulphureas torquens; quæ tantum accenderat ignem 6. 5.
Cauſa patet; nempe infandam Venus *improba flammam* 5. 2.
Oſſibus in duris juvenum verſavit amantum G. 3.
Sic Deus igne nefas, ignem ſic igne piavit. 2.
Heu quanta ſcelerum facies quæ immania cœpta G. 4. A. 5.
Mortales agitant miſeros, cœlumque laceſſunt? 11. 5.
Ah quoties magna teſtatur voce per auras 6.
Omnipotens? quoties ſcelerum nos admonet, ingens 1. 6.
Porta tonans cæli, & nimbis illiſa reclamant G. 3 A. 6
Fulgura, nec ſummi poterit revocare parentis G. 3.
Vox licet increpitans iterumque iterumque minetur 3. 2.

·biſcens

ſit, qua nunc fundo volvuntur in imo.

empeſtates dicam ventoſque furentes

xcitos, aut actos nubibus imbres?

niniſtis enim cunctis, & memorare p

teſtis,

nulla movet tanti terroris imago?

iturus adhuc crudeli funere mundus?

ellus ipſum fumo ſubtexet Olympum,

tque globos flammarũ, & ſidera lambe

mmis collapſa ruent mundi omnia regn

o, ô miſeri, Jovam *cum fulmina torqu*

icquã horretis? cæcique in nubibus ign

cant animos, & inania murmura m

ſcens?

e J*uſtitiam moniti, & perſolvite honore*

les illi qui fœdera fulmine ſancit,

lammas Jovis *& ſonitus temnatis* O

lympi.

na parens frugũ fuit, & ditiſſima terra

Infecit Baccho *vites, qui fertilis uva,* G. 2.
Qui laticis qualem pateris libamus & auro G. 2.
Tunc lacus eſt ingens, vaſtaque voragine gurges, 6.
Qui piceas latices nigroque bitumine ſpiſſas 3. G. 3.
Cum gemitu eructat, fundoq; exæſtuat imo: 3.
Interdumq; atrã prorumpit ad æthera nubẽ: 3.
Quẽ ſuper haud ulla poterãt impune volantes 6.
Tendere iter pennis, talis ſeſe halitus atris 6.
Faucibus effundens ſupera ad cõvexa ferebat. 6.
Si qua forte lacum ſupra volitaverit ales, E. 6.
Hac præceps alta vitam ſub nube relinquit. G. 3.
Eſt etiam lacus hic ipſis non piſcibus aquus; G. 3.
Namq; hic innãtes vulgo moriuntur in undis, 6. G. 3.
Unde lacũ Hebræi dixerũt nomine mortuum, 6.
Has pice torrentes ſi quis ſpectaverit undas 10.
Juraret Stygii caput implacabile fontis 12.
Hic eſſe, atq; ipſas fauces graveolẽtis Averni. 6.
Jordani *tamen hic fluvius ſe condit amœnus.* 8.
Hic etiam cineres paſſim ſparguntur in agris, G. I. G. I
Relliquiæ ultricis flammæ, quos fulminis autor 1. G. 1.
In Sodomã *(ut dixi) largo demiſerat imbre.* G. 1.
Flammarũ immenſum cœlo ruit agmẽ ab alto, G. 1.
Perque domos victor, perque alta cacumina regnans G. 2.
Mulciber *involvit flammis urbẽ, & ruit atrã* G. 2.
Ad cœlum picea craſſus caligine nubem; G. 2.
Sic flamma ſuperante domus, cecidere ſuperba 2. 3.
Oppida, & omnis humo fumavit ſtrata Gomorrha: 3.

rerem fumumque abeunt fallacia poma.
ac in planitie qua montibus undique cin
cta eſt
quos fauces anguſta, aditusque malign
norumq; dolis valles & fraudibus apta
ii *bellum dira cum gente gerebant.*
quinque Aſſyrio *parebant oppida regi*
enis annis: ſed tandem infanda furent
ſſere jugum cives; frænumque recuſan
lius accipere, aut dicto parere tyranno.
erea in ferrum pro libertate ruebant.
ique illa magna poſitis incudibus urbes
novant tunc Adma *potens*, Sodomæqu
ſuperba
boiin,*cum* Bela, *turrigeraq*; Gomorrh
ina tuta cavant capitum, flectuntq
ſalignas
onum crates: alii thoracas ahenos,
leves ocreas lento ducunt argento.

Qui ſaltus 26 Saranda *tuos, qui pingue* Syrorum 7.
Littus arant, celeriſque bibunt qui Tygridis undas, 7.7.
Quique colunt latos pharetrata Perſidis *agros*; 7.G.4.
Omnes hi linguis, habitu quoque veſtis, & armis 8.
Diverſi convenerunt; pars maxima glandes 7.
Liventis plumbi ſpargit, pars ſpicula geſtat 7.
Bina manu, fulvosque lupi, de pelle galeros 7.
Tegmen habet capiti, veſtigia nuda ſiniſtri 7.
Inſtituere pedis, crudus tegit altera pero: 7.
His enſes falcati, illis ſunt aclides arma; 7. 7.
Hi tereti pugnant mucrone, illi horrida quaſſant 7. 12.
Pila manu, ſævoſque gerunt in bella dolones. 7.
Huic 27 *pellis latos humeros erepta juvenco* 11.
Pugnatori operit, caput illius oris hiatus 11.
Et mala texere lupi cum dentibus albis. 11.
Horridus in jaculis, & pelle lybiſtidis urſæ 5.
Hic incedit ovans, hic tergum immane leonis 7. 5.
Impexum ſeta, & præfulgens unguibus aureis 7. 8.
Induit, Herculeoque humeros obnubit amictu 11. 7.
Ille autẽ pharetra, & maculoſa tegmine lyncis 1.
Succinctus graditur famulus, comitantibus illis. 1. 4.
Tygridis exuviæ per dorſum à vertice pendent. 11.

26 *Saranda* ſic dictus olim *Euphrates*, teſte *Plutarcho lib. de mont. & fluvin.* 27 Barbararum gentium milites in aciem prodituri, ſolebant ſe diverſarum ferarum pellibus veſtire, quo truculentiores hoſtibus viderentur. Vide *Alexandrum* ab *Alex. lib.* 1. *cap.* 10.

De muris pavida matres radiantia l
Arma vident; ſtrepitumq; virum, ſ
que tubarum
Ardentesque timent pilis ſublimibus
Nec longis abſunt inter ſe paßibus
Ac ſimul Aſſyrius *fumantes pulvere*
Proſpexit longe, Sodomæiaque *agmin*
Et ſævum Aſſyrium Sodomita *agnov*
mis,
Adventumq; pedũ ſtatusque audivit
Continuo pugnas ineant, & prælia te
Ni roſeus feſſos jam gurgite Phœbus
Tingat equos, noctemque die labente
Conſidunt caſtris ante urbem & mæ
lant.
Poſtera cum primo ſtellas oriente f
Clara dies, lucem referens mortalibus
Campum ad certamen 28 *magna ſub*
urbis

Inſtigant variis, juvenum exultantia tollit 11.5.
Corda pavor pulſans, pugnaq; inſana cupido. 5.6.
Inde ubi clara dedit ſonitum tuba, finibus omnes 5.
Haud mora proſiluere ſuis; pugna aſpera ſurgit. 5.11.
Vndiq; terribili fremitu concurritur, ambaſq; 9.G.4.
Implicuere inter ſe acies, ferit æthera clamor 11.5.
Bellantum armorumque fragor, gemituſque cadentum 12.2.
Pulveris eripiunt nubes cœlumque ſolumque 9.1.
Pugnantũ ex oculis, & telorũ horridus imber 11.12
Sanguinis interea rivus fluit; ipſa fluenta 1.12.
Jordanis recalent, & tantâ cæde rubeſcunt; 12.8.
Inq; auras volitat vapor ater ſanguinis; intus 5.
Matronæ trepidã incendunt clamoribus urbem 11.11.
Effunduntque preces; nulli exaudita deorum. 6.11.
Vota metu duplicant & cœlũ queſtibus implẽt 8.9.
Ilicet in muros totâ diſcurritur urbe. 11.
Obruta ſed telis tandem Sodomitica pubes, 9.1.
Nec tantã vim ferre valens, nec tendere cõtra 9.
Et numero inferior pugna, ſine honore recedit: 12.
Diffugiunt alii ad portas, & mœnia curſu 2.
Fida petunt, pars in puteos formidine turpi 2.2.
Volvuntur, quidã notis conduntur in antris; 2.
Saxa metu petiere alii, monteſque propinquos. 4.
Aſſyrii curſu pariter teliſque ſequuntur, 9.
Terga fatigantes haſtis; dant corpora letho 9.2.
Millia multa virûm, ſparguntque haſtilia dextris; 2.11.
Ætheraq; obſcurant: non denſior aëre grando 12.G.4

n priſca fides, & ...
tur his ſolum domus omnipotentis O-
lympi.
incti fulgent patres, quæ maxima tur-
bæ eſt:
Chriſti *ſocii bis ſeni luce coruſcant,*
quos Chriſtus *pulcherrimus ipſe reful*
get,
ilis ubi Oceani perfuſus Lucifer *unda.*
ulit os ſacrum cæli; tenebræque reſolve
r noctivagos aſtrorum fulgurat ignes.
ue inter duodena flagrat Sol aureus aſtr
que pii Vates, & qui pro mœnibus alta
gnando occumbant Solymæ: *innuptæ*
puella
ic Maria *ætherios ſupra Dea candida n*
bos
eſte in ſtellata reſplendet J*aſpide fulva*

;HRISTIADOS

LIBER II.

Argumentum.

ortuo *Abrahamo*, in filium *Iſaac Palæſtinos* concitat ,qui invidia puteos ejus obturant pulvere, ut ab ædi-)ne *Solyma* deterreant ; ſed *Deus* ei apparens pro- olim *Abramo* renovat, gemellos dat qui in utero ma- ıctando præſignabant diſſidium quod inter ipſos, & n poſteros futurum erat ; nam *Jacobum* minorem odio ıo inſequutus eſt *Eſau*, quare ſuaſu matris *Jacob* ad *num* ſe recipit, illique 26 annis inſervit ; *Deus* autem s illum conſolatur, promittitque *Chriſtum* ex eo ven- n, & *Babylonem* everſurum ; oſtendit illi ſcalam ſuper *Angeli* aſcendebant & deſcendebant ; exercitus *Ange-* ad illum tuendum mittitur ; cum *Chriſto* ſub forma *li* luctatur, victorque evadit, ſed poplite ab *Angelo* ıſſo claudicavit ; & *Pluto* in magnum diſcrimen *Jaco-* & filios conjicit ob raptam *Dinam Jacobi* filiam ; inde ıem luctu necaret, omnes fratres in *Joſephum* quem præ reliquis diligebat, concitat ; in puteum puerum ttunt, *Judas* illum vendit, qui tandem magnus in aula *nis* evaſit ob ſomniorum interpretationem ; pater)ecta tunica hædina ſanguine tincta occiſum credidit, : diu *Joſephum* luget ; filios in *Ægyptum* frumenta- mittit, quos *Joſeph* tandem in gratiam recepit. *Pluto* ea in *Jobum* ſævit, cujus hiſtoria deſcribitur ; omnia *Chriſto* applicantur.

ABramo *vitâ defuncto filius* Iſac 6.
Succeſſit tanti patris non dege-
ner hæres. 2.7.
Ille Palæſtinis *vexatus fraudi-*
bus, Orci 4.9.

ıic gemına proıe conjux puıcberrıma pa
ıo eodemque tulit, ſed (quod mirabile di
eſt)
ıctantur pueri genitali matris in arvo.
vero prægnans genitrix enixa gemellos
atris majoris calcem prenſavit Iacob,
verò horrendum ac viſu mirabile ferri.
amque fore illuſtrẽ fama; fatiſq; caneb.
nſulti reſponſa Dei; claramque futura
ogeniem, totum qua ſub juga mitteret or
regeret Solymas *æterna in pace futuras*
inc bellũ aſsiduum geſsit cum gente Jacc
ogenies Eſau, *& ſtimulis agitavit* Edom
:x Erebi *inſidiis ut fratrẽ tollat inerme*
ec latuere doli fratrem pellacis Edomi.
am quando æquali cum illo pubeſceret æ
ille dolos verſans crudeli in pectore, quær.
ſontis fratris, quam primum abrump
vitam
oc metuens Rebecca *parens pulcherrim*

Paruit; & rapido curſu contendit ad Haran 4.5.
Hicque ſub injuſto domino ſervire coactus G.3.A.2.
Bis denos annos odio rectoris Averni. 1.8.
Armentis tamen & gregibus ditiſſimus, atque G.3.A.7
Fœlix prole virum bis ſena evaſit, & illi 6.5.
Apparens dominus permulſit pectora dictis. 3.5.
Spondeo digna tuis ingentibus omnia cœptis 9.
Inquit, & innumerā ſobolē, turresque Sionis; 6.8.
Polliceorque tuo venturū è ſemine Chriſtum; 1.1.
Qui Babylon *ſpoliabit ovans, populosque feroces* 11.1.
Contundet, moreſque viris, & mœnia ponet. 1.
Dumque iter accelerans curſus detorquet ad Haran, 1.4.
Horrida nox operit terras humentibus umbris. 4.
Jamque ſuper lapidem ſub dio feſſus Iacob G.3.
Carpebat dulces ſomnos. rex ætheris alti G.3.A.12.
Oſtendit ſcalam cœlo caput uſque ferentem. 2.9.
Quam ſupra aſcendunt deſcenduntque agmina denſa 2.2.
Cœlicolum; Deus ipſe in vertice conſtitit, omnem 3.5.
Deſpiciens terrarum orbem, pontumque profundum. 4.5.
Sic viſus Deus ante oculos adſtare jacentis 3.
In ſomnis multo manifeſtus lumine, quo ſe 3.
Spectandum Abramo, *fidiſque nepotibus olim* 2.6.
Obtulit, & pura per noctem in luce refulſit. 3.2.
Tum ſic affari, & curas his demere dictis: 3.
Diis genite, & geniture deos; tibi mœnia feſſo 9.3.

re ſoim ... ...
m quocunque fugis comes ire recuſo. 2. 4.
go, longumq; fuga ne linque laborem ; 1. 3.
de malis, ſed contra audentior ito ; 6.
atria incolumem reddam, multosque per annos 8. 1.
et fortuna domus, ſtirps magna nepotũ G. 4. A. 6
idet gentes, & aves numerabit averũ, 1. G. 4.
& ignitis cœli ſe condidit aſtris. 2.
eni ſomnũ rupit pavor, oſſaq; & artus, 7.
dit toto proruptus corpore ſudor. 7.
ue orbem medium nox horis acta ſubivit 3.
ſomno excutitur juvenis ; ceu fœmina primum 2. 8.
lerare ſolo vitam tenuique Minerva 8.
itum, cinerem & ſopitos ſuſcitat ignes 8.
m addens operi : famulasque ad lumina longo 8.

Et cœli porta eſt. ô quam venerabilis! Ecce G.3.A.6
Hic Deus *(haud adverti.) habitat* Deus;
haud mora ſaxum 8. 6.
In quo cervicem poſuit dum nocte quievit 3. 4.
Tollit humo, ac lucem quum primum albeſcere vidit, G.3.A.4
Pingue oleum ſuper infundens tibi Jova *ſacravit* 6. 6.
Effuditq; preces dominumq; in vota vocavit: 5.
Omnipotens genitor precibus ſi flecteris ullis, 10. 2.
Reſpice nos, hoc tantum, & ſi pietate meremur 2.
Da deinde auxilium Pater, atque hæc omnia firma, 2.
Et famulũ comitare tuum; tege corpus amictu; 6. 8.
Suffice jam profugo cerealia munera quæſo; 1. 1.
Sic eris ipſe mihi ſemper Deus, *atq; tuam arã* Ec. 1.
Sæpe tener noſtris ab ovilibus imbuet agnus. Ec. 1.
Sique meum comiteris iter, dum finibus exul 6. 1.
Excedo patriis, meque in mea regna remittas. 2. 2.
Non tantum Pater alme tuum dicemus honorem G. 2.
Carminibus patriis, lanceſq; & liba feremus. G. 2.
Et multa ante aras noſtra cadet hoſtia dextra: 1.
Sed decimis, variiſque onerabo limina donis; 10.
Et lapis hic teſtis præſentis Numinis eſto, 12. 1.
Æternumque locus nomen Bethelis *habeto.* 6.
Hæc Scala eſt Chriſtus, *cujus cæleſtis origo eſt* 6.
Ingrediturq; ſolo, & caput inter nubila cõdit. 4.
Hic cælum, terramque æterno fœdere junxit. 1. 12.
Cælicolæ magni ætheriis labuntur ab aſtris 10. 5.

Ad

Chriſte *ut per te ſuperem faſtigia cœli ;*
nitar gradibus meritorũ invicte tuorum
gere ſit mihi fas Divorũ limina, duc m
Chriſte *ad Patrẽ ; jubeas diſcedere la*
ila , quo greſſus mea mens cœlo infe
alto ;
e cum triſti circumvolitaverit umbrâ
rida nox, condetque natantia lumina ſ
mnus :
nihi fas illam tecum requieſcere noctem
ſuper, tu namque lapis de monte revulſ
no nos placida laxamus membra quiete
iſtiadæ, *in mortis tenebris & Sole caden*
imque reviſurus patriam ſedesq; patern
des, *molitur iter cum conjuge chara,*
famulis, natiſque 30 *penatibus, & m*
gnis diis.

unt , clypeique micantia fulgura	
ittunt.	8. 9.
aries ollis, atque aurea caſsis ;	8.
ucent ſagulis : tum lactea colla	8.
ctuntur, duo quiſque horrenda co-	
uſcant	8.
n, ſcutis protecti corpora longis.	8.
Iſacidæ *metuenti iramq; minisque*	12. 8.
fratris, cælo demiſit ab alto ;	1. 1.
levare virum, vimq; addere juſsit.	2.
u ac juſsi faciunt, tutantur inermē,	3. 7.
vires, animiſq; audacibus implent ;	2. 7.
caſtris adhibent, & fœdera firmant.	8.
æli proceres, divinaque tela	9.
avaſque comas, oculoſque micantes ;	4.
dedit dubia menti, ſolvitq; timorē ,	4.
e ingens cæleſtum exercitus, hic eſt	7. 12.
ſomnis ſervat noctesque diesque.	6.
ıæ *muros denſa cinxere corona ;*	10.
portis, & turribus omnibus inſtant	10.
ade hoſtes, & cingere mœnia flam-	
mis,	10.
noſtras tutantur ab hoſtibus urbes,	7.
culis , quam qui certant defendere	
axis ;	10.
ignem, nervoque aptare ſagittas.	10.
, hi quadrupedes quos montibus olim	3. 3.
iſæus *ſpirantes naribus ignes ;*	7.
unc terrificos, ſonitumque, metūque,	8.
vates, flammisque ſequacibus iras ;	8.
ucentes late candore nivali	2. 3.

um Chriſto *lapſi ſunt athere ab alto;* 2. 12

vitam in terris mortales inter agebat. G. 2.

ıam abſint tales comites mihi maxime rerum 2. 7.

vivo, nec cùm lucem hanc hominesque relinquo. 6. 1.

e trans pontum incolumem tot fluctibus actum 10.

t optatis patriæ cæleſtis in oris. 2. 1.

ua mens cõtra ventura pericula nondũ 6. 3.

e firmata ſatis; venit armiger ales 12. 1

o flagrans clypeo & cæleſtibus armis. 12.

is facie, genitor quem miſit ab alto 9.

tum, utque viro vires animumque miniſtret; 9.

a cælicolæ ſimilis; vocemq; coloremque, 4.

resflavos, & ſæva ſonoribus arma. 4. 9.

ıs ex humeris ſonat arcus, & aurea

leſcit radiis, longéque refulget. 8.
ocreas electro auroque recocto, 8.
e & clypei non enarrabile textum. 8.
ggreditur nudus, jamq; Oceano nox 6. 2.
fuſcis tellurem amplectitur alis. 8.
eventus varios in corde volutat 10. 6.
atrē metuens, Jabbochis *ad undam* 6. 6.
er viridi, gelidique ſub atheris axe E. I. A. 4
dulci declinans lumina ſomno; 4.
m Aligeri denſa incluſere corona. 12.
è medio poſitis dux Aliger armis II. I.
ocedit, ſocii venerantur euntem. 12. 9.
bonos, oculis decor emicat ingens. 4. I.
lis radii fulgentia cingunt 12.
caſaries divinum ſpirat odorem. 12. I.
Princeps aciei cœleſtis Ieſus, 9.
s belli praſes, Mavortius *Heros,* II. 3.
rū noſtri generis & ſanguinis edet Ec. 8.
venerit luſtris labentibus atas; I.
ſola eſt Lucinæ *experta labores.* G. 4.
bramidas *quiſquā de gente* Jacobi 6.
ſpe tollet avos; Judæa *nec olim* 6.
tum tellus jactabit alumno. 6.
c eſt tibi quē promitti ſapius audis 6.
c divum genus eſt; hic aurea condet 6.
ui Solymæ *ſuper extremos* Gara-
antas 6. E. 8.
que, Arabum*que ſolum, & deſer-*
Getarum G. 2. G. 3
ignotas Indorum *extendet ad oras* 6. G. 2.
i populi, multi ſua qui bona norunt 7. G. I.

Numidæ *infrani agnoſcunt,* & *inhoſ*
Syrtis,
conjurato deſcendens Dacus *ab* Iſtro.
e triumphantis capitolia ad alta Sioni
ictor agit currum ſpoliis inſignis opimis:
uet ille urbes inimicorumque phalanges
ſosque 31 Eumenides *genus ignipotentis*
verni,
ltus avos Judæ, *templa* & *temerata*
hovæ.
ic rem Chriſtadū *magno turbante tum*
ſtet orans, ſternet Turcas, Indumq; rebe

31 *Eumenides* hic maſculini generis facio, eâde
rgilius Venerem & *Alecto* Deos vocat: Deſcen
eo, *Aen.* 2. Nec dextra erranti Deus abfuit, id e
ivit enim doctiſſimus Poëta, *Venerem* eſſe ſemen
potentia, tam mas, quam fœmina. Et cùm *Al*
alus, non decuit ille ſemper fœmineo ſexui alli
ëtæ alii faciunt; fortè quia maligni ſpiritus h
us aſſumunt quam virilem: *Aen.* 3. ſunt illis v
c *Aen.* 7. *Alecto* in vultus ſeſe transformat mile
nonis avis anus, &c. Hic autem per *Eumenide*

traque arma patri ſuſpendit capta tonanti. 11. 6.
n tu urbem Solymam *cernes? qua ſurgere regna* 4.
ub rege pio? Judæ *comitantibus armis* 4.
tiadum *quantis ſe tollet gloria rebus.* 4.
ego Getulis *agerem ſi* Syrtibus *exul,* 5.
licove *mari deprenſus & urbe* Mycenæ: 5.
mecunque vocent terra ſub Sole jacentes, 1. G.2.
er honorabo, ſemper venerabor Ieſum: 5. 3.
lem pro me meruit qui morte coronam, 5.
rbo hoſtiles proſtravit victor acervos. 3. 8.
mque virum aggreditur, timidoque ſupervenit illumque 4. Ec.6
at ad pugnam; ſubitus tremor occupat artus 2. 7.
midæ, *& campo paulatim excedere tentat,* 9.
re terga fuga, verum acrius Aliger inſtat 9. 9.
ius, & ſtimulat; vires quoq; ſufficit illi, 9.
Sit contra tantum ſubſiſtere numen, 9.
im ferre, ergo poſtquam lux reddita menti eſt 3. 12.
uſſaque umbra, ſe pugnâ accingit inermis. 12. 11.
itit in digitos ex templo arrectus uterque 5.
biaque ad ſuperas interritus extulit auras; 5.
iſcentque manus manibus, pugnâque laceſſunt 5.
ertere oculos proceres radiantis Olympi, 12. 8.
aq; depoſuere humeris, & ſcuta reclinãt 12.

Et

ntur ripa, du Christus ...
gramineis exercet membra palæstris.
œlum terramque vident, hominemque Deumque
ſe coiiſſe acri certamine; verum
alis contra tantas ſubſiſtere vires
otuit, ſi non vires Deus ipſe dediſſet?
que inter ſeſe multâ vi verbera miſcent.
verò pudor & virtus miſcentur in unum
itat ira animos, quatit æger anhelitus artus;
m illam noctem ripa luctantur in alta,
ue alternantes ſe verſant æquore toto:
unc hic, nunc ille jacet revolutus arena;
ue omni cura vires exercet uterque.
eps lucta diu, tandem victoria ceßit
idæ, at valido nervum ferit Angelus ict
...aditur nõ paßibus æqu

facilis palmam certaminis hujus. 5. 5.
um vicit tua dextra invicta potentē, 6. 6.
as, homines frænabis lege rebelles 4. 1.
i ingentes quatiens clangoribus alas 3.
d ætheriū Michaël *ſublimis* Olympū. 11.
iter Chriſtus *dura cum ſtirpe* Jacobi 1. 9.
s fuerat vario certamine, donec 6. 5.
t victus vi multâ & vulnere crebro. 9. 5.
' victa voluit ſuccumbere genti; 8. 4.
m accipere, & legi parere cruenta. 12.
n infælix fuit hæc victoria Judæ; 1. 12.
enus læſo gens claudis paſſibus errat 5. 2.
fugiens, & regnis exul ademptis; 8.
otas, deſertaque littora quærit. 1. 3.
i Phœbæa *luſtravit lampade terras,* 4.
mq; aurora polo dimoverat umbrā; 4.
ns ſociis, & proſpera cuncta precatus 5. 3.
elerē, liquidumque per aëra tendens, 6.
ptatis cæli conſedit in arce. 6. 1.
ito *nondū patiens, immanis in antro* 6.
er ſtygio, furiasque emittit ad auras 6. 7.
dis verſare domum ſenioris Iacob 7.
ſ unanimes armare in prælia fratres; 7.
ans ratione piam ſubvertere gentem. 4. 3.
tres animoſa phalanx, accenſaq; luctu 12.
hemis Dinæ *auderet violare pudorē* 4.
dios ſtringit manibus, pars corripit haſtas 12.
ines amor unus habet decernere ferro 12.
Dinam, *& ſceleratas ſumere pœnas.* 2.
on *cū fratre* Levi *juvenilibus armis* 2.

Ac-

he accepto, dum circumciditur omnis
lato ferro, gentis de more Jacobi.
ntur vigiles, ſternuntur inertia paſſim
ra ; rex Hamor *qui fortè tapetibus altis*
ectus, toto proſtabat pectore ſomnum.
on & Sichemim, & multam ſine nomi
ne plebem
nt , & rabidi incenſa dominantur in
urbe.
ror ardentes, cadisque inſana cupido
in incautos cives, ſtratisque jacentes,
ob noxam raptumque ſororis honorem.
nature non effugiſſet Iacob
lem Jovæ *monitu, cum prole cruenta,*
ius ille dies patri generique fuiſſet.
variis portenta Dei terroribus obſtant,
ce finitima gentes, ferroque ſequantur
midas *(dum urbe excedunt & tuta ca-*
peſſunt)

Aſt illi dum fortè quies inopina per artus	5. 2.
Serpſerat, ex templo reſerata eſt janua ſomni	2. 12.
32 *Cornea, quæ veris facilis datur exitus umbris*	6.
Ecce videt ſtellas, & vos clariſſima mundi	G. 1.
Lumina, labentem cœlo, quæ ducitis annum	G. 1.
Suppliciter ſemet venerari, atque inſuper illi	1. 3.
Triticeos in agro fratrum cecidiſſe maniplos.	G.1.G.3
Hoc viſum ut primum narravit fratribus, omnes	4.2.
Ira indignantes, ſtimuliſque agitantibus atra	1. 11.
Invidia inſontem ſtatuunt opponere morti.	11. 2.
Poſtea dum fratres paſtores viſeret, illi	2.
Unius in miſeri conjuravere ruinam	2. 8.
Horum jam dudum peſtis ſcelerata per artus	5. 2.
Serpſerat invidia, quam Pluto *à ſede ſororum*	7. 7.
Dirarũ emittens ſuperas jubet ire per auras.	7. 4.
Scilicet hoc metuens ne mœnia conderet urbis	4. 12.
Joſephus, *quem mille dolis oppugnat, & arte.*	2. 5.
Sed Ruben *cujus melior ſententia menti*	2.
Commaculare manus fraterna cæde vetabat	B.8.A.2
In puteum potius vicinum immittere ſuaſit	7. 10.
Liberat ex puteo, atque argento vendit Iudas	7. 1.
Inſontem; Madianitæ *mercantur, & illum*	1.
In terram Ægypti *ducunt, dominoq; potenti*	G.4.A.6
Putiphero *vendunt.*	6.
At fratres hœdi merſere in ſanguine caſi	6. 8.
Virgatam pueri tunicam, patrique Jacobo	8. 7.

32 Cornea porta ſignat corpus à ſordidis & craſſis humoribus liberum, & quaſi translucidum, in tali corpore ſomnia ſunt vera & perſpicua. Eburnea verò denotat craſſum corpus & crapula oppletum, ubi ſomnia turbida, obſcura, falſa.

Oſten

necta

Sera mea requies, potuiſti linquere ſolu
Crudelis, nec te ſub tanta pericula miſſi
Affari extremum miſero data copia patr
Heu terrá ignota canibus data præda ve
Alitibusve jaces; potiuntur corpore tygre
Forſitan immanes, non te tua funera ma
Produxit, preßitve oculos, aut vulnera l
veſte tegens, qua nunc artus avulſaq; me
Et funus lacerum tellus habet? iſta ſene
Debita ſors noſtra eſt. ô tu ſanctiſſima co
Felix morte tuâ, neque in hunc ſervata a
rem,

ontra ego vivendo vici mea fata ſuperſtes
t genitor reſtarem. ô terque quaterque be
ueis ante ora patrum patria ſub mœni
altis

tigit oppetere; his etenim defuncta ſepulc
rpora mandantur; ſed tu chariſſime fili
dus in ...

bus eſt vita ; facilis jactura ſepulchri. 10. 2.
rea non hac magno ſine numine Jovæ 10. 2.
iunt ; quin & ſtygios regna invia vivis 2. 6.
iam lucos, natumque Acheronte ſub imo 6. 7.
or rurſus ; non vita gaudia quæro 7. 11.
as, ſed gnato Manes perferre ſub 33 *imos.* 11.
atus trepidante manu diſcidit amictus 5. 12.
re reſperſus, pilisq; hirſutus 34 *equinis* 8. 10.
tum flevit multos ex ordine menſes. G. 4.
ſephum *interea domui præfecit, & illi* 6.
n commiſit famulorũ Putiphar *omnem.* 9.
at inſigni facie, vultuque decoro ; 9. 12.
amore fuit turpique cupidine capta 5. 4.
Putiphari, *noctesque diesque ſequuta* 6.
s concubitus pueri, ſolvitque pudorem ; E. 6. A. 4
utem nullis precibus pretiove movetur, 4. 9.
las violet, vel ſolvat jura pudoris. 4. 4.
immota manet, lachrymæ volvuntur
inanes. 4.
ſtquã miſera verſavit in oſſibus ignem G. 3.
s amor ; Pluto *furiarum è crinibus an-*
guem G. 3. A. 7
cit, inq; ſinũ præcordia ad intima ſubdit 7.
iter veſtes, & lævia pectora lapſus 7.
tur attactu nullo. fallitque furentem, 7.
iam inſpirans animam, fit tortile collo 7.
m ingens coluber, fit longa tænia vittæ 7.
litque comas & membris, lubricus errat. 7.

Ad hunc fere modum *Philo Judæus Jacobum* lugentem in-

34 Cilicium intelligo cum *Eugubino* in recognit. *Pen-* de pulvere in textu non fit mentio, mos tamen fuit aſpergere in magnis doloribus.

nore implevi, nec voci iraque peperci.
autem trepidans aufugit veſte relicta.
bus inſidiis, perjura & conjugis arte
ita res, captuſq; dolis, lachrymiſq; coact.
phar *inſontem vinclis & carcere frænat.*
hac Egypti *viridis qui præſidet arvis*
minis ſeptem præſtanti corpore vidit
entes per prata boves, & plena ſecundum
nina, muſcus, ubi & viridiſsima gram
na ripa;
totidem macie tenuatas, quæque priores
ipuere fame rabida; tunc cernit in agro
num qui ſeptẽ gravidis procumbit ariſta
alium; hic ſeptẽ ſpicas produxit inanes
ibito ſeptem pingues abſumpſit ariſtas.
rex ſollicitus monſtris reſponſa deorum
ſulit, & Phœbi *ſcitatum oracula mittit*
vatũ ignara mentes, nihil augur Apoll
reſponſa valent conſulti reddere vates.

ater omnipotens, aperitque futura ; 6.
t ; non ille notas & nomina mandat 3.
ſ, impellit quos verſo cardine vētus, 3.
turbat volitantes janua ; non hic 3.
s canit ambages, antroque remugit 6.
alſa involvens ; fruiturve deorum 6. 7.
alloquio : ſed veri Numinis aura 7. 6.
Joſeph *oracula vera canebat.* 6. 2.
r Fama impulſus Rex carcere vatē 10. 1.
educit. manicas atq; arcta levari 8. 2.
et Pharo, *dictiſq; ita fatur amicis :* 2.
es (amiſſos hinc jam obliviſcere pa-
res) 2.
s ; mihiq; hac ediſcere vera roganti, 2.
nent qua me ſuſpenſum inſomnia
rrent ; 5. 4.
, vocemque volens atque ore reſolve. 3.
s adii, precibuſque oraclâ petivi, 3.
Deum referens, qua ſit ſententia
ſcens, 3.
animum reſponſis ludit Apollo ; 6.
les 36 Phœbo , *nulla eſt prudentia*
ati. 3.
narrat Joſepho *inſomnia bina.* 6. 6.
verum, poſita formidine, ſenſum 2. 6.
, ſeptem venturos edocet annos 3. 10.

a à *Deo* in ſomnis monſtrantur : nam vera inſom-
iunt. καὶ γὰρ τὸ ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν. 36 Præ-
iorum Dii fuère *Serapis*, *Oſiris*, & *Iſis* ; diverſa no-
numinis : ſic apud *Græcos* & *Romanos*, *Apollo*, *Phœ-*
utrobique tamen idem *Deus*, nempe *Sol*, cujus ora-
conſulebant : inde *Macrob. Saturn. l. 2. c. 20. 21.*

protenauns ſpica ...
(inquit) frumenta legas tectisque 1
reponas,
ılcos onerat proventus & horrea vincit G.
aque famis memores, dum exuberat G.
annus
ıus, & pecore, & cerealis mergite culmi.
nt qua noſtra liceat te voce moneri.
oſtquam vates ſic ore effatus amico eſt,
nplo variis cumulatur honoribus, auro :
innectuntur, digitus circundatur auro :
ine carbaſeo induitur, curruque ſecundo
ehitur populo votis plauſuque fremente.
ui jam dudum fuerat compagibus arctis
rro incluſus, regni molitur habenas.
ra jam Cœli, jam Sol, frugumq; manipli
ctis oculis hoc ſanctum ſidus 37 *adorant.*
n veſana fames patrem natosque ſubegit
yptum *petere, & terras tentare repoſta*
em contempſerunt olim, venerantur, C

Suppliciter culpam agnoſcunt, veniamque pre-
cantur 1. 1.
Præcipue Judas lachrymis pro fratre minore 1. 9.
Effuſis, quem tum tenebris vinclisque tenebat G. 4.
Joſephus, propter cratera in folle repertum. 9. 6.
Ille humilis ſupplexque oculos, dextramque
precantem 12.
Protendens; equidẽ meruit, nec deprecor, inquit 12.
Utere ſorte tuâ; miſeri te ſi qua parentis 12.
Tangere cura poteſt oro miſerere ſenectæ, 12.
Et juvenem incolumẽ patriæ patrique remitte; 8. 2.
Quẽ jam conficiunt curæ, turbataque mens eſt 11. 11.
Funere Joſephi; gravior ne nuntius aures 8.
Vulneret, & cogat crudelẽ abrumpere vitam. 8. 8.
Nam ſi non reducem videat, periiſſe putabit. 2. 3.
Tende mihi potius vim duram, & vincula
capto. G. 4.
Flebat Joſephus, nec ſe celare volebat 3. 9.
Amplius, aut tantum potuit perferre dolorem; 9.
Fraterno aſt animum ſupplex ſubmiſit amori; 4.
Oblitus ſcelerum cunctorum ignoſcit, & ultro 4. G. 4.
Solatur lachrymas verba inter ſingula fundẽs 1. 3.
Et fratrum factis contraria facta rependens. 1.
Namque omnes variis affecit honoribus, atque 5. 11.
Complexus patris lachrymans colloq; pependit; 3. 1.
Quem proprio vectũ curru deduxit in aulam. 12. 4.
Haud aliter Chriſto Solymæas invidet arces 1. 4.
Gens Iudæa hodie; ſic olim invidit honori 10. 5.
Cœlitus oblato; Judas hunc vendidit, omnes 12. 6.
Fratres in exitium conſpiravere, ſepulchri 8. 7.
In fovea abſcondũt; ſed rerũ maximus autor G. 3. A. 9

ætherios perrumpet candidus orbes
ato invectus curru ; tunc maximus orbis]
Dominum agnoſcet ; quin & ſtirps ipſa Jacobi
n adorabit, quod jam contemnit & odit.
pis 38 Edomææ Jobus quoque mœnia celſa
bat Solymæ, quē Rex Acherontis avari
bus invidia petit implacabilis ultro.
erat ſervans æqui, & juſtiſſimus unus,
uit, Auſitidiſque olim ditiſſimus arvis.
que 39 greges illi balantum, quina redibant
enta, & terram centum vertebat aratri
ſeptem natos, Veneris tot præmia norat;
es præterea excellentes corpore natas.
tis ille bonis patriis florebat in agris
ſenior, placidaque ſuos in pace regebat.

ſubito fortuna fidem mutata fefellit 5.4.
re ſuo, namque eſt varium & mutabile
ſemper. 4.
m fratres læti inter ſe convivia curant. G.1.
nere dum duro ſubigebant arva coloni, G.1.
tibus in vacuis aſinæ dũ gramina tondent, G.3.A.3
e impacata gentes venere Sabææ, G.3.A.8
a vectare ſolent prædas, & vivere rapto; 9.
ertuntque aſinas, cæſis cuſtodibus, omnes; 8.2.
jue boum armenta, & præſtanti corpore
tauros. 8.
ducuntq; omnes forma ſuperante juvencas, 8.
mq; pater media nimborũ in nocte coruſca G.1.
mina molitur dextra, quo maxima motu G.1.
ra tremit, ruptis geminantur nubibus
ignes: G.1.A.3
antum periere greges, oviumque magiſtri. G.1.E.2
terea, Chaldæorum *gens ſæva colonos* 6.
m ſuperat ferro incautos, abigitq; camelos. 1.8.
*iper, adverſi rapido dum * turbine venti,* 2.
fligunt, Zephyruſ*que*, Notuſ*que*, *& latus*
Eoïs 2.
us *equis: celſis horrendo murmure tectis* 2.3.
vbuere ſimul, totamque à ſedibus imis 1.
rtere ædem, quæ natos obruit omnes 11.6.
m vino indulgent; & ſciſſa veſte Jobabus 9.12.
orum attonitus fatis, ædiſque ruinâ; 12.
itiem immũdo perfuſam pulvere turpans. 12.
c dextra crinem ſecuit, terramque petivit 47.
miſſus, taleſque effudit pectore queſtus: 3.6.

Huic tempeſtati ſe immiſcuit Satan.

a monitat imperium unius regis: omnia par
andatis Rex magne tuis, quæ utrumque
currens
canū extremo Phœbus deſpectat Olymp
go tuū vivat magnū & memorabile no
Sed non contentus pœnas traxiſſe per iſt.
regium pietate virum regnator Averni;
um divum domus alta patet, dum
ardūus ipſe
dereis tectis hominum ſator atque deorum
ncilium aligerum cæli intra limina cogi
urea; conveniunt tectis bipatentibus olli,
ter quos Satanas dirarum à ſede ſororum
pparet, quatiens ventoſas horridus alas.
iſtius haud illo monſtrum, nec ſævior ul
ſtis & ira Dei ſtygiis ſeſe extulit undis.
ic quamvis cæca tenebrarū regnet in au
ıde metū & triſtes morbos mortalibus a
lethum & curas emittit, & horrida bel
ttamen hinc quoties rex annuit ætheris al

Hic Iovis ad ſolium, ſummiq; ad limina regis 12.
Accedit, magnâq; incuſat voce 42 Jobabum; 12.
Criminibusque novis cumulat, pœnasque re-
poſcit 2.2.
Immeritas, colit hic (inquit) te pectore ficto 3.2.
Atque inſyncera veneratur mente tonantem G.3.A.3
Nempe illum vallo cinxiſti & mœnibus altis; 9.1.
Sin aliquē infandum caſum, triſtesque ruinas 8.1.
Immittas, cernes quod te execrabitur, ergo 1.3.
Pace tuâ liceat vires tentare Jobabi. 10.4.
Annuit, & totum nutu tremeſcit Olympum 10.
Omnipotens, veniamque dedit corrumpere
corpus 11.G.3.
Vlcere, & horrentes papulis ardentibus artus. G.3.
Ex templo Satanas deſcendit ab æthere ſummo 2.12.
Ecce volans, celerique ad terrā turbine fertur. 12.
Non ſecus ac nervo per nubem impulſa ſagitta 12.
Armatam ſævi Parthus quam felle veneni 12.
Parthus, ſive Cydon telū immedicabile torſit 12.
Stridēs, & celeres incognita tranſilit umbras; 12.
Sic talis rex nocte ſatus demiſſus ab aſtris 12.5.
Se tulit ætheriis, aurasque everberat alis, 12.
Fertque refertque ſonans Iobi ſe peſtis ad ora. 12.
Illi membra novus ſolvit formidine torpor, 12.
Vt procul horrendum ſtridorē agnovit, & alas 12.
Arrectaq; horrore coma, & vox faucibus hæſit. 12.
Continuo eſt alius color ægro, atque horrida
vultum G.4.

42 προϋπῆρχεν δὲ αὐτῷ ὄνομα Ἰωβὰβ, &c. LXX Interpretes in fine lib. Job. Vide Theod. 9.92. in Geneſ.

on magnanimo ...
n animum invictum tabenti in corpore 6.4.A.1
. verſat,· 10. G.
dens inter cineres; & olentia tabo
ibra fricans teſtâ, interea tres ecce ty- G.3.G.
ranni 6.G.
enere modis cernunt ſqualentia miris 8.G.
viri, & triſti tenuatum tabe cadaver
miſere omnes lachrymas, gemitumque de- 6.1
dere;
ſcinduntque humeris veſtes, & pulvere 5.
turpant 1
cius immundo comptos de more capillos. 2.
unc ſeptem ſiluere dies noctesque dolentes 6.
rudeles pœnas, caſumque inſontis amici.
ed nulli propius poterant accedere ad illum
Aut conferre gradū; talis ſeſe 44 halitus atris
...ffundent ſupera ad convexa ferebat
... ore Iobo,

am ſcelerũ falſo incuſant, & tanta merentẽ 2. 2.
upplicia expendiſſe ferunt; tamen optimus heros 6. 2. 9.
Haud ulli veterum patrum virtute ſecundus, 11.
Viribus invictis, animiſque ingentibus iras 6. G. 4
Pertulit; & faſtũ ſociorũ, atq; aſpera verba. 3. 2.
Irrita ſed poſtquam ſuperavit jurgia regum 11. 6.
Atque ſuperba tulit faſtidia conjugis, atque E. 2. 12.
Amiſſos natos, & opes & regia ſceptra: G. 4. A. 7
Armatum furiis Satanã, & ſerpentibus atris 4.
Subjecit pedibus; victori præmia reddit G. 2 A. 5
Tres pater omnipotens forma ſuperante puellas 6. 8.
Quas multa ardentes vicina per opida matres 1. 11.
Optavere nurus, natos ſeptem addidit illi, 11. 6.
Et natos natorum, & qui naſcentur ab illis. 1.
Amiſſas duplicavit opes, armenta, gregeſque 8. 1.
Argentum atque aurum, ac annos; nec tarda ſenectus 10. 9.
Debilitat vires animi, mutatve vigorem 9.
Et tandem placida compôſtus pace quievit. 1.
Sic Chriſtus *ſæva invidia pellacis* Iudæ 11. 2.
Afflictus vitam in tenebris luctuque trahebat 2.
In quem turbati Abramidæ, *ſimul omne tumultu* 8.
Conjurat trepido Latium, *ſævitque juventus* 8.
Effera, tunc falſa ſub proditione Latini 8. 2.
Inſontem infando indicio, quia vera docebat 2. 3.
Demiſere neci. duros (heu!) mille labores, 2. 8.
Pauperiemque, famemq; tulit, tũ juſſa ſuperba 6. 12.
Conjugis Hebrææ; *ſociorum nullus* Ieſum 3. 2.
Audet adire, omnes potuerunt linquere ſolum 5. 9.

tui atque de ligno pendebant pallida tabo.
ltant hoſtes, atque impia jurgia jactant, 2
quicquam Chriſti *mortem miſeratur ini-*
quam.
tamen ſævi vim totam pertulit hoſtis 3
diamque odiumque hominum, & ludi-
bria fratrum. 1
bus invictis, ſtrepitumq; fremẽtis Averni 11
jecit pedibus; quin atri limina Ditis G.
upiit, regemque incendia vana vomentem.
pit in nodũ complexus, & angit inhærens
os oculos, & ſiccum ſanguine guttur.
Pater omnipotens nati duplicavit honores
ue inſignivit radianti tegmine lucis.
caput tonſa foliis ornatus Oliva.
tra tenens mundi, & fulgentia vulnera
portans,
identi curru nebularum aſcendit ad aſtra

HRISTIADOS

LIBER III.

Argumentum.

io & *Joſepho* mortuis, Satan ab *Iſraëlitis* alienat *Pha-* ıimum, quibus gravia penſa imponit; ſed *Deus* po- i miſertus, *Moyſen* ad Regem cum mandatis mittit, *naos* ex ſervitute, variis editis ſignis & miraculis ; tandem *Ægypto*, multis cladibus affecta, Rege, *raëlitas* inſequitur, in mari ſubmerſo, *Iſraëlitæ* in- s tranſeunt; qui inſtigante *Plutone*, in varia pec- :idunt, & in ſe *Dei* iram provocant. *Lex* promulga- *nna* pluit, nubes interdiu, ignis noctu, viam per de- monſtrat, in quo ob peccata annos 40 errarunt: llia hominum ob idololatriam occiſa; tabernaculum tur, Pontificis indumenta deſcribuntur. *Core* cum nurmurant & conſpirant in *Moyſen*; igniti ſerpentes tur: *Moyſes* in *Piſgah* moritur, populus duce *Jo-* ıſit *Jordanum*. Deſcribitur terra *Chanaan*, ubi varia ıter *Solymaos* & terræ Incolas. Tandem *Joſua* victor & *Chananæos* ſubjugavit; cui vita functo, ſequuti *dices*, qui *Solymæam Plutonis* invidia ſæpe ab hoſti- preſſum liberarunt. *Gedeon* ſtratagemate hoſtes in conjicit. *Jephthe* victor domum rediens, filiam im- Deſcribitur Eccleſiæ ſœlicitas; & ad *Chriſtum* ſit n harum hiſtoriarum applicatio.

Oſtquā Joſephus *ſuperis cōceſſit ab oris* 2.
Concitat Abrami *in ſobolem Rex* Pluto Pharonem 7.
eni cumulus oneroſis terga fatigat, 9. 9.
er natos immergi flumine juſſit; 9. 3.
rans totam ſe poſſe exſcindere gentem. 4. 9.
vūm genitor ſortē miſeratus iniquam, 9. 6.

arrigeno occiſo, ſolis in montibus avum
Exigit, & viridi pecudes in gramine pa
Hunc Amram genuit, ſed Korah edidit
ram,
At Korah fuerat genitus de ſanguine Le
Hunc oratorem Deus alta ad mœnia Reg
Ire jubet Moyſen, pacemque expoſcere ge
Abramidum oppreſſa tot jam labentibus a
Vt tandem liceat miſeris excedere regno
Ægypti, & toties promiſſam attingere ter
Nil Moyſis valuere preces; violentia Reg
Exuperat magis, & placidas Pluto obſt
aures
Tunc Pater omnipotens ira dans lora furen
(Horrendum dictu) latices nigreſcere Nil
Fecit; in obſcœnũ convertitur unda cruore
Inque aula veterem vana cecinere querel
Tum

re, aut ut nervo pulſante Sagitta G. 4.
s leves ineunt ſi quando prælia Scoti. G. 4.
arum tempeſtatem nigrantibus alis 11. 1.
ab Eöis undis violentior Eurus. G.2.G.2
nbunt herbis, contactuque omnia fœdant 1. 3.
undo, atque anni ſpes omnis credita terræ 3. G. 1.
it; haud potuere ſeri, nec ſurgere meſſes. G. 1.
genus omne neci pecudum dedit, omne
ferarum G. 3.
lætis vituli vulgo moriuntur in herbis, G. 3.
lces animas plena ad præſepia reddunt. G. 3.
ur infælix ſtudiorum atque immemor
herba G. 3.
r equus, fonteſq; avertitur, & pede terrã G. 3.
a ferit; duro fumans ſub vomere taurus G. 3.
dit: & miſtum ſpumis vomitore cruorẽ; G. 3.
mosque ciet gemitus; it triſtis arator G. 3.
ntẽ abjungens fraternâ morte juvencũ. G. 3.
e opere in medio defixa reliquit aratra. G. 3.
um pecorũ, & crebris mugitibus amnes, G. 3.
tesque ſonant ripæ, colleſque ſupini; G. 3.
e catervatim ſtrages oviumq; boumque G. 3.
bulis; ſordent dilapſa cadavera tabo. G. 3.
ui cineres jactu, pecudumque hominum-
que; G. 4.
ntes papulæ, atq; immũdus olentia ſudor G. 3.
a ſequebatur, ſacer ignis corpora edebat. G. 3.
uere poli, & crebris micat ignibus æther. 6. Æ. 1
multa intectis crepitans ſalit horrida
grando G. 1.
male tum mites defendit pampinus uvas. G. 1.

Quia

11.
...mem
G. I.
...ſter, G. 3.
...es G. I.
...ina
G. I.
...quor G. I.
...ero, 12. 6.
...; 12.
...rra G. I. G. I.
...lis. G. I.
...ue
G. I.
...m Æ. 3.
...s. 3. 5.
3.
3.
3.
4. 7.

Præcipitare moras odium crudele tyranni, 12. 1.
Et metus acer agit cunctos, rapiuntq; ruuntq; 1. 4.
Migrantes cernas, omnique ex urbe ruentes, 4.
Ac veluti ingentem formica farris acervum 4.
Cùm populãt hyemis memores tectoq; reponunt 4.
It nigrum campis agmẽ, prædamq; per herbas 4.
Convectant calle anguſto : pars grandia tru-
dunt 4.
Obnixa frumenta humeris ; pars agmina co-
gunt, 4.
Caſtigantq; moras: opere omnis ſemita fervet. 4.
J*amque via auxilium gazas ex hoſte ſuperbo* 1. 11.
Corripiunt, ignotum argenti pondus & auri. 1.
Vt verò rubri tenuerunt littoris oram, 8. 3.
Pœnituit Regem quod ſic demiſit in-ultam 5. 1.
Abrami *ſobolem, ſtatuit jam ſumere pœnas ;* 2. 6.
Propterea ſociis edicit ut arma capeſſant ; 3.
Vt profugos ferro flammâque ſequantur ; &
ipſe 1. 4.
Poſcit equos atq; arma ſimul, ſaltuq; ſuperbus 12.
Emicat in currum, & manibus molitur ha-
benas. 12.
Tela manu quatit, & ſubita ſpe fervidus ar-
det. 12. 12.
*Vidit ab * adverſo venentes littore* Moyſes 12.
Videre Abramidæ; *gelidusq; per ima cucurrit* 12.
Oſſa tremor. 12.
At verò ut campos percuſſit virga liquentes 4. 6.
Legiferi, incipiunt late diſcedere fluctus, 6.G.4.
Et Nereus *retro, atque æſtu revoluta reſorbens* 11.

* *Moyſes* ſtat in littore hoſtibus adverſo.

Si

Saxa fugit, littusque vado labente relinquit,
Qua populus greſſus inferret; & ecce repente
Sublata in montis faciem ſupereminet unda,
Accepitque ſinu vaſto populumque ducesque,
Expoſuitque omnes ripæ ulterioris in ora;
Sic nos per mundi fluctus, & ſanguinis undã
In ripa exponit patriæ cæleſtis Ieſus.
Jamq; ſequebantur malefidis paſſibus omnes
Ægypti proceres, rex ipſe, omnisque juventus:
Cum ſubito horrenda decurrens murmure pontus
Irruit in terras, ſcopulosque ſuperjacit undam
Spumeus, extremamq; ſinu perfundit arenã;
Involvitque æſtu rapido currusque virosque;
Apparent rari nantes in gurgite vaſto,
Arma virum, ac ſagula, atque Ægyptia *gaza per undas*
Sic tandem Ægypti *caſus evaſerat omnes*

Nam ſapor indicium fecit manifeſtus, & ora G. 2.
Triſtia tentantum ſenſu torquebat amaro. G. 2.
In Moyſem *exclamant, ille ocyus arbore ramū* 2. 6.
Diſcerpſit viridē quo dulces reddidit undas ; 6.G.2.
Sic animas Chriſtus *vitiatas crimine amaro* G.2.10
Fatalis ligni, verâ dulcedine movit. 6. 11.
Tunc ventris rabies exegit ſurgere rurſus 9. 8.
In Moyſem Abramidis ; Jovam *in vota vocavit.* 3.
Protinus aëria manna cæleſtia dona G. 4.
Deſuper infundis, divûm tu maxime rector; 4. 9.
Et volucrū mittis nubem, turbamq; ſonantem 7. 12.
Agminis aligeri, quæ obſcurant æthera pennis. 12.
Haud aliter Chriſtus *cælo demiſit ab alto* 1. 1.
Ad nos Divini verbi puriſſima mella. G.4.A.6
Rurſus dum ſitiunt, in Moyſem *jurgia jactant.* G.4.A.1
Ille autem vitreas è rupibus elicit undas, 1. G. 1.
Et virga potuit fluvios præbere recentes. 4. G.3.
Haud aliter quando Chriſti *latus hauſit apertum* 1. 10.
Lancea, dulcis aqua fluxit de pectore rivus, E.5.A.12
Et rubra toto deſcendunt corpore guttæ. G.2.A.5
J*amque propinquabant* Sinæ, *quando* Amalecitæ 5.
Totam aciem in Judam *rapiunt, & in aggere ſiſtunt.* 10.
Quā Moyſes *prec.bus fudit, prædaq; potitur,* 9. 12.
Dum tendit duplices ad cœli ſidera palmas, 1.
Sic Chriſtus læthо *turbas disjecit Averni* 1. 6.
Bina triumphato protendens brachia ligno. 6. 5.

Dum

ſa 8.
r, 8.1.
9.
1.7.
t G.1.
tè G.1.
er
4.9.
na
4.9.
e-
6.
s 2.1.
4. G.1
i. 5.9.
n G.2.A.
7.
G.4.

In medium cœtum; huic fratres de ſanguine Levi 5.6.
Addunt ſe ſocios; oriturque miſerrima cædes. E.6.A.2
Sternit humi ter mille viros, vitulumque refringit 9.6.
Infandum ſceleris monumentum, atque igne cremavit. 6.7.
Poſthac 46 Amramides, *ut juſſus, mobile templum* 4.G.1.
Erexit donis opulentum & numine Jovæ. 1.
Dona dedere auro gravia, argentique talenta, 3.5.
Æſq; ingens populus Moyſi, *veſteſq; hyacinthi;* 3.
Gemmas, & byſſum, & lanam, & bene olentia ligna Ec.2.
Velleraque Aſſyrio *portant fucata veneno;* 4.G.2.
Et ſuccũ Ambroſiæ; *barbas, incanaq; menta* 12.G.3
Hircorum tondent alii, ſetaſque comantes, G.3.
Uſum in ſacrorum & tuguri velamina ſancti. G.3.
Poſtquã autem erexit Jovæ *ſacraria* Moyſes, 12.
Ingreditur ſummus penetralia ſancta Sacerdos; 6.6.
Et juſſus, pingues pecudes mactavit ad Aras. 4.8.
Ante Jovẽ *in pura media inter * numina veſte* 4.12.
Stabat, & in cœlum palmas utraſq; tetendit; 8.6.
Quẽ morẽ Moyſes *jubet obſervare quotannis.* 5.6.
Huic ſindon tenuis talos defluxit ad imos; 8.1.

46 *Iſraelitæ* biennium juxta montem *Sinai* & loca vicina hæſerunt; quo tempore *Moyſes* conſtruxit Tabernaculum, & Leges edidit: in *Cades-Barnea* annos 19 manſerunt: alios annos 19 contriverunt, nunc progrediendo, nunc regrediendo, nunc palando; donec per 42 manſiones ſeu ſtationes pervenerunt annos 40 ad *Jordanis* ripam orientalem. Vide *Genebra. Chron. lib.* 1.

* *Cherubim* intelligo.

ꝑ picturatam ... 3.
rebat, I
od circumtextum byſſo velamen & auro II
gebat longè. Gemmis auroque vigentem 2.
racē induitur, patrum duodena tenentem
mina Saracidum, *atque humeris bina in-*
ſuper altis.
mma collucent inſcripta nomina regum. 4.
t zonam ex byſſo, atque immania pondera
balthei
uē manus artificum multo intertexuit auro,
gmen habet capiti candentē nempe tiaram; 7
inea purpurea ſubnectitur infula vitta G.3.
ureaque in ſacra radiabat bractea fronte 8.
omē habens ſancti Jovæ *(hoc effabile dictu* I
ulli eſt) cælatum Divini opus Acholiabi; E
tunica 48 *manicas, & habens redimicula*
mitra

duc fundit, queis gratior Hoſtia nulla eſt. 6. 5.
utum niveus Chriſtum velavit amictus. 8.
uream quando ille animã de corpore toto 9.
nuit, multa ferrugine fulſit & oſtro. 9. 11.
ureo ſtetit ante aras adopertus amictu. 3.
nunc aurato ſplendet ſub tegmine lucis, 3.
marum late radians fulgore, ſuosque 8. 8.
humeris, gremioque fovet, decoratque co-
 ronâ 1. 18.
na qualem ſublimi vertice geſtat 2.
Sacerdotum, Regum, Vatumq; poteſtas 10.
ca Mala notant gentes populosq; fluentes 3. 6.
Chriſtũ innumeros, & tintinabula vocẽ 6.
tam eloquii cœleſtis ubique ſonantem. 7. 11.
e Sacerdotis ſubnectit ſutilis alvum 12.
ius, & laterum juncturas fibula mordet; 12.
ficans caſtum debere per omnia ſummum 12.
Sacerdotem, Veneris ne dira cupido 6.
utet ſenſus, aut vertat in oſſibus ignem 1. G. 3.
is amor, caſtis adolet dũ Altaria tædis: G. 3. A. 7
hriſtus nulli potuit ſuccumbere culpa. 4.
lli mens ſancta fuit, purusque nitebat 2. 6.
rius ſenſus formoſo in corpore: quare 6.
ula candẽti ſubnexuit aurea * mamma. 1.
te Deus, Vates, & Rex, & magne Sa-
 cerdos: 6.
ge Rex famulos, animis illabere Vates, G. 2. A. 8
e preces pro me divino ex ore Sacerdos; 6. 3.
; ſolve Patri, & meritorũ dona tuorum. 3. 9.
ius cœleſti trabea cinctuque decoro 7.

* Revel. 1. 13.

ea tui luce coruſcat. 8

, & longa tege tegmine

one tuis, me pectore toto 2

vitam ſine labe pudicam. 4.(

tes ſuſpende; ferantque

um glomerentur in unum:

ena venerentur 49 acerra.

& tunica quato cymbala

G

repitantiaque æra ſequan-

G

ræ præcepta ſequuntur

que littora terra I:

ciſque exacta referrent; 7

beant homines, ubi mæ-

; cum dura prælia gente; 2

[redacted]

:x altoq; ſinum trahit utque volutus G. 3.
ı immane ſonat per ſaxa, nec ipſo G. 3.
nor procūbit: at imo exaſtuat unda G. 3.
s, nigramque alte ſubjectat arenam. G. 3.
ı ſociis mortem praſensque minantur 12.
Moyſi *fratrique: at terra dehiſcens* 12. 4.
nfernis ſorbet, vaſtoque barathro 8. 3.
rum multos, multosque cremavit G. I. A. 7
per latos acies Vulcania campos. 10.
reverunt toties oracula ſancta 4. 7.
x, caſus omnes renovare coacti 2.
:ri, rupes inter; rurſusque reverti 2.
:ta Arabum, *& capita objectare pe-*
riclis 4. 2.
riginta revolutis menſibus orbes I. 10.
rrando explerunt per inhoſpita ſaxa, I. 5.
volventes perplexum iter, ante beata 9. I.
rra intrarunt fines fataliaque arva. 3. 5.
verò populus ſitientibus errat in ar-
vis, 8. I.
ırabum *raris habitata mapalia tectis* G. 3.
tendit Cananææ, *ubi frigidus arva* 5. 5.
ma virum leni fluit agmine Jordan; 2.
:o referens) immenſis orbibus angues 2.
·i, in ſiccum exiliunt è ſaltibus imis, 6. G. 3.
:erra latebris: hique ordine longo 2. II.
nen lapſi, populi ad tentoria tendunt. 5. 2.
queis terga nota, maculoſus & auro 5.
m incendebat fulgor: ceu nubibus
arcus 5.
ahit varios adverſo Sole colores; 5.

III.
S igni 2.
ra: 2.
armore
7.
idis. 7.
e; 7.
ntibus
7.
ue ve-
7. I.
at. 4. G. 3.
i G. I. A. 4
. 4.
iſta I. 9.
n, 2. 8.
i; 2. 8.
s an-
2.
[redacted]

Ille ergo propria non immemor artis, in anguem	G.4.
Vertitur, & 50 faciemque ſuam veſtemque reponit;	5.
Atque notis longam maculoſus grandibus alvum	G.3.
Invadit matrem, & linguis micat ore triſulcis;	4.2.
Pertentans ſenſus in membra agit atra venena	1.G.2.
Morſibus occultis; & ſpicula cæca relinquit	G.4.
Affixa in venis; penitusq; in viſcera lapſum	G.4.A.7
Serpentis furiale malum; totumque pererrat	7.
Humanũ genus, & miſeros depaſcitur artus.	1.2.
Sed Chriſtus *ſerpens malo ſuſpenſus ab alto*	7.5.
Æreus, horrendam jactat ſub nubila lucem;	7.
Agmina ſerpentum totis exterrita terris	4.G.3.
Diffugiunt, trepidoque gradu ſub Tartara tendunt.	4.6.
Cujus conſpectus noſtri medicina furoris.	1.E.10.
Auxiliumque fuit, quo non præſentius ullum	G.2.
Mortifera è noſtris contagia tollere membris.	6.G.3.
Poſtquam per flammas, & mille ſequentia tela	6.
Per freta, per terras varias & inhoſpita ſaxa	5.
Eripuit ſocios, medioque ex Hoſte recepit	6.
Moyſes, *qui tandem fugientis prenderat oras*	6.
Judææ, *in* Piſgam *ſublimis tollitur; inde*	2.10.
Stans procul excelſo miratur vertice montis	5.

50 Spiritus nec veſtem, nec faciem propriè habent. Hæc tamen de iis dicuntur, quod ſæpè in forma humana & veſtibus appareant.

dibus optatis. *Summis tum* Jordan *abundans* 6.
umabat ripis, tantus ſe nubibus imber I
perat, & gelidus canis de montibus humor II.
plevit late foſſas liquefactus & amnes. G.I.
c gemina auratus taurino cornua vultu G.
va Palæſtinæ *vitreis interluit undis* 3.
rdanus, *quo non alius per pinguia culta* G.
mare purpureum violentior influit amnis. G.
mque Sacerdotes fluvio populusque propinquat. 8.
ui ſimul ac pedibus tetigerũt rauca fluenta, 4.
ſcedunt unda, refluitque exterritus amnis, 6.
a populus tutos greſſus inferret; ut olim G.
rvata in montis faciem circumſtetit unda, G.
m mare per medium Moyſes, *fluctusque tumentes* 7.

Arenti in limo: timidis haud paſsibus heros G.2.A.6
Joſua *trans fluvium incolumes matresque viroſque* 6.
Aggere gramineo, ripâque exponit in alta 7.6.
Et mox vicinas multâ vi diruit urbes. 11.12.
Nobilis hac illa eſt, multas memorata per oras 7.
Terra Palæſtinæ *promiſſa nepotibus* Abræ; 1.6.
Terra antiqua, potens armis, atque ubere gleba. 3.
Hac loca non tauri ſpirantes naribus ignem G.2.
Invertere, ſatis immanis dentibus hydri; G.2.
Nec galeis, denſiſq; virum ſeges horruit haſtis. G.2.
Sed gravida fruges, & lati munera Bacchi G.2.
Implevere; tenent oleaque armentaque lata. G.2.
Hic liquidi fontes, ſemperque virentia prata G.4.
Adſunt, & tremuli lambentes gramina rivi. G.4.A.8
Dulcia mella fluunt, hic largi copia lactis. G.4.G.3
Quam magis exhauſto ſpumaverit ubere mulctro G.3.
Lata magis preſsis manabunt flumina mammis. G.3.
Quid tibi odorato referam ſudantia ligno G.2.
Balſamaque & baccas ſemper frondentis acanthi? G.2.
Quidve tot egregias urbes, portuſque lacuſq; G.2, G.2
Fluminaque antiquos ſubter labentia muros; G.2.
Et mare Sidonium *ſtridẽs reſtuentibus undis;* G.4.
Et rigidas ferri venas, æriſque metalla? G.2.
Hic unda haud tergo ferratos ſuſtinet orbes, G.3.
Hoſpita nunc plauſtris patulis qua puppibus ante; G.3.

abris , Zephyri*que tepentibus*

, G.4.G.2

natā cœli indulgentia terram G.2.G.2

tud metuit ſurgentes pampinus

is, G. 2.

lo magnis aquilonibus imbrē; G. 2.

atem increpitāt, Zephyros*que*

ntes G. 4.

ueritur ſpirātes frigora Cauros G.1.G.3

ten contingit equis Sol *tardius*

G. 2.

dit ſub terram, *luce recludens* G. 4.

portas, & *ſ3 cornibus annum* G.3.G.1

ens, & *prata coloribus ornans*. G.1.G.4

tygres adſunt; & *ſæva leonum* G. 2.

lubritatem cœlique temperiem, & ſoli uberta-
s aliis mundi regionibus celebris eſt hæc terra
tam ſacros quàm profanos. Vide *Deut.* 8. *Plin.*
2 *Virgilius* Portam dixit; ut: porta tonat cœ-
-iis i ego portas, propter tres aëris regiones,

[redacted]

emina quin miſeros fallunt aconita legentes ; G. 2.
Et lupus inſidias explorat ovilia circum ; G. 3.
Et gregibus nocturnus obambulat : hic quoque multa G.3.6.3
Funera deformes urſa ſtragemque dedere. G. 3.
Hac genus acre virum , Gedeonem & Sampſona *fortem* G. 2.
Aſſuetumque malo Iepthen , & Samgar, & Ehud G. 2.
Extulit : hac regem Davidē, & *fulmina belli* G.2.A.6
Nempe Machabæos ; Salomonem *in pace regentem* 7.
Aſſuetum bello populū, & *te maxime* Chriſte 7. G.2.
Qui ſæpe extremis terrarum victor in oris G. 2.
Imbelles Turcas *à noſtris arcibus arces.* G.2.A.I
Salve magna parens frugū Chananæia *tellus* G. 2.
Magna virum, cælo quondam gratiſſima, ſed nunc G.2.A.8
Perſidia in dominum meritas das improba pœnas A. 9.4.
Irriſa, & *ſine honore jaces perculſa ruina.* 5. II.
At Dominus ditis nigro caput extulit orcō. 6, I.
Abramidas *moliri arces*, & *ſidere terræ* 7.
Promiſſa aſpiciens, rabida fremit improbus ira: I. I.
Atque illos medias acies, mediasq; per undas I.
Inveniſſe viam ſcelus indignatur, & *omnes* 7. I.
Evocat ex orco furias, armatque venenis. 6. 7.
It comes his ſciſſa gaudens diſcordia palla, 6. 8.
Quā conſanguineo ſequitur Bellona *flagello* ; 8.
Inque Palæſtinos *ſtygiis ſe concitat alis* 7.
Ira fremens, magnis implēs clamoribus urbes. 7. 2.

4.
4. I.
e II. 9.
7. 3.
3.
7.
3. IO.
3. G.3.
G.4.E.5
G.5.A.7
7.
ẽ 7. 7.
I2.
t 6. I.
E.6.A.4
3.

Concilium extemplo vicina per oppida reges 11. 7.
Cogunt, & dubiis regni de rebus agebant. 11.
Multa inter ſeſe vario ſermone ſerentes. 6.
Qua vires tantum ad bellum, contra agmina
tanta 8. 11.
Sufficerent, qui ductores, qua quemq; ſequatur 11.
Complentes campos acies, qui mœnia ſervent, 7. 11.
Quiq; aditus urbis firment, turresq; capeſſant. 11.
Dumque inter ſeſe patres conſulta petebant 6. 6.
Quid facerent; magno Chananæa *per arva*
tumultu 11.
Nuncius *ecce ruens urbes terroribus implet:* 11.
Inſtructos acie Jordano *à flumine* Hebræos, 11.
Armatosque equites totis deſcendere campis. 9. 11.
Extemplo turbati animi concuſſaque vulgi 11.
Pectora, & arrecta ſtimulis haud mollibus
ira. 11.
Arma manu trepidi poſcunt, fremit arma ju-
ventus; 11.
Finitimi reges ſeſe exhortantur ad arma, 7. 7.
Tutari patriam, depellere finibus hoſtem; 7.
Accipiunt; redduntque fidem, & ſocia agmi-
na jungunt, 8. 8.
Et totos late vaſtant cultoribus agros. 8.
Pars pedes ire parat campis, pars arduus altis 7.
Pulverulentus equis furit; omnes arma re- 7.
quirunt. 7.
Pars leves clypeos, & lucida ſpicula tergent 7.
Arvina pingui, ſubiguntque in cote ſecures 7.
Claſſica jamq; ſonant, it bello teſſera ſignum. 7.
Hic galeam tectis trepidus capit, ille frementes 7.

ri-
7.
: 7.
; 7.
tis 7.
et 7.12.
nt 12.7.
: 7.
t, G.4.
i-
G.4.
-
12.
12.
12.
e
10.
.
11.
11.7.

Adverſi campo apparent haſtaſque reductis
Protendunt longè dextris, & ſpicula vibrant,
Adventuſque virûm fremituſque ardeſcit
** equorum*
Jamque intra jactum teli progreſſus uterque
Subſtiterat, ſubito erumpunt clamore, fremen-
teſque
Exhortantur equos, fundunt ſimul undique
tela
Crebra nivis ritu, cœlumq; obtexitur umbra:
Quātus ab Occa*ſu veniens pluvialibus hœdis* I
Verberat imber humum, quam multa gran- I.
dine nimbi 9.
In vada præcipitant, cùm Iupiter *horridus*
auſtris 9.
Torquet aquoſam hyemem, & cælo cava nu-
bila rumpit 9.
Continuò adverſis Chananæus *& acer* Iudas
Connixi incurrunt haſtis, primique ruinam 9.
Dant ſonitu ingenti, præfractaque quadrupe- II.
dantum II.
Pectora pectoribus rumpunt; pugna aſpera
ſurgit II.
Ac veluti magno diſcordes æthere venti
Prælia cùm tollunt animis & viribus æquis, II. 9.
Non ipſi inter ſe, non nubila, non mare cedit; IO.

IO.

IO.

* Non omnis equorum uſus fuit *Hebræis* interdictus, ut qui-
n volunt; ſed nimius luxus tam in equis quàm in uxoribus,
auro, & argento, &c. ne ſcilicet fiduciam in equorum mul-
dine, ut gentes, derelicto vero Deo, collocarent; ne com-
cium cum *Aegyptiis* apud quos equi præſtantiſſimi, habe-
: ne multitudine equorum ſuperbirent.

aque corporaque & permiſti cade virorũ]
-animes volvuntur equi : cruor ater ubique 11
itur, & diro miſcetur murmure campus. 11.
avis aquabat luctus, & mutua Mavors 1
'a, cadebant pariter, pariterque ruebant 1
'es, victique nec his fuga nota nec illis. 1
iter cades, cadentiaque agmina Ductor 1
fertur equo, atq; inſtigat vocibus alas; 1.
prece, nunc dictis virtutem accendit amaris·
'e quemque vocans, reficitque in pralia pulſos 1(
iagis increſcũt animis diſcordibus ira; 11
'que· iterum Abramidæ *glomerantur eodem,* 9.
uiſque viri ſumma nituntur opum vi. 9.

Extemplo turbatæ acies, parmaſque tyranni
Rejiciunt, trepidaq; fuga dāt terga per agros.
Disjectique duces, deſolatique manipli
Tuta petūt, & equos averſi ad mœnia tendūt.
Abramidas *nemo inſtantes, lethumq; ferentes*
Suſtentare valet telis, aut ſiſtere contra;
Sed laxos referūt humeris languētibus arcus.
Quadrupedumque putrem curſu quatit un-
gula campum
Volvitur ad muros caligine turbidus atra
Pulvis, & è ſpeculis percuſſa pectora matres 1
Fœmineum clamorem ad cœli ſidera tollunt. 1
Interea magno miſceri murmure cœlum 1
Incipit, inſequitur commiſta grādine nimbus, 4.
Qua crepitās ſalit in campis, & pondere vaſto 4.
Sternit humi juvenes dum vertunt terga per G.1.A
agros.
Speluncam reges trepida formidine eandem 1.12
Deveniunt; fulſere ignes, & conſcius æther 4.6.
Ira divina in Chananæos; Joſua Nuni 4.
Interea toto deſævit in æquore victor, 6.
Ut ſemel intepuit mucro; quin turbinis atri 10.
More furens, edit per totos funera campos. 10.10.
Veſtigat trepidos disjecta per agmina reges: 10.
Hos aditus, jamque hos aditus, omnemque 12.
pererrat
Undique circuitum, & certam quatit impi- 11.
ger haſtam. 11.
Hinc Sol, *hinc contra ſpectat* Latonia *virgo;* 10. 11.
Nec Sol *diſcedens creſcentes duplicat umbras,* Ec. 2.
Nec valet invito procedere veſper Olympo, Ec. 6.

D

quos cæcis cohibet ſpelunca latebris 3.
hat in medios Nunides, *qui pede collis* 2. 1
ſſo, reges malo ſuſpendit ab alto. 5.
inas extemplo urbes ſæviſſimus implet 8. 1
ius, *&* *populo ingentem fert fama tu-
multum* 11
as tot regum acies, cecidiſſe phalanges 11.
tria, & reges indignâ morte peremptos; 8.
re infenſos hoſtes, & Marte *ſecundo* 11
corripuiſſe, metũ jam ad mœnia ferri. 11
netu duplicant matres propiuſq; periclô 8.
r, & major Martis jam apparet imago. 8.
uo trepido conjuravere tumultu 8.
vicinæ, & legiones undique cogunt: 7.
Libani *juga celſa cadunt, qui roſci-
da rivis* 3. 7
Paleſtinæ, *& quos culta* Samaria *paſcit;* 7. 7
alilææ *altos exercent vomere colles;* 7.

jiciunt in equos, & ſtrictis enſibus ardent. 12. 11.
quiſquam aratas acies ex agmine tanto 7.
ceri putet, aëream ſed gurgite ab alto 7.
eri volucrum raucarum ad littora nubem. 7.
is valet exactum numerum comprendere
verſu? G. I. G. 2.
ē qui ſcire velit Lybici velit æquoris idem G. 2.
cere, quā multa Zephyro *turbētur arena;* G. 2.
ubi navigiis violentior incidit Eurus, G. 2.
ce quot Ionii *veniant ad littora fluctus.* G. 2.
ique omnis campis exercitus ibat apertis 9.
ies equum, dives pictai veſtis & auri; 9.
ta ſonant, pulſuque pedum tremit excita
tellus, 7.
iides *verò fumantes pulvere campos* 11.
ſpexit longè, Chananeia*que agmina vidit,* 11.
ventumque pedum, flatusque audivit
equorum; 11.
upuere omnes, gelidusq; per ima cucurrit 12.
tremor, nigro ut glomerari pulvere nubem 12. 9.
ere Abramidæ, *ac tenebras inſurgere cam-*
pis. 12. 9.
ibus Omnipotens dictis affatur Ieſum: 4. 11.
trepidato meam Ductor defendere gentē: 9.
ve armare manus cōtra tot millia veſtras. 9. 2.
id dubitas? nunc tempus equos nunc poſce-
re currus 9.
pedibus fidas, ferro rumpenda per hoſtes 10.
via, quà globus ille virū dēſiſſimus urget 10.
mina nulla premunt; mortali urgeris ab
hoſte 10.

Mor-

Primus in arma jube, & clypeum cape, que tibi liquit
Invictus Moyſes, atque oras ambiit auro.
Poplite quadrupedum ſucciſo lora memento,
Atq; leves currus crepitãtibus urere flammi
Rumpe moras omnes, & turbata arripe caſtr
Hæc ubi dicta dedit, nubi ſe immiſcuit atra.
Miratur princeps, animos tamen omine tollit.
Qui poſtquam eſt ſuper aſpectans convex precatus
Principio ſociis edicit, ſigna ſequantur
Atq; animos optent armis, pugnaq; parent ſe.
Procedit legio Abramidum, pilataque plenis
Agmina ſe fundunt caſtris, arma ærea longe
Horrendum ſonuere, tremunt in vertice criſtæ
Sanguineæ, totum ſtat denſo pulvere cælum.
Ductores auro volitant, oſtroque decori:

ſtas telorum, ac ferreus ingruit imber. 12.
anu jaciunt: quales ſub nubibus atris 10.
oniæ dant ſigna grues, atque æthera
tranant 10.
initu, fugiuntq; notos clamore ſecundo. 10.
t rauca ſonant, it triſtis ad æthera cla-
mor 8.12.
tũ juvenũ, & duro ſub Marte cadentũ 12.
in mediis Dux ipſe & Marte ſecundo 12.
ilis, ſævam nullo diſcrimine cædem 12.
it, irarumque omnes effundit habenas; 12.
ta quæque metens gladio, latumque per
agmen 10.
s limitem agit ferro; tunc plurima fuſo 10.11.
ine terra madet, ſtridentque haſtilibus
auræ: 12.
tẽ veluti cũ flamma furentibus auſtris 2.
, aut rapidus montano flumine torrens 2.
agros, ſternit ſata læta, boumq; labores, 2.
tesque trahit ſylvas. 2.
antas vires, adverſaq; Numina ferre 5.
equeant hoſtes, paulatim excedere pu-
gnâ, 5.12.
idare metu, pedibuſq; fugacibus omnes 6.11.
projectis armis: Dux fervidus inſtat: 11.12.
virûm volitãs dat fortia corpora letho; 12.
ieces volvit multos, aut agmina curru 12.
t, aut raptas fugiẽtibus ingerit haſtas: 12.
apud gelidi nuper eum flumina Rheni 12.
rũ increpuit clypeo Mars, atq; furentes 12.
vovens immiſit equos: illi æquore aperto 12.

Sanguineos, miſtaque cruor calcatur arena.
Sic poſtquam hoſtiles proſtravit Marte *pha-*
langes,
Totque tyrannorum terris ſceptrisque potitus
Victor; *tunc prædam ſocios partitur in omnes*
Partibus æquando juſtis vel ſorte trahendo;
Haud aliter Chriſtus *per mille ſequenti*
tela
Duxit nos miſeros baptiſmi ad fluminis un-
das.
Incolumesque omnes trans amnem exponit in
altis
Promiſſæ terræ ripis, ubi frigida 56 Tempe
Et gelidi fontes, & mollia prata vireſcunt.
Ducit in apricis hic collibus uva colorem;
Hicque thymo ſaturantur apes, & fronde ca-
pellæ
Et ...

tus dives nivei pecoris, quam lactis abundat Ec.2.
regio? ut paſti ludunt per prata juvenci? 1.E.7.
ſegetes hic luxuriant in pinguibus arvis? G.3.E.5
ant ſecura celſis in montibus agna. 5.E.2.
nunquã magnos metuunt armenta leones, Ec.4.
rapit immenſos orbes per humum, neque tanto G.2.
amens in ſpiram tractu ſe colligit anguis. G.2.
ſte lupus ſtabulis non eſt, nec frugibus umbra, E.3.E.10
venti arboribus, nec grãdo vitibus, aſt hic E.3.G.1
va leana lupum fugit, & lupus ipſe capellam. Ec.2.
in etiam timida dama cervique fugaces, A.4.G.3
interq; canes, & circum tecta vagantur. G.3.
idit & ſerpens, & fallax herba veneni. Ec.4.
quoque mella fluunt, fert & rubus aſper amomum Ec.3.
rea mala ferunt quercus, ſtant ſentibus uva, E.8.E.4
gnia corticibus ſudant electra myrica. Ec.8.
triſtis non ſævit hyems, nec frigore rumpit G.4.
ca, nec hic glacie curſus frænãtur aquarũ; G.4.
ver purpureum, & virgulta ſonantia ſylvis, E.4.A.6
vaq; perpetuo fragrantia ſuavibus herbis; G.4.E.2
que inter virides decurrũt flumina valles, G.3.A.5
ſemper reſonant avibus virgulta canoris. G.2.
volvet noſmet Chriſtus *conſidere regnis* 1.
ſtibus ejectis, debellatoque barathro. 4.5.

Co

nis angeris cœlo Jovis *ales aperto.* 12. 1.

c regum pede colla premit captiva trium-
phans 10. 3.

ſtquā regnum in Socios diviſit ovantes, 1. 6.

is exceſſit, penitusque in nubila fugit. G. 3 A. ii

am poſtquam volucres vitam diſperſit in
auras 11.

ides *Ductor :* Judæ *pulcherrima proles* 11. 6.

nis fama, nec non fœlicibus armis 7.

ſſit ; Salem *multâ vi cœpit,* & *ipſum* 1.

cinorum *dominum, populosque feroces* 1.

itio preſſit victor, ſceptrisque potitur. 1. 9.

uia conſilia, & *toties mandata Tonantis* 5. 9.

vere Abramidæ, *Satana ſuadēte;* Jehova 4. 9.

ſta ſuo qui bella pater ſub numine torquet, 12.

s permiſit nova regna laceſſere ferro ; 12.

ve in Judæ *ſobolem ferre arma rebelles,* 12.

uit indigenas patriis conſiſtere in oris : 12. 1.

agna, maliſq; exercet, & orco 7. 6.
vult ſuper ignea ſidera mundi 6.G.4.
regni cæleſtis parte locare. 4.
c patria eſt quam Chriſtus *de-*
illis 7. 2.
ob patriam pugnando vulnera
6.
patriam Dux inclytus armis 1. 2.
niël; *confidentiſſimus* Ehud 4.G.4.
ro hic ſub veſte latente 6.
onem *latus inter & ilia figit*; 10.
omēs rivos cadit, atq; cruentā 11.
n, moriensque ſuo ſe in vulne-
ſat 11.
hamgar *duros conclamat agre-*
6. 7.
nt; hic torre armatus obuſto, 7.
idi nodis, quod cuiq; repertum 7.
ira facit; certamine agreſti 7. 7.
gant hoſtes, ſudibuſq; prauſtis. 7.
Ductor ſub Tartara miſit 11.
o; ſequitur, tunc Debora *vates,* 10. 6.
Jabini *exercitus ingens* 6. 11.
it Ductor muliebribus armis 11. 11.
ïël *clavo confixit acuto* 2. 3.
o; ferrū it per tempus utrumq; 9. 9.
rmis Gedeon, *aſt artibus uſus* 4. 11.
itos hoſtes, ſomnoque quietos 9.
uit juvenes; hos are canoro 10. 9.
non teſtis ardentibus omnes 11.G.1.
dia ſub caſtra hoſtilia duxit. 9. 3.

Tunc

ue hoſtes, per tela ...
ſternit,
mittitq; fugã cunctis: ac ſi æthera tranans 9.
tore as agitaret aves, turbamque ſonantem I
minis aligeri cælo Jovis ales aperto. 12.
unc regum pede colla premit captiva triumphans 10.
t poſtquã regnum in Socios diviſit ovantes, 1.
Terris exceßit, penitusque in nubila fugit. G.3
Jam poſtquam volucres vitam diſperſit in auras
Nunides Ductor: Judæ pulcherrima proles 1
Inſignis fama, nec non fælicibus armis
Succeßit; Salem multâ vi cæpit, & ipſum
Bezecinorum dominum, populosque feroces
Servitio preßit victor, ſceptrisque potitur.
Sed quia conſilia, & toties mandata Tonantis
... midæ, Satana ſuadẽte; Jehova

m vis magna, maliſq; exercet, & orco 7.6.
it, quos vult ſuper ignea ſidera mundi 6.G.4.
& in regni cæleſtis parte locare. 4.
vus, hic patria eſt quam Chriſtus *de-*
ſtinat illis 7.2.
lymam *ob patriam pugnando vulnera*
paſſi 6.
um bello patriam Dux inclytus armis 1.2.
it Othoniël ; *confidentiſſimus* Ehud 4.G.4.
eſſit, ferro hic ſub veſte latente 6.
m, Eglonem *latus inter & ilia figit;* 10.
vis ille vomēs rivos cadit, atq; cruentā 11.
humum, moriensque ſuo ſe in vulne-
re verſat 11.
ibiens Shamgar *duros conclamat agre-*
ſtes; 6.7.
iſi adſunt; hic torre armatus obuſto, 7.
hic gravidi nodis, quod cuiq; repertum 7.
ti telum ira facit; certamine agreſti 7.7.
uſq; fugant hoſtes, ſudibuſq; prauſtis. 7.
laſtinos Ductor ſub Tartara miſit 11.
s ſtimulo; ſequitur, tunc Debora *vates,* 10. 6.
is cujus Jabini *exercitus ingens* 6. 11.
r, cecidit Ductor muliebribus armis 11. 11.
quem Jaël *clavo confixit acuto* 2. 3.
o cerebro; ferrū it per tempus utrumq; 9. 9.
nc non armis Gedeon, *aſt artibus uſus* 4. 11.
it incautos hoſtes, ſomnoque quietos 9.
tum rapuit juvenes; hos are canoro 10. 9.
tos, nec non teſtis ardentibus omnes 11.G.1.
ūper media ſub caſtra hoſtilia duxit. 9.3.

T

9. 6.

8.

2.

6.

.I.A.6.

5. 2.

11.5

11. 2.

9.

12.

9.

9.

9.

12.

12.

9.

[redacted]

ıtum firmans, & Virgine caſa ; 2.
que ferunt ea fata minores, 6.
i laudumque immenſa cupido. 6.
r ſocias dum mollia vellera
ıhas G. 4.
um ſaturo fucata colore, G. 4.
ım ſolatur Virgo laborem ; G. 1.
ıtans hoſtes cecidiſſe reportat, 7.
rem magno comitante triumpho. 11.
'o cum fuſis mollia penſa G. 4.
& patri fert obvia greſſus ; 4. 6.
ara choros, & tympana pulſat. 1. 9.
c genitor venientem conſpicit,
s 4. 3.
daque manu diſcidit amictus. 3. 12.
iſerũ, & te perdis filia, dixit? G. 4.
ı votum irrevocabile, nempe 6. 10.
ıuerit nobis victoria Martem, 12.
quod primo occurrerit : at Tu 3. 6.
ſed non fœlicibus eheu 1. 11.
a funus crudele videbo, 11.
ıculabo manus in ſanguine pro-

ũ in mea viſcera vertere ferrũ ? 6.
cepit vocem pia virgo parentis, 12.
fuſa genas, lachrymisque ma-
s : 12.
ora eſt Pater, inquit, ſolve To-
t 2.
ıtam violes promiſſa, fidemque 6.
virtute Dei victoria ceſſit 12.

..
; G. 3.
m. G. 4.
bis 11.
6. G. 4.
, 4.
; 4.
ro, 4. G. 4.
e; 4.
s, 4.
te
4.
4.
ce
3. 10.
1.
1. 11.
r Ec. 6.
11.
s 11.

xit, paulũ lachrymis, & mente morata, 4.
num affatur miſeros moritura parentes 9. 12.
pater, tuque ô genetrix dulciſsima, qua me
m fatis genuiſti, lactea cujus G. 4.
fans teneris ſiccavimus ubera labris; 11. E.3.
inis authores olim, nunc funeris eſte. 8.
m ferro quam primũ abrumpite lucem: 4.
ite hanc miſeram quam ex vobis hauſimus auram. 3.4.
diu (res ſi qua diu mortalibus ulla eſt) 10.
us, & veniet cum ſanguine gloria nobis 10. 11.
quã nunquã ſera eſt tacitura vetuſtas.
la comites quos prima ab origine vita 1.
les habui, dum fata Deusque ſinebant, 4.
te hanc animã, meque his exolvite curis: 4.
& quem dederat curſum natura peregi, 4.
nc magna mei ſub terras ibit imago. 4.
deletos vidi, faſceſque receptos, 1. 6.
io ereptam patriam, reducemque parentem;
, heu nimium fœlix ſi limina tantum 4.
etigiſſem ædis, meq; extra tecta tuliſſem. 4. 2.
itrix lymphata furens abſcidit amictus 7. 12.
ntesq; comas, & tundit pectora pugnis, 4. 11.
mulas laniata genas, heu ſola ſenecta 12. 12.
nquit, requieſq; mea, mea ſola voluptas, 12. 3.
a in quam omnis domus inclinata recumbit; 12.
tre mihi immaturo funere? ſanguis 12. 11.
it nata crudeles imbuet aras? 1. Ec. 1.

4.
4.
2. 5.
5. 10.
9.
9

9.
9.
9. 5.
5. 2.

12.G.4
12. 9.

4.
G. 3.

n quid agat? quo nunc uxorem ambire furentem 4.
Audeat affatu? & quæ prima exordia ſumat? 4.
Illinc turbat amor, figitque in Virgine vultus, 12.
Hinc urget promiſſa fides, votumque ſacrandũ 6.8.
Sanguine virgineo; ſubit illâ morte perempta 11.6.
Haud ſupereſſe ullam ſpem ſtirpis, namque paternam 9.
Sola domum, & tantas ſervabat filia ſedes. 7.
Obſtupuit varia confuſus imagine rerum, 12.
Et tacito ſtetit obtutu, curasque ſub ægro 12.1.
Corde premit, tandem falsâ formidine voti 1.
Exuit humanã mentẽ, vultumq; paternum; 7.
Dixiſſes mammis nutritum & lacte ferino. 11.
Stat mœſta ante Aras manibus poſt terga revinctis 3.2.
Cæruleis virgo vittis, gemmisque decora, 3.
Et tunica molli mater quam neverat auro, 10.
Arguto tenues percurrens pectine telas 7.
Nunc olim, at non hoc quæſitũ munus in uſus; 4.
Et circa comites crinem de more ſoluta 3.
Purpureos ſpargunt flores, ululamq; furentes. 6.7.
Ipſa ſolo fixos oculos immota tenebat 1.6.
Dum verò nata vultus obnubit amictu 11.
Crudelis genitor, dextraque tremente ſecurim 4.2.
Accipit immanẽ, gemitu tectũ omne remugit. 5.
Bis conatus erat ferro obtruncare puellam, 6.3.
Bis patria cecidere manus: ſed tertia poſtquã 6.3.
(Eloquar an ſileam?) ſublata eſt dextra, puellam 3.
Collapſam afficiunt comites, terramque cruore 4.

us æqualis Dryadum clamore ſupremos G. 4.
unt montes, gelidis flevere ſub antris G. 4.
æ Iphin; Iphin referebãt flumine ripæ. 8.
Deus has aras humanâ cæde rubentes 11. 7.
t, averſuſque fugit; non ille cruorem 11. 3.
ıeum potat, non membra fluentia tabo 3. 9.
lit; ſed Pluto noſtrũ genus omne peroſus 3.
ına gaudet ſanie, dapibusque cruentis. Ec. 10.
eus ipſe malis hominũ miteſcere diſcit; 1.
erea charum demiſit ab æthere Natum
proprio patrias ſparſurus ſanguine flam- 11.
mas 2. 12.
orti oppoſuit, nullo cogente, ſuumque 8. 2.
ecit caput; & noſtrum ſcelus omne piavit 10.
le ſuâ, & regem nigri tremefecit Averni.
tima ſola hæc eſt ſupremo grata Tonanti 11.
ditur in noſtris cruor hic altaribus; hic eſt
... auro, G. 2

CHRISTIADOS LIBER IV.

Argumentum.

Juvenis *Sampſon* dum uxorem peteret, leonem in vi[a] occidit, in cujus cadavere inter redeundum alvearium repperit. Hic Judex factus, *Philiſtarum* frumentum incendit qui ſuaſu *Plutonis* in eum conſpirant, & ligant; ille autem ruptis vinculis, mille hoſtes Aſini maxillâ ſternit, & portas *Gazæ* aufert; poſtea blanditiis *Dalilæ* allectus, illi robur ſuum prodidit, & capillos amiſit; & ſic in hoſtium poteſtatem devenit, qui oculis effoſſis, in piſtrinum dant. Dum verò poſtea *Dagonis* ſacra peragunt, *Sampſonem* in templum ludibrii gratiâ introduci jubent, qui columnæ totis viribus (quæ jam cùm capillis creverant) incumbens, templum diruit, hoſteſque omnes & ſeipſum illa ruina obruit. *Dagoni* ſolemnitas deſcribitur; *Eli*, qui *Sampſoni* ſucceſſit, audita clade Iſraëlitarum & filiorum morte, ſubito expirat; ſequitur *Samuel*, qui *Saulum* in Regem ungit, petente populo *Saulus* filium habuit *Jonatham*, *Davidi* chariſſimum, qui *Philiſtas* in fugam conjecit: *David* autem *Goliah Philiſtarum* ducem, qui ipſum ad monomachiam provocaverat, lapillo ſternit, & hoſtes fugat; poſtea *Saulus Davidem* veritus regnum affectare inſenſus ſervat, & necare ſtatuit, ſed fruſtra; ſemper enim incolumis evaſit; interea *Saulus* ſollicitus de belli eventu inter ipſum & *Philiſtas*, conſulit *Sagam*, quæ oſtendit illi *Samuelis* ſpectrum, ex quo didicit ſe ipſum cum filiis in prælio caſurum; quod ſequenti die contigit. *David* autem ſolus regno potitus, hoſtes undique domuit, multas urbes deditione cœpit: ſed domeſticis ſeditionibus vexatus eſt, præcipuè *Abſolonis*, quem *Joab* occidit. Senio tandem confectus rex, *Salomonem* ſucceſſorem deſignat, qui Templum, cujus magnificentia hic deſcribitur, condidit, & pacem coluit; quæ omnia in *Chriſtum* quadrant.

HIc Sampſon *vaſtis membris & mole*
valebat, *(dit inermis* 5.
Dumq; iter accelerãs ad Timnah *ten-* 1.

 Se

oſtea dum Timnath *repetebat conjugis* e[illegible]
n ſubitū ac dictu vidit mirabile monſtr
xanimis liquefacta fera per viſcera, toto
ridere apes utero, & ruptis effervere coſ
nmenſasque trahi nubes; mox cerea regn
vaſit Sampſon, *& plenas nectare cellas,*
iripuitq; aulas & Dædala tecta favoru
tque fame rabida mandit puriſſima mel
la autem denſo fremitu, penniſque coruſ
radonē circumvolitant, pugnamq; laceſſ
orſibus, & roſtris, & ſpicula cæca re
quunt
ffixa in venis, animasq; in vulnere pon
oſt hac triginta mactavit corpora dextrâ
ſcalonitarum, *ſpoliisque ſuperbus ovaba*
tque Idem junxit vulpes, caudiſque plic
lligat ambuſtos torres, ſegeteſque per alt
mmittit Philiſtin; *ſubitoque extenditur*
orrida per latos acies Vulcania *campos.*

Rex Pluto veritus ne Sampſon mœnia Ditis 4.4.
Deſtruat, & Solymæ murorũ attollere moles 4.11.
Fatales tentet; Stygiis emiſit ab undis 11.6.
Invidiæ peſtem armatam ſerpentibus atris. 7.4.
Protinus hinc fuſcis triſtis dea tollitur alis, 7.
Atque Palæſtinæ terras urbesque reviſit 3.1.
Præcipiti delata Noto, tetrumque venenum 7.3.
Oſsibus immittit, penitusq; in viſcera lapſa eſt. 7.7.
Ergo Palæſtinæ è diverſis partibus, omnes 12.
Armati convenerunt; infanda furentem 8.
Regẽ ad ſupplicium præſente Marte repoſcunt. 8.
Correptum Abramidæ manibus vinclisque tenebant, G.4.
Atque Palæſtinis tradunt; illi undique circũ 3.
Vna funduntur, certantque illudere capto; 3.2.
Atque omnes vaſto circum clamore fremebant 6.
Quo rupes reboant, ſylvaque & magnus Olympus G.4.
Non tulit hoc Sampſon, ſed ſtupea vincula rumpens 2.2.
Acrior ad pugnam venit, & vim ſuſcitat ira; 5.
Tum pudor incendit vires, & conſcia virtus, 5.
Præcipitesque hoſtes ardens agit æquore toto 5.
Nunc dextra ingeminans ictus, nunc ille ſiniſtra; 5.
Atque omnes glomeratos circa, hinc cominùs atque hinc 9.
Proturbans aſini mala, dat perfida letho 9.12.
Corpora mille virum: furit aſper & improbus ira: 8.9.
Immanis veluti pecora inter inertia tygris: 9.

dore fluens rapido quærebat in æſtu 5. Ec.
aqua ſaliente ſitim reſtinguere rivo ; Ec. 5
æ vitreo ſudant humore latebræ G. 2
mala, fons duro ex oſſe repente 6. 5
, arctes quo Sampſon *temperat artus.* G. 2. A
ortas Gazæ *magnâ vi concitus aufert:* 9.
em ingentem, poſteſque à cardine rupit 10. 2
s latis humeris ; nam morte necare 9. 8
den cives conjuravere ; ſed ipſe 8.
i prima quies medio jam noctis abacta 8.
lo expulerat ſomnũ ſurrexit, & urbis 8.
perrumpens, portas cum poſtibus altis 2. 3
& celſi curſu petit ardua montis. 8.
que dolos dirumque nefas in pectore verſans 4.
ſic loquitur, thalamoque hæc conjugis alto 8.
& dictis fallacem inſpirat amorem. 8. 9

Extremum hoc oro, miſera da munus amanti. 4.
Dixerat, & niveis hinc atque hinc blanda lacertis 8.
Cunctantem amplexu molli fovet; ille repente 8.
Accepit ſolitam flammã, notusque medullas 8.
Intravit calor, & labefacta per oſſa cucurrit. 8.
Senſit læta dolos, & formæ conſcia conjux. 8.
Tum pater infando devinctus amore fatetur 8.12.
(Ignarus Dalilam *ſimulatâ mente loquutã)* 10.4.
Invictum robur fatali in crine latere, 10.6.
Quo ſalvo non poſſe ligari, ea verba loquutus 2.8.
Optatos dedit amplexus, placidumque petivit 8.
Conjugis infuſus gremio per membra ſoporem. 8.
Egregia interea conjux dum nocte quietem 6.7.
Carpebat Sampſon, *famulum vocat; ille jacentem* 7.9.
Aggreditur, dextra crinem ſecat; iſta repente 9.7.
Intra tecta vocat Philiſtin, *& limina pandit;* 6.
Scilicet id magnũ ſperans fore munus amicis, 6.
Et cauſam exſtingui veterũ ſic poſſe malorum. 6.
Quid moror? irrumpunt, thalamo rapiuntque trahuntque 6.4.
Effodiuntque oculos miſero, vinclisq; coërcent 1.6.
Sed ſimulac crines crevere, in priſtina vires 4.12.
Sic rediere nova, ſibi mox, cunctisque futura 12.9.
Hoſtibus exitio, quamvis delubra Dagonis 9.8.
Lætitia; ludisque viæ, plauſuque fremebant; 8.
Neſcia mens hominum fati ſortisque futuræ, 10.
Et ſervare modum rebus ſublata ſecundis. 10.
Namque die ſolennem illo de more vetuſto 8.
Tritoni Philiſtim *gens læta ferebat honorem.* 4.8.

...q; oneratis lãcibus A
Thure calent Aræ ſertiſque recentibus hal
Tum lecti juvenes, puraque in veſte Sace
Viſcera toſta ferunt taurorum, onerantque miſtra
Lancibus, & libis, & vina liquẽtia fundu
Tum Salii *ad cantus incenſa altaria circ*
Populeis 59 *adſunt evincti tempora ramis*
Hic juvenum chorus, ille ſenum, qui carm laudes
Factaq; Neptuni *tollunt, ut prima frement*
Fudit equum magno tellus percuſſa tridenti
Vtque illi imperium pelagi, proliſque marin
Sorte datũ, ut turpes paſcit ſub gurgite phoc
Vtque feras jungit curru, ſpumantiaq; ada
Fræna pater, manibuſque omnes effundit h benas,
Cum glauco per ...

ſæe, Spioque, Thaliaque, Cymodoceque 5.
'que alia comitū facies mandata capeſſunt. 5.1.
mperat ut fluctus, quum perſonat æquora concha: 1.6.
ı centum pater es natorum, teque parentem '6.7.
ntorum referunt: peperit tibi cærula conjux 1.8.
nnia ſub magna labentia flumina terra. G.4.
ı fidum evexti Delphinum ad ſidera, cujus 6.1.
uſa Amphitrite vinclo tibi juncta jugali eſt. 12.4.
ucta tuis manibus perjura mœnia Trojæ; 5.
ı nautas curas vaſtū maris æquor arantes. 3.
fer in optatos portus, dare tuta per undas 5.5.
la tibi liceat, curru da lora ſecundo 5.1.
lve magne Jovis frater, Saturnia proles, 8.5.
nos, & tua dexter adi pede ſacra ſecundo. 8.
Talia carminibus celebrant, ſuper omnia dirum 8.
adonem adjiciunt; cauſamque caputque malorum 8.12.
nterū patria penitus, jam ſub juga miſſum. 2.1.
mpla ſonant, vocumque offenſè reſultat imago. G.4.
ndem perfectis divinis rebus, in ædes 8.
noadē inducunt, ut caſſum lumine ludāt. 2.1.
: autem ad templū vaſta ſe mole movebat. 2.3.
unca manū pinus regit, & veſtigia firmat. 3.
ılneris impatiens inhoneſti maximus heros; 6.11.
c ſufferre valet ſæva ludibria gentis: 2.6.
arſere ignes animo, ſubit ira cadentem 2.
ciſci patriam, & ſceleratas ſumere pœnas. 2.

Dixit, opemq; Dei non caſſa in vota vocavit
Nam Pater Omnipotens animum viresqu
precanti
Addidit, & ſtimulos acres ſub pectore vertit
Incumbens geminis multa vi postibus imis
Avulſus ſolvit radicibus, inde repente
Impulit, impulſi quo templi culmen in hoſtes
Procubuit ſubito, & cælum tonat omne fra
gore.
Semi-neces ad terram immani mole ſequuti
Occumbunt omnes pariter populiq; patresque
Matres, atque viri, pueri, innuptæque puella
Exanimes hoſtes inter jacet obrutus ingens
Maonades, *placidaque ibi demum morte qui*
eſcit:
Sic Chriſtus *veniens dilectā inviſere ſponſam*
Mactavit ſtygium valida virtute leonem.
Hinc velut ex apium tectis & crate favorum
Aërii extraxit mellis cœleſtia dona.

in pugnâ caſos, arcamque Jehovæ 7.
m, & *totas acies cecidiſſe* Jacobi; 11.
t exanimis, vitamq; exhalat in auras. 5. 2.
equitur Samuel, *cujus tremefactus* Olympus 10.
it precibus, micuere è nubibus ignes; 9. 3.
& *nigrans commiſta grādine nimbus*, 4.
nſas acies Philiſtim *conterruit, atque* 3. 9.
ibus totis verſos dare terga coëgit. 9.
Agagum Samuel 60 *altaria ad ipſa trementem* 2.
it, & *ſublatū altè conſurgit in enſem* 9.
iam ferro gemina inter tempora frontē 9.
t; impubesq; immani vulnere malas. 9.
us, ingenti concuſſa eſt pondere tellus. 9.
is artus, atque arma cruenta cerebro 9.
humi moriens; atq; illi partibus aquis 9.
put atque illuc humero ex utroque pependit; 9.
ceros artus, avulſaque membra rejecit. 9. 5.
iam Judicibus populus parere recuſat 2.
es, expoſcit regem, Pater ætheris alti G. 4. A. 3
r, & Saulo Judæa *capeſcere regna* 10. 8.
lit; huic Samuel *oleo labente capillos* 11. 3.
& *ambroſiæ liquidum diffundit odorem*; 6. G. 4.
ptrum, & *trabeam, atque inſignia cætera regni*; 8. 11.
libavit Regi, Regemque ſalutant 1. 3.

textu *Samuelis lib.* 1. *cap.* 15. dicitur occiſus coram Do- eſt, coram Altari, quod ſignum fuit Dei præſentiæ.

Agmina qui Philiſtim ſubitâ formidine ſtra-
vit;
Ante alios omnes Davidi charus, & illum
Eſt ſolitus ſocium ſummis adjungere rebus.
His amor unus erat pariterq; in bella ruebant;
Huic habilem Jonathan humeris ſuſpenderat
arcum:
Dat propriam tunicam, laterique accommo-
dat enſem.
Aurea quin humeris circundat cingula bullis,
Cunctaque Davidi pandit ſecreta parentis.
Cumque iram Regis David fugiebat, amici
Complexus dextrã, dulciq; affatus amore eſt;
Hæſit inexpletum lachrymans, atque oſcula
fixit:
Cùm verò ingentem, atque ingenti vulnere
victum
In pugna audiſſet; ſciſſa flet veſte ſodalem
Exanimum, & lachrymans cecinit miſerabile
carmen.

ı cæleſtis pandit ſecreta parentis. 2.2.
ntum David *deflevit fata ſodalis,* 11.1.
'um res hominum Chriſtus *miſeratur*
Ieſus. 1.5.
avid *voluit fatis occumbere, verum* 2.
us *pro nobis indignâ morte peremptus;* 6.
hic infandos caſus miſeratus Adami, 1.
ıic hoſtili voluit ſuccedere dextra. 10.
*bat acuta ſilex præciſis undique * ſaxis* 8.
ıca dorſo inſurgens, altiſsima viſu, 8.
um, nidis domus opportuna, volucrum; 8.
ſcopulum aſcenſu Jonathan *ſuperavit,*
& hoſtis 2.1.
ctat propius, qui nunc in vertice montis 1.11.
lunt, ubi planities, tutique receptus 11.
'xtra, lævaque velis occurrere pugna, 11.
ıſtare jugis, & grandia volvere ſaxa. 11.
ıvenis fertur nota regione viarum, 11.
ıibus montis faſtigia prenſat, & hoſtes 6.2.
'ero comitante petit; primosq; trucidat 11.2.
' ſomno; hic trepidum per caſtra tu-
multum 1.2.
ıt, immittitque fugam, ſubitumque ti-
morem; 9.
'er ſeſe multâ vi vulnera miſcent, 5.
ſeſe inſidiis captos, totamque putarent 2.
ıidum *irrupiſſe aciem: ſub nocte ſilenti* 2.
fugiunt, multi ſcopulis volvuntur ab
altis 11.11.
ıites, multi pedibus calcantur equorum. 11.12.

'ide *Joſeph. antiqu. lib. 6. cap. 7.*

Corpora, ſemineceſq; viros, tepidaque recen
Cæde locũ, & plenos ſpumanti ſanguine ri
At Rex tartareus diſperſos undique ci
Dilecta Babylon, *rurſus collegit in arma,*
Disjectosque duces, deſolatosque maniplo
Vocibus hortatur variis, ac talibus inſit:
O Philiſtæ! *qua tanta animis ignavia ve*
Quis metus ò nunquam dolituri, ò ſer
inertes,
Palantes Jonathan *agit, atque hac agm*
vertit?
Quo ferrum, quidne hac geritis tela ir
dextris?
At non in Venerem *ſegnes nocturnaque be*
Aut ubi curva choros indixit tibia Bacchi
Exſpectare dapes, & plena pocula menſa
Hic amor, hoc ſtudium; dum ſacra ſecun
aruſpex
Nunciet, at lucos vocet hoſtia pinguis in a
Talibus accenſi firmantur, & agmine de

ctaque acies, ac late fluctuat omnis G. 2.
renidenti tellus: nec dū horrida miſcent G. 2.
ia, ſed dubiis mediis Mars *errat in armis.* G. 2.
Philiſtinus *vaſta ſe mole movebat* 3.
ine Goliah; *& magnis cum viribus effert* 5.
gigas, magnoque virū ſe murmure tollit; 5.
caput tegitur, thoraca indutus ahenis 11. 11.
ebat ſquamis, ſurasque incluſerat ære: 11.
et apex capiti, triſtisq; à vertice flamma 10.
ditur, & vaſtis clypeus micat ignibus ingens. 10. 11.
ſummis referens annoſam montibus ornum, 10.
quercum aëreum, vel coniferum cypariſſum, 3.
bidus ingreditur campo, clypeumque ſiniſtra 10. 10.
ulit ardentem, & dextra quatit improbus haſtam; 10.
nditque humeros latos, alternaque jactat 5.
chia protendens, & verberat ictibus auras. 5.
is prima Gigas caput altū in prælia tollit. 5.
eritur huic alius, nec quiſquam ex agmine Judæ 5.
det adire virum, manibusque laceſſere pugnam, 5. 11.
potius jaculo, & longe fallente ſagitta, 9.
am conferre manum, & ſtricto concurrere ferro. 9. 10.
velut ille canum morſu de montibus altis 10.

...e ... iniqua trajci, propiusve accedere virtus
Sed jaculis tutisque procul clamoribus instan...
At non hæc nullis, hominum ſator atqu...
deorum,
...bſervans oculis ſummo ſedet altus Olympo
...eſſiadem genitor Davidem in prælia ſæva
...uſcitat, & ſtimulis haud mollibus incita...
iras.
...unc genuit Jeſſe, Jeſſen ſuſcepit Obedus,
...uem Ruth ex Boaz conceptū candida fudit.
...ic David forma inſignis viridique juventa,
...anigerum cuſtos ovium: qui ex ore leonis
...ripuit pecudē, atque informē perculit urſam
...ervidus, & fulva moribundam extendit
arena;
...ujus tres fratres primis huc miſit ab annis
...auper in arma pater; rediens ab ovilibus; ipſos
...iſendi ſtudio accedit, lætusque ſalutat.
...ce iterum ingenti ſeſe clamore ferebat

?iſque viris gerere? an non funera fuſi 11. 11.
idiſtis adhuc? en quãtas civibus urbes, 11. 12.
oties ferro vaſtavimus arva colonis! 8. 11.
lerum pœnas ſatis expendiſſe merentes 11. 2.
itis, & ne armis concurrant arma ca-
vetis; 2. 11.
e aliquem infandum caſum Judæa *ve-*
reris, 8.
atres, miſeraque nurus, & chara ſororum 11.
ra mærentum, purique parentibus orbi 11.
m execrantur bellum Patriaque ruinas; 11.
nite, atq; auferte metus, ego fœdera faxo 12.
a manu; mihi jus ſoli contendere. Sed
quis 12. 4.
obis, audet ſoli concurrere ferro 11. 12.
umidæ, *& ſævis diſcernere cominus ar-*
mis, 11. 12.
quibus imperitent? ſi me ſpoliaverit ho-
ſtis 5. 11.
nam habeat, regni primos ſibi ſumat ho-
nores; 4. 3.
n patres populique mei victique penates 11. 4.
is parebunt dominis, & juſſa capeſcent: 8. 4.
ego ſi victor fuero, parete volentes 8. 4.
ite jus proprium nobis, & regia ſceptra; 11. 7.
tis pacem, & dextras tendatis inermes. 11.
anima viles, & inertia corda, quid ultra 11. 3.
vehar? an nemo eſt ex toto hoc agmine,
nemo 3. 11.
i ſolidi quid Martis *habet? cui vivida*
virtus. 11.

[illegible] candentem
tulit Iſacides, *ad regem admittier orat;*
[illegible]citer venerans demiſſo lumine fatur:
[illegible]me Rex, noſtris hæc ne ſpectetur ab annis
ferimus tibi nunc, neque enim, fortiſsime credo,
aliena pati, & dominos dignabere tales;
pugnam, aut aliquid jamdudum invadere magnum
agitat mihi, nec placida contenta quiete eſt;
que hodiè victor ſpolia illa cruenta gigantis
[illegible]ut hirſutum referam, noſtrique doloris
[illegible]ro, aut ſtatui certæ ſuccumbere morti.
[illegible]is Rex hæc placido ſic reddidit ore:
[illegible]ans animi juvenis, quantum ipſe feroci
e exſuperas, tanto me impenſius æquū eſt

membris, nec mole vales; aſt ille Goliah 5.
a tenēs, ſocios humero ſupereminet omnes, 9. 11.
viſu facilis, nec dictu affabilis ulli. 3.
tiam bello egregius, nunc aſpice quantus 1. 11.
ypeum aſſurgat, quo turbine torqueat ha-
ſtam. 11.
puer tali audebis concurrere monſtro? 1.
idit David; *pecudes dum forte paternas* G. 3. A. 11
ibus in ſolis paſcebam, & rupe ſub altâ G. 1. E. 1
ar longos cythara cantuque labores; G. 1. A. 1
r, acerba tuens, pecudem leo dente fu-
gacem 9. 10.
at hians immane, comasque arrexit, &
haret 10.
ribus ſuper accumbens; ego fervidus ira 10. 8.
a manu rapui, tremulumque ex ungui-
bus agnum 8. 4.
ſi, & proprio proſtravi Marte *leonem;* 8. 11.
ſam mea dextra neci dedit, anne ve-
rebor 11. 12.
hominem Cyclopem, *tot crimina vana*
vomentem? 8. 7.
aput infandum hac dextra ſub Tartara
mittam, 12.
rum horrendum, ingens: ſedeant ſpe-
ctentque Philiſtæ, 3. 12.
us ferro crimen commune refellam: 12.
abeat victos, cedat ſibi regia Judæ. 12. 8.
atus propriam ex humeris dejecit ami-
ctum, 5.
uli *galeam, clypeique inſigne decorum* 2.

nſignem facie, & formoſo corpore, ſecum
ndignans puerū increpitat, pueroq; minatur
Quo, moriture, ruis, majoraque viribus au
des?
Fallit te incautum pietas tua, robore cocto
Me petis? anne virum puer impar viribu
audes
rritare? animo ſpem turbidus hauris inanen
nfœlix, nec ferre vides tua gaudia ventos.
An tibi cum canibus res eſt, quos ſtipite cadas
Diique Deaque mea perdant te, perfide; cert
Efficiam poſthac ne quemquam voce laceſſas.
Haud tibi cum Solymis *rem faxo & pub*
Canaan
Eſſe putes, longo domuit quos Joſua *bello:*
Hanc totis haſtam adverſo ſub pectore condam
Viribus, atque atro tua membra fluentia tabi
Mox canibus lanianda dabo, nō optima mater
Condet humi laceros artus, avulſaq; membra
Alitibus liquere feris. aut gurgite merſum

s, & *ſparſa ad pugnam præludit arena.* 12.
avid *vultum immanem*, *vocesque ſu-*
perbas, 2. 10.
'us ſtupet in monſtro, *corpusque per in-*
gens 10.
'na volvit, *obitque*, *truci procul omnia*
viſu. 10.
us & dictis it contra dicta tyranni. 10.
i amare, *quid increpitas*, *mortemque*
minaris ? 10.
em in cæde nefas,nec ſic ad prælia veni : 10.
tua dicta ferox me terrent fervida,
quamvis 2.
aris clypeo, fidoque accingeris enſe ; 3. 7.
n immane manu quatiens procedis in
æquor; 12. 12.
'go divino auxilio Jovis *armipotentis* 8. 6.
is quem dictis laceras ; in prælia veni ; 5. 10.
vereor faciem inviſam, *atque immania*
membra ; 9.
animam mea dextra tuam detrudet ad
orcum, 9. 12.
que diſpergam cerebro permiſta cruento ; 10.
ue tuo gladio caput à cervice revellam, 9. G. 4.
ibusque feris tua membra epulanda re-
linquam, 9. 4.
e canes Philiſtim *ſpargam.* 10.
'um verò Cyclopi *furiis exarſerat atro* 8.
: dolor, *dente infrendet*, *puerοque propin-*
quat ; 8. 10.
David *rapido curſu fuit obvius illi.* 12. 8.

... ingenti Syla, ſummove Taburno
Quum duo converſis inimica in prælia tau
Frontibus incurrunt, pavidi ceſſere magiſt.
Stat pecus omne metu mutum, muſſantq
juvencæ
Quis pecori imperitet, quem tota armenta
quantur.
Corripit extemplo David *ſub veſte lapillum*
Et fundam tereti circum caput egit habena
Altius inſurgens, & curſu concitus heros
Eminus intorquet, murali concita nunquan
Tormento ſic ſaxa fremunt, nec fulmine tan
Diſſultant crepitus, volat atri turbinis inſt
Saxum fatale, & gemina inter tempora fro
tem
Dividit, eſſrectumque eſſundit in arma cer
brum.
Ipſe gravis, graviterq; ad terrā pondere va
Concidit, ut quondam cava concidit, aut Er
mantho

ructam jaciunt ponto: ſic illa ruinam 9.
i trahit, penitusq; vadis illiſa recumbit; 9.
nt ſe maria, & nigræ attolluntur arenæ. 9.
ſonitu Prochyta *alta tremit, durumque cubile* 9.
me, Jovis *imperiis impoſta* Typhæo. 9.
urgunt gemitu Philiſtim, *totusque remugit* 12.
circum, & vocem late nemora alta remittunt. 12.
ilat Ishaſides, *lapſoque ſupervenit; enſemque* 12.10.
t à femore, & morienti fervidus inſtat: 10.
ſuper aſſiſtens lævo pede colla repreſſit 10.12.
n inter galeam, ſummi thoracis & oras 12.
ilit enſe caput, truncumq; reliquit arenæ. 12.
nplo turbata acies, verſique Philiſtæ 11.
erulenta fuga trepida dant terga per agros: 12.
midæ *hos curſu pariter telisque ſequuntur;* 9.
itur ater ubiq; cruor, fugientia ſternunt 11.
ra multa virûm, ſtridentque haſtilibus auræ. 12.12.
animes volvuntur equi, ferit æthera clamor 11.3.
ntum juvenum, & duro ſub Marte *cadentum.* 12.
andem puero victoria ceſſit inermi. 6.12.
aud aliter genus humanum Regnator Averni 1.6.4.

errıbilem criſtis galeam, flammasque vomentem
oluit, aut calatam argento ferre bipennem;
le crucis robur nodis & cortice crudo
orrens, tum verbi fundam cæleſtis, & alta
ulnera quinque gerens, pro duris quinque lapillis
eſcendit ducente Deo *flammam inter & hoſtes;*
yclopem *petit, in ſolo* Cyclope *moratur;*
uem ferit, atque uno dejectum cominus ictu
roterit, & nigro porrectū extendit in antro.
vulſitque humeris caput, & quatit agmina Ditis;
nmiſitque fugam cunctis, atrumq; timorem:
c velut Edoni Boreæ, *quum ſpiritus alto*
ſonat Ægæo, *ſequiturque ad littora fluctus*
ua venti incubuere, fugā dant nubila cælo:
c Chriſtus *quacunque viam ſecat, agmina*

Intentans mortem formidine crimen acerbat, 1.11.
Nempe affectati Regni, violentia Saulo 3.12.
Gliſcit, & *inſontem terris agitavit* & *undis.* 2.12.
Cumque ferebatur furiata mente tyrannus, 2.
In Juvenem *totis ſtridentem viribus haſtam* 10.
Conjicit; ille ictum venientem à vertice velox 5.
Prævidit, celerique elapſus corpore ceſſit: 5.
In ventum Saulus *vires effudit* & *iras.* 5.
Sic olim ſcelerum furiis vexatus eundem 4.4.
Muſarum accerſit comitem, (cui carmina ſemper 9.
Et cithara cordi, numerosq; intendere nervis: 9.
Semper equos, atque arma virûm Jovam*que canebat)* 9.
Solando ut triſtem pellat teſtudine morbum. 4.G.4.
Ille autem cantu ferventes mitigat iras G.I.A.5
Regis, & *arguto demulcet pectine mentem.* G.I.A.6
Sed poſtquam rurſus ſontem ſuccincta flagello 6.
Tiſiphone *quatit inſultans, torvosque ſiniſtra* 6.
Intentans angues, vocat agmina ſæva ſororum; 6.
Flectere quod nequeat Superos, Acheronta *movere* 7.
Incipit, & *magicas accingitur impius artes,* 4.
Nocturnosque ciet Manes *animamq; ſepulchro* 4.3.
Evocat ex imo Samuelis, *ut omine firmo* 4.2.
Venturum expediat bellum, eventusque ſecundet G.4.
Nam Saga *nube cava tenuem ſine viribus umbram* 10.
In faciem vatis (viſu mirabile monſtrum) 10.

miris,
Dum levis è terra latebris aſcendit in
Quæ Saulo *trepidanti hæc triſtia dicta*
tat:
Cur me ſollicitas placida jam morte q
Deque loco umbrarum, ſomni, noctisq;
Cur revocas? an ut fatorum arcana re
Expediam triſtes caſus, venturaque be
Tum graviter frendens ſic fatis ora reſ
En te terribiles exercent numinis iræ;
Magna lues commiſſa, ideo das impr
nas.
Fers animum cœlo, ſpe multum captus i
Canitiemque tibi, & regnum promitt
annos:
Sed tibi jamdudũ Deus adverſatur, &
Eſt factus, juſsitque tuo ſuccedere regn
Davidem, *quia ſprevisti mandata* Jeh
Nec voluisti Amalek *ſceleratam exſ*

Et ferruginea nabis cum prole carina. G.4.A.6
Dixit: & ex oculis ſubito, ceu fumus in auras G. 4.
Commiſtus tenues fugit diverſus ; & alter G. 4.
Dum prenſat, necquicquam umbras & multa volebat G. 4.
Dicere, defecit luctu, calor oſſa reliquit. 11. 3.
At verò, infœlix docuit poſt, exitus illum 5.
Non perturbandos cineres, Maneſque *ſepultos,* 4.
Nec contemnendum ſtellati numen Olympi. 8. 4.
Namque ingens orta eſt cædes, deletaque tota 11. 11.
Abraimidûm *fugientûm acies; cecidere cruenta* 10. 11.
Tres Regis nati in pugna : Rex ipſe ſagitta 12. 11.
Saucius infeſta fugit ; ſed vulnere tardus 12. 2.
Sævit, & infracta luctatur arundine telum 12.
Eripere ; at tantũ impatiens ſufferre laborem, 12. E. 2.
In ſeſe mucrone ob tantum dedecus amens 10.
I*nduit, & crudum per coſtas exigit enſem.* 10.
Illum exſpirantem ſocii, atque extrema gementem 11.
Obliti ignoto camporum in pulvere linquunt. 11.
Accurrunt Philiſtim *, ſpoliantque calentia membra ;* 12.
Dumq; hi per campos ferro quæ fuſa jacebant, 11.
Corpora nudabant, Saulum *quoque morte peremptum* 11. 6.
Inveniunt, armis ſpoliant, criſtaſque rubentes 11. 12,
Sanguine corripiunt ; caput à cervice revulſum 6. G. 4.
Haſtæ præfigunt multo clamore ſequentes. 9.
Quin etiam ingentẽ muris ſine nomine truncũ 2.
Affigunt ; ſic jam potiuntur corpore & armis. 12.

Et Jonathan *fratresq; tulit, fortiſſima*
Pectora quæ toties domuerunt Marte
Infidos hoſtes, genus intractabile bello.
Heu nihil invito fas quenquam fidere
Poſt Saulum, David Judææ *ſceptra c*
Terrenam hic Solymam *multâ vi cæp*
Arcam
Intulit ingenti pompa; namque ipſe pr
Auratam pulſans cytharam, pedibusqu
raas
Plaudendo, Jovæ *reſonabat carmine la*
Innumeras urbes bello disjecit, & hoſtes
Vndiq; perdomuit dextra, & fælicibus a
Non ulla hunc facies, non terruit ipſe G
Arduus, arma tenens; non hunc rat
egentem
Experti Philiſtim, Jebus, *civesque* Dama
Et quos mille die victor ſub tartara miſit
Hic voluit Jovæ *ſolido de marmore templ*

Seditione potens, Jeboſthũ ad ſceptra vocavit. 11.11.
Dumque Joab lateri capulo tenus abdidit
enſem 2.
Abneri, poſtquam rex hunc ſibi fœdere junxit. 11.
Dum Regi thalamum Bethsbehæ invadere
Pluto, 6.
Atque neci inſontẽ ſuadet demittere Uriam; 2.
Dumque Amnon violat germana jura pu-
doris; 4.
Quẽ frater ſcelere ante alios immanior omnes 1.
Abſalon ad menſam ferro ſuperavit inermẽ. 1.
Conſulit Achitophel habitus non futilis au-
thor 11.
Conſiliis juveni, patrem detrudere regno, 11.6.
Atque immane nefas thalamum incaſtare
* noverca 6.10.
Et cui regnandi inceſſit tam dira cupido G.4.G.1.
Patris in exitium conjurat deinde nefando 8.8.
Conſilio; quid non mortalia pectora cogis 3.
Regni ſacra fames? ſed divûm æterna po-
teſtas 3.10.
Omnia diſcerpens, & nubibus irrita donans 9.
Conſilia, hos ventos nutu, & tumida æquora
placat; 1.
Et Regi ſuperare dedit diſcrimina cuncta. 3.1.
Nam nodo informis lethi vocemque animam-
que 12.10.
Ipſe ſibi Achitophel rapuit; mox Abſolon ipſe 10.
Pro ſcelere immani in patrem, pro talibus
auſis, 2.

* Enallage numeri.

Ora puer prima ſignans intonſa juventa
Cæſariem effudit nitidam per candida col
Aſt audax animus fuerat, patiensque per
Hic poſtquam vidit ſocios excedere pugna
Hoſtes victores nullo diſcrimine cædem
Edere, totque duces vitam diſpedere in au
Haud mora, converſis fugiens aufertur
benis.
Qui dum quadrupedem ferrata calce fati
Per ſylvas, late dumis atque ilice nigra
Horrentes, dederatq; comã diffundere ven
(Nam galeam ſudore madens abjecit ina
Ah puer infœlix! annoſa brachia quercus
Vibratas calido ferro, myrrhaque madente
Implicuere comas; ramo frondente pepend
Terrã inter cœlumque miſer, tunc tela Joa
Pectore in adverſo juveni tria condidit oll
Vna eademque via ſanguisque animus
ſequuntur;
Reddita ſic pax eſt cæde hac patriæque

Alba liguſtra velut juxta vaccinia nigra; Ec. 2.
Cujus prævalidum tranſit præcordia ferrum, G. 2. A. 9
Spiramenta animæ lethali vulnere rumpens; 9.
Sanguinis hinc ſpumans in terram labitur amnis; 11. 6.
Hoc ſacro miſeros mortales fonte lavabat, 11. E. 3.
Et genus humanum morte hâc à morte reduxit. 1. 4.
Sic cædes Chriſti *fuit inviolabile pignus* 2. 11.
Pacis, & æterni nobiſcum fœderis, ergo 8. 11.
Morte hujus vivens alieno vulnere ſervor. 11.
J*amque nova in Regem cives Dux* Sheba *rebelles* 12. 12.
Seditione movet, ferro hunc ultrice Joabus 11. 4.
Inſequitur magna juvenum comitante phalange. 1. 1.
Ille Amaſam *incautũ crudeli vulnere ſternit*, 1. 6.
Dum tenet amplexum, dumque oſcula figit amico; 8. 1.
Nam ſubito validum per coſtas exigit enſem. 10.
Sanguinis ille vomens rivos cadit, atque cruentam 11.
Mandit humum, moriensque ſuo ſe in vulnere verſat. 11.
J*am ſeſe muris portisque incluſit* Abelis 8. 9.
Shebo *timens campo ſe credere; protinus inſtant* 9. 1.
Judæi, *atq; animis pariter certantibus, omnes* 12.
Dant cuneum, magnaque ad muros mole feruntur; 12.
Shebã *ad ſupplicium præſenti* Marte *repoſcũt*: 8.

mœnia pars urbis vallant, atque aggere cingunt.
Exoritur trepidos inter diſcordia cives,
Vrbem alii reſerare jubent, & pandere portas
Judæis, alii pergunt defendere muros.
Incluſas ut quum latebroſo in pumice paſtor
Veſtigavit apes: fumoque implevit amaro:
Illæ intus trepidæ rerum per cerea caſtra
Diſcurrunt, magniſque acuunt ſtridoribus iras;
olvitur ater odor tectis, tum murmure cæco
ntus ſaxa ſonat: vacuas it fumus ad auras.
ic annis gravis atque animi matura virago :
ectora permulcet dictis, & temperat iras 5
Ductoris; Shebæ caput à cervice reciſum G.4
ejicit è muris; ſic bello liberat urbem. 8
Iamque Palæſtini rurſus bellare parabant: :
ndique convenere, ipſi in certamina rurſus 11
ccedunt, animasque in aperta pericula mittunt.

Sive 62 Deæ *ripis*, Tameſin *ſeu propter amœnum* 9.
Quatuor aſſurgunt quercus, intonſaque cœlo 9.
Attollunt capita, & ſublimi vertice nutant. 9.
Has acies, atq; hos juvenes victricibus armis 11. 3.
Disjecit David; *vicinas undique gentes,* 8. 7.
Et frænum accipere, & victas parere coëgit. 12.
Multa tulit David *vita diſcrimina,* Chriſtus 1.
Et paſſus graviora, dedit Deus *his quoq; finẽ.* 1.
Nam ſtigiam rabiem domuit, regna invia vivis 1. 6.
Aſpexit; tenebras, ſomnũ, noctemq; ſoporam 6. 6.
Et Chaos, *&* Phlegethontis *aquas virtute ſubegit.* 6. 6.
At caligabant Davidis *lumina fronsque* G. 4. A. 2
Horrebat rugis, humeros infuſa tegebat 7. 4.
Nix, & purpureus quondã color ora reliquit. 11.
Et quia jam morbi ſubeunt, triſtisq; ſenectus G. 3.
Debilitat vires animi; mutatque vigorem: 9.
Vngitur in Regẽ Salomon, *quem regia mula* 6. 12.
Mœnia præclaro invexit Solymæa *triumpho.* G. 4. A. 8
Lætitia, ludisque viæ, plauſuque fremebant; 8.
Clauditur interea barathri domus atra profundi, 8. 3.
Et centum æratis vincitur Pluto *catenis,* 1. 8.
Ne bello Solymæ *pacem, vel fœdera rumpat,* 12.
Aurea dum Salomon *molitur tecta Tonanti.* 6. 7.
Dumque fruebatur jucundo hoc lumine, diræ 4. 6.
Clauſæ ſunt belli portæ compagibus arctis: 1.

62 Amœniſſimus in *Scotiæ* fluvius, *Salmonum* piſcatu nobilis, præterlabitur *Aberdenium*.

geват

Templum immane, ingens, variis ſublime co-
lumnis
Extruxit donis opulentum, & numine Jovæ.
Inſtar montis erat nivei ſpectantibus, utque
Sole repercuſſo radiabat candida nubes
Marmor, & auratis ardebāt culmina cruſtis.
At domus interior quâ Majeſtate refulſit?
Argenti atque Æris memorem quid multa
talenta?
Quidve Auri facti atque infecti pondera di-
cam?
63 *Crateras magnos, menſas, lancesque,* 64 *co-*
ronasque
Et picturatas 65 *veſtes, oſtroque rigentes,*
Palmas, & cedrum, variosque ex ære lebetes,
Poculaq; argento perfecta atque aſpera ſignis;

63 *Crater* vaſis genus poculo capacius, cujus uſu|lum in libationibus & ſolennioribus epulis: eſt etia|quo cibus coquitur, vel menſæ apponitur: terra rul|ter, pocula fagus erant. *Ovid. 5. feſt.* 64 Non eſt

arico poſtes auroque atque ære ſuperbos ; 8.
:tasque trabes, gemmas, pictosq; tapetas. 2. 7.
:rea ſtabant duo magna Altaria, quorum 6. 4.
uro tectum fuit, illud ære coruſco. 7. 2.
er & labrum bis ſenis bobus ahenum 8. 5.
ixum, ramos, aurataque brachia pan-
dens. 1. 6.
pas per Templum flammarum fulgura
ſpargit 4. 9.
:rum forma juvenum fulgentibus hærent 6. 2.
:tibus, lucent alæ, & fulgore coruſcant. 2. G. 4.
:nt cuncta auro, flores cælantur in auro G. 4. A. 1
tus forceps, aurata thuris acerra, 8. 5.
:a textilibus fulgent penetralia donis. 3. 6.
aque præterea Regali ſplendida luxu 1. 1.
lis porticibus, thalamis, foribusque ſu-
perbis, 3. G. 2.
atis trabibus, laquearibus inſuper aureis 2. 1.
plo contigua, & 66 Pario *de marmore*
ſtruxit. 10. 1.
: ſceptra accipere, & primos attollere
faſces 7.
bus omen erat, hoc illis curia 67 Templũ; 7.

Hic marmor *Parium* pro præſtantiſſimo : ſic *Lycias* ſagit-
ımo namque ſpeciem pro genere. 67 Do uum Regis
o fuiſſe conjunctum, colligitur ex *verſu* 9. *lib.* 1. *Reg. c.* 7.
xtenditur uſque ad atrium Templi majus , ſeu exterius.
us autem *Regis*, domus ſaltus *Libani*, & domus *Reginæ*, non
at tria ædificia , ſed unum in tres partes diſtinctum , ut
it *Pineda* de rebus *Salom. lib.* 5. *cap.* 6. Hic loca erant deſi-
ad jus dicendum, ad convivia, ad arma cuſtodienda: ba-
erat magna & pulchra, &c. quam ad cauſas forenſes agi-
s, & lites decernendas condidit, &c. In ejus medio ædes
rata, &c in ea tribunal magnificum, ubi Rex jura redde-
Joſeph. antiq. lib. 8. *cap.* 2.

Et ſcuta, & galeas, & pharetras plenaſque ſa-
gitta,
Affixit ſacris hæc omnia poſtibus arma.
S*ic* Chriſtus *poſtquam poſito certamine gentes*
Pacavit, templum vivo de marmore ſtruxit.
Hic velut in labro liquidis nos abluit undis ;
Hic fulvum vita inculpata fulgurat aurum.
Non Salomonis *opes, Templive opulentia de-*
ſunt :
Non lampas totum colluſtrans lumine Tem-
plum,
Agminis aligeri non aurea turba, nec arma :
Non liba, & lances, & plena pocula mēnſa ; G
Non epula luxu regali ante ora parata :
Hic quoque farre pio, & plena veneramur
acerra
Annua vota etiam, ſolenneſque ordine pompas
Exequimur, ſtruimuſque ſuis altaria donis.
Hic eſt cana fides, hic curia legibus æquis ;
J*ura Magiſtratuſque vigent, ſanctuſque ſe-*

penum ſtruere, & flammis adolere pe-
nates, 1.
ipibus menſas onerare, & fundere vinū. 1. 5.
diem clauſo componet veſper Olympo. 1.
l dicam uxores, thalamos, lectosque ju-
gales, 4.
meras urbes, æquatas nubibus ædes, 6. 4.
trios croceis halantes floribus hortos, G. 4.
ntes quas tum magnâ ditione tenebat? 2.
l picturatas veſtes, quid tegmina dicam 3.
a? tum croceas, chlamydesque 68 *ſinuo-*
que crepantes 11.
aſeos, Tyrioque ardentes murice 69 *lanas,* 11. 4.
unicas molli 70 Memphis *quas neverat*
auro. 10.
trabeas variis gemmis oſtroq; micantes, 7. 1.
xorum quas turba operum haud ignara
Minervæ 5.
it acu, & tenui telas diſcreverat auro. 11. 10.
e tot egregias arces operumque laborem; G. 2.
ongeſta manu præruptis oppida ſaxis. G. 2.

8 Ad majorem magnificentiam probabile eſt, *Salomonem* ſſe omnia veſtium genera, quæ res *Aegyptia* byſſus vel ſe- bombyx ſuppeditare, aut *Tyrus*, *Sydon*, *Seres*, aliæque nciæ peregrinæ exhibere potuerunt. 69 *Læna* veſtis , quo *Flamines* uti ſolebant inter ſacrificandum. *Cicer. de orat.* *Chlamys* autem veſtis militaris pallio brevior; ipſe e *Pallas* in medio chlamyde, & pictis conſpectus in ar- *Virgil. Aeneid.* 8. 70 Ob veſtes pictas & variegatas olim es fuere *Babylon* & *Aegyptus*. Hæc ibi *Memphitis* tellus dat ra; victa eſt pectine *Niliaco* jam *Babylonis* acus. *Martial.* um tot uxores & concubinas habuerit, *Aegyptias*, *Tyrias*, *Si-* , luxui & lautis veſtibus conficiendis intentas: ſine dubio tiſſimas illi veſtes ſuppeditarunt.

[illegible]
umbris ;
Haud procul hinc urbs eſt in rubro littore dicta
72 Berenice, *ſalſa ſpumant aſpergine muri ;*
Portus ab acceſſu ventorum immotus, & apta
Navigiis ſtatio, nec non navalibus, omnis
Materies quippe ad littus jacet ; huc Salomoni
Mittit Hiram *artifices, qui ſcirent ſtringere remos*
Et ſylvis aptare trabes, & texere naves.
Inſtant ardentes Tyrii, *ſtabula alta ferarum*
Antiquasq; domos avium cum ſtirpibus imis
Et nemora evertunt multos ignava per annos.
Procumbunt pini, ſonat icta ſecuribus ilex,
Fraxineaque trabes : cunis & fiſſile robur
Scinditur : hi pandas ratibus poſuere carinas,
Illi tranſtra novant, hi ſecto robore coſtas
Intexunt, aptant alii remosque rudentesque
Ergo omnes poſtquam pelagus tenuere carina,
Proſequitur ſurgens à puppi ventus euntes.

Atque ſinus, crebriſq; legunt freta cōſita terris. 3.
Eſt alio ſub Sole jacens ditiſſima terra, G.2.G.2
Quæ nempe argenti rivos æriſque metalla G.2.
Oſtendit venis, atque auro plurima fluxit, G.2.
Hic medium luci atque umbris Sol dividit orbem; G.1.
Atque dies ſomnique pares hic conficit horas: G.1.
Noſque ubi primus equis Oriens afflavit anhelis, G.1.
Illic ſera rubens accendit lumina veſper. G.1.
Hic Ver aſſiduum, atq; alienis mēſibus æſtas; G.2.
Bis gravidæ pecudes, bis pomis utilis arbos. G.2.
Hic urbes habitant magnas uberrima regna, 3.
Has Salomon *ſuaſit terras tentare repoſtas* 3.
Tandem poſt varios terraque mariſq; labores 2.5.
Aurifera claſſis 73 Sumatræ *allabitur oris.* 6.6.
Obvertunt pelago proras, tum dente tenaci 6.
Anchora fundabat naves, & littora curvæ 6.
Prætexunt puppes, juvenum manus emicat ardens 6.
Littus in optatum: pars auri quærit arenas, 6.G.2.
Atque alia in terra venis abſtruſa metalla: 6.8.
Pars 74 *ebur, ac ebenum nigrum, gemmaſque micantes* G.2.10
Navibus aurum ingens ſtipant, ſectumque elephantum 3.

73 Quidam hanc volunt eſſe veterum *Taprobanem*, alii *Teilan* inſulam malunt; quidam in aurea *Cherſoneſi Ophir* collocant, & ego hic malim quàm in *Peru*. 74 Per *Ebur*, dentes elephantinos, per *ſectum elephantum*, oſſa elephantina in laminas ſecta intelligo: vide *Plin. lib.* 8. *cap.* 3. Datur etiam ebur foſſile, *Plin. lib.* 36. *cap.* 18. dentes hippopotami ebori pares, imo præſtantiores, *Scalig. exercit.* 187. 2.

At-

Ergo Rex Salomō *fuerat ditiſſimus omnium,*
Dives eqûum, dives pictai veſtis & auri,
Innumeros habuit currus, lectosque jugales
Semine ab atherio, ſpirantes naribus ignem,
Qui candore nives anteirent, curſibus auras.
Quid memorem aurigas, quique in præſepibus altis
Quadrupedesque citos curant, manibusq; laceſſunt
Pectora plauſa cavis, & colla comātia pectunt
Alipedum ſtratorum oſtro pictisque tapetis.
O fortunatum Regem cui miſit ab Euro
Extremi ſinus orbis opes; cui vellera Seres
Depectunt foliis; cui [76] Tharſis *ſervit &* Ophir;
India *mittit Ebur, molles ſua thura* [77] Sabæi;
Dant [78] Arabes *gemmas,* Ægyptus *carbaſa,* Juda

75 Plerique reddunt vocem *Thukim*, Pavones; alii ſ
quoddam genus; alii Pſittacūm interpretantur; *Joſephus*
pica mancipia. 76 *Tharſi* & *Ophir* ſunt diverſæ

at odorato ſudantia balſamo ligno. G. 2.
fultum gradibus ſolium lucebat eburnũ, I. II.
um armis, totumque hoc circum amplecti-
tur aurum; I. 5.
z gradibus duodena horrebant ora leonũ. G. I. II. 8
'c more dabat populis Rex jura vocatis. 7.
'na fuit Regis Salomonis *gloria, magni* 6. 3.
ſauri, at longe major prudentia rerum. I. G. I.
c fama illuſtri multis memoratur in oris; 7.
e circum late volitans adlabitur aures 7. 9.
ina Æthiopum 79 Candaces, *cujus ad*
Indos, I. 6.
s*que* Arabes *longe lateque patebat* G. 2. A. 6
num, & 80 *thuricremos tenuit ditione* Sa-
bæos. 4. I.
cupiens pompam Salomonis & *ora tueri*, 5. 6.
'pellare virũ, & *doctas expromere voces*; 2.
tendit Solymam *magna ſtipante caterva* I. I.
'a ferens; *caſſiam, gemmas, aurique ta-*
lenta. 7. II.

) Hoc ſuiſſe commune nomen reginarum in inſula *Meroë* ıt *Plinius lib.* 6. *cap.* 29. Probabile eſt reginas *Aethiopum* hoc ine vocatas: *Strabo lib.* 17. *Petronii* bellum refert cum *Can-* regina *Aethiopum* monocula: de altera *Candace* legimus in *Apoſt. cap.* 8. Κανδάκην αἰθίοπες πᾶσαν τὴν τῶν βασι- ς μητέρα καλοῦσι, ut habent Græca ſcholia. *Aethiopiam* n hic intelligo *Arabicam*, quæ etiam Regio *Sabæa* dicitur, ...ia. Omnes enim qui cis fluvium *Indum* & citra habitant, à *Curtio* vocantur, *lib.* 9. 80 Tanta hic, fuit thuris & ıatum abundantia, ut pro ſarmentis & cætera ignis facien- ateria, cinnamomo, caſſia, cæterisque utuntur. *Strabo l.* 16.

CHRI-

ventus Reginæ cauſa, ut nempe ſapientiam ſuan
& aulæ magnificentiam videret; Reginæ cum ing
pâ obviam fit, quam benigne hoſpitio excepit, e
ſuæ ſplendorem, & urbis varia monumenta oſte
autem admirata tantam ſapientiam & gloriam, d
vertitur: Regnum *Salomonis* cum *Chriſti* regno
tur: *Chriſtiani* ad pacem inter ſe, & bellum cum
ſtimulantur. *Salomone* mortuo, regnum ipſius div
filio *Roboam*; & *Solymam* expugnat Rex *Ægy*
filius *Roboami*, *Jeroboam* bello vicit; *Abiæ* verò
Æthiopes ſuperavit. *Jehoſophat* cum *Achab* à *S*
ratur, claſſis quam in *Indiam* miſſurus erat, ſubi
Precibus hoſtes devicit. *Jehoram* Idololatra fra
dit; *Achaſiam* *Jehu* peremit; *Athalia* regnum
Achaſiæ, *Amaſiæ*, *Vzziæ*, *Jothami*, *Achaſi*, *Eze*
naſſæ, *Joſiæ*, *Joaſi*, *Joacimi*, *Joacin*, & *Sedechiæ* vita
deſcribuntur. *Judith Holofernem* ſomno vivoque
obtruncat, & patriam obſeſſam liberat. *Chaldæi*
expugnant, & funditus cum Templo evertunt:
tem captivi *Babylonem* ducuntur, ubi 70 annos m
quo tempore Prophetas *Deus* ad illos miſit, qui
liberatore vaticinantur.

ubet, ramis velatos Palladis *omnes;* 7.
sq; ferre viro, cauſasq; expromere curſus. 7. 2.
d mora; feſtinant juſsi, rapidisque feruntur 7.
ibus, ipſa gradu ſequitur regina remiſſo; 7. 4.
que aſcendebant montem, qui plurimus urbi 1.
inet, adverſasque adſpectant deſuper arces. 1.
muros, turresque procul, & celſa Sionis 8.
pla vident, quæ tunc Judæa *potentia cælo* 8.
avit.
urbem pueri, & primævo flore juventus 7.
centur equis, domitantque in pulvere currus, 7.
acres tendunt arcus aut lenta lacertis 7.
ula contorquent, curſuque ictuq; laceſſunt. 7.
m provectus equo Salomonis *Regis ad aures* 7.
cius ingentes ignota in veſte reportat. 7.
eniſſe viros, ille intra tecta vocari 7.
erat, & ſolio medius conſedit eburno. 7.
ue hac ingreſsis placido prior edidit ore: 7.
ite nunc Arabes *(neque enim neſcimus & urbes* 7.
enus Æthiopum*) quæ cauſa, aut cujus egentes* 7.
Judæ *terras, & noſtra ad limina vexit,* 7. 6.
rocul à patria? quæ vos fortuna fatigat, E. 10. A. 6
ve tenetis iter? pacemne huc fertis an arma? 1. 8.

Dixe-

Nec ſidus regionē via littuſque fefellit
Conſilio hanc omnes animiſque volent.
bem
Afferimur; terris tua dedita fama ſ
Saxa per & ſcopulos veſtras exquirere
Regina Æthiopum *terris armiſque po*
Regnatrix Arabum, *tua nos ad limin.*
Hac nunc in veſtris cunctatur finibus
Aura tua fama totum vulgata per orb
Sedibus à patriis hac uſque ad limina
Flagitat aſpectum veſtrum, quaque
hauſit
Nunc oculis luſtrare cupit; detur ora
Rex tua, tum doctas audire & redde
Dat tibi præterea centum & bis dena
Fulvi auri, & gemmas, & noſtri ruri.
Munera parva quidem, at magnum t
amorem.
Tum Rex legatis dictis reſpondit ami

Non equidem juvenes tali me dignor honore; 1.
Sed ſi tantus amor terras cognoſcere noſtras, 2.
Atque animi dotes, noſtri ſi tanta cupido eſt; 7.7.
Si jungi hoſpitio properat ſociumque videre, 7.
Adveniat vultus néve exhorreſcat amicos, 7.
Pars mihi pacis erit dextram tetigiſſe [81] Sibyllæ. 7.
Munera nec ſperno; nec vos certaſſe priores 7.1.
Officio pigeat, reginam agnoſcimus Auſtri, 1.5.
Accipimusque libens, ſociamque in regna vocamus, 8.11.
Si modò vult mecum his pariter conſidere regnis. 1.
Non obtuſa adeò geſtamus pectora Hebræi, 1.
Nec tam averſus equos Solyma Sol jungit ab urbe, 1.
Vt ſimus immemores grates perſolvere dignas 4.1.
Pro tanto officio, vel præmia digna referre. 1.1.
Hæc effatus equos numero pater eligit omni 7.
Mille citos, & qui greſſus glomerare ſuperbos 11.G.3.
Edocti, pedibusque ſolo inſultare ſub armis. 8.G.3.
His lux quum primũ terris ſe craſtina reddet, 8.
Inſtituit magna regina occurrere pompa. 11.5.
Ergo mille equites qui ſe comitentur in armis 11.6.
Eſſe jubet, quorum colla alba innexuit auro, 8.5.
Loricasque auro, & ſqualentes albo orichalco 12.
Circundans, humeris enſes ſuſpendit eburnos. 2.11.
Oceanum interea ſurgens aurora reliquit. 4.

81 Regina Saba creditur fuiſſe una ex Sibyllis, ob ſingularem ſapientiam, & rerum peritiam. Cedrenus in hiſt. compendio. Pauſanias lib. 10.

& murice ſtrati
Æripedes, volvunt collectum naribus ign
Aurea pectoribus demiſſa monilia penden
Tecti auro, fulvum mandunt ſub dens aurum

Egreditur tandem regum pulcherrimus ip
Totus collucens gemmis, auroque recocto.
Filius hunc ſequitur magna ſpes altera Ju
Pictus acu chlamydem & 82 *ferrugine rus Ibera*

Poſcit equos, gaudetque tuens ante ora j mentes

Præcedunt juvenum turmæ & longo ordi cuncti

Frænatis lucent in equis, quos deinde 83 R boam

Subſequitur, fuſos cervix cui lactea crines
Accipit, & molli ſubnectit circulus auro.
Egregius forma juvenis, quem Ægyptius alb
Portat equus bicolor maculis: veſtigia prim

Quadrijugo vehitur curru ; ſtant turribus altis 12. 4.
Matres atque viri, & muros cinxere corona. 6. 11.
Quidam ſe fundunt portis, oculisq; ſequuntur 12. 8.
Pulveream nubem, & ſlorentes ære catervas. 8.
Olli per dumos qua proxima meta viarum 8.
Contendunt, montes reſonant clangore tubarũ; 1. 2.
Quadrupedante putrem, ſonitu quatit ungula campum 8.
At parte ex alia ducibus comitata Sabæis, 10. 2.
Subvehitur magna matrum regina caterva 11.
Pilento in molli, rutilis circundata gemmis, 8. 1.
Totaque præfulgens auro ; cui vertice odorem 8. 1.
Spiravere comæ, micat aurum tortile collo : 1. 7.
Vertice fert duplicem baccis auroque coronam 1.
Quæ ſimulac regem venientem conſpicit, aureo 6. 1.
Deſiluit curru, & vultus dejecta decoros 11.
Inceſſit, quam tota cohors imitata relictis 11.
Ad terram defluxit equis, dominamque ſequuta eſt 11.
Talis per medios graditur regina cohortes : 1. 3.
Qualis in Eurotæ ripis, aut per juga Cynthi 1.
Exercet 84 Diana *choros : quam mille ſequutæ* 1.
Hinc atque hinc glomerantur Oreades, illa pharetram 1.

84 Per *Dianam* exercentem choros in jugis *Cynthi Lunam* intelligo inter minora ſidera vagantem : tantæ altitudinis fuit *Cynthus* mons, ut *Sol* & *Luna* degentibus in imis vallibus viderentur verticem contingere, & in eo movere: hinc orta eſt fabula de partu *Latonæ*. Hanc ob cauſam ſtellas *Oreades* voco, quod videantur intuentibus è profundis vallibus in montibus degere: erat ergo regina inter comites, velut inter ſtellas *Luna* minores.

Qualis ubi hybernam Lyciam, *...*
fluenta
Deſerit, *ac* Delum *maternam in...*
pollo,
Inſtauratque choros, miſtique altar...
Cretesque, Dryopes*que fremunt*, *p...*
gathyrſi:
Ipſe jugis Cynthi *graditur*, *molliqu...*
Fronde premit crinem fingens, *atq...*
auro,
Tela ſonant humeris; *haud illo ſeg...*
Rex Salomō, *tantum egregio decus...*
Poſtquā congreſſi, & *coram data c...*
Adventus regina ſui pulcherrima c...
Commemorat, *ſimul* & *natura ...*
quirit.
Illa poteſtates herbarum, *uſumque...*
Scire cupit; *tunc ut magnum per...*
acta

Semina, terrarumque, animaque mariſque fuiſſent, Ec. 6.
Et liquidi ſimul ignis: ut his exordia primis Ec. 6.
Omnia, & ipſe tener mundi concreverit orbis; Ec. 6.
Tum durare ſolum, & diſcludere Nerea *ponto* Ec. 6.
Cœperit & rerum paulatim ſumere formas. Ec. 6.
Vnde tremor terris, quâ vi maria alta tumeſcant G. 2.
Obicibus ruptis, rurſusque in ſe ipſa reſidant G. 2.
Vnde hominum genus & pecudum, unde imber & ignis, G. 2.
Quid tantum oceano properent ſe tingere ſoles G. 2.
Hyberni, vel qua tardis mora noctibus obſtet. G. 2.
Omnia qua Salomon *repetens ab origine pandit.* 1.
Nam rerum cauſas prudens cognovit, & omnia G.2.A.6
Qua ſunt, qua fuerant, qua mox ventura trahantur. G. 4.
Sed primo ſtatuit reginam ducere ad urbem. 1.Ec.1.
Tandem procedunt ingenti mole Sionis 12. 12.
Ad muros, comitem reginam ad regia ducit 7. 1.
Tecta, ſimul Iovæ *templis indicit honorem.* 1. 4.
Ante aras terram caſi ſtravere juvenei. 8.
Aulai in medio latus convivia curat 3. G. 1.
Regifico luxu: ſtrato diſcumbitur oſtro 6. 1.
Auratis ſubter laquearibus; inde per urbis 1. 9.
Compita reginam, & ſecum per mœnia ducit, G.3.A.4
Ingenteſq; oſtentat opes, templumq; paratum, 4.

... , omnesque oculos fert omnia circ.
Candaces, *capiturque locis, & ſingula la*
Exquiritque auditque virum monum
priorum.
Tum Salomō *Princeps* Judææ *conditur ar*
Hac loca Melchiſedec *olim ditione tenebat*
Inde Jebuſæi *gens dura atque aſpera cult*
Hic pater Abramus *natū mactaſſet ad ar*
Ni ſignum cælo Deus *ipſe dediſſet aperto,*
Se nolle humano maculari altaria tabo;
Nec patrem ſcelerare manus in ſanguine na
Angelus hic terras inter cælumque volabat
Sanguineo flagrans gladio, & cæleſtibus a
mis;
Dum cæli tractu infecto miſeranda coorta e
Tempeſtas, & dira lues, hac nomine Salen
Vrbs vetus, & Moriæ *pars ſacro vertice col*
Ceſſit Benjaminis, *ſed montem* Juda Sione
Sorte habet, & partem Moriæ *qua vergit*
auſtrum,

Hanc David *pater*, *hanc* Salus *Rex condidit urbem* 8.
Hoſtibus ejectis. Spolia hic ſunt illa Goliæ, 4.11.
Et caput abſciſſum, genitor quod ſanguine rorans 12.
Intulit huc, ſtatuitque erepta ex hoſte trophæa. 11.G.3.
Tunc pater egregio invectus Solymæa *triumpho* 8.
Mœnia, Jehovæ *votum immortale ſacravit.* 8.
Hæc ubi dixiſſet converſus Solis ad ortum 6.
Monſtrat Oliveti nimboſa cacumina montis, 8.3.
Chriſtus *ubi ætherias fuerat ſublatus in auras* 6.2.
*Et terra excedens * veſtigia ſacra reliquit.* G.3.A.3
Hic quoque dum ſancti celebrabant annua ſacra, 12.8.
Priſca quidem fides facto, ſed fama perennis, 9.
In ſummo tremulæ fulſerunt vertice flammæ. E.8.A.4
Tum curvo anfractu vallē, dixere Gehennam 11.3.
Abramidæ, *hic lucus fuerat latiſſimus umbra*, 1.
Relligione gravi late ſacer, undique colles 8.
Incluſere cavi, in medio viridiſſima floret 8.G.3.
Planities, liquidaſq; bibit de fontibus undas. 11.G.4.
Æreus hic olim miro 86 Saturnus *honore* 4.
Cultus erat ; pueros candentibus ille lacertis 12.8.
Amplexu in miſero, & crudeli morte necavit, 8.

* Vide *Baronium* ad annum Chriſti 34. 86 *Molech* ſeu *Melech*. Regem ſignificat. Rex autem fuit *Saturnus* : ex genere etiam ſacrificiorum colligitur, quod *Saturnus* idem fuit qui *Molech*; nam pueri immolabantur, & tympana pulſabantur, in *Saturni* ſacris : qui mos duravit uſque ad proconſulatum *Tiberii*. Vide *Tertull. in Apolog. cap.* 9.

ſant.

Hinc ad labentem converſus lumina ſolem,
Oſtendit montem cui nunc Calvaria *nomen.*
Quod defunctorum totus mons oſſibus albet
Nobilis hic fama multis memoratur in oris,
Ex quo cæleſti roravit ſanguine Chriſti.
Creditur hic cineres ipſius & oſſa parentis
Condita primævi; quin ipſum ad ſidera ru-
ſus
Ætheria, & ſuperas cæli veniſſe ſub auras;
Non ullis revocatum herbis ſed amore ma-
ſtri,
Qui voluit patrias explere hic ſanguine pe-
nas;
Et lapſum ex foveâ miſerans attollere amici
Sic demum tota paſſim regione vagantur
In campis urbes, & propugnacula luſtrant.
Relliquias, veterumque vident monument-
virorum

Qui poſtquam reginam Arabum per ſingula duxit 6.
Multa docens, varioque animum ſermone levaſſet 8.
Ad patria fines multo comitatur honore. B.1.A.11
Illa autem paulum digreſſu mœſta ſupremo 4.3.
Subſtitit, & regi demiſſâ voce loquuta eſt. 11.3.
Credo equidem, nec vana fides Rex optime regum, 4.8.
Quod tandem vera eſt virtutũ fama tuarum. 3. 1.
Multa quidem in patriâ de veſtra accepimus aula, 2, 4.
Multaque de ingenio ac opibus, nec credere quivi; 1. 6.
Sed vix dimidium meritorũ audire tuorum 2. 6.
Contigit, his oculis longe plus hauſimus; ergo 1. 12.
Quamvis clareſcat totum tua fama per orbem, 2.9.
Fama tamẽ meritis longe eſt obſcurior. ô Rex 1.7.
Macte tuâ virtute! O terque quaterq; beatos 9.1.
Queis ante ora datur tanti conſiſtere Regis, 1.1.
Exque tuo alloquio virtutem diſcere veram. 11.12.
Qui regit æterno imperio divosque hominesque 1.
Te voluit gravidam imperiis, belloque frementem 4.
Judæam regere, & ſub pacis mittere leges; 4.
Et pubem indomitam valido compeſcere fræno G.3.G.2
Juſtitia, en quanto Judam dilexit amore! 1.1.
Hæc ubi dicta dedit patriam remeavit ad urbem. 12.
Sed ſi tanta fuit Salomonis gloria, tanta 2.6.

Sed tu divinis fulges virtutibus ; illi
Candenti ſplendens elephanto regia ſedes ;
Sed tibi ſiderea eſt ſedes, unde arduus omnes
Aſpectas terras, populos, camposque liquente.
Marmoreis Salomō *habitavit in ædibus, at t*
Templo tenes cœli ſtellis ardentibus apti.
Illum turba ducum cinxit fulgentibus armi
Te verò ætheria cingunt ſine imagine forma,
Stantes æquata numero, regemque canentes.
Largus opum, & linguâ melior non futili
author
Conſiliis habitus Salomō *fuit, at tua,* Chriſte
Perſarum *ſuperat gazas opulentia, & unda*
Hermi *flaventes auri qui torquet arenas.*
Tu tonitru eloquii quatis alta cacumin
terræ,
Et tua per totum prudentia fulgurat orbem.
Ejus fama ruit mundi vulgata per oras :
Sed tu fama ingens, meritis ingentior, omnes

Conjugio ſibi naturam ſubjungere noſtram. 7. G. 4.
Reginam Æhiopū Salomonis fama Sionem 6. 4.
E patrio regno per tot diſcrimina traxit : 3. 1.
Sed tua tres reges pharetrata è Perſide ſtella G. 4. A. 2
Perduxit Bethlem: teque in præſepe ſupremū G. 4. A. 7
Agnoſcunt regem, & cœli omnipotentis alumnum, 10. 6.
Muneribus cumulant magnis, & numen adorant. 6. 2.
Dum patriam fugis, ac odium crudele tyranni, E. 1. A. 1
Accipit hoſpitio gens fortunata Canopi 1. G. 4.
Quæ colit effuſo ſtagnantem flumine Nilum, G. 4.
Et circum pictis vehitur ſua rura phaſelis. G. 4.
Quæ regio in terris, quæ gens tam barbara, cujus 1. 1.
Nominis aura tui nondū pervenit ad aures? 7. 3.
Tu Nomadum genti, & discinctis cognitus Afris : 8.
Et Lelalis, Cariſque, ſagittiferiſque Gelonis. 8.
Inter hyperboreas glacies, Tanaimque nivalem G. 4.
Arvaque Riphæis nunquā viduata pruinis G. 4.
Illuſtris tua fama viget; venerantur Ieſum 7. 5.
Extremique hominum Morini, Rhenuſque bicornis : 8.
Indomitique Daci, & pontum indignatus Araxes, 8.
Iſmarus & Rhodope medium porrecta ſub axem E. 8. G. 3
Brutigenū tellus Neptunia. ubi turgidus arva 3. 2.

Solis ab exortu qua primum diſcutit umbra
Ad fines uſque Oceani Solemque cadentem.
Nec verò Alcides *tantum telluris obivit,*
Fixerit aripedē cervam licet, aut Erymantl
Placarit nemora, & Lernā *tremefecerit arci*
Nec qui pampineis victor juga flectit haben
Liber *agens celſo* Nyſæ *de vertice tigres;*
Et dubitamus adhuc virtutem extendere f
ctis,
Aut metus in Scythica *prohibet cōſiſtere terra*
Chriſtiada miſeri quæ vos fortuna quietos
Sollicitans ſuadet tot amica laceſſere bella?
Bellum importunum cives cum civibus, atq
Viribus indomitis geritis, quos nulla fatiga
Prælia, nec victi poſſunt abſiſtere ferro,
Abnuerat Chriſtus *bello concurrere cives:*
Quæ contra vetitum diſcordia? quis met
aut hos,
Aut hos arma ſequi, ferrumq; laceſſere ſuaſit

e adhuc, campique ingentes oſsibus albent, 12.
& tempus veniet quum finibus illis, G. 1.
incurvo terram molitus aratro G. 1.
veniet ſcabra rubigine pila: G. 1.
vibus raſtris galeas pulſabit inanes. G. 1.
que effoſsis mirabitur oſſa ſepulchris. G. 1.
tanti ſparſiſti incendia belli, 4. 1.
auſpicium infælix, moresque ſiniſtros 11.
tot cecidere ducũ; multasq; videmus 11.
ſe urbes luctu: jam deſine tandem, 11. 4.
s es, en ſupplex venio, & miſerere tuorum, 6. 11.
imos, & pulſus abi, ſat funera fuſi 11.
s, ingentes & deſolavimus urbes. 11.
i qua nunc jaceant perculſa ruina 11.
ulos, interque manus ſunt oppida veſtras. 11.
m quaſo gentis miſereſcite veſtra, 8.
ria validas in viſcera vertite vires. 6.
or tu parce genus qui ducis ab auſtro 6.
ela manu ſanguis divûm: 6.
intus habet mentes & pectora belli 11.
& inſano juvat indulgere labori, 6.
re licet quid poſsit vivida virtus. 11.
e nobis quarendi ſcilicet hoſtes: 11.
hriſtiadũm circumſtãt undiq; muros. 11.
tque adverſum fidens fer pectus in hoſtem. 11.
nanu telũ Scythici prædonis, & ipſum 11.
ſterne ſolo, portisque effunde ſub altis. 11.

Dum vero Syrii *turbata per agmina cl.*
Veſtigantque virum : volucrem tunc for
gittam
Quidã deprompſit pharetra, cornuq; tet
Et duxit longe donec curvata coirent
Inter ſe capita, & manibus jam tãgeret
Lava aciem ferri, dextra nervoque pap.
Extemplo teli ſtridorem, aurasque ſona
Vidit Achab *pavitans, haretque in c*
cuſpis
Incertũ qua pulſa manu, quo turbine ad.
Quis tantam Syriis *laudem ſine cade ſu*
Attulerit ; preſſa eſt inſignis gloria facti
Aurigam alloquitur Rex currum & lor
gentem :
Diverſos fac, inquit, equos currumque r
Ocyus è campo, nam me jam vulnus ace
Conficit, & tenebris nigreſcũt omnia cir
Dixit & exſolvit paulatim corpore ſeſe,
Undantiq; animã diffundit in arma cr

Exultantq; vada, atq; æſtu miſcentur arena. 3.
Continuo naves demerſis æquora roſtris 9.
Ima petunt, laxis laterum compagibus, omnes 9. 1.
Accipiunt inimicum imbrem, rimiſque fatiſcunt. 1.
Dumque Moab *Regi exitium mortemque minatur,* 12.
Ille Deum *votis precibusque laceſſit ut hoſtes* 3.
Obruat; & populum docuit celebrare Jehovam. 5.
His fretus telis memorandâ clade repreſſit 8. 10.
Hoſtes fulgentes armis, & vana tumentes. 11.
Poſt hunc ſuſcepit Judææ *regna* Jehoram
Filius, hic ſparſit fraternâ cæde penates: 4.
Contemnitque Deum, *ſimulachraque luce carentum* 8. G. 4.
Muneribus votiſque colit, ſtirps tota virilis 3. 7.
Occidit, excepto nato juniore paterni 12. 7.
*Imperii, necnon vitiorum * hærede ſuorum*
Nomine Achazia, *quem* Jehu *morte peremit.* 6
Hinc genitrix Athalia *furit, totamque trucidat*
Davidis *ſtirpem, regnique capeſſit habenas.*
Unus Achaziæ *natorum evaſerat, illum*
Regem declarat præconis voce Joadus. 5.
Excipiunt plauſu puerum, gaudentq; tuentes 5.
Abramidæ, *Regiſque agnoſcunt ora parentis*; 5.
Et ſcelerum regina dedit mox ſanguine pœnas. 4. 11.

* Id eſt, *progenitorum*, ut ſæpè apud *Virgilium*.

Cum

Oblitus decoriſque ſui fidique parentis;
Qui illi quodcunque hoc regni., qui ſcep.
Deumque
Concilians, tumidam arrepto præcordia reg.
Occidit reginam, ipſumque à morte reduxi.
Quam male apud multos veteris ſtat gra.
facti:
Sed mox ſacrilego perſolvit ſanguine pœnas
Nam Judam *invaſit* Syriorũ *exercitus, ag*
Vaſtavit late, & viduavit civibus urbes.
Dumque thoro incubuit morbo rex ipſe grav
tus,
Irrumpunt thalamo famuli, dominumq
trucidant
Hunc Amaſia *ſubit patria qui maximus ul.*
Cadis, & ingentes acies delevit Edomi.
Quorum præcipites ſcopulo deturbat ab alto
Mille decem, totidẽ ferro demiſit ad umbra
Aſt illum ſubita turbavit clade Joaſus
Rex &c Simorã ...

Hoſtiles acies, * regemque abduxit ad urbem 3.5.
Immunem tanti belli, atque impune quietam. 12.
Disjecit muros, argenti pondus & auri 8.1.
Abſtulerit in Regem conjuravere Sionis 8.
Cives, quem captum lathali vulnere ſternunt. 9.
Filius Vzzias bello præclarus & armis 8.7.
Protulit imperium Judæ, murosque novavit. 6.4.
Extruxit caſtella, actasque ad ſidera turres. 5.11.
Inſeruitque pyros, poſuitque ex ordine vites. Ec.1.
Huic ſtudium vitulos fuit atq; arměta tueri, G.2.
Et fœtus ovium, atq; urentes cuncta capellas. G.2.
Effodit puteos, rivos diducit in agros; G.1.
Ne liquidi gregibus fontes aut gramina deſint. G.2.
Tormenta invenit muralia, at impius audet 12.
Thura dare, & manibus contingere ſacra profanis. 8.6.
Hinc Deus iratus lepra percuſſit, eumque
Ejecit templo, atque excluſit mœnibus urbis. 9.
Ille infœlicem vitam exſpiravit, & omne 3.2.
Jus regni nato ceſſit; fœlicibus ille 11.11.
Auſpiciis, patrii regni ſuſcepit habenas, 11.
Et Jovæ ſemper coluit Jothamus honores. 11.
Illum omnes hoſtes metuebant, atq; quotannis 8.6.
Pendebant auri atque argenti multa talenta. 11.
Caſtrorum in more pinnis atque aggere cingit 7.
Oppida, tum condit varias in montibus arces.
Cumque caput letho poſuit rex, ſceptra reliquit 11.
Achaſo, qui nil patriæ virtutis habebat, 11.
Nil ſolidi Martis, nil relligionis avitæ. 11.7.

* Amaſiam abduxit Sel, man.

Cor-

Aſſur *in auxilium imploratur, munera mitt*
Theſauros ignotum argenti pondus & auri
Achaſus *trepidans; verùm nihil omnib*
actum
Tantorũ impenſis operũ: nil dona, nec aurum
Nec magna valuere preces; namque urbe Da
maſco
Expugnatâ, Aſſur Judæam *vaſtat opimam*:
Gnatus Ezechias *vir ſervantiſſimus æqu*
Poſt hunc ſceptra tenet; Templum reſeravit
& unà
Reſtituit patrium cultum; ſolennia vota
Cælicolûm Regi ſolvit Salomonis *in æde.*
Tunc grege de intacto ſeptẽ mactare juvencos
Inſtituit, totidem lectas de more bidentes.
Septem agnos, ſeptem villoſo corpore capros.
Diripuitque aras, ſimulacbraq; vana deorũ.
Evertit lucos, ferro ſonat alta bipenni
Fraxinus, exſcinditque actas ad ſidera pinus.
Serpentem cui [illegible]

Adventumq; pedũ, ſtatuſque audivit equorũ; 11.
Continuo ad Templum & ſummas Salomonis *ad arces* 11.
Incedit magnâ procerum comitante catervâ; 1.
Incenditque aras votis & thure vaporat. 3. 11.
Et mœſtas alto fundit de limine voces. 11.
Dum Jovæ *auxilium implorat contra agmina tanta,* 7. 8.
Præfodiunt alii portas, aut ſaxa ſudesque 11.
Subjiciunt; muros variâ cinxere coronâ 11.
Matronæ puerique vocat labor ultimus omnes. 11.
Dum verò Aſſyriorum *ingens exercitus altã*
Conſidũt caſtris ante urbẽ, & mœnia vallant. 11.
En pater omnipotens demiſit ab æthere ſervũ
Aligerum qui nocte unâ tot millia ſtravit,
Vimque omnem hoſtilem atque metum Deus *abſtulit omnem.* 3. 12.
Filius hinc ſceptrum attollit faſceſque Manaſſes, 7.
Diſsimilis patri, ſcelerumque inventor; hic ille eſt 9. 2.
Inferni regis coluit qui ſævus honores, 6. 12.
Qui Solymã *toties humano ſanguine tinxit,* 2. 8.
Injecitque rogis natos, vivoſque cremavit, 11. 9.
Cunctaque cæruleo veneratus ſidera cælo: 12.
Effigiemque locat luci Salomonis *in æde;* 4.
Conſulit & manes imos Acherontis *Averni.* 7. 7.
Obſervat volucrũ linguas, atq; omina pennæ, 3.
Obſervatque dies vetitos, pecudumque recluſis 4.
Pectoribus inhians ſpirantia conſulit exta. 4.
Nec vitiis poſiturus erat numerumve modũve; 7. 11.

Ignovit tandẽ, & regem in ſua regna remiſi
Tunc Rex evertit divorum altaria, lucos
Eruit, & templũ Salomonis *luſtrat & urb*
At ſceleratorum ſequitur veſtigia patrum
Sævus Amon, *divos veneratur lumine caſſ*
Hujus in exitium conjuravere miniſtri,
Quorum mucrones multâ rex morte recepit,
Evomuitque animam miſeram; tunc ſcept
Joſias
Accipit, hic patrum nulli pietate ſecundus
Effigies, aras, monumentaque cuncta deoru
Deſtruit, & Jovæ *magnum prece numen a*
orat;
Præterea ſupplex aris imponit honorem.
Oſſa Sacerdotum tumulis effoſſa cremavit.
Cùm legem audiſſet, proprios diſcidit amictu
Inſtaurat templum, lætus convivia curat
Paſchatis, *innumeros hædos partitur & agn*
In populum, quibus addiderat ter mille j

[redacted]

Sacerdotes ſpargentes ſanguine poſtes 11.
ne ahena locant alii, flammaſque mini-
ſtrant. 5.1.
ıac dũ 90 Chemiæ *regẽ invaſiſſet iniquo*
lio, medius pugnantem in millibus, eheu 1.
endum, ſtridens alis allapſa ſagitta 9.12.
icit, & Regem lathali vulnere ſternit. 9.9.
or atque decus magnum rediture Sioni. 10.
te prima dies bello dedit, hac eadẽ aufert, 10.
m tamen ingentes * Phariorum *linquis*
acervos. 10.
m fama volans tanti prænuntia luctus 11.
uſſit Solymam, *inceditque ululatibus*
urbem; 12. 4.
t fremunt, reſonat magnis plangoribus
æther: 4.
d' aliter quam ſi immiſſis ruat hoſtibus
omnis 4.
ıſalem, *aut antiqua* Hebron, *flamma-*
que furentes 4.
ına perque hominum volvantur, perque
Jehovæ. 4.
ɔietas, heu priſca fides, invictaque bello 6.
era! non illi quiſquã ſe impune tuliſſet 6.
us armato, ſeu quum pedes iret in hoſtem, 6.
ɔumantis equi foderet calcaribus armos. 6.
t in patris ſucceſſit regna Joaſus;
n Rex Ægypti *captivum abduxit, ha-*
benas

Chemia in ſacris *Oſiridis* vocatur *Aegyptus*, quaſi *Chamia* à
* *Pharii* à *Pharo Aegypti* inſula dicti.

Expulit, *&* *fratrem* 93 Sedechiam *in r*
vocavit.

Atque ſub hoc 94 *tempus vicinas und*
gentes

Terret Holofernes *armis, cogitque ſuperb*
Accipere imperii frænum Babylonis; *at a*
Vicit Holofernem *ſomno vinoque ſepultu*
Judith *magnanima*, *&* *ferro obtrunca*
acuto.

Namque manu validâ longâ obſidione p
mebat
Bethuliam Aſſyrius *ductor*, *magnumque*
morem

91 Hic Joacimus tradidit ſe obſeſſum *Nabuchadn*
nem regni ſui anni tertii, vel initium quarti: dat
(inter quos *Daniel* & *tres pueri*) & parte vaſorum te
tributarius in regno ſuo relinquitur: ſed deficiens
Regem à *Babylonis* iterum captus eſt, & an. 11. reg

92 Hic *Joacin*, ſeu J*echonias*, regni menſe tertio
ſe *Chaldæis* dedidit, & cum totâ ſobole *Babylonem* duc
dedit captivitati 70 annorum. 93 *Zedechia* fuit

us immiſit, qui nec ſe credere campo 9. 9.
nt, nec conferre manum, ſed mœnia lata 9. 6.
e ſervare, & morti prætendere muros. 9. 9.
*nſtructa dolis, & forma conſcia * virgo* 8.
rem capere inſidiis, & cingere flamma 1.
it. & tales artes in pectore verſat; G. 1. A. 1
t in vivo ſe primum flumine, deinde 2.
tos artus oleo perfuſa niteſcit. 5.
calido ferro criſpat de more capillos. 12. 1.
internectit crines, it pectore ſummo 7. 5.
is obtorti per collum circulus auri; 5.
a purpuream ſubnectit fibula veſtem. 4.
h ſic auro fulgens oſtroque decora 1. 1.
ē progreditur famula comitante puella; 1.
pitatque moras; has ambas omnis euntes 12. 9.
orum manus ad portas juvenumque ſe-
numque 9.
quitur votis; in muro & turribus altis 9. 8.
pavidæ matres, oculisque ſequuntur
euntes 8.
rimas acies, florentesque ære catervas. 9. 7.
orum vigiles has ut accedere cernunt 2. 1.
rrunt causamque viæ nomenque requi-
runt; 6. 9.
nosque legunt juvenes ex agmine toto 9. 11.
* Merarim *incolumem ducis ad tentoria*
ducant, 1.
utem ſubito viſu conterritus, ambas 5. 3.

Virgo etiam dicitur mulier poſtquam marito juncta eſt: h Virgo infœlix, quæ te dementia cæpit? *Virgil. Ec.* 8. *de iā.* * *Judith* filia *Merari.*

Vera (inquit) neque me Abramidum d
te negabo,
Nec vanam invenies mendacemque, h
primum
Prædico, & repetens iterumque iter
monebo,
Non poſſe Aſſyriis exſcindi hæc oppida t
Si vatum Abramidæ ſervent præcepta p
Si caſti maneant in relligione parentum
Sed ſi noſtra manus violabit ſacra Jeh
Contemtrixque Dei fuerit Judæa prop
Tum magnũ exitium nobis natisque fut
Novimus, & noſtros ea fata manere ne
En nunc Abramidæ temerarunt templ
hovæ,
Solennes rapuere dapes, manibusque cru
Primitias auſi, & pecudes contingere ſa
Quippe hos dira fames, ſpretique injuri
Sacratas ſubigit malis abſumere menſa

ım urbes Judæ *excidioque daturum.* 12.
uod ſupereſt omnem deponite curam 11. 1.
ırate animis, & ſpe præſumite bellū. 11.
ota manu Judæorum *oppida tradam.* 12.
iis ego jam raptis laudabor opimis 10.
o inſigni; nunc pubem educite caſtris, 10. 11.
rate jugū, & tuto vos tramite ſiſtam. 6.
rat hac Judith; *Dux os oculosque loquentis* 8.
dū, & totum luſtrabat lumine corpus 8.
s inhians animis, ut regius oſtro 7.
vos leves humeros, ut lactea colla 7. 8.
ıt auro,ut crines nodantur in aurum; 8. 4.
s inprimis forma movet atque juventa, 7.
tesq; rubore genæ, ſimulataque verba. 12. 1.
oculis hæret,figitq; in virgine vultus, 1. 12.
infælix, traxitque per oſſa furorem. 4.
dies alterque dies proceſſit, & illi 3.
nter ſeſe vario ſermone ſerebant. 6.
is atq; magis vulnus crudeſcit amoris; 2. G.3.
nops animi, ac occulto carpitur igne. 4. 4.
ıs perſenſit tali ſe peſte teneri 4.
Holofernes, *mediis convivia caſtris* 1. 11.
t, infandumque amens accendit amorem. (*aureo*; 9. 4.
ım *invitat, thalamoque hanc accipit* 8. 8.
que fremit Dux ipſe, omnisque juventus. 9. 8.
s dapibus Linæum libat honorem. 3. 4.
uque haurit pateras ſpumatis Iacchi. 2. 1.

Tum vigiles [illegible]
In nocte & feſſos ſomnus complectitur ar
Interea vigilans Holofernē *aggreſſa vi*
Subducit capiti, vaginaque eripit enſem
Implicuitque comam lava, dextraq; coru
Suſtulit, & duplici collum diverberat ict
Tum caput ipſa aufert miſero, truncu
reliquit
Sanguine ſingultantē: atro tepefacta c
Terra torique madent, famula caput in
rendum
Tradidit, excedit caſtris, & tuta capeſſi
Sic victrix rediit domuitque hâc morte
fanos.
Sic genus humanum ingenti obſidione ten
Rex Stygius, donec Chriſtus *deſcēdit Ol*
Et virtute ſuâ non arte, dolisve, nec arm
Devicit mundum & Regem obtruncav
verni:
Tum rediit ſublime volans, deq; hoſte tr

quam ſtellatam cœli venere ſub axem. 7.6.
Pater omnipotens graviter commotus, & ira 1.
ibili accenſus, quod gens infida Jacobi 12.
viſſet toties legem reſponſaque vatum, 4.10.
ties ſimulachra Deûm *coluiſſet, in omne* 2.
itum prona, & ſcelera exitialia ſemper: 10.6.
ruit Judæ *ſobolem,*Solymam*que reliquit* 3.
ibus in prædam, Satanæ eſt permiſſa poteſtas 9.
m diripere, & templum ſpoliare ſuperbum, 12.3.
eritis peccata luat gens perfida pœnis. 10.4.
d mora Rex Stygius Babylonis *conditor urbis,* 6.8.
tat in Solymam 96 Chaldæos, *qui agmine denſo* 9.
dunt, celſamq; oppugnant molibus urbē. 5.
tuba terribilem ſonitum procul ære canoro 9.
puit, ſequitur clamor, cœlumq; remugit, 9.
lerant hoſtes pariter teſtudine facta, 9.
ſſas implere parant, & vellere vallum. 9.
runt pars aditum, & ſcalis aſcendere muros 9.
rara eſt acies, interlucetque corona 9.
'am ſpiſſa viris, telorum effundere contra 9.

5 Urbs ter capta eſt, regnantibus *Joacin*, *Jechoniah* & *Se-*
, & populus ter *Babylonem* abductus à *Chaldæis*, quorum
ium duravit annis ſolum 78. Tres tantum fuere Reges,
: *Nabuchadnezar*, *Evilmerodac*, & *Balthaſar*.

… denſa teſtudine caſus.
Omne genus telorum hoſtes, flammaſque
rentes
Injiciunt, crebro labefactant arjete muros
Ira Dei telis occultis ſaviit intus,
Dum peſtis, dum maleſuada fames tot m
lia tollunt.
(ſi
Non mortem effugiunt cives, ſed limin
Mœnibus in patriis, atque inter tuta domo
Confixi exſpirant animas, miſerabile viſu
Exceßit Deus his adytis arisque relictis,
Quo ſolo imperium hoc ſteterat; ſuccurre
cives
(rueban
Fruſtra tentabant, quidam in media arm
Una ſalus victis nullam ſperare ſalutem.
Quidam intus dextra ac lava pro turrib
adſtant
Armat ferro, & criſtis capita alta coruſci,
Hi pandunt portam, atque invitant mœnibu
hoſtem;

Excluſa ante oculos lachrymantu[illegible] *ora pa-*
rentum 11.
Pars in præcipites foſſas urgente ruina 11.
Volvitur; immiſſis pars cæca, & concita frænis 11.
Arjetat in portas, & duros obice poſtes. 11.
Ipſæ de muris ſummo certamine matres 11.
(Monſtrat amor patriæ miſeranda hâc clade
ruentis) 11. 11
Tela manu trepidæ jaciunt, ac robore duro 11.
Stipitibus ferrū, ſudibusq; imitantur obuſtis; 11.
Præcipites, primæq; mori pro mœnibus audēt: 11.
Heu fruſtra eſt omnis conatus, & irrita tela 6. 2.
Quæ jactant, nam nox venit ſuprema Sionis: 2. 6.
Dejiciunt muros hoſtes, & mœnia pandunt 2.
Vi multa, nō clauſa tegunt jam mœnia cives; 2. 10.
Quin intra portas, atque ipſis prælia miſcent 10.
Aggeribus murorum, & inundant ſanguine
foſſas, *(dant* 10.
Fit via Vi, rumpunt aditus, primosque truci- 2.
Hoſtes immiſſi, & late loca milite complent. 2.
Diripiunt ædes, flammas ad culmina jactāt. 2.
Vrbs antiqua ruit multos dominata per an-
nos, 2.
Plurima perq; vias ſternuntur inertia paſſim 2.
Corpora perque domos & relligioſa Tonantis 2.
Limina, fit triſtis nullo diſcrimine cædes. 12.
Mars furit indomitus, mediis in millibus ar-
det *(nis* 2. 10.
Pallida Tiſiphone, *immiſſis* Vulcanus *habe-* 10. 5.
Perfurit, atque atram prorumpit ad æthera
nubem. 9. 3.

Excepit noctu, paucis comitatus amicis.
Tum celerare fugam in ſilvis & fidere noct
Cumque videbatur caſum evaſiſſe ; viamqu
Omnem ; non procul à Jerico *fit clamor a*
aures, *(tum*
Audit equos, audit ſtrepitus, & ſigna ſequen
Hoſtiliſque manus ſubito turbante tumultu
Fraude loci Regem ſubluſtri noctis in umbr
Oppreſſum rapit, & conantem plurima fruſtr
Ad Regem duxit Babylonis ; *hic illius omn*
Ipſa ante ora patris mulctavit funere natos,
Atque ipſum patrem lacrymantem, & mult
querentem
Arctis corripuit manicis, & lumina ademit
J*amque* * Nabuſaradan *fulgens Dux ſævi*
in armis
Aſcendit Solymam *multis cum millibus u*
bem, *(ad*
templum atque omnes à culmine diru
diis inſignis equo tumiduſque ſecund

Qualis ubi in lucem coluber mala gramina paſtus (bat, 2.
Frigida ſubterra tumidum quem bruma tege- 2.
Nunc poſitis novus exuviis nitidusq; juvēta, 2.
Lubrica convolvit ſublato pectore terga, 2.
Arduus ad Solē & linguis micat ore triſulcis. 2.
Ipſe inter primos correpta dura bipenni 2.
Limina perrumpit, poſteſque à cardine vellit 2.
Æratos; crebro labat arjete janua, tandem 2.
Apparet domus intus, & atria lōga pateſcūt. 2.
J*amq; Sacerdotes nec quicquā altaria circum* 2.
Præcipites atra ceu tempeſtate columbæ 2.
Condenſi; verùm hos non infula ſacra tuetur; 2.2.
Relligione loci, aſt omnes diſcrimine nullo 12.
Cadit & humano ſceleravit ſanguine templū 3.
Diripuitque omnem gazam & monumenta vetuſta (ſacra. 13.
Et templum, & templi incendit penetralia 6.
Ilicet ignis edax ſumma ad faſtigia vento 2.
Volvitur, exſuperant flammæ, furit æſtus ad auras. 2.
Poſtquā Jeruſalem *viſa eſt conſidere in ignes,* 2.
Dux referēs prædā rediit, qua maxima gaza 4.2.
Incenſis erepta adytis menſaq; Jehovæ, *(eſt* 2.
Crateresque auro ſolidi, captivaque veſtis. 2.
Sic urbs tot quondā populis tectisque ſuperba, 2.
Regnatrix Aſiæ, Jovæ *domus aurea, bello* 2.
Inclyta prolapſa eſt, atq; alto à culmine ſtrata. 2.
Sic ſtygii caput imperii Babylonia *tandem*
Evertit Solymam *totamque à ſedibus imis* 1.
Eruit, & cives magnā ditione premebat; 2.1.

...potens promiſsi haud
memor olim
Abramo facti toties, & fœderis icti
Cum Juda, Vates miſit qui fata canebant
De Chriſto, qui flos veterũ, virtuſq; virori
Deſtruet imperium Satanæ, & cæleſtia cõ
Mœnia, Chriſtiadasque ſuo de nomine dic
Chriſtiadas rerũ dominos gentemq; togata
Sic placitum, veniet luſtris labentibus ætas
Quum domus Abrami Romam & Babylo
ſuperbam
Servitio premet, ac victo dominabitur orco.
Nã Deus ad Perſas regnũ Babylonis, & illi
Transferet ad Græcos, & ab illis deniqu
Romam.
Multa ferent Chriſtus ſociique incommoda (long
Exilia, & caſus, atque omnes denique morte
Gente ſub * Hectorea, tercentũ ſcilicet annos.
Tum Satanæ regnum Chriſtus de ſedibus ima
Eruet, & ſanctam multâ vi muniet urbem

CHRISTIADOS
LIBER VI.
Argumentum.

Exactis 70 annis captivitatis *Babylonicæ*, & conceſſa *Judæis* in patriam redeundi venia, rurſus extruitur Templum cum urbe, fruſtra moras injiciente *Satana*; & quamvis *Judæi* tempore captivitatis, & poſt reditum domum, partim domeſticis diſſidiis, partim, ab extremis hoſtibus in extremum diſcrimen ſæpe adducti ſunt: *Deus* tamen memor cœleſtis *Solymæ* ſeu *Eccleſiæ*, varios populi ſui defenſores & vindices excitavit: nempe *Heſter*, *Alexandrum Macedonem*, *Ptolomæum Philadelphum*, *Mathiam*, cum filiis *Juda*, *Jonathan*, *Simone Hircano*, qui typi fuerunt *Chriſti* cœleſtis *Solymæ* propugnatoris: ſed cùm *Deus* provocatus eſſet ſceleribus *Ariſtobuli* regis & ſucceſſorum ejus, permiſit *Judæam* in *Romanorum* poteſtatem venire: *Babylonis* namque imperium jam *Romam* tranſlatum fuit, ubi variis *Pluto* afficitur honoribus, ejuſque regnum longe lateque propagatur: *Solyma* in ſervitutem redacta, extincta *Macchabæorum* familia, & *Davidis* ſtirpe ſublata, *Idumæis* regibus ſubjicitur *Judæa*: interea *Chriſtus* tam diu exſpectatus & toties promiſſus, ex Spiritu Sancto concipitur, nunciante Angelo: variiſque prodigiis antecedentibus, naſcitur ex *Maria* Virgine. Digreſſio fit in laudes *Chriſti*: oſtenditurque illum eſſe ſolum *Deum Judæorum* & *Gentium*: *Græcorum* vanitas in multiplicandis diis arguitur: *Judæi* ut *Chriſtum* Ducem & Paſtorem agnoſcant, admonentur atque exhortantur.

Poſtquam res Solymæ, *&* Salomonis *vertere regnum* 3.
Sed meritum, viſum Jovæ, *ceciditque ſuperbum* 3.

Reliq...

Donec conſumptis tandem infœlicibus ...
Exilii, ſubito poſuere ferocia Perſæ
Corda, volente Deo, *inprimis* 97 *Rex*
quietum *(nign*
Accipit in miſeros animum mentemque
Queis libertatē dat condere templa Tona
Et Solymæ *fundare arces, ac tecta novar*
Inque exoptatam patriam remeare, ſed il
Opponit ſe Rex Stygius, cauſasque mora
Innectit, ſed qui mundi molitur habenas
Conatus Satana volucres diſperſit in au
Omnia diſcerpens, & nubibus irrita do
Conſilia, hos etenim reduces patria alta S
Vidit, & hi Templum Domino de ma
condunt
Verum impar primo legē & praecepta re
Eſra, Nechemeias *dictis caſtigat acerbi*
Ingratum populum, patriis qui reddita
Poſthabuit benefacta Dei, *veterumq*

Tollere cæde una, ſi non pia cura reſiſtat 9. 2.
Cælicolū regis, qui res hominumque Deumque 3. 1.
Æternis regit imperiis, & fulmine terret. 1.
Namque Heſter *virgo forma excellente* 98 *ty-*
rannum 8. 12.
Mitigat, & ſocios à proditione nefanda 1. 2.
Liberat inſontes; quamque intentabat He-
bræo (nus. 7. 1.
Ipſe ſubit mortem ſcelerum fabricator Hama- 2. 2.
Dux Sorobabelis *genus alto à ſanguine* Da-
vid, (ſtus, 4.
Cujus ab antiqua deſcendit 99 *origine* Chri- 10.
Servitio innexos longo Babylone *reduxit* 3.
In patrium ſocios regnum, templumq; refecit. 10.
Nec non cunctantes opera inter talia primus 6.
Hortatur ſocios, paribusq; accingitur armis: 6.
Sic nos poſt longum exilium Babylonis *ab oris* 2.
In patriam Solymæ *cæleſtis duxit* Ieſus.

Magnus Alexander *ſævis dum fulminat*
armis 12.
In Tyrios, *domitis* Perſis, *ſummaſq; minatur* 12.
Dejecturū urbes Judæ, *excidioque daturum,* 12.
Totus collucens veſte atque inſignibus, illi 10.
Occurrit Jaddus *ſummus tunc ſorte Sacerdos* 6. 8.
Quem Rex ut vidit vultum demiſſus adorat. 1.
Namq; illi in ſomnis habitu conſpectus eodem 4.
Omnipotens Pater eſt, qui Regem Marte ſe-
cundo 10. 12.

98 Hic Rex *Perſarum* fuit *Artaxerxes Longimanus*, *Xerxis* filius, *Darii Hyſtaſpis* nepos. Vide *Joſeph. Ant. l.* 11. *c.* 6. 99 *Zorobabel* duos habuit filios, *Rheſa*, & *Abiud*: ex *Rheſa* fuit *Maria*, ex *Abiud Joſeph*: illam genealogiam ſequitur *Lucas*, hanc *Mathæus*.

1

1

12

3.

1

12

5

1

3

on præſtat multo cum ſanguine fundere vi-
tam, 11.
Quam poſitis armis dominis parere ſuperbis? 10.12.
An vos (ô ſocii) qui me meaq; arma ſequuti, 1.10.
Terga fuga nudans infanda in morte relin-
quam? (debit? 5.10.
Terga dabo, & Judam *fugientẽ hac terra vi-* 12.
Vſque adeone mori miſerum eſt? ſtat quic-
quid acerbi 12.12.
Morte pati potius quam turpẽ degere vitam; 12.4.
In patriam nunquam remeabo inglorius ur-
bem. 11.
Dixit, & adverſos telum contorſit in hoſtes 12.
Procurrens: ſonitum dat ſtridula cornus, &
auras (& omnes 12.
Certa ſecat: ſimul hoc, ſimul ingens clamor, 12.
Concurrunt fremitu horrendo, clangore tubarũ 2.
Terribili reboant montes; cruor undique rivis 12.11.
Funditur, ingemuit tellus, tegiturque caden-
tum 11.11.
Corporibus, tenebris telorum involvitur æther. 11.12.
At medias inter cædes exultat Iüdas 11.
Hos congreſſus & hos: hunc cominus, eminus
illum 12.
Infeſtis ſternit jaculis, enſemque coruſcat 9.12.
Fulmineum, & multo ſpumantem ſanguine,
tandem 4.4.
Diſperſit medias acies formidine turpi. 9.
*Quod ſimulac videre hoſtes qui * læva coërcẽt* 9.

* Siniſtrum cornu.

Ag

Obruitur : ſtrepit aſſiduo cava tempora c
Tinnitu galea, & jaculis ſolida æra fatij
Diſcuſſaque juba capiti ; nec ſufficit umb
Ictibus, ingeminant haſtis, & terga fati
Hoſtiles turmæ ; tum toto corpore ſudor
Liquitur, & piceum (nec reſpirare poteſt
Flumē agit ; feſſos quatit æger anhelitus a
Tandem ſuccubuit vi multâ & vulnere
ctus,
Et captū letho poſuit caput arma relinqu
Reſtituit Solymam cæleſtem noſter Iū
Chriſtus, & exuvias caſis pulſisque troph
Hoſtibus eripuit moriendo ; gloria venit
Sanguine cum multo ; ſic non eſt paſſus in
Vulnera, ſed pulchram petiit per vulnera
tem ; (
Hâc regem inferni domuit ſtygiasque pha
His etiam ſolis infernum territat armis ;
His perrumpit ovans diri ſacraria Ditis
Atque his ad ſedes victor redit inde pater

us abſcondi optabunt, cæcisq; latebris ; 2.2.
riſti *reditus, expectatique triumphi.* 11.
æ *ſucceßit* Jonathã *qui Marte ſecundo* 12.
it bis mille viros, quique expulit omnes 11.
Judæa, *& pepigit cum* Baccide *fœdus.* 10.
amicitiam Demetrius *ambit, & illam* 7.10.
104 Alexander *donis, quem prætulit iſti* 12.
onathan, *verùm poſtquam conceßit ad umbras* 10.
rius, Jonathan *firmo ſibi fœdere junxit* 11.
metrium *natum ; huic ſemper victoria ceßit* ; 12.
s donec 106 Tryphonis *captus, & arte* 2.
it, Simon *ſubiit, qui mœnia cinxit* 12.
bus Solymæ ; *tunc ſedibus eruit imis* 10.1.
in præcipiti ſtantẽ, ſummiſq; ſub aſtra 2.
s eductam, hinc Græci *intorquere ſolebant* 2.7.
tenus telorũ in templũ & tecta Sionis. 2.
onem *obſedit, disjecit & oppida capta* 12.
manu, patriamq; tributo liberat omni. 12.
ſucceſſu optato pugnabat in hoſtem. 12.
*ndẽ inſidiis * generi inter pocula ferro* 2.7.
; 107 Hircanus *ſucceßit filius* ; *ille* 10.

Hic *Alexander* fuit filius *Antiochi Epiphanis*, qui veniens *Ptolimaidem* occupat, & Demetrium *ſuperavit.* 105 Hic *s* filius *Demetrii*, auxilio ſoceri *Ptolomæi Philometoris*, *um* ſuperavit, & paternum regnum recuperavit. *yphon* fuit unus ex *Alexandri* Ducibus, qui capto à *Par-metrio Jonathan* dolo cepit. * Scilicet *Ptolomæi*. *ohannes Simonis* filius, à devicto quodam *Hircano*, *Hirca-*is.

108 An-

Cum gente Æneadum *patres; multa oppi*
cepit
Atque evertit opes ſtravitq; à culmine celſ.
109 Sebaſten, *tandem devictis hoſtibus u*
bris
Occubat; hunc ſequitur geſtans inſignia re
110 *Gnatus* Ariſtobulus: *genetricis morte*
fanda
Nec non Antigoni *pollutus ſanguine fratri*
Qui miſere oppetiit revomens ex ore cruore
Frater Alexander *regnum ſuſcepit, & ille*
Germano occiſo, ſe multâ cæde cruentat
Civium, at hi tandem defeſſi infanda
rentem
Armati circumſiſtunt, ille improbus irâ
Sævit in inſontes pariter ſontesque ſuperbo
Imperio, & quando 111 Ptolomæum *im*
ſit iniquis
Fatis, amiſſa eſt acies, turpique coactus

Eſt dare terga fuga, ſociosque relinquere præ-
dam
Hoſtibus, & miſerâ multandos morte; referre 11. 2.
Horreſco ut patriis epulanda apponere menſis 4.
Corpora naturum juſſit Ptolomæus *inulto.* 6.
Tandem languenti morbo correptus, ad orcum
Infælicem animam demiſit, regna relinquens
112 *Vxori: huic ſceptrum extorquet caſtella-*
que natus 12.
Nomine Ariſtobulus; * *major cõtentus honore* 7.
Pontificis: verùm invaſit diſcordia fratres 12.
Conſilio Antipatri, *cui multos* Cæſar *honores* .
Addit. Ariſtobulus *bis regnis exul ademptis* 8.
Poſt varios tandem caſus exhauſtaque bella, 1. 4.
Pocula lethais haurit medicata † *venenis.* G. 4. G. 2
Nec tua te pietas Hircane *nec infula texit,* 2. 2.
Quem falſa occidit ſub proditione ‡ Tyran-
nus, 2.
Quamvis frigebant effœta in corpore vires. 5.
Ante nepos (miſerum) populârat tempora
raptis 6. 6.
Auribus Antigonus, *patriis tunc expulit oris.* 6. G. 3.
Nec longum Antigonus *lætatur, quem quoque*
fata *(tenebat.* 10.
Proſpectant patrui, atque eadem mox arva 10.
Scipio Alexandrum *obtruncat, fratremque*
* Triumvir 3.
Antigonum, *in quo percuſſâ cervice ſecuri* 2.

112 *Alexandro* mortuo, uxor *Alexandra* in regnum ſuccedit.
* *Hircanus.* † Vide *Joſephum Antiqu. lib.* 14. *cap.* 15.
‡ *Herodes Magnus.* * *Antonius.*

Ever-

Jamque peregrino Solyma *ſceptriſque per*
Et Regum abolitis monumentis, atque ſen.
Rex Stygius *ſperans penitus periiſſe* Sion
Exultat, ſedem imperii Babylonis *ad urb*
Septem quæ unà ſibi muro circundidit ar
Tranſtulerat, tercentũ illi delubra per u
Maxima thure calent ; vigilant alta
ignes
Excubiæ divum æternæ, pecudumque cru
Pingue ſolum , & variis halabant lim
ſertis. *(a*
Omnibus in templis matrum chorus, omn
Ante aras terram cæſi ſtravere juvenci.
Innumeros coluêre Deos, Erebum*que,* Ch
que, Dia
Tergeminamque Hecaten *tria virginis*
Diras, 114 *matremq;* Eumenidum, *magn*
que ſororem
(Quæ divum dicta eſt genitrix, cui Di
ma *cordi*

Latonæ*que genus duplex*, Janum*que bi-*
frontem, 12.
Fonteſque fluvioſq; ſacros, quæque ætheris alti 12.
Relligio, & quæ cæruleo ſunt numina ponto ; 12.
Hæc Pluto *priſcos docuit celebrare* Latinos 5.
Numina, & hunc ritum ſacrorum, ut rite ſa-
cratas 12.
In flammã jugulent pecudes, & viſcera vivis 12.
Eripiant, cumulentq; oneratis lancibus aras. 12.
Hi natos docuêre ſuos, hinc maxima porro 5.
Accepit Roma, *& patrium ſervavit honorẽ ;* 5.
Nullaq; gens æque Satanæ celebravit honores. 12.
Sed juſtum advenit tempus quum Chriſtus
Ieſus 10.
Rex Solymæ *tẽpla & Capitolia celſa tenebat.* 8.
Effigies ſacras divûm Phrygios*que penates* 3.
Quos ſecũ à Troia, *mediiſq; ex ignibus urbis* 3.
Extulit Æneas, *templis ejecit, &* Orci 11.
Imperium evertit penitus, ritusque ſacrorum 12.
Mutavit, Satanam *ſub Tartara voce fugavit.* 6.
Chriſtiadis Italos *juſſit parere ſuperbos.* 12.
Atque ut opes fractæ Stygiæ, *& fortuna re-*
ceſſit, 3.
Multi Chriſtiadas *victriciaque arma ſequuti.* 3.
Atque triumphata tandem Babylone *ſuperba* 6.
Jeruſalem *meritis fulſit decorata trophæis.* 11.
Grajugenæ implêrant divorũ altaribus orbẽ, 3. 7.
Quorum ſi vellem percurrere nomina quæque 10. 6.

115 Aliquando Lunam ſeparatam colebant, aliquando ſimul cum Sole : ideo *Dianæ* paulò ante ſolius mentionem feci, jam verò cum Sole conjunctæ.

Ante

[illegible] emittens , horrendaque mur
miſcens :
Hic tempeſtatum rex eſt, Euri*que furen*
Æolus, *horriſonos urgens ad ſidera fluct*
Ille eſt Neptunus *domitor maris, ille pe*
Stagna viam ſcindens , franat ſub g
monſtra
Atq; indignantem poſitis ſtridoribus un
Hic ille eſt Atlas *humero qui ſuſtinet or*
Ætherios, nutu mundi qui ſidera torque
Hic illa eſt Pallas *magni prudentia patr*
Quam Deus *æterno conceptam vertice f*
Hic Mars *armipotens acies in prælia cogi*
Agit idem oblato componit fœdere bellu
Ignipotens Vulcanus *hic eſt ; namque*
olli
Eſt vigor ; hic rurſus cœlo deſcendet ab
Fulgores dans horrificos, ſonitumque, me
Corripiet totum flammis crepitantibus
Hic Phœbus *cœlo pallentes diſcutit umb*

Huncque repertorem medicinæ novimus, ille 7.
Mortales docuit cantu mulcere labores. G.I.G.4
Et victor ſerpentem infeſto vulnere ſtravit. 5.2.
Ille eſt Mercurius *verus quē candida nympha* 4.8.
Cæleſtem partu ſub luminis edidit auras 7.
Plena Deo *mulier, claro demiſſus Olympo* 7.4.
Nuncius hic celeres defert mādata per auras. 4.
Tum 116 *virgam capit, hac animas ille evocat orco* 4.
Pallentes, alias ſub triſtia Tartara mittit. 4.
Hic ille Alcides *victor*, Jovis *inclyta proles,* 8.6.
Monſtrorum domitor debellatorque ferarum, 7.
Tartarea & valida proſternēs agmina clava: 6.10.
Ille caput veteris contudit calcibus anguis, 1.11.
Et Cacum *in tenebris incendia vana vomentem* 8.
Corripit in nodū, complexus & angit inhærens 8.
Eliſos *oculos, & ſiccum ſanguine guttur.* 8.
Quæ regio in terris hujus non plena laboris? 1.
Primus ab ætherio deſcēdens Chriſtus *Olympo* 2.8.
Ipſe eſt Saturnus *placida qui in pace regebat* 8.
Indocilem populum, & diſperſum montibus altis, 8.
Arvorum pecorisque Deus Pan *creditus olim,* 8.2.
Cujus relligio pavidos terrēbat agreſtes. 8.
Sed Chriſtus Pan *ille* Deus *quem vidimus ipſi* Ec.10.
Sanguineis virgis, ſpinis, clavisque rubentem, E.10.I.4
Lanigeræ comitantur oves, hirtæque capellæ. 3.G.3.

116 Per Virgam intelligo divinum verbum, quod aliis eſt odor vitæ, alus, mortis.

[illegible] ramorum protegit umbrâ
Tum tenues dat rurſus aquas, & paſcua la[illegible]
Solis ad occaſum, cum frigidus aëra veſper
Temperat, & ſaltus reficit jam roſcida Luna
Non 117 metues acres illo cuſtode Moloſſos,
Nocturnum aut ſtabulis furem, incurſusque
luporum.
(agnis
Vltro animam dedit ille ſuam pro pinguibus
Pro grege balantum duros tulit ille labores.
Quid memorem fraudes alias & dulcia
furta
(ſtam
Græcorum? *lucem è noſtris annalibus hau-*
Involvêre umbris errorum & nubibus atris.
O tu qui curas & oves oviumque magiſtros,
Quiq; pedo retrahis teneros ab ovilibus agnos
Errantes, humeroque refers ad paſcua lætus; I.
En ego balatum exercens nunc montibus altis,
Nunc denſa in ſylva, dumisq; ſilentibus erro.
Ergo alte veſtiga oculis, exquire bidentem 6
Errantem rigidos nullo cuſtode per agros

Tum Sol *pallentes haud unquã diſcutit umbras; nec quum* G. 3.
Nec quum invectus equis altum petit æthera, G. 3.
Præcipitẽ Oceani rubro lavit æquore currum, G. 3.
Ergo me recipe in caulam de ſaltibus hujus 2. 9. 4.
Fallacis mundi tot ſentibus undique plenã; 9. 9.
Horrentes ubi tot dumi, & ſtabula alta ferarum. (paſtor 8. 6.
Tum medicas adhibere manus ad vulnera G. 3.
Ne pigeat; culpas verbo compeſce priusquam 4. G. 3.
Dira per incautum ſerpant contagia vulgus. G. 3.
Ne dedigneris fluvio merſare ſalubri 4. G. 3.
Sanguinis hanc animam, meque omni exſolvere labe. 4.
Teque oro, cape ſaxa manu, cape robora paſtor: 2. G. 3.
Tollentemque minas, & ſibila colla tumentem G. 3.
Dejice peſtiferũ colubrum; defende bidentes; G. 3. 10
Impaſtus ne plena leo per ovilia turbans, 9.
Cùm ſuadet veſana fames, mandatve, trahatve (cruento. 9.
Molle pecus, mutumque metu; & fremat ore 9.
O gens Abramidum *magni domus inclyta* Judæ 1. 2.
Sexcentos & mille rotam jam volvitis annos 10. 6.
Circũ omnes oras terræ, maria omnia circum 3. 1.
Errantes profugi pecudes velut abſq; magiſtro 1. G. 3
Paſtores veſtri nunc vocem agnoſcite tandem, G. 3. 8
Dum vocat in caulam: tunc aſpernare vocantem 6. G. 3
Gens effræna Deum? *quæ te dementia cepit?* 3. A. 5
Eſt tibi deſpectus, nec quis ſit quæris Ieſus, Ec. 2.

Propter aquæ rivum ; & patula ſub teg
fagi
Sylveſtrem tenui muſam meditatur ave
Dumq; canit pulſa referunt ad ſidera va
Et cantu rigidas deducit montibus ornos
O Judæ ſoboles ! Chriſti nil carmina cur
Carmina quæ cælo poſſunt deducere 118 l
Siſtere aquā fluviis, & vertere ſidera re
Nocturnos ciet his manes, mugire videbi
Sub pedibus terram, & tremere altis m
bus urbes.
Non hunc carminibus viciſſet Thracius
pheus (
Qui mulſit tigres, & agebat carmine q
Carminibus Circe ſocios mutavit Ulyſſis
Ex hominū facie in vultus & terga fera

118 Per *Lunam* intelligo *Romanum imperium*; nora regna *Romæ* ſubdita, per *aquam*, mulutu rum; per *manes*, obſcuras & barbaras gentes, n

Sed Chriſtus *cantando lupos fulvosq; leones*, E.8.A.2.4
Setigerosque ſues, atque in præſepibus urſos, 7.
Quadrupedum eripiens formam (mirabile
dictu !) (*artus.* 9.4.
In vultus atque ora hominum mutavit & 1.5.
Propterea ad noſtras caulas & ſepta venite; 9.G.4.
Montibus in noſtris errate & vallibus imis; E.6.A.3
Hic inſueta graves nõ tentant pabula fœtus; Ec.1.
Frigida nec glacies hic eſt, ventive nivales; G.3.G.3
Nec lappæ tribulive adſunt, nec corpora morbi G.3.G.3
Corripiunt; nulla pecudes moriuntur in herbis, G.3.
Aut dulces animas plena ad præſepia reddũt. G.3.
Verũ alta ſub rupe canit dũ paſtor ad auras, Ec.1.
Ecce catervatim curvis in vallibus errant, G.3.A.11
Tondentes gramen late candore nivali. 3.
Ad puteos noſtros & prata accedite, utriſque G.3.A.6
Unum ſit ſtabulũ, ſitque unus paſtor utriſq; G.3.G.3
Sic demum Abramidæ; *quæ vos à ſtirpe pa-*
rentum 3.
Prima tulit tellus, eadem vos ubere læto 3.
Accipiet reduces, ductorẽ exquirite Chriſtũ. 3.4.
Exſpectata dies aderat, fauſtamque ſerena 5.
Auroram Phaëtontis *equi jam luce vehebant;* 5.
Alma dies quæ luce novâ detexerat orbem 4.10.
Et mentis tenebras, & leges diſpulit umbras. 1.
Nam neque erant 119 *aſtrorum ignes neque*
lucidus æthrâ 3.

119 Corruptiſſimus fuit jam Eccleſiæ *Judaicæ* ſtatus, & totus mundus in tenebris jacebat. Per *Aſtra*, Doctores, *per Cœlum*, Synagogam, per *Nubes*, Ceremonias, per *Lunam*, Mundum intelligo.

Side-

Exuſit mæſta Mavortia mœnia Romæ.
Turbantur magno Babylonis *regna tumult*
Tartariæ trepidant ſedes, alta oſtia Ditis
Adventante Deo, & *tonitru cælum omne*
mugit.
Terrificant animos triſtes è nubibus ignes.
De cælo tactum eſt 120 Capitoli *immob*
ſaxum; (*ſudan*
Et mæſtum illachrymat templis ebur, æraq
Romulus & *patrii indigites Dii,* Veſtaq
mater, (*ſervan*
Vix Tuſcum Tyberim, & Romana *pala*
Nam ſubito cecidere metu ſimulachra deorũ
Et lupa cum geminis pueris cervice reflexâ,
Mulcens alternos, & fingens corpora lingua
Cum legum tabulis ærata arſere columna.
Dum verò medium luſtrat Sol aureus orbe
Hunc Iris *croceis ambivit roſcida pennis.*
Quin etiam è puteis oleum manare profund
Viſum, atque in medio tres Soles fulgere col

Ambiit ignitus Phœbæum *circulus orbem,* 10.5.
Venturi portenta Dei, *regisque futuri,* 7.
Auſpiciis cujus fœlicibus inclyta Juda 1.6.
Imperium terris, animos æquabit Olympo. 6.
Per varios tamen (heu) caſus, & funera crebra, 1.6.
Debellanda manēt Satanæ duriſſima regna ; 5.6.
Perque ignem, & tela, & rorantes ſanguine ſpinas 8.
Eſt iter in cælum nobis, ſic itur ad aſtra. 6.9.
O tu quē magnus Superūm regnator, Olympo. 4.12.
Demiſſum, tantos voluit perferre labores, 12.
Chriſte Deus *(major rerū mihi naſcitur ordo,* 7.
Majus opus moveo) precor aſpirato canenti, 7.
Pādito nunc Helicona *mihi, cantusq; movete,* 10.
Et mecum ingentes oras evolvito rerum, 7.
Dum tua carminibus complectimur acta Maronis. G. 1.
Vrbs antiqua fuit, Zabulon *tenuere coloni,* 1.
Nazareth *in montis frondoſo vertice ſtructa* ; 7.8.1.
Hanc coluit forma & præſtanti corpore Nympha 1.
Cui Mariæ *cognomē erat* ; *jam nubilis annis,* 7.
Iam matura viro ; *vinclo ſocianda jugali* 7.4.
Joſepho : *hic* Davide *ſatus juſtiſſimus unus* 4.2.
Qui fuit in terris, & ſervantiſſimus æqui. 2.
At Mariam *(auditis ſi quicquam credimus)* Anna 8.
Progenuit ; Matthā Maria *de matre Sacerdos* 4.1.
Edidit hanc Annam ; *genus huic materna ſuperbum* 8.11.

Auratis pennis, apicē & latera ardua cerni
Excelſi montis Galilææ ; *huic nubibus atris*
Aëreum caput & vento pulſatur & imbre.
Hic primū paribus nitens Iovis *Angelus alis*
Conſtitit, hinc toto præceps ſe corpore ad urbem
Miſit avi ſimilis, quæ circum littora, circum
Piſcoſos ſcopulos humilis volat æquora juxta ;
Haud aliter terras inter cœlumque volabat
Nuncius alatus, nubes ventosque ſecabat.
Vt primum parvis foribus ſeſe intulit alma
Virginis, humano tandem ſic ore loquutus :
O fælix una ante alias ſanctiſſima Virgo,
Cui nova progenies cœlo dimittitur alto ;
Ex te naſcetur cœleſtis origine Chriſtus
Chara 121 Deum *ſoboles magnum* 122 Iovis *incrementum*
Davidis *hic patris ſolium conſcendet avitum,*

121 *Chriſtus* Deûm ſoboles . id

Pacatumque reget patriis virtutibus orbem. Ec. 4.
Huic Deus *haud metas rerum nec tempora ponet,* Æn. l.1
Imperium ſine fine dedit, te numina ſacro l. 1.
Spiritus intus alit; tenerumque infuſa per artus l. 6.
Mens agitat fœtũ, & parvo ſe corpore miſcet; l. 6.
Ne dubita, nam vera audis. 3.
Hæc ubi dicta dedit, ſublatus in aëra pẽnis 1.
In cœlum ſublimis abit; ſed territa Virgo 1.
Obſtupuit, ſteteruntque comæ, & vox faucibus hæſit 2.
Multa movẽs animo numẽ veneratur Olympi 3.
Hinc abiens ſeſe cognata ad limina perfert 1.
Saxa per & ſcopulos, & depreſſas convalles; G. 3.
Namque omnis regio ſylveſtribus horrida dumis Æ.11.8
Montibus aëreis turget, celſiſque minatur 6.1.
In cælum ſcopulis; Virgo tamen ardua montis 1.11.
Per deſerta jugo properans adventat ad urbẽ, 11.
Et conſanguineæ tectis ſuccedit Elyſæ. 5.1.
Cùmque introgreſſa, & coràm data copia fandi, 1.
Ipſa gravis, gravidam, læto clamore ſalutat; 1.3.
At vox ut Mariæ *maternas impulit aures* G. 4.
Cognata, en utero ſaltum dedit impiger infans; Æ.12.1
Qui licet incluſus tenebris & carcere cæco 2.6.
Præſenſit tamen auroram mortalibus ortam, 4.11.
Atque erumpentem denſa inter nubila Solem. G.1.
Nondũ hauſit cæli jucundũ lumen & auras, Æ. 6.

Abſque aure audivit, lumine ſine lumine·
Tum ſic orſa loqui genitrix : O ſola bea
Formoſas inter Nymphas. fœtusque be.
Quem portas utero; mene ergo in'uiſere
Alma parens Domini dignabitur? ecce i
Quam primum ut noſtras tua vox pe
ad aures,
Lætitiâ exultans fœtus pede plaudit in
O fœlix cui non deſit fiducia namqu
Servabit Pater omnipotens promiſſa. fi
Tum breviter virgo vultu demiſſa pro
En nova nunc tacitum pertentat gaud
ctus ,
En animus Jovæ *laudis ſuccenſus am*
O mihi tam longe maneat pars ultima v
Spiritus, & quantus ſat erit tua dicere
Qui tenuem famulam tali dignaris bon
Non ignare mali miſeris ſuccurrere gau
Propterea diverſa polus dum ſidera paſ
Semper honos nomenque tuum laudesqu

Omnes hæ dicent me terque quaterq; beatam. 1.
Nos humiles genitor cælo miſereris ab alto; 5.
Eſt tibi vis animo, tibi tanta potentia, nobis 1.
Parcere ſubjectis & debellare ſuperbos, 6.
Dejicere immites alta de ſede tyrannos, G.4.A.7
Tollere humo tenues urget quos turpis egeſtas. G.3.A.6
Tu victu revocas vires, queis pallida ſemper 1.3.
Ora fame, & donis opulentum, & munere divûm 3.1.
Exſpolias, ſervum auxiliis opibusq; juvabis, 1.
Hæc es pollicitus, neque te ſententia vertet. 1.
Aſt ubi non dubiis cœpit cognoſcere ſignis G.4.
Joſephus Mariam gravidã; pactos hymenæos Æ.4.4.
Exercere timet, dolet & vulgare pudorem 4.10.
Virginis: ergo animo nunc huc, nunc fluctuat illuc. 10.
Dum verò in curas animus deducitur omnes, 5.
Et nox atra polum bigis ſubvecta tenebat; 5.
Viſa fuit cæli facies delapſa miniſtri 5.
Aligeri, ſubito tales effundere voces: 5.
Tu qui Davidis genus alto à ſanguine ducis 4.
Joſephe, hanc Mariam ne dedignare puellam 4.4.
Iungere connubio ſtabili, propriamque dicare 1.
Nunc tibi, nam vento gravida eſt, & Numinis aura. G.3.Æ.6
Suſcipiet ſobolem cui tu cognomen Ieſu 4.1.
Impones, quia nempe ſalus ſuprema ſuorũ eſt. 6.12.
Dixerat, & tenues fugit ceu fumus in auras. 5.
Haud ſecus ac juſſus fecit Joſephus, & omnẽ 3.
Exegit ſine concubitu cum Virgine vitam. 1.G.4.
Interea magnũ Sol circumvolvitur annũ, Æn.3.

in ſtabulo, quoniam prohibentur tecta ſ
Hoſpitii, tanta eſt pueri naſcentis egeſt
Qui tamen in toto fuerat ditiſsimus o
Imperium Oceano, famã jam terminat
Sic tandem generata Dei *eſt certiſsima*
Quem Chriſtum *Graii* , Jeſum *cognomi*
cunt (*c*
Abramidæ : *huic Virgo genitrix , m*
Quã non ulla Venus, *nulli ſlexere* Hym
Aſt innupta manens, & virginitatis a
Intemerata colens partu dedit integra p
Pulcra ſolo recubans , pulcher circum
natus
Incipit intactam riſu cognoſcere matre
Aſpice convexo nutantem pondere mund
Terrasque tractusque maris, cœlumqu
fundum,
Aſpice venturo lætentur ut omnia ſæclo.
Nam puer hic ille eſt promiſſus ſæpius orb
Qui populos in pace reget, gentesque ſub

Sæva ſedens ſuper arma, & centum vinctus ahenis — 1.
Poſt tergũ nodis, fremet horridus ore cruento. — 1.
Non ferro inſtructus, non auro, oſtroq; decorus, — 12.
Nec telo exultans, nec luce coruſcus ahena; — 2.
Sed pietate potens, ſuper & Garamantas & Indos — 6.
Proferet imperium: jacet extra ſidera tellus, — 6.
Extra anni ſolisque vias, ubi cælifer Atlas — 6.
Axem humero torquet ſtellis ardentibus aptũ. — 6.
Hujus in adventu jam nunc & Caſpia regna — 6.
Reſponſis horrent Divûm, & Mæotica tellus, — 6.
Et ſeptemgemini turbant trepida oſtia Nili. — 6.
Abramidæ duri durâ de ſtirpe parentum — 3.
Accipite hæc paucis, animosque adhibete, docebo. — 3. 11.
Hic illa eſt utero matris demiſſa columba, — 2. 5.
Roſtro pacifera quæ ramum extendit olivæ. — 6. 8.
Hic Sol juſtitiæ eſt, qui luſtrat lampade mentes (reſolvit. — 1. 4.
Humanas, denſasque umbras, tenebrasque — 4. 8.
Hæc vera aurora eſt, miſeris mortalibus almam (res. — 11.
Quæ tulerat lucem, luſtrans opera atque labo- — 11.
Extulit os ſacrum cæleſti hic Lucifer arce — 8.
Quem Deus ante alios aſtrorum diligit ignes. — 8.
Hic Manna eſt cygnos ſuperans candore nivali, — E. 7. A. 3
Aurea perpetua quam texit Virginis urna. — 4. 6.
Hic flamma eſt tactu lambens innoxia molli — 2.
Virginis arbuſtum: lapis eſt de monte revulſus, — E. 2. A. 12

Sed

Incultiſque rubens pendebit ſentibus u
Et dura quercus ſudabunt roſcida mell
Quo duce ſiqua manẽt ſceleris veſtigia
Irrita perpetuà ſolvent formidine terra
Non lupus inſidias pecori, nec retia cer
Ulla dolum meditabuntur; non vinea ſ
Nec raſtros patietur humus; ſed ſolvet
Robuſtus juga tum tauris, nemus om
rebit,
Cũ canibus timida venient ad pocula
Ipſi lætitia voces ad ſidera montes.
Jactabunt: ipſa reſonabunt carmina r
Hunc igitur Dominum Judæa *agnoſce*
tem:
Aſſiduis ſupera votis, fer munera ſupp
Intemerata Deo. Deus, O Deus *ille, p*
Atque erit ille mihi ſemper Deus; *illius*
Uſque colam, & flammâ incendã flag
amoris;
Quãvis nulla meis ab ovilibus imbuat

CHRISTIADOS

LIBER VII.

Argumentum.

Hoc Libro continentur vaticinia de *Chriſti* nativitate, vitâ, miraculis, morte, reſurrectione, aſcenſione, &c. deque amplitudine, potentiâ, & ſplendore cœleſtis *Solymæ*, id eſt, Eccleſiæ & Regni *Chriſti*. Ubi arreptâ occaſione fit digreſſio in laudes Regum *Jacobi* & *Caroli* nutritiorum Eccleſiæ parentum. Ubi etiam invehitur *Virgilius* in ſacrilegos *Solymæ* expilatores, qui rapaci hoc ſæculo, Eccleſiæ bona, furore nefario perciti, uncis manibus diripuerunt.

H*Vnc olim caſta Vates cecinere* Sibyllæ. 5.6.
*Quarũ quæ fandi doctiſſima fi*lia Glauci 10.6.
Deiphobe, Phœbi *Vates (cui frœna furenti* 6.6.
Cõcutere, & ſtimulos ſub pectore vertere ſuevit 6.
Delius) *ex pura generandũ Virgine* Chriſtum 6. G.4.
Prædixit, vocemque volens atque ora reſolvit. 3.3.
Non verò in foliis hæc ſcripſit carmina Virgo, 3.
Ne turbata volent rapidis ludibria ventis. 6.
Hunc etiam * Balam *cecinit longævus aruſpex* 8.8.
Cui pecudum fibræ, cœli cui ſidera parent, 10.
Et linguæ volucrũ, & præſagi fulminis ignes: 10.
Efferet os, inquit, ſacrum de ſtirpe Jacobi 8.6.
Sidus, & erumpet Iudæ *de ſemine virga* 7.7.
Aurea, percutiet mundi quæ regna ſuperba. 7.9.
Ergo Jacobæi *proceſſit Principis aſtrum,* Ec.9.

* *Num* 24. 17.

Aſtrum

Chriſtum *fœmineo venturum ſemine*
Qui caput immanis contundet calce dr
Sed Chriſtum *ſanies ladet, durique ve*
Dentis, & admorſo ſignata in calce cic
Hic ille eſt † Shilo *tremula quem v*
cobus
Venturum cecinit, cùm pallens morte f
Incubuitque thoro, dixitque noviſſima
Hic ille eſt hominum Jovæque *Interpres*
Vates fatidicus, quem ‡ Moyſes *legiſe*
Prædixit, ſimilemq; ſibi, magnumq; fu
Hic ille eſt Regis Davidis *filius; hic eſt*
Qui templum condet; cujus ſine fine ma
Imperium, ut * Nathan *Vates effatus*
eſt.
Hic Rex † *juſtitia gentes frænabit, hic il*
Filius, ‡ *hunc hodie genuit Pater, atq;* S
Vertice ſublimi ſtatuit, Regemque vocat
Cui dedit Oceani *fines gentesque regend.*

Nec ſanctā patietur humi putreſcere carnem. 10.G.
*Non vir ſed * vermis, quem pingues undique*
tauri *(ceſſunt;* G.3.
Circumſtant, cornuque petunt, pugnamq; la- 6.G.3.
Dentibus infrendent ſævorum turba leonum, 8.9.j
Atque rudunt, ſævitque canum latratus in
auras; 7.5.
Tartareus cuſtos, horrent cui colla colubris. 6.6.
Hunc premit aſsiduo curſu, turbatq; latratu G.3.G.3
Horrendo, trepidique pedem pede fervidus
urget: 12.
Incluſum veluti ſi quando in flumine nactus 12.
Curvũ, aut puniceæ ſeptum formidine pennæ 12.
Venator curſu canis, & latratibus inſtat. 12.
Ille autem inſidiis, & ripa territus alta, 12.
Mille fugit, refugitque vias: ac vividus
Umber *(tenenti* 12.
Hæret hians: jam jamque tenet, ſimilisque 12.
Increpuit malis, morſuque eluſus inani eſt. 12.
Huic variæ illudunt peſtes; pars verbere torto G.1.A.7
Inſultat miſero; pars † veſtē ſcindit & inter 6.2.
Æquales illam partitur ſorte trahendo. 5.1.
Inficiunt hi ‡ felle dapes, hi pocula aceto G.2.G.3
Vitea commiſcent & non innoxia verba; G.3.G.2
*Aſt alii * effoſsis manibus pedibuſq; recludũt* G.4.A.1
Pectoris occultas latebras, ubi nocte quieſcat 10.6.
Supremâ, mea mẽs poſtquã eſt defuncta peri- 6.6.
Ecce oculis capti fodere cubilia talpæ. *(clis,* G.1.
Hic ille eſt ingens præſtanti corpore Princeps, 6.7.

* Pſal. 22. verſ. 6, 12, 13, 16 † Pſal. 22. verſ. 18.
‡ Pſal. 69. verſ. 21. * Pſal. 22. verſ. 16.

Iuſtitia inſignē phaleris ; quem pellis a
Non teget in plumam ſquamis conſer
aurum ;
Verum priſca fides, atque indulgentia ;
Longe auro atque armis melior, pictis
petis.
Inſtrato ſic vectus equo, ruet æquore to
Hostibus inſultans pavidis ; nec par
quetur
Gloria, quū Solymæ *auſpiciis fœliciba*
Proferet imperium, totum miranda per
Dextra rebellantū dabit altos ſtragis a
Ille tenens arcumque manu,celeresq; ſa
Spicula torquebit validâ penetrantia d
Regis in adverſos hostes, ſub pectore con
Donec procumbant omnes, dextramqu
cantem
Protendant humiles, & Regis numē a
Imperii ſolium manet uſque in ſæcula fi

Hunc oleo ſuper aquavos perfudit amicos. 3. 5.
Halantes Aloë, & Caſia, Myrrhaque madentes G.4.A.12
Regia purpureas emittet eburnea veſtes; 12. 6.
Blandaq; ſuſpenſam mulcebunt gaudia mentem. 5. 1.
Adſtabunt Nymphæ regali à ſanguine cretæ 4.
Inter honoratas famulas quæ juſſa capeſſant. 5. 1.
Auro omnes, pictis incinctæ veſtibus omnes. G.4.A.7
Affixa at lateri dextro ſtat regia conjux, 10. 4.
Purpuream picto chlamydē circundata limbo; 4.
Cui tunica ex auro, crines nodantur in aurū, 4.
Aurea cæruleis radiabat faſcia gemmis. 4. 5.
Tota quidem * *forma eſt pulcherrima filia regis.* 10.
Luce micant oculi, egregio decus enitet ore, 4.
Gratior at pulchro eſt veniens è corpore virtus. 5.
Veſtibus in Phrygiis *fulget quas ante puella* 11.
Fecerat, & tenui telas diſtreverat auro. 11.
Nymphārum comitante choro, plauſumque ſecundum 10. 1.
Ingeminante, domus reſonabit regia, quando 1. 12.
Illam porticibus latus Rex accipit amplis. 3.
Ille † *inſtaurabit disjecta mœnia* Judæ, 3. 2.
Atque urbem * Solymam *condet, ſedesque locabit* (*figet.* 1.
Abramidūm, *& genti nomen dabit, armaque* 1.
Montibus in † *noſtris illo ſub Rege vigebit* E.5.A.8
Pax & juſtitia, & populus venerabitur illū, 1. 3.

* Pſal. 45. verſ. 13, 14, 15. † Pſ. 69. 35. * Pſ. 51. 18.
† Pſal. 72. à verſ. 3. ad 18.

gna ſuperba.
Aurea portantes & thurea dona Sabæi
Suppliciter Reges aderunt; genibusque lutus *(ca*
Hoſtis adorabit; dominumque in vota
Gentes ſubmiſſa libabunt oſcula terra.
Hic pretio redimet miſerum, & defen egenum.
Agricola votis qua reſpondebit avari
Montibus & ſcopulis horreſcet ſpicea meßis
Vtque Cedrus Libani *per purum aſſurgit auras,* *(*
Haud ſecus innumeris tollet ſe culmus a
Illi omnes gentes ſolennia vota quotannis
Suppliciter facient damnabit, & hic quo votis.
Dumque orbem luſtrat cæli ſpirabile lumen
Semper honos, ſemper nomē celebrabitur ej
Inque illo gentes fient, populique beati

caput alma fides è terris efferet, illo 6. G. 2.
ege, & ſummo deſcēdet ab æthere Virgo. 8. 12.
*uerat ſtabuli * cuſtos in montibus olim* G. 4.
des *linquens teneros cū matribus agnos,* G. 3. E. I
dit ſolio, Judæa*que regna capeſſit;* 8.
† odorifero perduxit tempora nardo 12. G. 4
ipotens, ſceptrumque dedit, regnique coronam: *(rum* 8.
hriſtus *quondam cuſtos gregis, omnia rerum tenet, manibusque orbis molitur habenas.* Ec. 10. I. 12.
juvat auxilio genitor, dextraque tuetur, 11. 2.
lerum facies, violentaq; pectora lædant. 6. 10.
ſtes premet, & veſtigia vertere retro 11.
, & hoſtili mucronem ſanguine tinget. 10. 12.
ietas, nec priſca fides hunc deſeret unquam. 6. 12.
iumphatas utroque à littore gentes G. 3.
cis patriis penitus ſua ſub juga mittet, 11. 8.
eo per ſumma levis volat æquora curru, 5.
e indignatas magnis ſtridoribus undas G. 2.
io premet imperio; vinclisque tenebit 1. G. 4.
a per magnas labentia flumina terras. G. 4.
gemina auratus taurino cornua vultu G. 4.
et Euphrates, *huic nigrâ* Nilus *arenâ* G. I. G. 4
idans viridem Ægyptum; Rhenus*que* Tagus*que,* G. 4.
orū Rex Eridanus, Xanthi*que fluenta.* G. I. A. 4
etiam rapidus Cretæ *cognoſcet* Oaxis, Ec. I.
cher Gāges, *atq; auro turbidus* Hermus. G. 2.

ſal. 78. v. 70, 71. † Pſal. 89. à verſ. 20. ad verſ. 31.

nas ;   *—— qua volvitur int*

Et velox Rhodanus *velatus arũdine gl*

Turbidus & torquens flaventes Iſter *ar*

Ipſe pater Tyberinus, *& ipſa* Aniena *fl*

Saxoſumque ſonans Hypanis, Tanais*qu*

valu,

Hac ſtupefacta ſuos ſubmittẽt flumina fl

Imperio Chriſti, *cujus mandata capeſſen*

Hac inter Thameſis *cœlo gratiſſimus am*

Floribus atque apio crines ornatus amaro

Agnoſcet Chriſtum, *& vitreis venerab*

undis ;

Vicinaque colent ripa ; cui lilia plenis

Ecce ferent Nymphæ *calathis, cui cand*

Nais

Pallentes violas, & ſumma papavera carp

Narciſſum *& florẽ junget bene olentis anet*

Tum Caſia, atq ; aliis intexẽs ſuavibus herb

Mollia luteola pinget vaccinia caltha

Ara fumabant hominum pecudumque cruore. 8. 4.
Centum & bis dena Auguſtam *delubra per*
urbem 1. 8.
Chriſto *fundabunt ſaxo fabricata vetuſto,* 3. 9.
Relliquias fidei & veterum monumenta pa-
rentum. *(mebunt* 8.
Quæ pietas ſtatuet dum ſacra Deumque ti- 2.
Chriſtiade, *vel dum pavidos terrebit agreſtes* 8.
Relligio; ſed ſacra fames ſuccedet habendi 3. 8.
Contemptuſque Dei; deſertas quærere terras 8. 3.
Cogetur pietas; tum res rapuiſſe licebit 10.
Et certare odiis patrios populare penates, 10. 1.
Templaq; deripere, atque aras evertere ſacras 12. 3.
Fas erit, atque aurũ ſacratũ avellere templis. 6. 2.
Templa Caledonii *cælo vicina reponent* 5. 12.
Æqua ſolo; & ſummas caſis cuſtodibus arces, 12. 2.
Dum furit indomitum atque ignobile vulgus
in arma. 2. 1.
Heu belli rabies, & habendi dira cupido 8. G. 1.
Atque ſuperſtitio quantorum cauſa malorum! 8. 12.
Verum animus memorare horret, luctuque re-
fugit. 2.
*Sancte parens hos ſterne tuâ virtute, * ruant-*
que
Vt rota præcipites, & curſu concitus axis, 12.
Audent qui manibus violare rapacibus ædes 7.
Sacratas, fac projiciant ex unguibus uncis 12.
Abſtractaſque domus, abjurataſque rapinas, 8.
Et talem à noſtris terris avertito peſtem. 3.
Vtque levem culmum, ſtipulaſque procella vo-
lantes G. 1.

Ter-

Sed tamen hunc noſtrum tandem ſolat
ctum ;
Namque feret nobis aliquando optatib.
Auxilium adventumque Dei, *qui tem*
duca *(h*
Tollet humo, & veterem Solymæ *ren*
Nequicquã canibus circum latrantibus
Ipſe ſedens niveo candentis limine Pa
Fronte gerat lauri ramos, atque aureus
Fretus enim pietate hujus caput altius e
Paulus *in egregio mox conſpiciendus am*
Carole *te nobis jam pridem regia cæli*
Invidet, atque hominum queritur ca
triumphos ;
Tu namq; es meritus fama ſuper æthera
En tibi thure pio Muſarum altaria fuma
Et templa ædificant, ſertisq; recentibus or
Caſtalides, *ſacrumq; ferunt ad ſidera nom*
Et mea Calliope *calamo te cantat agreſti*

ſe caput tonſa foliis ornatus oliva G. 3.
burea dona feram Tyrio *conſpectus in oſtro.* G.2.G.3
ı foribus faciam ex auro ſolidoq; elephanto, G. 3.
ırtutes Rex magne tuas, benefactaq; tanta 1. G. 3.
ı Solymam, *& pietatis opus, quo templa vetuſta,* *(arte* 1. 3.
'ructa piis manibus, ſed nunc vel Marte vel 5.
ıruta reſtituis, doniſque recentibus auges. 1.
'ddam & navali ſurgentes are columnas, G. 3.
t ſubjecta tuis Neptuni *regna carinis ;* 8.
reptamque ſacrã latronũ è gutture prædam,
nproba quos ſubigit noſtras abſumere mẽſas G.3.A.3
ıgluvies, ſacro nunquam ſatiata cruore. G.3.A.2
ıſceribus miſerorũ , & tanto ſanguine paſti 3.
ſſa ſuper recubant malis ſemeſa cruentis. 8.
'ac ſi monſtra tuis, Rex magne, ejeceris oris 7.
ortunatus eris, & Carolus *alter ab illo,* G.2.E.5
'ui rem reſtituit Latiam *faſceſque recepit,* 6.
t pacem Solymæ, *Majeſtatemque reduxit.* 12.
unc Parios *addam lapides ſpirantia ſigna.* G. 3.
'uin etiam veterũ effigies ex ordine avorum 7.
'ntiqua ex Cedro, Brutus, Fergusius, *atque* 7.
ruſſius *armipotens ; aliique ab origine reges,* 7.
ſartia qui ob patriam pugnãdo vulnera paſſi 7.
'eſtibulo adſtabunt ; ſtabit genitoris imago 7.
lurea, qui nobis hæc condidit aurea ſæcla. 6.
t clauſit belli portas compagibus arctis, 1.
initimas inter poſito certamine gentes. 8.
icelides *muſæ manibus date l lia plenis,* E.4.A.6
'urpureos ſpargam flores, animamque Jacobi 6.
lis ſaltem accumulẽ donis, & fungar inani 6.

L Mu-

Ne prohibeto, ſatis luimus peccata pa
Pœnarũ exhauſtum ſatis eſt; miſerer
Jam tandem, miſerere tui bone paſtor
Namque lupos acuunt teneri balatibu
Qui pecori inſidias meditantur, totâ
Caula natat, tepidique tremunt ſub d
artus.
Heu! domus alta Sion *facta eſt ſpelu*
Horrida Chriſtiadum *ſanie, dapibusq*
entis.
Acribus hos venare lupos pater alme M
Atque tuis telis ſævos proſterne leones:
Eripe ſemeſam prædam; ne cade tuorum
Ulterius pingueſcat humus Solymæa
mus.
Sed nunc ad Chriſtum *vatumque oracl*
*Regibus omnipotens * colet hunc magis o*
bus unum.
Omnis in hoc nato chari ſtat cura paren

erios genitor dum nutu ſuſtinet orbes 8.
n deficiet ſoboles, & regia ſedes 12. 7.
n Phaëtontis *equi ceſſabunt naribus ignē* 5. 12.
are, & reſerare diem mortalibus almam, 12. 11.
iaque quadrijugo ferri inter ſidera curru. 12.
*Hic ille * æternus divûmq; hominumque Sacerdos* 1. 3.
.chiſedec, *ſicut rector juravit Olympi*; 9. 12.
i dextro affixus lateri genitoris, Avernum 10,
jiciet pedibus, premet hoſtes calcibus omnes G. 2. A. 10
ipiet ſceptrum, faſceſque in monte Sionis 7.
ollet, cunctiſque illinc dominabitur oris, 7. 1.
m omnes pleno latantes agmine gentes 1.
torem excipient plauſu; tum veſte decora 5. 11.
ſponte ſuâ terrarum ſerviet orbis. 6. G. 1.
os in teneram pecori gratiſſimus herbam Ec. 8.
ulto miroque modo deſcendit ab alto. G. 4. A. 1
Chriſtum *è cæli labentem credimus arce* 2.
ultas egiſſe vias, per Virginis alvum. 3.
iram exercens infeſto vulnere reges G. 4. A. 2
rnet, & ingentes acies ſtragemque ciebit. 6.
lto præcipites implebit ſanguine foſſas. 11.
quæſitor erit, vitaſque & crimina diſcet 6.
itium, & invicto cadet mucrone tyrannos.
mque hoſtem inſequitur fugientem, & corpore ſudor (tus: 5. 9.
uitur, & feſſos quatit æger anhelitus ar- 9.
uriet extemplo liquidas è gurgite lymphas

* Totus Pſal. 110.

Najades, & *magno ſinuato obſerg...*
Formoſum mea mens paſtorem ardeb.
Delicias hominum, nec quid ſperare.
Ignorans quonam viridi projectus in
Captantes pecudes umbras & frigor
Æſtibus in mediis ; donec per paſcu
Ad pingues duxit pecudes & ovilia
Errantem, & gelida requieſcere fe
bra.

Malus † ut arboribus decori eſt,
Utque roſa campis, ut lilia vallibus
Sic Chriſtus *decus omne ſuis, ſu*
cujus
Cana lego recubans tenera lanugin
Hic ille eſt cervus ſaliens in montib
Cornibus arboreis, atque inter lilia
Cujus nocte madet vertex & rore
Qui ſuperat ‡ candore nives, oſtr
bore,
Aurea frons olli ; vibratur vertice

Tales ſunt oculi Chriſti *ſine labe decori.*
Ecce genæ flagrant huic ſemper odoribus, ecce 1.
Candida diſtillant labrorum lilia Myrrha ; G. 3.
Et digiti gemmisq; graves, auroq; refulgent. 1. 2.
Sic uterus gemmis nitet, & candenti ele-
phanto, 6. G. 3.
Cruraq; marmoreas referunt aurata colũnas. 4. 4.
Ingreditur quãtus Libanus,*vel qualis in altis* 10. 12.
Montibus attollit ſe vertice Cedrus *ad auras.* 12.
Ergo non ſuperat Chriſto *formoſior alter ;* 12.
Non animo noſtro languenti charior ; ille 12.
Gutture divino ſuaves exhalat odores. 6. 7.
Dulce ſatis humor, depulſis arbutus hædis: Ec. 3.
Lenta ſalix fœto pecori, mihi ſolus Iëſus. Ec. 3.
Triſte lupus ſtabulis, maturis frugibus im-
bres : Ec. 3.
Arboribus venti, ſic nobis illius ira. Ec. 3.
Ergo age Chriſte Deus, *mea lux, mea ſola vo-*
luptas : egit ; 2. 3.
*En Sol *pulſam hyemem ſub terras aureus* G. 4.
Et nunc omnis ager, nunc omnis parturit ar-
bos, nus ; Ec. 3.
Nunc frondent ſylvæ, nunc formoſiſſimus an- Ec. 3.
Halantes hortos, vineta, & rura petamus : G. 4. G. 2.
Atque inter corylos molli ſedeamus in herba. E. 5. E. 3.
Fũdit humus flores, jã candida populus antro Ec. 9.
Imminet, & lenta texunt umbracula vites. Ec. 9.
Nunc avium auditur varius concentus in
agris, G. 1.
Et lætæ pecudes, & ovantes gutture turdi ; G. 1.

* Cant. 2. v. 11, 12, 13. & Cant. 7. v 11, 12. & Cant. 6. v. 11.

rem

Pampinus, & lato turgent in palmite ge

Et nunc omne tibi ſtratū ſilet æquor, &

Aſpice, ventoſi ceciderunt murmuris a

Purpureis * igitur ſpirantem floribus

tum

Intremus ſimul, & carpamus mitia p

Lilia, caſtaneas molles, & carea prui

Pocula lacte novo ſpumantia, roſcida

Lanaos latices, ſuavesque paremus

Nec myrrhæ deſint lachryma, nec puni

Dū verò attondent ſima virgulta

Ilice ſub nigra pallentes ruminat her

Dum pecus, & raucis reſonant arb

cadis;

Oſcula † libemus, mecum indulgebi

Optatos dabis amplexus, dextraque

Accipe me gremio, mecum requieſce

Fronde ſuper viridi poteris; cantem

Et tenui agreſtem meditemur arun

Nec cytiſo ſaturantur apes, nec fronde capella. Ec. 1c
*Savior eſt * tumulo latboque potentior ipſo* 3. 12.
Quis poterit tantũ reſtinguere fontibus ignẽ, 2.
Volventem indomitam flammam atque incendia tanta? 5. 2.
Non vires heroum, infuſaq; flumina poſſunt. 5. 5.
Omnia vincit amor, & nos cedamus amori. Ec. 10
Montibus † imponet montem, & tecta alta Sionis G. 1. A. 1
Agmine quo denſo gentes populique volabunt, 12. 6
Horrida gaudentes componere fœdere bella. 6. 11
Vomeris & curva falcis renovabit honorem. 7.
Enſibus ex patriis facient dentalia, & haſtas 7. G.
In falces vertent, ſurget gens aurea mundo. 7. Ec.
Hoc vimen ‡ Jeſſe *quod ſtirpibus exit ab imis* G. 2. G
Ingenti Solymam *ramorum proteget umbra;* G. 2
Nec lupus inſidias pecori meditabitur, illo Ec. 5
Sub Rege, aut pueris aſperget vipera virus; 8. G.
Quippe malũ virus ſerpentibus auferet atris; G. 1
Frigidus haud ladet, quamvis latet anguis in herba; Ec. 3
Impavidi ludent pueri ſuper aſpidis antrum, 8.
Immanesque fera pecora inter inertia degent G. 4. A
Innocua; rituque bovis leo ſtramina mandet. 11. 1
*Hic ille ** Immanuel *verus, quem candida Virgo* 4.
Jeſſiades *ſancto conceptum flamine fundet.* 4.
Hic eſt quem tanti talem genuere parentes, 1.

* Cant. 8. verſ 6, 7. † Iſai. 2. verſ. 2, 4. ‡ Iſai. verſ. 6, 7, 8. * Iſai. 7. verſ. 14, 15.

...reportaret, libertatemque reſ...
Captivis, vinctiſque metu, man...
varet.
Utque recludatur foribus domus at...
Inferni; veniet, genteſque è carce...
Gentibus ‡ hic lux alma data eſt,
Judæ.
Hic clavẽ * Davidis *habet, qua li...*
Inferni reſerat ſolus, qui rurſus ea...
Occludit. Cui tanta homini permiſſ...
Hic eſt quem † Bozra *venienten...*
guttis
Sanguineis maculata tegit, qui nu...
Hoſtili tinxit direptis crura cothurn...
Hic ſolus calcavit ovans hoſtilia col...
Sanguinis en plenis ſpumat vindem...
Non ‡ linum extinguet fumans...
mine venti
Quaſſatos franget calamos: clamor...
Non acuet mitis, nec quenquam vo...

*Nec decus * egregium forma, nec robur in*
illo, 7.
Sed gravibus curis & mille doloribus æger; 4.6.
Vulneraque illa gerens quæ plurima propter
amicam 2.
Accepit Solymam: *deſpectus, vilis, egenus,* 2.1.
Afflictus vitam in tenebris luctuq; trahendo, 2.
Pro nobis multis plagis & morte peremptus; G.4.A.6
Et qui vulneribus medicavit vulnera noſtra. G.1.A.2
E ſicca tellure ut planta aſcendet in auras, G.1.G.2
Cujus perpetuis adoleſcet frondibus ætas. G.2.
Hic paſtor David *quem fatis ora reſolvens* G.4.
Olim † Buzides *cecinit, cui regia parent* 8.7.
Armenta, & late cuſtodia credita campi. 7.
Quærit ovem amiſſam deſerta per avia cuſtos 7. G.4.
Ille bonus, ſubiitque humeris, agnosque re-
pertos 2.6.
Ipſe ſinu fovet, & plena ad præſepia portat. 11.G.3.
Non metuemus eo cuſtode errare per agros G.2.G.3
Deſertos Lybæ: *furem incurſusque luporum,* G.3.
Nec tunc informes à tergo horrebimus urſas. G.3.
Mitior in campis catulorum oblita leæna G.3.
Errabit ſtragem dans nullã; & funera nulla, G.3.
Tutaque tontebunt nivei dumeta juvenci. G.1.
Tunc liceat molles ſub divo carpere ſomnos, G.3.
Aut dorſo ne moris libeat jacuiſſe per herbam G.3.
Impune, dum ingens ramorum protegit umbra G.2.
Solis ab ardore, & dum ſuadet inire ſuſurro Ec.1.
Examen ſomnũ, aut venientis ſibilus Auſtri. Ec.5.

* Iſai. 53. verſ. 2, 3, 4, 5. † Ezech. 34. verſ. 11, 12, 13, 14, 22, 23, 25, 26, 27, 28. Iſa. 40. verſ. 11. Joh. 10. verſ. 11.

Capti oculis cernent, ...
Quin deſerta ſiti regio florebit, ut alba
Lilia, cornigeri fugient per gramina r...
Rupes in pinguẽ vertentur ſaxaque ca...
Paſcentem niveos herboſo flumine cygn...
Quaque draconum olim luſtra, & ſtal...
ta leonum
Vitabant homines ubi peßima tigris &...
Obſcænaque canes, importunaque vol...
Errabant : jam armenta boum merri...
venci
Paſcuntur, pecudumque greges, hirt...
Lactea demittunt hic pingues ubera ...
Parturit omnis ager, fœtu nemus o...
veſcit
Sanguineisque inculta rubent aviar...
Irriguosque bibunt fontes violaria ...
Vt Libanus *fundens domibus cedr...*
preſſosque
Arboribus ſic proceris deſerta vireſ...

Sternit ſubter humum, glacies ne frigida lædat G. 3.
Molle pecus, ſcabiemque ferat turpesque podagras. G. 3.
Æſtibus at mediis umbroſam exquirere vallē G. 3.
Non refugit, ſi forte antiquo robore quercus G. 3.
Ingentes tendat ramos, aut ſicubi nigrum G. 3.
Illicibus crebris ſacra nemus accubet umbra. G. 3.
Quin omnes pecudū peſtes morbosque magiſter G. 3.
Compeſcit, medicaque manu contagia tollit. G. 3.
Dulcibus aut fluviis mergit pecus omne, vel aſtus G. 3.
Avertit feriens ſalientem ſanguine venam. G. 3.
*Hoc caſo * paſtore explorat ovilia circum* 11. G. 3
Triſte lupus ſtabulis: fugiunt armenta gregesque E. 3. G. 3
Saxa per & ſcopulos, & depreſſas convalles. G. 3.
Hic eſt quem † Daniel *per noctem plurima volvens* 1.
Vidit ad ætherii ſubvectum nubila cæli, 8. 11.
Omnes cœlicolæ medium quem ad ſidera ducunt, 10.
Atque hic longævum flammanti in ſede to-(nantem 12. 10
Vidit, eum tenuis niveo velabat amictu 8.
Carbaſus, & crines puriſſima lana tegebat; 8. G. 4
Quem rapidus flammis ambit torrentibus amnis, 6.
Ignitaque rota, vultus vomit igneus aſtus. 10. G. 3
Hunc circum innumeri cœli ſtellantis alumni 6. 7.
Sacra canunt, Chriſtum*que ad patria limina ducunt:* 2. 10.

* Zach. 13. v. 7. Matt. 26. 31. † Dan. 7. v. 9, 10, 13, 14.

...... Solymam Chriſtus *revoca*
omnem
Compeſcet culpam, peccataque morte p
Juſtitia æterna in terris veſtigia figet
Sanguine firmabit vatum prædicta pi
Deſinet Interpres Divorum monſtra re
Deſtituet vatum ignaras prudentia m
Tum liquido Ambroſiæ *ſucco ſancti*
heros
Vngetur, ſummi ingrediens ſacraria ca
Sed poſtquam immerito princeps crud
umbris
Occumbet, fundo Romanus *vertet ab im*
Mœnia terrena Solymæ, *dominabitur in*
Hoſtis ovans, totamq; evertet ſedibus u
Præcipitesque cadent inimicis ignibus ar
Vt rapido curſu torrens de montibus alti
Cum ſonitu ruit horrendo, quæq; obvia ſ
Involvens populatur agros; dabit ille rui
Arboribus ſtragemque ſatis; ſic ...

l neq; vis, nec longa dies abolere valebit. 6. 5.
*unc & ** Zacharias *venturi praſcius avi* 8.
icit, ramumque vocat; verum aureus
ille eſt, 3. 6.
'e ſuâ nullis hominum cogentibus, agro G. 2.
'li tollens caput uſque ad ſidera cæli. G. 2. A. 1
'itur intacta matris de cortice gemma, G. 2.
'itur è ſicco radix pulcherrima ligno G. 2.
ilat auricomus ſacrata ex arbore fœtus, 6.
hujus late per terras aura refulſit: 6.
'e ſolet ſylvis brumali frigore viſcum 6.
le virere nova, quod non ſua ſeminat
arbos, 6.
oceo fœtu teretes circumdare truncos: 6.
erat ſpecies auri frondentis opaca 6.
re, ſic leni crepitabat bractea vento 6.
es per terras, quas ſpargit lumine Phœ-
bus. 10. 12.
nis almus ager genitalia ſemina neſcit, G. 2.
men ecce tumet, nam occultis imbribus
ipſe (*lympi* G. 2. G. 2.
igis in gremium deſcendens rector O- G. 2.
ius alit magnum commiſtus corpore fæ-
tum, G. 2.
ſinus laxat Zephyrus *cæleſtis, & ingens* G. 2.
ad cælum ramis fælicibus arbos G. 2.
fronde pecori, & paſtori ſufficit umbram G. 2.
verò terra ferre omnes omnia poſſunt; G. 2.
inibus ſalices, craſſisque paludibus alni G. 2.

:ach. 3. verſ. 8. & cap. 6. verſ. 12. Iſa. 4. v. 2. Jerem. 23.
& cap. 33. verſ. 15.

Surculus ...
Diviſa arboribus patria, ſola Indi
Fert ebenum, ſolis eſt thurea virg
At Chriſtum Judæa *tulit ditiſſim*
Illius hæc arbor, nullo de ſemine ſ
Perque orbem late ramos & brach
Illam non hyemes ulla, non flabra
Convellunt, immota manet, cu
annos
Multa virum volvens durando ſ
Fraxinus in ſylvis pulcherrima
hortis,
Populus in fluviis, Abies in mo
Aſt animam formoſe meam, ſi
ſas,
Fraxinus in ſylvis cedet tibi Pi
Joſua *fert duplicem* * *ex auro*
ronam,
Ædificat templum, & ſolio conſ
Ecce venit † *Rex,* Juda, *tuus*

l nullo armorum ſtrepitu, aut clangore tu-
barum 2. 2.
rreditur Solymam *tarda ſub vectus aſella.* 6. G. 1.
*Hunc omnes * populi redeuntem in nube*
videbunt, 12. 12.
quoque qui ſacras ferro fœdare latebras 2.
ctoris atque manus auſi terebrare pedesque 2. 3.
gebunt, gemitumque ingentem ad ſidera
tollent 11. 11.
ctoribus tunſis, ſævoque ululante tumultu: 11. 11.
tales mugitus fugit quum ſaucius aram 2.
urus, & incertā excuſſit cervice ſecurim; 2.
it quales fundit lachrymas mœſtiſſima
mater 12. 2.
ua primum amiſit crudeli funere natum. G. 2. G. 3
Scandet † Oliveti montis faſtigia, caſis 2. 6.
ctibus, & ſciſſa reſerabit viſcera molis 8. 8.
ſſultabit humus, tum fundamēta dehiſcent 8. 6.
toniti montis; cujus pars Solis ad ortum, 6. G. 3.
tera ad occaſum verget; ſed tertia ad arces G. 2. G. 1
phæas Scythiam*que & quarta recedet ad*
Auſtrum. G. 1.
e triumphali ſublimis in Iride fulgens 7. 4.
ncta recognoſcet populorum crimina, & ipſe 8.
pplicijs animadvertet Rex juſtus in hoſtes, 6. G. 3.
reddet merita Solymæis *præmia palmæ.* 5.
nc ſubter Solymæ *labentur flumina muros* G. 2.
mare quod ſupra Judam *quodque alluit*
infra; 8.
: mare ſic terras ditione tenebit Iēſus. 1.

* Zach. 12. verſ. 10. † Zach. 14. verſ. 1, 4, 5, 8, 9.

Hoc

Fert ebenum, ſolis eſt thurea virg
At Chriſtum Judæa tulit ditiſsin
Illius hæc arbor, nullo de ſemine ſ
Perque orbem late ramos & brach
Illam non hyemes ullæ, non flabra
Convellunt, immota manet, cu
annos
Multa virum volvens durando ſa
Fraxinus in ſylvis pulcherrima
hortis,
Populus in fluviis, Abies in mon
Aſt animam formoſe meam, ſi C
ſas,
Fraxinus in ſylvis cedet tibi Pinu
Joſua fert duplicem * ex auro arg
ronam,
Ædificat templum, & ſolio conſed
Ecce venit † Rex, Juda, tuus mi
non

Sed nullo armorum ſtrepitu, aut clangore tu-
barum 2. 2.
Ingreditur Solymam *tarda ſub vectus aſella.* 6. G. 1.
*Hunc omnes * populi redeuntem in nube*
videbunt, 12. 12.
Hi quoque qui ſacras ferro fœdare latebras 2.
Pectoris atque manus auſi terebrare pedesque 2. 3.
Lugebunt, gemitumque ingentem ad ſidera
tollent 11. 11.
Pectoribus tunſis, ſævoque ululante tumultu: 11. 11.
Quales mugitus fugit quum ſaucius aram 2.
Taurus, & incertā excuſſit cervice ſecurim; 2.
Aut quales fundit lachrymas mæſtiſſima
mater 12. 2.
Quæ primum amiſit crudeli funere natum. G.2.G.3
Scandet † Oliveti montis faſtigia, caſis 2. 6.
Hoſtibus, & ſciſſa reſerabit viſcera molis 8. 8.
Diſſultabit humus, tum fundamēta dehiſcent 8. 6.
Attoniti montis; cujus pars Solis ad ortum, 6. G. 3.
Altera ad occaſum verget; ſed tertia ad arces G.2.G.1
Riphæas Scythiam*que & quarta recedet ad*
Auſtrum. G. 1.
Ipſe triumphali ſublimis in Iride fulgens 7. 4.
Cuncta recognoſcet populorum crimina, & ipſe 8.
Suppliciis animadvertet Rex juſtus in hoſtes, 6. G. 3.
Et reddet merita Solymæis *præmia palmæ.* 5.
Tunc ſubter Solymæ *labentur flumina muros* G. 2.
In mare quod ſupra Judam *quodque alluit*
infra; 8.
Sic mare ſic terras ditione tenebit Ieſus. 1.

* Zach. 12. verſ. 10. † Zach. 14. verſ. 1, 4, 5, 8, 9.

Hoc

oc illud * ſaxum eſt exciſum è rupe, quod olim
gget ſimulachrũ ingens; hoc nocte ſopora,
oculos Regi viſum eſt adſtare jacenti
terribili in ſomno totumque coruſcans.
a cui facies, thorax argenteus, alvus
, ſed ferro radianti crura rigebant:
lapis in molem immenſam, & montem inſuper altum
evit, totoque ingens extenditur orbe.
rium erexit manſurum in ſecula cuncta
ipotens, terræ quod deſtruet omnia regna,
lque ævi longinqua nequit mutare vetuſtas.
ic eſt quem cecinit divino ex † ore Mi-(chæas
ceps Bethlemæ, qui olim virtute futurus
gius, totum qui viribus occupet orbem.
le etiam tuguri ‡ Davidis culmina lapſa

Cruraque tunc tinget maturis vinitor uvis ; G.1.E.10
Et lactis muſtique fluent dulcedine montes. G.1.G.2
In patriam reduces captivi ponere vites 1. G. 2.
Incipient, fructusque feros mollire colendo, G. 2.
*Et carpent paſsim ſua quaque ſub arbore * po-*
ma, Ec. 7.
Sub ficu patula, & lenta ſub vite jacebunt. E.1.E.10
Vina novum fundent calathis Arviſia Ne-
ctar. Ec. 5.
Armorum † haud metuent ſtrepitus, iram-
que minasque *(harum* G.2.A.8
Hoſtiles, numerumve ducum, ſonitumve tu- 3. 2.
Sed placidam degent ſecura per otia vitam 4. G.3.
Hi viridi in campo, ſylvas illi inter opacas ; G.3.A.6
Propter aquas alii tardis ubi flexibus errans G. 3.
J*ordanus tenera prætexit arundine ripas.* G. 3.
Hic alta ſub rupe canet frondator ad auras, Ec. 1.
Illic inter oves paſtor requieſcet in umbra, Ec. 7.
Ludens qua vellet calamo ſecurus agreſti. Ec. 1.
Qualis de calidis ‡ fornacibus ignis anhe-
lat, *(ſani* 8.
Talis erit Domini adventus cunctique pro- 11. 6.
Et ſtipula ardebunt : Phœbææ *lampadis in-*
ſtar G.1.A.3
Fulgebit Sol juſtitiæ, pennisque coruſcans 11. G.4
Ille ſalutiferis, famulis medicabitur ægris. 3. G.2.
Exibunt pleno lætantes agmine juſti. 1.
Vt vituli exultant pingues in gramine læto ; G. 2.

* Micah. 4 verſ. 4. † Micah. 4. verſ. 3. Iſa. 2. verſ. 4. & Iſa. cap. 11. & Iſa. 32. verſ. 17, 18. & Iſa. 35. v. 10. & Iſa. 49. verſ. 10, &c. ‡ Malach. 4. verſ. 1, 2, 3.

Et

Dumque fluit rivis argentum maſſa
Levitica ſobolis vaſta fornace ,
Ipſe ſedens liquidum argentum aurum ;
Tum Jovæ *pecudes mactabit ri*
Sic omnes uno cecinerunt ore P
Chriſtum *Pontificem, Regem,* *turum*
Sanguine Virgineo generandum re puro.

* Malach. 3. 1, 2, 3, 4.

124 Poëtæ, ſupremum Deum *æthera* voca θεὸν , hunc *Ariſtoteles* à ſempiterno c non autem ab ardore, ut *Cicero*. Hic i cum *Marcionitis* ætherium corpus , ſe Eccleſia.

CHRISTIADOS
LIBER VIII.

Argumentum.

Chriſti nativitatem Angeli paſtoribus nunciant, qui ut juſſi *Bethlemum* ad puerum contendunt; octavo die *Chriſtus* circumciditur. Interea nova Stella *Magos* ex *Perſia Hieroſolymam* ducit: *Herodes* autem ex rumore novi Regis nati turbatus, pueros Bethlemiticos per ſatellites occidit, *Joſephus* verò & *Magi* in ſomno ab *Angelo* moniti, fugerunt; ille cum puero & matre in *Ægyptum*; hi per aliam viam in patriam. Poſtquam *Chriſtum* adoràſſent, *Simeon* eum Sacerdoti oblatum ulnis amplexus eſt. Duodecimum agens annum inter Doctores in templo à parentibus inventus fuit, cum quibus privatam vitam egit, donec anno ætatis ſuæ exacto trigeſimo, à *Johanne* baptiſatus in *Jordane* fuit. *Johannis* ſolitaria & frugalis vivendi ratio commendatur. *Chriſtum* jejunantem variis tentationibus invadit *Pluto*; quo victo & fugato, domino miniſterium ſuum præbuerunt *Angeli*; duodecim tenuis fortunæ ſocios elegit *Chriſtus*: deſcribitur conditio Regni *Chriſti*: bellum inter *Chriſtianos* deteſtatur Poëta, & varias intexit divinas & pias meditationes.

NOx erat & terras animalia feſſa per omnes Æ. 11.
Alituum pecudumque genus ſopor altus habebat. 11.
Paſtores quidam teneros in montibus agnos Ec. 2.
Dum vigiles ſervant, en circumfuſa repente 2. 1.
Emicuit nova lux; qualis cum cærula nubes 9. 8.
Solis inardeſcit radiis longéque refulget: 8.
Protinus Angelicæ lætantes agmine turmæ 1.

Æther

Ipſe hæc ferrẽ jubens, celeres mandã-
ras :
En hodie partu ſub luminis editus
Chriſtus Bethlemæ *eſt, victo domi*
Servitioque premet Reges, Gentes
Quin Manes *imos penitus ſua ſub j*
Et Regẽ Inferni dextra ſub Tarta
Ite modo atque hinc vos Bethlemæ
ferte,
Et Puerum in præſepe alto ſpectate j
Hæc memorans Gabriel, *volat ind*
magnum
Remigio alarum, tota comitante ca
Aligerum juvenum, qui clarà luce
Et cœtu cinxere polum, cantuſque a
Ceu quondã nivei liquida inter nu
Quum ſeſe è paſtu referunt, & lon
Dãt per colla modos, ſonat amnis &
Pulſa palus.

Et Pueri vultu pariter Matriſque moventur. 1.
Sancte Puer, tune ille Deus, *quem regia cæli* 1. G. 1.
Non capit, & parvo tamē in præſepe recūbis? E. 6. A. 9
Pectoris anguſti ſubter faſtigia tecti 8.
Ingredere, & noſtris ſuccede penatibus hoſpes, 8.
Hic ſtabulum Puer, hic tua ſunt cunabula, dormi. *(almum* 6. 3.
Jamque *octava diem miſeris mortalibus* 5. 11.
Aurora extulerat; radiiſq; retexerat orbem. 5.
Aggreditur ſummum pubis reſcindere ferro G. 3. C. 4
Infantis Chriſti *gentis de more* Sacerdos. A. 3. 6.
Circumſtant varii dextra lævaque miniſtri, 6. 1.
Expediunt calidos latices, tepidumq; cruorem 6.
Suſcipiunt patera; jam tum cognomen Iēſu 6. 1.
Imponunt, vulniſque lavant infantis & ungunt, *(deorum es,* 6.
Chriſte *Puer, jam nunc hominum ſator atque* 1.
Propterea jam nunc votis aſſueſce vocari: G. 1.
Tu vix attigeras jucunda hac lumina vitæ, 4. 6.
Cùm ſacri effundis tenero de corpore guttas 5. 3.
Sanguinis, & duro laniatus cuſpide inges. 6. 2.
Hoc ego commerui vulnus, mea culpa pianda, 12. 2.
Nam ſcelus omne meum eſt, talem genuere parentes 2. 1.
At tua ſancta fuit genitrix, intacta puella; 12. 6.
Et tibi ſancta anima eſt ullius neſcia culpæ. 12.
Tu mihi primævam verbo reſcindere labem 7. G. 3.
Chriſte *potes; ne me ſceleris contagia lædant* 6 Ec. 1.
Si prohibere velis, talemque avertere peſtem. 3.
Immemor haud fuero, nec tanti gratia facti G. 4. 7.
Pectore labetur dum ſpiritus hos reget artus. E. 1. A. 4

Ex

Ecce novam Stellam multa cum lu

Ardentem, & ſummi labentẽ culi

Signantemque viam Solymæ qu
urbem.

At verò ancipiti reges formidine p

Inſtituunt per regna Arabum, pe
ſaxa

Judæam petere, & terras tentare

Ergo iter incœptum peragunt, Solyı
pinquant

Et Stellam haud timidis vadente

Nondum urbem ingreſſi, cum ſeſe
aufert

Ex oculis Aſtrũ, tenues ceu fumus

Tũ breviter Reges fundunt has or

Iſacidæ magni genus armipotentis

Dicite (quandoquidem in veſtr
mus oras)

Qua regio Chriſtum, quis habet

Venimus, & ſiccos Arabũ ſuperavi

Illi propterea ferimus ſolennia dona. 9.
Hæc poſtquam Solymæ *fama eſt vulgata per*
urbem, 12.
Exoritur trepidos inter diſcordia cives. 12.
Quæ ſubito motu concuſſit funditus urbem. 12.
Hac Rex ſollicitus turba, verbisq; Magorũ 7.
Quem Regem genitum dicant, quæ dona pa-
rarint (*vidit illuc*; 6. Ec. 6
Multa putat, nuncque huc animum, nunc di- 6. 4.
In partesque rapit varias, perque omnia verſat. 4.
Sicut aqua tremulum labris ubi lumen ahenis 8.
Sole repercuſſum, aut radiantis imagine lunæ 8.
Omnia pervolitat late loca, jamque ſub auras 8.
Erigitur, ſummique ferit laquearia tecti; 8.
Hæc alternanti potior ſententia viſa eſt; 4.
Pontifices, Scribasque ille intra tecta vocari 7.
Imperat, & ſolio medius conſedit in alto; 7.
Multa ſuper Chriſto *rogitat, terramque re-*
quirit 1. 6.
Natalem Domini; *ſedato corde petenti* 12.
Olli reſpondent Bethlemæ, *ut ſæpe monebant* 12.
Præſcia venturi Sanctorum Oracula Vatum. 6. 7.
Herodes *Reges ad ſeſe in tecta vocavit* 7.
Clam rogitans quando ſurgens ſtella ignea
ſummo 4.
Extulit os ſacrum cælo, tenebrasque reſolvit: 5.
Ite ait egregii Reges, quos ſtella ſubegit 11.
Ignotas tentare vias, exquirite Chriſtum, 7. 3.
Vos ſequar, & meritos illi indicemus honores. 3.
Poſtquam digreſſi cælo conſtare ſereno 3.
Cuncta vident, iterũ multa cum luce cucurrit 3. 2.

S

Vt tres conſpexit venientes Virgo
Obſtupuit primo aſpectu : tunc pl
Subjecit rubor, & calefacta per
*Indum ſang*ineo velut i violav*
Si quis ebur, vel miſta rubent ul
Alba roſa, tales Virgo dabat orc
Mirantur Puerū, figuntq; in Vi
Supp.iciter Reges, & ſanctū Nun
In Puero obſervant Divini ſigna
Ardentesque notant oculos qui ſp
Qui vultus, vocisq; ſonus; jurat
Virgineum vultum, ut roſea cerv
Vtque fluunt nitidi per lactea col
Dona dehinc auri, cum Myrrh
Sabæo.
Dant Puero, veri monumentum
Hacque rudimenta, & ſacra de
Primitiæ, quam mox capient tem
Scilicet hæc gens eſt proprio qu

âvis Divû rector ſis maximus,orbemq; 9.
is Regis imperiis, & fulmine terres, 1.
mē horreſcis gremium genitricis egena. 2.1.
tgis amplexus ; ſed libas oſcula matri, 6.1.
da dum teneris exſiccas ubera labris. E.3.11.
trium linquis regnum, ſedesque beatas, 2.6.
bo eripias homines,& vincula rumpas : 2.
tibi,quas reddā tali pro munere grates? E.5.1.
ignas poſſum, nec debita dona referre : 1. 2.
ibi propono nullo munuſcula cultu : 9.Ec.4.
s precum myrrham lachrymarum & pe-
ctoris aurum. Ec.8.3.
rtitur interea cælum, & ruit Oceano nox 2.
vens umbra magna terramq; Polūque, 2.
lidūq; dolos, artesq; Herodis iniquas, 8.2.
ecum eventus varios in corde volutat 10.
a dum terris animalia ſomnus habebat. 3.
erat quo prima quies mortalibus ægris 2.
t, & dono divum gratiſſima ſerpit. 2.
Reges placida laxabāt membra quiete: 8.
nnis ecce ante oculos alatus Olympi 2.
ius adſtabat, riſusque ita voce monere : 5.
ui ſentitis tacito labentia cælo 3.
a, ſignorumq; obitus ſpectatis & ortus. G.1.
pites vigilate,fugamque capeſcite,regnū A.4.
triem remeate alia regione viarum ; 2.9.
t, tum cælo juvenis ſe condidit alto 8.
petēs:nox atra Magos,ſomnuſq; reliquit; 8.
unt, conſilio parent, ac juſſa capeſſunt ; 5.4.
pitantq; fugā ſylvas ſaltusq; peragrāt, 4.
orte Herodes curſu teloque ſequatur. 4.

... ... in quemquam ...

Tunc mater delubrum adiit S

almum

Ipſa ſinu portans puerũ, procumb.

Atque Sacerdoti geminas pia Vi

Obtulit in pretium nati de more

Hic annis gravis atq; animi ma

Accepit gremio Simeon, *dehinc*

Pace tua liceat famulo diſcedere

Pollicitus, quoniam Divumque

ſatorem

His oculis hauſi; lucẽ hance ant

Omnium, ut optata luſtraret lam

Atque ut Saracidum *ſit gloria ſo*

Multaque præterea divino ex ore

Longævus Vates: oculis & pect

Hæret in infante, ac gremio fo

gens.

Anna *etiam gravis ævo aderat*

Præſcia venturi; hac ſupplex hu

'xpediit dictis, venturaque facta docebat : 6.
'ui decus egregium : geminas cui tempora
flammas *(dus.* 4. 8.
,ata vomunt patriumque aperitur vertice ſi- 8.
idſis, ſancte Puer, collo dare brachia circum 1. 6.
it mihi fas, gremioq; meo te Chriſte *fovere :* 6. 1.
ccultum inſpires ignem, ut te pectore toto 1. 9.
ccipiam, & Dominum *caſus complector in*
omnes. *(vultus* 9.
) Infans quam te veneror, namque haud tibi 3. 2.
Mortalis, nec vox puerum ſonat, es Deus *ipſe.* 1. 4.
Non equidem dulci amplexu divellerer uſ-
quam 8.
:hriſte *tuo, aſt ipſo tecum conſumerer ævo.* Ec. 10.
Interea dum Rex irarum fluctuat æſtu, 4.
'oſepho *in ſomnis* Gabrielis *venit imago.* 1.
mnia cœlicolæ ſimilis, vocemque coloremque 4.
:t crines flavos, & membra decora juventa. 4.
'um ſic aggreditur, riſusque ita voce monere
eſt : 4.
'ăcte Senex potes hoc ſub caſu ducere ſomnos, 4.
Nec quæ circũſtent te deinde pericula cernis ? 4.
Rex furit Herodes *immani concitus ira,* 9.
Mille dolos, dirumque nefas in pectore verſat. 4.
Non fugis hinc præceps dum præcipitare po-
teſtas ? *(matre* 4.
:ja age rumpe moras, Puerum cum Virgine 4.
Hos cape Fatorũ comites, pete regna Pharonis: 2.
:ſt locus Abramidæ, Miſraim *cognomine di-*
cunt, *(ba;* 3.
'erra antiqua potens armis, atque ubere gle- 3.

Heu cadet in quenquam tantu
Tunc mater delubrum adiit
almum
Ipſa ſinu portans puerū, procum
Atque Sacerdoti geminas pia p
Obtulit in pretium nati de mor
Hic annis gravis atq; animi m
Accepit gremio Simeon, *dehinc*
Pace tuâ liceat famulo diſceder
Pollicitus, quoniam Divûmque
ſatorem
His oculis hauſi; lucē hance an
Omnium, ut optata luſtraret lan
Atque ut Saracidum *ſit gloria*
Multaque præterea divino ex or
Longævus Vates: oculis & pec
Hæret in infante, ac gremio fo
gens.
Anna *etiam gravis ævo aderat*

ediit dictis, venturaque facta docebat : 6.
decus egregium : geminas cui tempora flammas (dus. 4. 8.
a vomunt patriumque aperitur vertice ſi- 8.
ſis, ſancte Puer, collo dare brachia circum 1. 6.
mihi fas, gremioq; meo te Chriſte fovere : 6. 1.
ultum inſpires ignem, ut te pectore toto 1. 9.
ipiam, & Dominum caſus complector in omnes. (vultus 9.
nfans quam te veneror, namque haud tibi 3. 2.
talis, nec vox puerum ſonat, es Deus ipſe. 1. 4.
equidem dulci amplexu divellerer uſquam 8.
iſte tuo, aſt ipſo tecum conſumerer ævo. Ec. 10.
nterea dum Rex irarum fluctuat æſtu, 4.
epho in ſomnis Gabrielis venit imago. 1.
nia cœlicola ſimilis, vocemque coloremque 4.
rines flavos, & membra decora juventa. 4.
n ſic aggreditur, riſusque ita voce monere eſt : 4.
te Senex potes hoc ſub caſu ducere ſomnos, 4.
qua circūſtent te deinde pericula cernis ? 4.
: furit Herodes immani concitus ira, 9.
le dolos, dirumque nefas in pectore verſat. 4.
fugis hinc præceps dum præcipitare poteſtas ? (matre 4.
age rumpe moras, Puerum cum Virgine 4.
cape Fatorū comites, pete regna Pharonis: 2.
locus Abramidæ, Miſraim cognomine dicunt, (ba; 3.
ra antiqua potens armis, atque ubere gle- 3.

Carpite iter , ...
Ne te his attingat terris Aurora mora
Angelus hæc fatus nocti ſe immiſcui
At ſenior Joſeph *ſubitis exterritus u*
Corripit è ſtratis corpus, Mariamque
Excute mox ſomnũ Virgo, tenerumq;
Tollas exilio comitem, Deus *æthere a*
Aligerum famulum præſtanti corpor
Qui celerare fugam, patriâque excee
det ;
Ecce iterum ſtimulat, ſequimur te
Quiſquis es, imperioq; tuo paremus
Adſis, ô ! placidusq; juves, & dirige
Dixit, & infantem media inter tali
Suſtulit exilio comitẽ, quem noctis
Ipſa ſinu præ ſe portans juga longa pe
Solorum nemorum, Fabro comitant
Sic ambo pariter greſſi per opaca vi
Defenſi tenebris, & dono noctis an
Corripiunt ſpatium medium, terr

ùm animus meminiſſe horret, luctuque refugit 2.
andas cædes atque efferа facta tyranni, 8.
ediam tamen his paucis, remque ordine pandam, 3.
łquam concepit furias ſævumque dolorem 4. 1.
:odes *animo, tempus ſecum ipſe modumq;* 1. 4.
git, irarumque omnes effundit habenas. 4. 12.
it in arma viros, acuitque his vocibus omnes: 9. 7.
ortes Juvenes, *noſtras pervenit ad aures* 2.
hlemæ *Puerũ naſci de ſanguine Regum;* 1. 4.
ius ab antiqua Davidis *ſtirpe recenſent* 2. 6.
geniem, Judæ *qui fundet legibus urbes;* 6.
ùm ut nos pellat regnis, hic quæritur hæres, 3. 7.
que ut ſollicitet cives in bella quietos. 11.
Regem hunc oculos referent, atque ora rebelles 12.
ramidæ, *& turbas pollutâ pace ciebunt.* 7. 6.
nc ô lecta manus radicem exſcindite ferro 10. 7.
ßidii, Regemq; caput cauſamque malorum 12.
lite, ne cives armis animisque refecti 12.
me convertant ferrum dominosque Quirites. (tho 9.
binos Pueros quam primum abſumite le- G. 4. A. 3
ſcentis nulli veſtrum miſereſcite Regis; E. 4. 8.
nite pila manu, lateriq; accingite ferrum; 11.
lite nunc animos, lætasq; advertite mẽtes, 11. 5.
mo ex hoc numero mihi non donatus abibit; (lupi ceu 5.

complent.

At trepida matres preſſere ad pectora

Ingentesque cient gemitus, miſer
multu

Omnia miſcebant, ferit aurea ſidera

Pectora nunc pugnis fœdant, nunc
ora;

Amplexosque fovent pueros, atque o

Quis tantam cladē, quis talia funer.

Explicet, aut poſsit lachrymis æquare a

O ſævos bello juvenes Regemque cruent

Tu non horreſcis natorum ſanguine tu.

Commaculare manus; genitor crudel
ullus

Myrmidonum, Dolopumve, *aut duri*

Sæviit in propriam ſobolem? quis ba
unquam

Conſperſit tanta puerorum cæde penates

Quid pius hic Infans in te committere t.

Quid pueri potuere? quibus tot ...

nc ſublimes liquidū trans æthera vecti 7.
cælicolas, omnes ſupera alta tenetis. 6.
es animæ ſi quid mea carmina poſſunt, 6.9.
dies unquam memori vos eximet ævo. 9.
domus Abrami *capitolia celſa* Sionis 9.8.
t, imperiumque Pater cæleſtis habebit. 9.
ſimulac Regis crudelis vita per auras 11.
ſit mæſta ad Manes, corpuſq; reliquit: 11.
pedum primis infans veſtigia plantis 11.
rat: 11.
terum in ſomnis vultu redeuntis eodem 4.
i ſe forma Fabro mox obtulit, illum 4.
iam remeare jubens: pia juſſa capeſcit 2.
ius, *cui magna fuit ſpes regna videndi* 2.
, progreditur: dextra ſe parvus Ieſus 2.
uit, ſequiturque patrem non paſſibus
æquis. (*vens,* 2.
ibit Virgo perplexum iter omne revol- 2.9.
dem patria perventum ad limina ſedis. 2.
m fama volat Judæ *regnare per urbes* 3.
n Archelaum, *metuens conſiſtere terra* 3.
ius *patria* Antipæ *conſidere regnis* 1.
is *voluit*, Nazarethæ *obſcurus in urbe* 2.
it puer ille genus qui ducit Olympo. 2.6.
puer cujus fama eſt ingentior annis, 11.
vis obſcurus ſecreta in ſede latebas; 2.
s es, aſt idem magni Rex magnus O-
lympi; 5.
r es, at donis opulentus; Filius, idem 2.1.
ter omnipotens; famulus, ſed maximus
orbis 1.8.

... quibus cœlo te laudibus
Æthere qui ſummo Manes deſcendit a...
Vt nobis Satana manicas, atque arcta
Vinclâ queas; duros pro nobis mille l...
Gentes ſub injuſta, factis Herodis ini...
Pertuleras; hoſtes omnes, inimicaque...
Pallentes umbras Erebi, noctemque p...
dam
Imperio premis, ac vinclis & carcere ...
Te ſtygii tremuere lacus, Tu regna recl...
Pallida, Tu rerum Dominus, Tu ma...
ille es
Vnus qui nobis moriendo reſtituis rem.
Salve vera Jovis proles, decus addite ...
Et nos & mea dexter adi pede cœpta ſec...
Primus ab undecimo cum Chriſtum ...
rat annus (t...
Aſcendit Solymam, greſſumque ad n...
Stabat in urbe ingens ſolido de marmore ...
plum

[redacted]

hriſtus *veterum volvens monumenta*
virorum *(rilem* 5.
nnos animumque gerens, curamq; vi- 9.
ſit medius: placido tunc ore magiſtros 11.
litur, gaudetq; audire & reddere vo- 6.
ere omnes intentiq; ora tenebāt (ces. 2.
ım *admirantes, quod ſit Divinitùs Illi* G. 1.
um, atque annis rerū prudentia major. G. 1.
inter ſeſe vario ſermone ſerebant, A. 6.
ovus hic ſacris cōſederat ædibus hoſpes, 4.
epta ferens, & reſpondere paratus. G.3.A.9
ueri virtus animo, multusque recurſat A. 4.
nos, hærent infixi pectore vultus, 4.
ue nec poſſunt expleri corda tuendo, 8.
ant (nec vana fides) genus eſſe deorū. 4.
rū amiſſum feſſi mœſtique parentes 3. 2.
les quærunt, iterumque iterumque vo-
cantes. 3. 2.
uc volvunt oculos, totamque pererrant 4.
ibus Solymā *mediâ teſtudine Templi* 1.
bnixum ſolio, legesque docentem 1.
unt tandē; aſt illi obſtupuere ſilentes, 11.
ſiq; oculos inter ſe, atque ora tenebant; 11.
ique, metuq; avidi cōtingere Chriſtum 1.
int, ſed res animas incognita turbat. 1.
num fari potuit ſanctiſſima Virgo 12.
litur natum, fuditq; has ore loquelas; 5.
Puer quonam noſtri tibi cura receſſit? 2.
ugis, aut quis te noſtris amplexibus
arcet? 5.
ſcis quantos diſceſſu nate dolores 6.

Sic Maria, *at* Mariæ *contra ſic filius or*
Quid juvat, ô genitrix, tanto indulgen
Vt me veſtiges lachrymans? non credere
Hunc tantum tibi me diſceſſu ferre dole
Quam pro me curam geris, hanc precor pro me
Deponas, natumque ſinas pro patre lab
Alma pati, cujus mihi juſſa capeſcere f
Imperio magni Patris parere paravi,
Hoc placeat nobis, hac eſt mihi ſola vol
Solamenque mali; nec me labor iſte gra
Hæc ubi dicta dedit: Virgo ſeniorque n
Inde domum referunt ſeſe; puerique v
Verba animo ſecum, & curam ſub cor meabant.
Ille autem paribus curis veſtigia figens
Inſequitur, patriſque ac matris juſſa
Exegitque ſuos cum Patre inglorius an
Clàm, donec firmata virum ſe fecerat

Cæruleus Jordan, *cœlo gratiſſimus amnis.* 8.
Huc ingens turba ad ripas effuſa ruebat: 6.
Matres atque viri, pueri, innuptæque puellæ. 6.
Quam multa in ſylvis brumali frigore primo 6.
Lapſa cadunt folia, aut ad terram gurgite ab alto 6.
Quam multæ glomerantur aves, ubi frigidus annus 6.
Trans pontũ fugat, & terris immittit apricis, 1.G.1.
Stabant orantes perfundi flumine ſacro. A.3.
Hic vitam in ſylvis inter deſerta ferarum 3.
Luſtra domosque trahit Johannes *Regis Olympi* 3.1.
Nuncius: hunc ſteriles vatem genuere parentes. 5.
Horridus in pilis, & ſtratus pelle Cameli, 3.
Prædicit multa, & triſtes denunciat iras. G.2.
Fundit humus facilem victum, ſylveſtria mella Æ.3.
Dant rami, & vulſis paſcũt radicibus herbæ. G.3.
Pocula ſunt fontes liquidi, atq; exercita curſu G.3.
Flumina: non Cererem, *nec Maſſica munera* Bacchi A.8.G.4
Appetit, aut dapibus menſas oneravit opimis: G.4.A.6
Regum æquabat opes animo tamen: optime Vates A.11.G.2
Fœlix ſorte tuâ, qui vitam noris agreſtem, G.2.
Panaque, Sylvanumque ſenem, Nymphasque ſorores. A.1.G.3
Regales epulæ tibi non nocuere repoſtæ, G.3.A.5
Sed fronde, & victu contentus ſimplicis herbæ; G.1.A.8
Luxuriam ſpernis quam ferrea protulit ætas. 6.
Aurea fulcra toris tibi non genialibus ardent. Ec.2.

...anicus in terris hanc vitam duxit Adai
Aureaque ut perhibent illo ſub Rege fuer
Sæcula: ſic placida populos in pace regeba
Impia cùm nondũ gens eſt epulata juven
Quos rami fructus, quos ipſa volentia rui
Sponte tulere ſua carpſit: tunc arva fuer
Nec raſtris hominum, néve ulli obnoxia c
Pinguia tum nulli ſubigebant arva. Colon
Nec ſignare quidẽ, aut partiri limite camp
Fas erat, in medium quærebant, ipſaq; te
Omnia liberius nullo poſcente ferebat.
O fortunatos nimium ſua ſi bona nôſſent
Primævos Patres terra omni-parentis alu
nos:
Qui gelidos inter fontes, lucosque ſonantes
Riparumque toros, & prata recentia rivis
A ſtrepitu procul, & procul à diſcordibus a
mis
Produxere ſuam per ſumma ſilentia vitam
Deterior donec paulatim ...

Navita tum ſtellis numeros & nomina fecit G. 1.
Pleiades, Hyadas, *claramq;* Lycaonis Arcton. G. 1.
Tum laqueis captare feras & fallere viſco G. 1.
Inventũ, & magnos canibus circundare ſaltus G. 1.
Atque alius latũ funda jam verberat amnem G. 1.
Alta petẽs, pelagoq; alius trahit humida lina; G. 1.
Et varias artes labor improbus omnia vincens G. 1.
Extundit, duriſque urgens in rebus egeſtas. G. 1.
Tunc alii gaudẽt nimium popularibus auris, A. 6.
Vicinosque alii ferro populare penates. 3. 1.
Quarit opes alius, penetratq; in viſcera terra, G. 2. A. 6
Argenti atque auri veſano cæcus amore. 10. 1.
Non umbra altorum nemorum, non mollia prata G. 3.
His movere animũ; non qui per ſaxa volutus G. 3.
Purior electro campum petit amnis apertum: G. 3.
Aſt hic fatidicus Vates, cui nulla relicti A. 8. G. 4
J*ugera ruris erant, non auri pondera facti* G. 4. A. 1
Infecti-ve, umbrâ nemorum contentus opaca, 10. 6.
Exegit vitam, & dapibus ſe paſcit inemptis. 11. G. 4
Non doluit miſerans inopem, aut invidit habenti; G. 2.
Nec ſtupet attonitus roſtris, nec plauſus hiantem (*trumque* G. 2.
Per cuneos (geminatur enim) plebisque pa- G. 2.
Corripit, at patria contentus filius aura, G. 4. A. 4
Non alio patriam quærit ſub Sole jacentem. G. 2.
Hunc adiens Chriſtus, *verbis compellit amicis:* A. 3.
Zachariæ *ſoboles, magnam cui mentem animumque* 6.
Inſpirat Pater omnipotens, aperitque futura, 6.

Iam ſacris numeris largos infundere rores.
Sed ſi tantus amor menti, ſi tanta cupido e
Spargere corpus aqua , fluviumque intra rapacem
Parebo, ſequere, & tuto Te tramite ſiſtam.
Hæc ubi dicta dedit fluvio Jordanus *amæn*
Jā ſenior (ſed cruda Deo *viridisq; ſenectus*
Inter populeas alacris ſe attollere frondes
Viſus, eum tenuis glauco velabat amictu
Carbaſus, & crines umbroſa tegebat arundo
Iſque ubi tendentem adverſum per gramin Chriſtum
Vidit, taurino demiſit cornua vultu
Suppliciter venerans, vitreamque invitat a aulam:
Tum demum præceps toto ſe corpore Chriſtu
In fluvium dedit: ille ſuo cum gurgite puro
Accepit venientē, & mollibus extulit ulm
Ecce autem ſubitum & dictu mirabile mon ſtrum (cœlu

Quæ plauſum ingentem pennis dat, lapſaque
cælo 5.
Devolat, & ſupra caput aſtitit, inſuper alis 4.
Intonuere Poli, & vox reddita fertur ad au-
res: 1.3.
Ecce Meæ vires, Mea magna potentia, ſolus 1.
Ecce Patris ſummi dilectus Filius, illum G.2.
Audite, ô Gentes, & juſſa faceſſite cuncta: A.11.
Hiis actis Deſerta petit ſpelæa ferarum: A.1.G.3
Hic inter vaſtas rupes atque horrida luſtra A.3.
Uſque quater denis jejunia longa diebus 8.6.
Pertulit, & totidem ſine victu noctibus ullo. 3.1.
Hic ad radices ſcopuli defeſſus Ieſus 8.1.
Conſedit, ſtygiis expectans ſedibus hoſtem. 3.9.
Hic ſtygius Rex eſt, olim de gente ſupremâ 6.10.
Cælicolum, quem dum divinos poſſit honores 3.6.
Præcipitē Omnipotens immani turbine adegit 6.
Cum ſociis, qui jam fundo volvuntur in imo. 6.
Illi indignantes magno cum murmure Ditis 1.
Circum clauſtra fremunt; cæli ſedet arce Je-
hova *(iras* 1.
Sceptra tenens, mollitque animos, & temperat 1.
Ni faciat maria ac terras, cælumq; profundū 1.
Quippe ferant rapidi ſecum, verrantque per
auras 1.
Sed Pater Omnipotens ſpeluncis abdidit atris 1.
Hoc metuens, molemq; & mōtes inſuper altos 1.
Impoſuit, regemque dedit qui fœdere certo 1.
Et premere, & laxas ſciret dare juſſus habe-
nas. *(opaca* 1.
Hic Pluto *eſt Princeps tenebrarum & noctis* 5.6.

T

mine,

Mille nocendi artes, jamque aſcendebat (

Horrendum ſpecus infremuit; vi terra hiſcens

Infernas reſerat ſedes, & regna recludit

Pallida, dis invíſa ſuperq; immane barath

Cernitur, interea ſeſe transformat in ora

Terribili ſqualore ſenis, cui plurima mento

Canicies inculta jacet, ſtant lumina flamm

Sordidus ex humero nodo dependet amictu

Et frontem obſcænam rugis arat, ignea t quens

Lumina tum tremulo tendens per gramin (gre

Peſtiferas aperit fauces, & voce ſuperbâ

Affatur cœli Regem atq; ita turbidus infit

Nate Patris ſummi, qui cœlū numine torqu

Fac Cererem *correptam undis hac horrid ſaxa,*

Cui Chriſtus : *nequeunt homines producer* (*vitan*

Dona laboratæ Cereris . *verum* ...

Atque levis tandem Templi ſuper aſtitit arce. 6.
His Chriſtũ aggreditur dictis, ac talia quærit: 3.
Nate Patris ſummi, fac toto corpore præceps 1.4.
Ad terram mittas tete, Deus æthere ab alto 4.
Aligeros mittet vigiles, qui te agmine denſo 2.9.
Servabunt, nullo violabis vulnere corpus. 10.
Chriſtus ad hæc fruſtra tentas Regem ætheris
alti 9.12.
Talibus inſidiis deludere. Talia fantem 2.11.
Arripit haud timidè, & ſublimem in nubila
tollit: (cygnum 9.11.
Qualis ubi aut leporem aut candenti corpore 9.
Suſtulit alta petẽs pedibus Jovis aliger uncis. 9.
Quæſitũ aut Matri multis balatibus agnum 9.
Martius à ſtabulis rapuit lupus: haud ſecus
illum (poteſtas 9.3.
Qui Pater eſt hominum, divumque æterna 10.
Corripuit Satanas, atq; alta ad nubila tollit. 1.5.
Geſtatur liquido ſublimis in aëre Chriſtus; G.1.
Tunc procul excelſo demiſſus vertice montis A.5.
Conſtitit, hinc mare velivolum, terrasque ja-
centes, 1.
Littoraque, ac late populos dum deſpicit orbis, 1.
Alloquitur rurſus Chriſtũ Rex noctis opacæ: 1.1.
Hæc equidẽ mea ſunt, ſi me venerabere votis Ec.9.7
His te nos regnis donabimus; accipe, jura Ec.5.
Da populis, moresque viris & mœnia pone. A.1.
His dictis Chriſtus graviter commotus, abire 1.
Imperat, & tali fugientem eſt voce ſequutus: 1.
Maturato fugam, & ſub triſtia tartara vade 1.4.
Hortator ſcelerum, cæli prece Numen adora; 6.3.

Conſcius audacis facti: caudamq; rem
Subjecit pavitantem utero, ſylvasq; p
Haud ſecus ex oculis Satanas ſe turbid.
fert,
Contentusque fuga, mediis ſe immiſcu.
At Chriſtus *victor manet imperterritus*
Immanem virtute fugans, & mole ſua
Tunc cæli proceres cælo venere volante.
Præpetibus pennis; mulcebant æthere ca
Victorique Deo Bacchum Cereremque
ſtrant.
Poſthac contendens ad proxima littora
Andræam Petrumque *vocat, dum reti*
ctant;
Illi concilio parent, Chriſtumque *ſequn*
Johannē *tum voce vocat fratremq;* Jacc
Ocyus hi linquunt confectum ætate parc
Et non præceptis Domini parere recuſan
Præterea Thomas, Matthæus, *maximi*

Omnibus his amor unus erat, labor omnibus idem, G. 4.
Scilicet ut gentes penitus ſua ſub juga mittãt; 4. 8.
Vtque mare ac terras omni ditione tenerent: 1.
Hos oratores biſſenos mittit in orbem 7. Ec. 1.
Nullâ arte inſtructos, nullis fulgẽtibus armis 2. 5.
Accinctos; non pila gerunt; non lucida ferro 7. 5.
Spicula; non aptant rorantes ſanguine criſtas. 11.
Tegmina nulla cavant capitum, flectuntve ſalignas 7.
Vmbonum crates: nulli thoracas ahenos, 7.
Aut leves ocreas lento ducunt argento. 7.
Non ope barbaricâ, nec verſicoloribus armis 8. 10.
Chriſtus *eget, non ille acies ſtragemque ciebit.* 2. 6.
Non vim, non vires Orientis & ultima ſecum 8.
Bactra vehit, partoq; ibat cum matre triumpho. 8. 2.
Aſt humilis ſupplexq; venit ſine viribus ullis 12. 6.
Vrbe, domo, victuque carens, atque omnium egenus 1. 1.
Diſcit pauperiem, & duros perferre labores, 6.
Atque omnes pelagique minas, terraque ſtygisque. 6.
O ſate Gente Deum *turba per inane volantũ* 8. Ec. 6.
Alituum, dulces poſuere in gramine nidos: 8. G. 1.
Nec non ſub terris fodere cubilia vulpes; G. 1. E. 3
Tu vero cui lar nullus, nullive penates 5. 3.
Pauperis aut tiguri congeſtum ceſpite culmen, Ec. 1.
Neſcis ubi totam poteris requieſcere noctem, 6. Ec. 1.
Neſcis ubi inflexam cervicem ponere poſſis. 6. 3.
Ductores alii qui ſeſe in bella ſequantur 4. 8.

Piſcoſa circum labentia ...
Ars fuerat, pauperq; domus, nec nota potent
Munera, talem ingens comitatum elegit Ieſu
Hos voluit ſocios ſummis adjungere rebus.
Terrarum reges ſignis auroque rigentes.
Conſidunt ſoleis, populo ſtipante, paternis,
Aurea ſceptra manu, colloque monilia geſta
Aurea, tum duplices gemmis auroque coron
Imponunt capiti; veterumque ex ordine av
rum
Antiqua ex cedro ſive auro, aut ære coruſc
Veſtibulo effigies adſtant; cælataque in au
Fortia facta patrum, at Chriſtus Rex m
(ër
mus orbis
Qui mare nunc terramque metu cælumq
Nec palla aurata lucet; nec lactea colla
Auro innectuntur; nunquam geſtavit Ie
Arte laboratas veſtes oſtroque ſuperbo,
Nec circumtextum croceo velamen acan
Nec circumtextum croceo velamen acan
Nec circumtextum croceo velamen acan

Regnandi tibi Chriſte fuit cœleſtia regna 12.G.1
Aſſectus, populosq; domas cœleſtibus armis; G.4.A.11
Spernis & inſanos hominũ curare triumphos; 6.G.1.
Quippe ubi fas verſum atque nefas, tot bella per orbem G.1.
Tam multæ ſcelerum facies, non ullus aratro G.1.
Dignus honos, ſqualēt abductis arva Colonis, G.1.
Et curvæ rigidum falces conflantur in enſem G.1.
Quot validæ coëunt in triſtia prælia gentes? G.4.A.7
Regibus inceſſit magno diſcordia motu; 11.G.4.
Sanguine pingueſcit proprio Germania: Belgæ G.1.
Spicula adhuc acuunt, & ſeſe hortantur in arma; G.4.A.7
Nondum tot juvenũ ſatiati ſanguine pergunt G.1.
Vſque inter ſeſe paribus concurrere telis; G.1.
Italiæ ruptis inter ſe legibus urbes. G.1.
Arma ferunt, ſævit toto Mars impius orbe: G.1.
Vt cum carceribus ſeſe effudere quadrigæ G.1.
Addunt ſe in ſpatia; & fruſtra retinacula tendens (benas. G.1.
Fertur equis auriga, neque audit currus ha- G.1.
Quis furor, ô Cives, quæ tanta inſania belli? A.5.7.
Quæ vos diſciſſa demens diſcordia pallâ 8.
Sollicitat, ſævoque furens Bellona flagello? 4.8.
An ſemper coquitis patrios fornacibus enſes? 7.
Signaque ferre juvat, ſonitusque audire tubarum? (quam 7.
Optime Chriſtiadum Ductor, quo ſoſpite nun- 8.
Res equidē noſtras victas aut regna fatebor: 8.
Quis quæſo indomitas tantus dolor excitat iras ?

Et faſtus ſimul, & ſcelera exitialia
His merſere malis, hac nos in pralia
Chriſtiadæ, *ne tanta animis aſſueſc*
Neu patria validas in viſcera verti
Sed tandem poſitis miteſcant ſacula
Aſpera, jam placidum lati componit
Et tu, magne Pater, Divûm miſere
Labere Chriſte *polo, finesque inviſe*
Triſtis ubi infauſto committitur omi
Fac in amicitiam coëant, & fœdera
Da pacem æternam, redeant Saturni
Aſpice nos tantum, finemque impone
Manda ne poſthac inflentur claſsica,
Impoſiti duris crepitent incudibus enſ
Ne poſthac noſtro pingueſcāt ſanguine
Namque ſatis luimus terrarum inf
orbem
Supplicia, & ſcelerum pœnas expe
omnes.

CHRISTIADOS
LIBER IX.

Argumentum.

Poſtquam 12 miniſtros in unum convocâſſet *Chriſtus*, variis documentis & præceptis inſtruit, adverſus hoſtium maliciam animat: deſcribitur Divini Verbi potentiâ in ore *Apoſtolorum*, quo regnum *Plutonis* corruit. *Chriſtus* in nuptiis *Cana Galilææ* aquam in vinum vertit; poſteà flagello mercatores è Templo ejecit; Evangelium prædicat, & omnes morborum ſpecies curat. Cum *Samaritana* ad puteum Divinum colloquium habet; cùm autem undique confluentes turbæ illum premerent, *Petri* naviculam aſcendit, & ex ea populum docuit, doctrinam verò miranda piſcium captura confirmavit: viduæ unicum filium defunctum reſuſcitat. Dum verò in navi dormiret, excitatâ tempeſtate *Pluto* illum cum ſociis ſubmergere tentat; ſed è ſomno experrectus, objurgatis ventis procellam ſedat. Ex duobus *Gadarenis* juvenibus Dæmones ejecit, qui porcorum gregem in aquis immerſerunt. *Hæmorrhoiſſam* contactu veſtis ſanat. Filiam *Jairi* mortuam vivificat. *Magdalenam* lachrymantem à Dæmonibus liberat. *Reguli* filium abſens ſanat. In Patria docens, in vitæ diſcrimen adducitur: *Baptiſta* incarceratur, & decollatur. Deſcribitur *Herodis* convivium, & res geſtæ *Herodis* magni obiter decantantur.

POſtquam contraxit ſocios in littore Chriſtus *(regni* 3.5.
Principio edicit, patrii ne limine 3.2.
Excedant, Judæ *at totâ in regione vagentur* 1.6.
Dicentes pacis leges, & lætaſalutis 12.2.
Nuncia portantes, mira & ſpectacula rerum, 8.G.4.

Quod

[redacted] e propinquabat regnum cæleſte docentes
[redacted] ut expellant omnes è corpore morbos.
[redacted] os fratres, & triſtia monſtra Barathri
[redacted] verbo; defunctaque corpora vitâ
[redacted] n revocent, & nomine quemque ſalutent.
[redacted] s tunicas prohibet geſtare, pedumve
[redacted] ſic auri, argenti, vel æris acervos
[redacted] erre, pedesq; vetat vincire cothurno.
[redacted] lomus fuerint ingreſſi limina, pacem
[redacted] nt, quam ſi quis ſpreverit, illius ædem
[redacted] exigui jactu teſtentur oliva
[redacted] indignam, vel pacis legibus eſſe.
[redacted] l oſtendit per quot diſcrimina rerum
[redacted] t, & quoties caput objectare periclis
[redacted] r, quoties pœnas cum ſanguine poſcent
[redacted]

elunca ſubito commota columba 5.
nus & dulces latebroſo in pumice nidi 5.
n arva volans, plauſumque exterrita
pennis 5.
cto ingentem, mox aëre lapſa quieto 5.
ter liquidum, celeres neque commovet
alas. 5.
s inſidias pecori meditatur, ita hoſtis Ec. 6.
olos illis, odiisque agitabit iniquis. 4. 1.
luti pleno lupus inſidiatus ovili (bres. 9.
emit ad caulas, vẽtos perpeſſus & im- 9.
uper media, tuti ſub matribus agni 9.
m exercent, ille aſper & improbus ira 9.
n abſentes, collecta fatigat edendi 9.
ro rabies, & ſicca ſanguine fauces 9.
ecus inſontes ſocios ad dira vocabunt 5. 6.
ia, infenſi & crudeli mente Tyranni: 2. 6.
avidos ſocios dictis hortatur amicis 2. 1.
imis opus eſſe docens, & pectore firmo: 6.
itent, néve ante tubam tremor occupet
artus, *(irent;* 3. 11.
malis cedant, ſed contra audentius 6.
Deus *ipſe animos (inquit) viresque ſe-*
cundas 2.
etque, dabitque aptas expromere voces; 2.
ne nec volucres labuntur ab athere pen-
nis. 11.
ma de veſtro labetur vertice, quin & 2. 2.
certa manet vobis, & munus habebit 5. 5.
igentis aqua ſitienti pocula porgit, 6. 5.
cet exigui veteraſcet gratia facti. 11. 7.

Qui regit ætherias, cuique umbra
ſilentes
Et Chaos & Phlegetõ *loca nocte ſi*
Parent, cui imperium eſt animaru
poris, ergo
Durate, & voſmet rebus ſervate ſ
Talibus inſtructos monitis, verui
egenos
Humani auxilii, vel defenſoribus
Mittit in imperium magnũ de pau
Nempe ut Judæam *primo, mox ext*
Subjiciant Chriſto, *at ſine vi, ſine*
rorum.
Regum oratores magna comitante
Procedunt, ramis velati Palladis o
Munera portantes eborisque auriqu
Aſt hi nec pacis ramos, nec munera
Sed verbum omnipotens ſceptrum
Regni,
Cui vis nulla virũ, nec iniqua pote

Exiit, oppoſitasque evicit gurgite moles 2.
Fertur in arva furens cumulo, camposque per
omnes 2.
Cum ſtabulis armenta trahit, cecidere ſuperba 2.3.
Templa Deûm, trepidi ſiluere oracula Phœbi. 3.3.
Atque omnis Divûm interpres qui numina
falſa *tit,* 3.
Quin tripodas Clarii *Cauros, qui ſidera ſen-* 3.
Et volucrũ linguas, & prapetis omina penna 3.
Vt tuba terribilis verbi procul ore canoro 9.
Increpuit ſonitũ; tremere omnia viſa repentè 9.3.
Luminaque laurusque Dei, *totusque moveri* 3.
Mons circũ, & mugire aditis cortina recluſis: 3.
Tunc omnes peſtes Erebi fugere, relictis 3.G.1.
Terris, & noto rurſus conduntur in orco. 2.
Primo luctus abit dejecto lumine, paſſis 6.2.
Crinibus, & duris contuſo pectore pugnis. 2.11.
Auribus arrectis ſequitur metus, omnia de-
mens *(citat omnis.* 2.4.
Tuta timens, quemque aura omnes, ſonus ex- 4.2.
Poſt hos, pallentes morbi, triſtisque ſenectus 6.
Fugere, ultrices liquere cubilia curæ. 6.
Tum metus & maleſuada fames, & turpis
egeſtas, 6.
Terribiles viſu formæ lethumque laborque 6.
Tum cõſanguineus lethi ſopor, & mala mẽtis 6.
Gaudia bellipotensq; abjecto cuſpide Mavors 11.8.
Eumenides armati atris ſerpentibus orcum 4.
Horrendo ſtridore petunt, thalamosque revi-
ſunt 3.6.
Ferratos, ſequiturque gradu diſcordia magno 6.4.

Chymæra,
Gorgones, Harpyiæque, & *formi*
ris umbra

115 Per *Centauros*, ſemiviros & ſemie
nes belluinis voluptatibus, cædibus, rapin
Per *Scyllæas biformes*, quarum una filia *Ny*
ditrix: altera, *Phorcicum Neptuno* in adult
ligo parricidas, proditores, & adultero
cœlo detrudere conatus eſt, ſignat ſeditic
ſuperioribus poteſtatibus reſiſtunt: *Hydra*
tam & rebellem multitudinem: *Chymæra*, i
& cultum dæmonum, cujus tres erant
flammivomum ſignificans terrores rudi pc
deles victimas pecudum & hominum: 2
miſcuas & infandas libidines notans: 3.
natam de Deo doctrinam, & vafram eor
Hanc *Bellerophon*, ſcilicet *Chriſtus*, βυλης
gaſo (eſt enim πηγὴ ἀιὲν ὤν fons peren
locius) interemit. *Gorgones* pulchro quor
anguineo, & aſpectu truculento, denot
bras, quæ primâ ſpecie videntur pulch
cruciant quaſi veneno infectos, & in ſax
ſius Jovis, ſed *Chriſtus Jovæ* filius: non *Mi*
rii gladio, ſed ſua ipſius ſapientia & eloq
Evangelii ſuperavit. *Harpyiæ*, divites avar

Peſtiferã hanc turbam primis è faucibus orci 7.6.
Rex Stygius Satan *ſuperas emiſit ad auras,* 6. 6.
Poſtquam fatalẽ decerpſit ab arbore fructum 6.6.
Eva *parẽs, verùm* Chriſtus *miſeratus* Adami, 6.6.
Has iterũ miſit furias Acherontis *ad undas.* 1.6.
Poſtquã igitur rauco crepuerunt cornua cantu 8.
Terrifici verbi poſuere ferocia gentes 3.1.
Corda volente Deo, & Chriſti *præcepta fa-*
ceſſunt. *(lympi* 1. G.4.
Tunc Pater haud voluit ſummi regnator O- 7.
Has ſuper ætherias errare licentius auras: 7.
Sed noſtra ob commiſſa nigra ſpiracula Ditis 1.7.
Perrumpunt ſæpè, & ſupera ad convexa fe-
runtur *(omnes* 2.6.
Permittente Deo, *at rurſus quando imperat,* 4.3.
Ocyus attollunt ſtridentes anguibus alas, 7.
Cocytique petunt ſedem, & ſupera ardua lin-
quunt. *(Regum* 7.
Ergo Deus *mihi ſis,* Chriſte, & *Rex optime* E.1.11
Flectere qui Superos nec non Acheronta *mo-*
vere 7.
Voce potes, me flecte tuo ſpiramine, quæſo, G.1.A.3
Et dictis animũ rege nunc, & pectora mulce. 1.
Excudent alii ſpirantia mollius æra, *(tus.* 6.
Credo equidẽ vivos ducent de marmore vul- 6.
Orabunt alii cauſas, cœlique meatus 6.
Deſcribent radio, & ſurgentia ſidera dicent: 6.
Tu regere interea mundum Rex Chriſte *me-*
mento, *(ſancto,* 6.
Non ferro aut ſceptro, ſed verbo & flamine 1.10.
Hæ tibi erunt artes, pacique imponere morem, 6.

re ſubjectis, & debellare ſuperbos.
ſtquã conticuit factoque hic fine quievi
us, tum propere exſequitur præcepta pa-
rentis
riis ſignis monſtrans genus eſſe Jehovæ,
bs Hebræi Kanah *cognomine dicunt*;
imenæus erat; Chriſtus, *ſociique vocati*
nt, accumbunt epulis, curasque reſol-
vunt. *(edendi,*
uã exempta fames, & amor compreſſus
ſtum eſt vinũ; Chriſtus *ſublata reponi*
cuncta jubet, dulcesque à fontibus
undas
nis fundi; mox unda rubeſcere cœpit,
ces fiunt ſpumantis pocula Bacchi:
admirantur cum vina liquentia fun-
dit;
etque mero pateras; ſtupet inſcia turba,

Verbera torta parat, juveneſque ſeneſque flagellat, G.3.
Nunc dextra ingeminans ictus, nunc ille ſiniſtra A.5.
Nec mora, nec requies: quam multo grandine nimbi 5.
Culminibus crepitant, ſic denſis ictibus Heros 5.
Creber, utraque manu pulſat, verſatque profanos: 5.
Immiſitque fugam cunctis, atque intonat ore: 9.6.
Hic precibus locus eſt, at non ſpelunca latronum. 4.12.
Tunc Chriſtus paſſim tota regione vagatur 6.
Multa docens, ſortemque animo miſeratus iniquam 6.
Ignava plebis; varia & miracula rerum G.4.
Efficit, auxiliumque tulit mortalibus agris G.2.A.2
Dum medicas adhibere manus ad vulnera gaudet. G.3.
Omnes queis triſti languebant corpora morbo, G.4.
Quique ferunt fœdam ſcabiem, turpeſque podagras, G.3.
Atque hi quorũ artus depaſcitur arida febris G.3.
Linquentes duces animas, aut ægra trahentes A.3.
Corpora, quin ſurdi, mutique & tabida membra. 9.5.
Atque oculis capti, vel quos ſtupor urget inertes G.3.
Hinc atque hinc miſti catum glomerantur in unum, 1.5.
Auxilium Chriſti magno clamore petentes. 8.1.
Ille autem miſeros dictis ſolatur amicos, 3.5.
Omnibus, & verbo morbos compeſcuit omnes. G.1.3.

Hauſerat; arebant herbæ & cava fl
ſiccis
Faucibus ad limū radii tepefacta coque
Cùm Chriſtus longo defeſſus itinere ſea
Jacobi ad fontem, ut frigus captaret op
Intus aquæ dulces, vivoque Sedilia ſa
Forte fuit juxta mulier quæ fonte petel
Cymbia dulcis aquæ; tu ſavo exterrit
Atque ſiti flagrans, latices petit ille rec
Da ſaliente ſitim mulier reſtinguere fo
Chriſtus ait, dabimusq; tibi de fonte pe
Cujus qui ſacræ libabit pocula lymphæ,
Imis acta ſitis non hunc premet ignea v
Ad quem tum mulier ſupplex his vocib
Quisquis es haud (credo) inviſus cœle
aur as
Vitales carpis noſtram qui adveneris u
Cur tandem memet compellas vocibus
Cùm ſis præclaro Judæ de ſanguine cr
Nam me dives opum, ſtudiisq; aſperrim

Hic juſſit; nec non ſolitus pater ipſe Jacobus G.3.A.9
Cũ famulis natiſque haurire ex fonte liquores 3.7.
Sed ſi ſis Vates *venturi præſcius (atqui* 6.
Haud vatũ ignarus venturiq; inſcius avi es, 8.
Omnia nam noſti factorum arcana meorum) G.1.A.1
Aut Chriſtus *ſi ſis, ſacræ hujus pocula lymphæ* 3.9.
Porrige, ne ſitiam rurſus, cogarve reverti 6.2.
Faucibus ad puteum ſiccis: reſpondit Ieſus; 2.6.
Ille Ego ſum quem tu promitti ſæpius audis 1.6.
Lux mundi Chriſtus, Judææ *gloria gentis,* 5.6.
Me pete, & accipies latices ſine fine fluentes. 4.1.
Hâc vice ſermonum roſeos in gurgite Phœbus 6.11.
Tingit equos, noctemque die labente reducit. 11.
Adventant ſocii, mulier properavit ad urbẽ, 6.11.
Dictaq; narravit Chriſti,*remq; ordine pãdit.* 4.3.
Concuſſam extemplo vulgatur fama per urbẽ, 4.
Fundunt ſe portis cives bipatentibus omnes, 12.10.
Et Chriſtum *denſa miſti cinxere corona.* G.4.A.10
Conticuere omnes, intentique ora tenebant 2.
Dũ docet, & volvens fatorũ arcana movebat, 6.1.
Sub noctẽ tunc tecta petunt, & corpora curant. G.4.
J*amque dies alterque dies proceſſit, & inde* A.3.
Digrediens, rurſus Galilææ *venit ad oras.* 3.
Eſt mare quod muros Tyberiadis *alluit urbis* 8.
Fluctibus, huic raucus fluvio Jordanis *amœno* 7.
Vorticibus rapidis, & multa flavus arena 7.
Influit; hac Chriſtus *greſſus ad littora tendit,* 2.
Et ſecum in ſicca ſolus ſpatiatur arena. G. 2.
Famaque finitimos, & clari nomen Ieſu A. 5.
Exierat, læto complerant littora cœtu 5.
Viſuri Chriſtum, *pars atque audire parati.* 4.

in omnes,

Nulla tuis ſine Me *quæretur gloria*

Hæc ubi dicta, petunt portus, & ve

Intendunt Zephyri*, fertur cita gurg*

Anchora de prora jacitur, ſtant litto

Progreditur Chriſtus *comitum ſti*

terva.

Cuncta manu medicâ curabat

Auxiliumque tulit præſens domin

niſtrisque,

Et pueris ſimul, & ſenibus medica

Jamq; propinquabat muris portis

Lugentem viduam concurſu accede

Conſpicit admirans numerum, mat

rosque

Filius huic matri miſeræ, prolesque

Una fuit, quæ prima oriens erepta j

Hujus frigentis corpus vitaque care

Exportant tectis & triſtia funera

Ducitur infelix mater confecta do

Ingemit, & triſtes juſſit deponere curas. G.4.
Tunc tetigit feretrum & tolli miſerabile corpus 11.
Imperat, exanimum juvenem feretroque repoſitum 11.
Alloquitur, juſſitque ad limina ſurgere vitæ. 7.
Audiit exanimis, ſubitoque à morte revixit, 4.2.
Suppliciter venerans demiſſo lumine Chriſtum. 12.
Hic populus paulum aſpecta conterritus hæſit, 3.
Spemque metumque inter dubius, ſeu vivere credat, 1.
Sive extrema pati deluſus imagine falsâ; 1.12.
Agnoſcunt tandem revocatum à morte ſodalem. 5.10.
Nec ſe deluſos vana ſpe; protinus omnes 1.4.
Lætitia voces ad cæli ſidera jactant, Ec.5.
Et Chriſti *laudant magnum & memorabile nomen.* 4.
His demũ exactis, mox ſeſe à mœnibus heros 6.3.
Omnipotens Chriſtus, *multis comitantibus, aufert* 6.3.
Littora nota petens; navẽ tunc forte paratam G.4.1.
Corripuit, ſociosque jubet conſidere tranſtris; 5.
Solvunt vela citi; terraq; urbesq; recedunt; 4.3.
Certatim ſocii feriunt mare, & æquora vertunt. 3.
Interea in puppi gelidaque ſub ætheris axe 8.
Dum Chriſtus *variis turbatus pectore curis* 8.
Procubuit, ſeramque dedit per membra quietem; 8.
Dumque etiam dulci declinant lumina ſomno 4.

Sub

remis fuſi per dura ſedilia Nautæ,
mplo Satanas unà cum gente tot annos
gerens; cujus nondũ exſaturata quieſci
odiis, Chriſtum ut poſſit ſubmerger
ponto; (auſtri
borum in patriam loca fœta furentibu
nũ venit, hinc imbres ventosq; furente
tat, atq; atros prorũpit ad æthera fumos
ue repercuſſos nebularum frigore, vaſto
ſonitu in terras defert pontumque pro
fundum.
ſubito rapidi venti velut agmine facto
data porta ruunt, & terras turbine per
ſlant.
buere mari, totumque à ſedibus imis
Eurusque Notusque ruunt, creberqu
procellis
cus, & vaſtos volvunt ad littora fluctus

[redacted]

e Deo potes hoc ſub caſu ducere ſomnos ? 4.
: quantis pelagi jactamur, cerne, periclis : 6.
quitur quantus cumulo præruptus aquæ
mons ? (hiſcens 1.
ice ut in fluctu pendes, atque unda de- 1.
'ā inter fluctus aperit, furit æſtus arenis. 1.
ocii miſeri per tanta pericula vecti, 5.
mus prohibe inſanas à navibus undas. 5.
ice nos placidus, precibus ſi flecteris ullis ; 2.
cilium da Chriſte tuum, & nos eripe letho. 2. 5.
iſtus ad hæc : revocato animum atque ab-
ſiſte precando. 1. 8.
ibus indubitare meis ; fiducia ceſſit 8.
itibi Petre mei ? poſſum namque omnia ;
nec me 8. 6.
quicquā terris genitor præfecit & undis ; 6.
n mulcere dedit fluctus, & tollere vento 1.
rno imperio divum Pater atque hominum
Rex ; 1.
rborumq; facit tempeſtatumque potentem. 1.
ubi læta Petri permulſit pectora dictis, 5.
um ad ſe Zephyrumque vocat, dehinc ta-
lia fatur. 1.
itane vos generis tenuit fiducia veſtri ? 1.
i cælum terramque meo ſine numine venti 1.
cere & tantas audetis tollere moles ? 1.
is ego, ſed motos præſtat componere fluctus, 1.
t mihi non ſimili pœna commiſſa luetis ; 1.
turate fugam, ſtygioque hæc dicite Regi : 1. 6.
i illi imperium pelagi, ſævumque tridentē, 1.
mihi jure datum tenet ille immania ſaxa 1.

Collectasque fugat nubes, Solemque red
Purpureum, & dicto citius tumida aq
placat:
Mitis ut in morem ſtagni, placidæque pal
Sterneret æquor aquis, remo ut luctame
eſſet:
Ac veluti magno in populo cùm ſæpe coorta
Seditio, ſævitque animis ignobile vulgus
Jamque faces & ſaxa volant, furor a
miniſtrat:
At pietate gravem & meritis ſi forte vi (q
Conſpexere, ſilent: arrectiſq; auribus adſ
Ille regit dictis animos & pectora mulcet.
Sic cunctus pelagi cecidit fragor, æquora p
quam
Aſpiciens rapidi pacavit murmura venti.
Mirantur turba quis ſit cui tanta poteſtas

me confectum curis, morbisque gravatum 6.
cipias tandem tuto placidiſſime portu. 3.
Poſtquam omnis ceſſit furor, & rabida
unda quievit, 6.
ox Gadarenonum pleno ſubit oſtia velo. 1.
c illi occurrunt juvenes duo mente furẽtes; 6.2.
is rabie fera corda tumet, hos concutit intus 6.
iritus obſcœnus ſtimulos ſub pectore vertẽs. 3.2.
on vultus, non unus erat color, uſque fati-
gat (mendo. 6.
rabadum fera corda domans, fingitq; pre- 6.
ic inter tumulos, & fœda cadavera degũt, 3.G.3.
orrendosque cient gemitus; micat acribus
ignis G.3.A.12
e oculis; rumpunt ferr[illegible], tractasq; catenas. 6.
uin ipſi proprios, dum ſævit ſpiritus intus 4.6.
Dii meliora piis, erroremque hoſtibus illum) G.3.
iſciſſos duris laniabant cautibus artus. G.3.A.4
c ambo ad Chriſtum rapidi per curva fe-
runtur 7.3.
ittora, tunc tales rumpebant pectore voces: 11.
ate Patris ſummi qui torquet ſidera mũdi, 1.9.
ur nos ante diem pœnis crudelibus urges? 4.6.
ondum ſumma dies, nec ineluctabile tempus 2.
enit, cùm clauſos tenebris & carcere cæco 6.
os exercebis pœnis per ſæcula cuncta. 6.
ed ſi nos hinc ire jubes, ſi pellere noſtro 4.3.
oſpitio cupias, quia fert ita corde voluntas, 3.6.
aremus: verùm liceat ſuccedere porcis 3.
uos celſa pendere procul de rupe videmus. Ec.1.
nnuit his Maria genitus; tunc ocyus omnes 1.4.

Collectaſque fugat nubes, Solemque re
Purpureum, & dicto citius tumida
placat :
Mitis ut in morem ſtagni, placidaque p
Sterneret æquor aquis, remo ut luctan
eſſet :
Ac veluti magno in populo cùm ſæpe coo
Seditio, ſævitque animis ignobile vulg
Jamque faces & ſaxa volant, furor
miniſtrat :
At pietate gravem & meritis ſi forte
Conſpexere, ſilent : arrectiſq; auribus a
Ille regit dictis animos & pectora mul
Sic cunctus pelagi cecidit fragor, æquora
quam
Aſpiciens rapidi pacavit murmura ven
Mirantur turba quis ſit cui tanta poteſ
Imperiumque datum pelagi, qui voce c
Luctantes ventos ; tempeſtateſque ſon
O qui ventorum moderaris flamin...

ectum curis, morbiſque gravatum 6.
indem tuto placidiſsime portu. 3.
im omnis ceſsit furor, & rabida
nda quievit, 6.
renonum pleno ſubit oſtia velo. 1.
urrunt juvenes duo mente furẽtes; 6.2.
era corda tumet, hos concutit intus 6.
ſcænus ſtimulos ſub pectore vertẽs. 3.2.
is, non unus erat color, uſque fati-
at (mendo. 6.
m fera corda domans, fingitq; pre- 6.
umulos, & fœda cadavera degũt, 3.G.3.
que cient gemitus; micat acribus
gnis G.3.A.12
rumpunt ferr...,tractaſq; catenas. 6.
proprios, dum ſævit ſpiritus intus 4.6.
ora piis, erroremque hoſtibus illum) G.3.
uris laniabant cautibus artus. G.3.A.4
ad Chriſtum rapidi per curva fe-
untur 7.3.
unc tales rumpebant pectore voces: 11.
ris ſummi qui torquet ſidera mũdi, 1.9.
nte diem pœnis crudelibus urges? 4.6.
ſumma dies, nec ineluctabile tempus 2.
m clauſos tenebris & carcere cæco 6.
ebis pœnis per ſæcula cuncta. 6.
hinc ire jubes, ſi pellere noſtro 4.3.
upias, quia fert ita corde voluntas, 3.6.
: verùm liceat ſuccedere porcis 3.
i pendere procul de rupe videmus. Ec.1.
is Maria genitus; tunc ocyus omnes 1.4.

Tar-

Immerſiſſe ſues; portus ruit omnis aperta
Turba ſenum ac juvenum, votis manibi
ſupinis
Orabat Domiuum Gadarena *excedere te*
Interea mulier macie confecta ſuprem
Cui miſeræ toto manabat corpore ſangui
Biſſenos annos arrepto tempore Chriſtum
Ægra ſequebatur, mediisq; in millibus i
Vndique (nam denſa populi incluſere cor
Veſtigat, manibusq; ardet contingere lim
Veſtis qua Domînum *tenui velabat ami*
Qua ſe cunq; igitur medio tulit agmine C
ſtus
Hac mulier ſubit, & tacite veſtigia luſt
Namque manu medica, Phœbi*que pot*
bus herbis *(a*
Sæpe uſa eſt fruſtra; impenſis nihil omn
Tantorum annorum, nihil ars, nihil a
Apollo
Subvenit, aut totis quæſita in montibus

[redacted]

utem advertens exiſſe è corpore vires, 4.
tq; huc acies circumtulit, atq; ita fatur: 12.
undo tactu quidam me fœdat, & idem 3.
:ctare manu limbum velaminis audet, 2.4.
o namque meo fluxiſſe è corpore vires.
irans mulier Chriſti venerabile numen, 6.
e humilis, ſupplexque oculos, dextram-
que precantem (ratus 12.
ndit, Chriſtus dextram non multa mo- 3.
miſera, atque animum præſenti pignore
firmat. (plens 3.
:ce autem Chriſto perfertur nuncius, im- 9.
ibri clamore locum, natamque Jaïri 3.
nctã referens; Chriſtus ſperare ſalutem G.5.
t, & afflictis melius confidere rebus. 5.
: dextram extincta tetigit, blandiſque
vocavit 8.11.
us, illa graves oculos attollit, & alto 4.
ivit cælo lucem, gaudetque reperta. 4.
Patris extincta ſuſpenſam blãda viciſſim 7.
lia pertentant mentem, dulcedine læta 7.G.4.
ntur turba, Chriſtumque ad ſidera tol-
lunt. 3.Ec.5.
iſthac dum victu vires revocaret Jeſus, 1.
dalena venit furiarum infecta venenis, 7.
riſti genua amplectens, genibuſque vo-
lutans 3.
bat, lachrymiſque oculos ſuffuſa nitentes 1.
a figebat pedibus, fletuque rigabat; 1.6.
ntesque comas fuſas per candida colla 4.G.4.
uit, ſiccatque pedes, ſuſpirat, & ungit. 4.6.

Alme precor miſerere, potes namque o
ſic Tu
Semper honore meo, ſemper celebrabere d
Illinc digreditur Chriſtus, Canamq; *re*
Hic illi occurrit claro de ſanguine Princ
Suſpirans, imoque trahens a pectore vo
Sic breviter fatur: Natum nunc eripe
Chriſte *precor, triſti cui languent c*
morbo,
Heu cadet ante diem? miſeri te ſiqua p
Tangere cura poteſt, nati miſerere, patr
Chriſtus *ad hæc: Revocato animam,*
veſcitur aura
Ætherea, nec adhuc crudelibus occuba
His dictis, cura emota, pulſusque paru
Corde dolor triſti diſcedit; protenus il
Nuncius occurrit qui certa ac læta repo
Luce frui optata, ac revocatū à funere n
Hinc abiens, Chriſtus *patriam rem*
in urbem

[redacted]

vadunt, agitat cæcos inſania cives: 7.
aud aliter quã ſi magno cũ flamma ſonore 7.
irgea ſuggeritur coſtis undantis aheni 7.
xultantq; æſtu latices, furit intus aqua vis 7.
umidus atque alte ſpumis exuberat amnis 7.
ec jam ſe capit unda, volat vapor ater ad
auras. (montis, 7.
unc Chriſtum pellunt ſummi ad faſtigia 2.
rœcipitē ut ſcopuli detrudãt vertice; verùm 1.
cculit hunc denſis umbris circundata nubes 12. 4.
ortales hebetans viſus, atque humida circũ 2.
aligans, ſed enim caligo denſior horum 2.
entibus incumbit, tenebris denſantur opacis 3.
rrorum, quanti cinxerunt pectora nimbi? 5.
ernere dum nequeunt Chriſtum mortalibus
orbem 1. 5.
uce retexentē miſeris, noctemque fugantem. 4. 10.
rgo proripuit ſeſe, atque inimica refugit 8.
ppida, & in grata patria ſe ſubmovet oris. 7.
Interea Herodes indignâ morte peremit 6.
ohannem, dum Rex infando indulget amori 4. 6.
onjugis inceſtæ, & violat pia jura pudoris 6. 4.
lam thalamum invaſit fratris vetitosq; hymenæos. 6.
ohannes igitur juſtas exarſit in iras, 8.
ſſe nefas dicens thalamum inceſtare Philippi: 6. 10.
t Rex irarum volvens ſub pectore fluctus, 9.
nſontem vatem vinclis ac carcere cæco 1. 6.
mperat includi, quia vincla inceſta vetabat? 1. 2.
umque dies venit natalis, more vetuſto 2. 3.

Aurea fulcra toris lucent, menſaque ſu
Impoſitis auro dapibus; carcheſia fulge
Cymbiaq; argento perfecta atq; aſpera,
Conveniunt magna pompa proceresq; d
Illos porticibus Rex accipiebat in ampli
Et tandem aulais ſeſe Tetrarcha ſuperb
Aurea compoſuit ſponda, mediumque lo
J*am proceres Regni, nec nõ Romana juv*
Regali accumbunt menſa ſtrato ſuper oſt
Dant manibus famuli lymphas Cerere
caniſtris
Expediunt, tonſisque ferunt mantilia vi
Quinquaginta intus famulæ quibus or
longo (*n*
Cura penum ſtruere, & flammis adolere
Centum aliæ, totidemque pares ætate min
Qui dapibus menſas onerent, & pocula
nant. (
Veſcitur Herodes, *proceresque & læta in*

Rex ipſe gravem gemmis, auroq; popoſcit 1.
evitque mero pateram, moxque impiger
hauſit 1.
nantem, & latus pleno ſe proluit auro. 1.
Regẽ proceres; laudes & facta parentis 1.8.
odis *magni cythera qui perſonat aurea* 1.
abat famulus, pugnata ut in ordine bella. 1.8.
olymam *ingenti urbẽ obſidione premebat,* 8.
sque in ferrum pro libertate ruebant: 8.
llo egregias idem disjecerat urbes; 8.
te triumphata Capitolia ad altâ Sione 6.
are *cum ſocio, & totâ comitante cohorte* 2.G.3.
nulidũ *aſcendit, gemmis inſignis, & auro.* 8.10.
Templum ſublime, ingens de marmore levi 1.Ec.7.
didit, & rutilo ſurgentes ære columnas, 1.G.3.
m Sebaſten, *turrimque* Antoniam, &
adem *(dixit,*
aream, *quam Rex* Romano *à* Cæſare 3.
areamque *urbem tanto cognomine latam,* 3.
umerasque arces ſplendentes marmore
cantat. *(tuſto,* 9.3.
ltaque templa addit ſaxo conſtructa ve- 6.3.
odis *renovata manu; tum ſtrata viarum* 2.1.
tas, & pontes, & propugnacula bello 1.4.
entesque minas murorum, aquilamque co-
ruſcam. 4.12.
ream in excelſo delubri vertice pennas 4.5.
identem, pedibusque uncis nova bella mi-
nantem 2.11.
n portus arte effoſſos, atque alta theatris 1.
damẽta canit jacta, immanesq; columnas 1.

Cum patribus, populoque penatibus, & m
gnis diis
In puppi ſteterat, tremulis à vertice flam
Terribilis, variisque ut trux Antonius ar
Victor ab Aurora populis, & littore rubr
Ægyptum, Æoasque acies, & Memnonis
ma (con
Vexerat: utque ſequuta (nefas) Ægy
Puppibus auratis: atq; ut ſpumaverit in
Cōvulſum remis, roſtrisq; ſtridentibus aq
Vtq; omnis ſubito terrore Ægyptus, & I
Omnis Arabs, omnes vertebant terga Sab
Tunc cecinit magno mœrentē corpore Ni
Pandentemq; ſinus, & tota veſte voca
Cæruleum in gremium latebroſaque ſinu
victos
Ille canit numeris ſeptem diſcrimina vo

Non tuba, non cornu, non bellica tympana nunquam 9.
Ære ciere viros Martemq; *accendere cantu* 6.
Auſus, at ad Venerem, nocturnaque prælia fortis. 11.
Quin etiam in numerum ludebat adultera (*regis*, E. 6.10
Et pedibus plaudit choreas, & carmina dicit. 6.
Noctem illam ludo, cantu, vinoque trahebat 3. 1.
Impius Herodes, *vetitumq; bibebat amorem.* 2. 1.
Uritur infælix, eſt inconceſſa medullas 4. 1.
Flamma, atque infandum vivit ſub pectore vulnus 2. 4.
Devotus peſti, turpique cupidine captus 1. 4.
J*uravit, quodcunque petiverit illa daturum.* 6. 12.
Cùm verò cauſa irarum, ſævique dolores 1.
Nondum animo exciderant: manet altâ mente repoſtum 1.
J*udicium vatis, ſpretæque injuria tædæ.* 1. 4.
Haud mora fatidici caput à cervice revulſum 3. G. 4.
Johannis *petiit, ſic juſſerat impia mater.* 10. 6.
Improbe amor quid nō mortalia pectora cogis? 4.
Nam ſua nec Vatem pietas, neque crimine vita 2. 4.
Expers, nec virtus protexit ab enſe Tyranni, 4. 2.
Aſt humeris caput avulſit, truncumq; reliquit 2. 9.
Sanguine ſingultantem: atroq; fluentia tabo 9. 9.
Ora viri in pleno ſpumanti ſanguine ſino 8. 9.
Tradidit. ah miſeræ promiſſum munus amāti.
Illa (nefas) ſcelere ante alias immanior omnes ..
Inſultat capiti, verbiſque illudit amaris. 8. 9
Tunc Matri ora modis attollens pallida miris

O

(Credere ſi dignum) hinc ſolido ut mox
Templo
Conſtituunt, lectosque dies de nomine v
Et ſtatuunt tumulum, & tumulo ſole
mittunt,
Æternumque viget Baptiſtæ *in ſacula no*

CHRISTIA

LIBER X.

Argumentum.

Chriſtus auditâ *Johannis* nece, ex *Galilæâ* ceſſit, ubi populi turbam ingentem miracul per mare ambulat, & *Petrum* pene immerſu pulum docet & ſanat; motus *Chananitidis* [illegible] 28 annos mo

ortuum. Fama miraculorum *Chriſti Sacerdotes* & *Scribas* exat: Concilium habent de opprimendo *Domino*, qui ex *daâ* in Deſertum ſeceſſit. Poſtea in æde *Simonis* ungitur *Magdalena*; *Judas* iraſcitur. *Chriſtus* triumphans *Hiero-lymam* petit, flet, & queritur de ejus ingratitudine. Exe-ratur infœcundam ficum: Orat, & Pater cœlitus reſpon-et. Agnum cum Diſcipulis edit, quorum pedes lavat, & ultis verbis inſtruit & ſolatur. Sacram cœnam inſtituit, *udas* exit, & *Dominum* prodit. Variæ Meditationes inſer-æ ſunt.

AT mortem inſontis ſecum indig-
natus amici 5.
Chriſtus, *& ingentes volvens ſub*
pectore fluctus 8.
urarum, ut ſubiit chari Johannis *imago* 2.
itam exhalentis crudeli funere; mœſtus 2.4.
Ardet abire fuga, & Galilææ *linquere terrã* 4.
Navẽ aptat tacitus, ſociosq; ad littora cogit. 4.
nde ubi prima fides pelago, placataque venti 3.
Dant maria, & lenis crepitans vocat Auſter
in altum 3.
onſcendunt ſocii naves, & littora linquunt; 1.9.
Adnixi torquent ſpumas, & cærula verrunt. 4.
Tum deſerta petit vaſto ſubmota receſſu; 8.
Atque hic ingentẽ populi affluxiſſe catervam 2.
Admirans numerum invenit matresque vi-
rosque 2.
Undique convenere animos adhibere parati 2.11.
Dum ſocios docet, & veterum præcepta re-
volvit. 4.G.2.
Auribus arrectis pendent narrantis ab ore; 1.4.
Nec audiſſe ſemel ſatis eſt, juvat uſq; morari

O 2

Nec victu populus vires revocavit, in
Eſſe puto impaſtam dimittere in opp
bam:
Quare agite, ô ſocii Cererem *deprom*
Omnem gramineo jam rite locate ſed.
Haud ſecus ac juſſi faciunt, populun
cavrunt
Frōde ſuper viridi: Chriſtus *partitur*
Dona laborata Cereris, *piſcesque mi*
Veſcitur & Chriſtus, *ſimul &* Judęa *j*
Sic quinis oſſis, & binis piſcibus, om
Nocte domum ſaturi redeunt, curasqu
vunt.
Poſtquam exempta fames, bis ſenos
Relliquiis onerant Cereris, *piſcesq; mi*
Tū Chriſtus *ſocios dare vētis vela*
Ipſe autem tacita per amica ſilentia L

m pedes incedit Chriſtus *per maxima* Ne-
rei (*undam* 10.
na viam ſcindens , totam ſupereminet 10.
a vitreo tergo domitorem ſuſtinet orbis, G.3.A.5
i reprimit vultu rabiem cœliq; mariſque, 2. 5.
rea Petrus *mediâ freta nocte ſecabat* 10.
ſedens, clavumque tenet, veliſque mini-
ſtrat. (*mam* 10.
bicit, & ſubito tenuem ſine corpore for- 6. 10.
'orte obita quales fama eſt volitare figu-
ras) 10.
idiſſe putat, greſſumque obſervat euntis 6. 10.
nare per medium fluctus ſuſpenſa tumenti 7.
ret iter celeres, nec tingeret æquore plantas 7.
m verò ignarus rerum, ignaruſque ma-
giſtri, 10.
'onitus ſtupuit, mox illi frigidus horror G.3.A.5
mbra quatit , gelidùſque coït formidine
ſanguis. (*umbram* 3.
: *non & ſocius* , Dominum *ut videre per* 1. 6.
'curam (qualem primo qui ſurgere menſe 6.
t videt, aut vidiſſe putat per nubila lunā) 6.
iguit ſubita gelidus formidine ſanguis. 3.
ſocios Chriſtus *pavitantes increpat ultro,* 6. 10.
animos tollens dictis : timor omnis abeſto, 10. 11.
r animi cecidere? Ego ſum , non ſpiritus,
ergo 3. 8.
rate, & voſmet rebus ſervate ſecundis. 1.
c Chriſtus Petri, *quæ vox ut venit ad aures* 2.
mare præcipitem puppi ſe miſit ab alta, 5.
pedibus ſummas levibus perlabitur undas, 1.

... miſerere precor, ſucc...
Chriſte *maris domitor, tempeſ...*
norum.
Haud mora dat dextram trepid...
Tum venti poſuere, omniſque rep...
Flatus, & in lento luctantur ma...
Feſtinat Chriſtus *terris adverte...*
Mox ſe ad Genaſaræ *recto fert lit...*
Vndique viſendi ſtudio Judæa *ju...*
Circumfuſa ruit, complentur litt...
Nec Chriſto *avelli poſſunt, nox hu...*
Invertit cælum ſtellis fulgentibus ...
Hic ſurdos, mutos, & quos furor in...
Concutit, ille manu medicâ, vel ...
bat.
Poſthinc digreſſum mulier Chanan...
Proſequitur longe lachrymans, ſupp...
catur

Cunctantem ; tandem ſocii exhortantur ut
ægram 6. 7.
Reſpiciat, ſed ille nihil tractabilis audit : 5. 4.
Ac veluti annoſam valido cum robore quercũ 4.
Alpini Boreæ *nunc hinc, nunc flatibus illinc* 4.
Eruere inter ſe certant, it ſtridor, & alte 4.
Conſternunt terram concuſſo ſtipite frondes, 4.
Ipſa hæret ſcopulis, & quantum vertice ad
auras 4.
Ætherias, tantum radice in tartara tendit ; 4.
Haud ſecus, aßiduis hinc atque hinc vocibus
heros 4.
Tunditur, & nondũ vult exaudire vocantẽ. 4. 1.
Illa autẽ cernẽs lachrymas ſe volvere inanes, 6. 4.
More ſurens torrentis aquæ, vel turbinis atri 10.
Ad Chriſtum *(namque omnis eum ſtipata*
tegebat *(rupens* 11.
Turba virum) tendit curſu media agmina 11. 12.
Atque hæret complexa pedes, iterumque pre-
catur *(plevit.* 2. 12.
Vociferans, gemituque alto cælum omne re- 2.
Tũ breviter Chriſtus *verbis caſtigat amaris :* 6. 5.
Anne dapes lautas, & plena pocula menſæ 11.
Natorum, fas eſt canibus præbere profanis ? 6. 9.
Cui mulier : verũ fateor, neque dicta refello ; 2. 4.
Sed canibus liceat duris abſumere malis 6. 3.
Relliquias Cereris, *ſi qua labuntur ab altis* 6. 3.
Menſis, dũ domini dapibus veſcuntur opimis. 8. 3.
O mulier ! tua magna fides exclamat Ieſus ; 4. 2.
Pectore ſis firmo ; dabitur Chananæa *quod*
optas. 6. 7

Chriſte *maris domitor, tempeſtatumque ſ*
norum. *(ab und*
Haud mora dat dextram trepido quem tol
Tum venti poſuere, omnisque repente reſedi
Flatus, & in lento luctantur marmore tonſ
Feſtinat Chriſtus *terris advertere proram;*
Mox ſe ad Genaſaræ *recto fert littore portum*
Vndique viſendi ſtudio Judæa *juventus*
Circumfuſa ruit, complentur littora turbis
Nec Chriſto *avelli poſſunt, nox humida don*
Invertit cælum ſtellis fulgentibus aptum.
Hic ſurdos, mutos, & quos furor impius int
Concutit, ille manu medicâ, vel veſte lev
bat. *(ſtru*
Poſthinc digreſſum mulier Chananæa *Mag*
Proſequitur longe lachrymans, ſupplexq; p
catur

Cunctantem ; tandem ſocii exhortantur ut
ægram 6. 7.
Reſpiciat, ſed ille nihil tractabilis audit : 5. 4.
Ac veluti annoſam valido cum robore quercũ 4.
Alpini Boreæ *nunc hinc, nunc flatibus illinc* 4.
Eruere inter ſe certant, it ſtridor, & alte 4.
Conſternunt terram concuſſo ſtipite frondes, 4.
Ipſa hæret ſcopulis, & quantum vertice ad
auras 4.
Ætherias, tantum radice in tartara tendit ; 4.
Haud ſecus, aſsiduis hinc atque hinc vocibus
heros 4.
Tunditur, & nondũ vult exaudire vocantẽ. 4. 1.
Illa autẽ cernẽs lachrymas ſe volvere inanes, 6. 4.
More furens torrentis aqua, vel turbinis atri 10.
Ad Chriſtum *(namque omnis eum ſtipata*
tegebat *(rupens* 11.
Turba virum) tendit curſu media agmina 11. 12.
Atque hæret complexa pedes, iterumque pre-
catur *(plevit.* 2. 12.
Vociferans, gemituque alto cælum omne re- 2.
Tũ breviter Chriſtus *verbis caſtigat amaris :* 6. 5.
Anne dapes lautas, & plena pocula menſæ 11.
Natorum, fas eſt canibus præbere profanis ? 6. 9.
Cui mulier : verũ fateor, neque dicta refello ; 2. 4.
Sed canibus liceat duris abſumere malis 6. 3.
Relliquias Cereris, *ſi qua labuntur ab altis* 6. 3.
Menſis, dũ domini dapibus veſcuntur opimis. 8. 3.
O mulier ! tua magna fides exclamat Ieſus ; 4. 2.
Pectore ſis firmo ; dabitur Chananæa *quod*
optas. 6. 7

Hinc atque hinc triſtes poſuere cubili
Expectantque ægri, dum Spiritus al
Delapſus cælo, medicas agitaverit u
Qui potuit primo ſacratam innare p
Huic dicto citius fugit omnis corpore
Unus erat triſti correptus corpora m
Ter denos octoque annos, jacuitque
Extendens cum voce manus, Ch
precatur
Ut vellet miſereri inopem, dextraqu
Nam nemo eſt qui me de terrâ ſub
quit,
Limoſique lacus mediis exponat in
Extemplo Chriſtus *mærentia pector*
Atque animo triſtes curas deponer
Surge, ait, ac humeris notum ſuſp
Ille autem haud ſegnis ſurgens, c

Occurrit; dira illuvies immiſſaque barba; 3.
Corpore abundabat fluidus liquor, omniaque
in ſe G. 3.
Oſſa minutatim morbo collapſa trahebat. G. 3.
Hunc ut conſpexit Chriſtus non multa mora-
tus (bum. 1. 3.
Dat dextram, & verbo depellit corpore mor- 3. 12.
At Phariſæorum Chriſti fama occupat
aures, 3.
Et paßim tot facta virum diffundit in ora. 4.
Illi indignantes magno cum murmure, Tem-
pli (iras 1.
Circum clauſtra fremunt, variis rumoribus 1. 9.
Exacuunt, Chriſti temnunt miracula cuncta. 11. G. 4
Invidia moti verbis odia aſpera jungunt: 2. 2.
Quin bello expertos juvenes hortantur ad ar-
ma, 10.
Accenduntque iras, animiſque audacibus im-
plent. (te ferro 9. 7.
Talia tum mandant: vel Chriſtum abſumi- 9. 4.
Vel vinclis captum deducite protinus ad nos. G. 2. A. 1
Illi continuò volitant, furor, iraque mentes 9. 2.
Præcipitant: galeam tectis rapit ille coruſca 7.
Spicula fert alter, clypeumque auroq; trilicem 7.
Loricam induitur, fidoque accingitur enſe. 7.
Sic cuncti ad Chriſtum rapidi, totoque fe-
runtur 11.
Agmine, nec longis inter ſe paßibus abſunt. 11.
Sed ſimulac Dominum turbas videre docen-
tem 4. E2. 8
Conticuere omnes, arrectiſq; auribus adſtant: 2. 1

tollunt.

Verùm inter primos oritur diſcordia ci
Chriſtum *alii incuſant, alii miracula l*
Scinditur interea ſtudia in contraria a
Tandem ubi concepit furias plebs vict
Sævit inops animi, totamq; incenſa per
Bacchatur; Chriſtum *ſaxis ingentib*
gent.

Tecta metu ſocii repetunt diverſa per a
Ac velut effuſa ſi quando grandine ni
Præcipitant, omnis campis diffugit ara
Omnis & agricola, & tuta latet arce v
Aut amnis ripis, aut alti fornice ſaxi
Dum pluit in terris, ut poſſint Sole rea
Exercere diem: ſic obrutus undique C
Saxorum nubē ſine vulnere ſuſtinet o
At poſtquam incolumem clam ſeſe ...

Poſtquam altos ventum in montes atque in via luſtra 4.
En ſubito fulget nova lux, Chriſtiq; *coruſcat* 9.G.4.
Vultus, & ardentẽ jactat ſub nubila lucem. 7.
Os humeróſque auro ſimilis; quin ipſa decora 1.
Cæſaries ſplendet Phœbææ *lampadis inſtar,* 1.3.
Et candore nivis anteibat lactea veſtis. 12.
Candidius cygnis, hedera formoſius alba Ec. 7.
Corpus erat, latos oculis afflarat honores: A. 1.
Quale manus addunt ebori decus, aut ubi flavo 1.
Argentum, Pariusve lapis circundatur auro. 1.
Sed ſocii ad Chriſtum *tendunt, dum lumina,* Moyſen 2.
Heliam*que vident indutos veſtibus albis.* 5.G.4.
Multa inter ſeſe vario ſermone ſerebant; 6.
Tum Petrus *tales rumpebat pectore voces:* 5.
Hic tria condamus niveis tentoria velis; 2.1.
Montibus his liceat pariter conſidere tecum; 1.
Hic equidem toto tecum conſumerer ævo; Ec.10.
Vix ea fatus erat Petrus, *cùm lucida nubes* 3.
Circumfuſa micans, late loca lumine veſtit 1.6.
Purpureo, & talis vox reddita fertur ad aures: 6.
Filius hic meus eſt, mea magna & ſola voluptas: 9.
Hujus dicta igitur duras demittite in aures. 4.
At trepidos comites ſævus circumſtetit horror; 2.
Labuntur viſu in medio, calor oſſa reliquit; 3.
Sed Chriſtus *miſerãs, de terrâ ſublevat ipſos,* 5.
Atque animos tollit dictis, & pectora mulcet. 10.1.

... ; Cuntoque dehin
fatur :

Ecce meum natum, quem ſpiritus imp
Corripit, & miſero morbo depaſcitur a
Inq; undas ignemq; jacit; tũ territus i
Æſtuat, & miſtũ ſpumis vomit ore cru
Clamores ſimul horrendos ad ſidera toll
Hortabar ſocios miſero ſuccurrere nato,
Sed fruſtra, nã illis non tanta potentia,
Supplicibus votis oro miſerere laborum
Tantorũ, miſerere animi non digna fe
Tum graviter dictis, ſocios caſtigat Ieſu
Patrem ad ſe natumque vocans, ſimul
pat ipſum
Tartareum *monſtrum pueroque excedere*
At ſubita trepidat formidine ſpiritus, i
Digrediens, celerique fuga ſub tartara
Pallantes umbr...

quem primo captabis guttura pande G.3.A.6
ntum invenies, hoc pro Me, Te*que re-*
pendas. 4.1.
:rat; ille Dei *magni parere parabat* 4.
rio, graditurque volens ad littora nota. 4.1.
ehitur portu, demittit in æquora lina; 3.G.1.
genus æquoreum Nerei *per maxima ſta-*
gna (*undas*; G.3.A.10
ıantes ſcindunt fluctus, luduntque per 10.5.
multa inſilvis avium ſe millia condūt G.8.
r ubi, aut Hybernus *agit de montibus*
imber. (*bem,* G.4.
ıque ſecant æſtum clari Delphines in or- 8.
ı de media nitidum caput extulit unda G.4.
:mea convolvens ſublato pectore terga, G.3.
:ntesque oculos intorquens lumine glauco G.4.
:trum, *fauces argento pandit onuſtas.* 6.1.
ipit oblatum theſaurum è gutture piſcis 6.1.
ıs, *& hoc pretio* Chriſtum *ſemetque rede-*
mit: 9.6.
ui theſauros vitrea Neptunus *ab aula* G.4.A.1
it, & occultis opibus gens ſquamea ditat; 1.G.2.
aurum argentumve peto, non uberis agri 1.G.2.
ıentum, quo me redimam de carcere læthi; G.2.1.
lat opes alius, defeſſoque incubet auro, G.2.
citent alii remis freta cæca, ruantque G.2.
rrum, penetrent aulas, & limina regum; G.2.
vetat excidiis urbes, miſeroſque penates, G.2.
emma bibat, & Sarranno dormiat oſtro: G.2.
Ego cui nulla eſt foribus domus alta ſu-
perbis A.1.G.2

Si te Chriſte *habeam, ſi non comes ire re.*
Dum vivo, vitamq; extrema per omnia
Si me, cùm rapiet aura inclementia m
Accipies, cæliqne vias, & ſidera monſ
Non varios inhians pulchra teſtudine p
Ambibo faſces populi; perituraque regn
Sed ſpernam mundique minas, faſti
ſuperbum
Atque metus omnes, & inexorabile fat.
Subjiciam pedibus, ſtrepitumque Ache
avari.
Tu ſecura quies, Tu neſcia fallere vita,
Tu quoque dives opus variarum; & ſa
nis una
Gutta valet, plusquam Medi *ditiſſima*
Et pulcher Ganges, *atque auro turbidus*
imus.

Inſequitur nimbus lapidum, furor arma mi-
niſtrat, 7.1.
Vrbs concuſſa fremit, variusq; per ora cucurrit 4.11.
Scribarū *turbata tremor; ceu ſaxa morantur* 11.
Cum rapidis amnes clauſo fit gurgite mur-
mur, 11.
Vicinæque fremunt ripæ crepitantibus undis. 11.
At Deus *obſcuro* Chriſtum *tunc aëre ſepſit,* 1.
Et multo circum nebularum fudit amictu; 1.
Cernere ne quis Eum, neu quis cōtingere poſſit. 1.
Aufert ſe ſeptus nebulis (mirabile dictu) 1.
Per medios, miſcetq; viris, neq; cernitur ulli. 1.
Judæi *amentes currunt per ſtrata viarum,* 4.1.
Huc atque huc acies circum omnia tecta fe-
rentes 12.
Veſtigantque virum fruſtra caligine tectum: 12.
Nigra velut magnas Domini *cum divitis*
ædes 12.
Pervolat, & pennis alta atria luſtrat hirundo 12.
Pabula parva legens, nidisque loquacibus
eſcas (cum 12.
Et nunc porticibus vacuis, nunc humida cir- 12.
Stagna ſonat ſimilis mediam veſana per or-
bem (curſu. 12.
Turba fremit, rapidoque volans obit omnia 12.
O *cæci* Abramidæ! *quæ vos dementia cæpit?* 6.Ec.
Quo ruitis miſeri? quæ mentem inſania mu-
tat? 10.4.2.
Voſne illum ſaxis premitis, qui ſaxea corda 8.9.
Cum gemitu de nube cava ſpeculatur ami-
ctus?

Tantane vos generis tenuit fiducia v
Heu quam ſopitos deludunt ſomnia ſe
Remigio hoc agere eſt adverſo flumin
Quem prono in præceps ſpumans rap
amne,
Irritus eſt omnis conatus, & irrita
Saxa volāt, vacuas vos cæditis ictibu
Ac veluti in ſomnis oculos ubi langui
Nocte quies, nequicquam avidos ex
curſus
Velle videmur, & in mediis conatibu
Succidimus: non lingua valet, non
nota
Sufficiunt vires, nec vox, nec verba ſeq
Sic vobis quacunque via tentatis Ieſui
Opprimere, & curſum Regni tarda
tum, *(p*

Dumque iter accelerans carpit; mœſtiſſima
Martha (vultum 6.2.
Multa gemens largoque humectans flumine G.4.
Occurrit, talesque effundit pectore queſtus: 6.4.
Chriſte Deus credo quod Te demiſit Olympo 4.
Rex ſuperum, cœlum ac terras qui Numine
torquet 4.
Vt genus humanum miſerans in rebus egenis 1.6.
Conſilio, auxilioque juves, non luce careret 1.G.4.
Si tua ſenſiſſet præſentia numina frater. G.1.
Nunc jacet exanimis, placidaque in morte
quieſcit, (bra 6.9.
Quarta hac jam lux eſt, ex qua pallētia mem- 3.10.
Condidimus terra, patriaq; incluſimus urna, 5.9.
Jam ſcio te precibus genitorem flectere poſſe; 5.
Explora, quodcunque petis dabit Ille petenti. 1.Ec.1.
Talibus orabat, talesque miſerrima fletus 4.
Dat Martha; at Chriſtus dictis ſolatur amicis 5.
Olli ſic breviter reſpondens: 6.
Cur tam ſollicita es, curisque ingentibus agra 7.1.
Effundis lachrymas? facilis deſcēſus averni, 3.6.
Noctes atque dies patet atri janua ditis; 6.
Sed revocare gradum ſuperasque evadere ad
auras (ab umbris 6.
Hoc opus hic labor eſt: faciam tamen optima 6.7.
Germanum infernis ad lumina ſurgere vita 7.
Qui claro duxiſſe genus me credit Olympo, 4.6.
Progeniemq; Patris magni qui ſidera mundi 4.9.
Æternis regit imperiis licet alma receſſit 1.3.
Lux oculis, quamvis hunc ſomnus ferreus
urget, 3.10

Sed viv...
Hæc ubi dicta dedit, m...
Ad tumulum, magna, medius, cum...
terva.
Hic Mariam *fleviſſe videns, turbamque do-*
lentem.
Suſtulit ad cælos ardentia lumina Chriſtus
Dans gemitum ingentem, lachrymiſque i...
(ced
fatur obortis
Sancte parens noſtri nunquam tibi cura...
Propterea grates dignas tibi ſolvo quod a...
Cùm te voce voco, & ſupplex tua nu...
poſco;
Nunc Pater auxilium, nobis ne ſubtrah...
In dubiis adſis: audacibus annue cœpt...
Sic fatur lachrymãs, corpuſq; exangui...
Evocat ex tumulo: corpus (mirabile...
Vox Chriſti *ut primum* Lazari *pert...*
... rurſ...

Tendentemque manus, Chriſtumque *in vota vocantem.* 1. 5.
Extemplo Judæ *magnas it fama per urbes:* 4.
Fama malum quo non aliud velocius ullum 4.
Mobilitate viget, viresque acquirit eundo. 4.
Parvâ metu primo mox ſeſe attollit in auras, 4.
Ingrediturq; ſolo, & caput inter nubila cōdit. 4.
Illam Orci rector dirarum à ſede ſororum 6. 7.
Emiſit pedibus celerem, & pernicibus alis: 4.
Monſtrum horrendum ingens, cui quot ſunt corpore plumæ, 4.
Tot vigiles oculi ſubter, mirabile dictu. 4.
Tot linguæ, totidem ora ſonant, tot ſubrigit aures 4.
Nocte volat Cœli medio: terraque per um-(bram 4.
Stridens, nec dulci declinat lumina ſomno. 4.
Luce ſedet cuſtos, aut ſummi culmine tecti, 4.
Turribus aut altis, & magnas territat urbes; 4.
Tam ficti pravique tenax, quam nuncia veri. 4.
Hæc tum multiplici populos ſermone replebat 4.
Gaudens, & pariter facta, atque infecta canebat: 4.
Veniſſe hunc Chriſtum *regali à ſanguine cre-(tum,* 4.
Qui Iudæ *terras omni ditione teneret,* 1.
Qui populo dat jura, viamq; affectat Olympo G. 4.
Dum docet ignavum vulgus: quin credula corda A. 4.
Ludit imaginibus falſis nova pectore verſat 1.
Conſilia, ut poſsit Jacobi *evertere gentem* 3.
Hæc paſsim Dea fœda virum diffundit in ora.

Et quaſſans caput, hæc effudit pectore ...
Quandoquidem hunc Chriſtum *ſequitu...*
ſerabile vulgus,
Et ſuper æthereas errare licentiùs auras
Si ſinimus; nobis, noſtriſque nepotibus ...
Exitium magnũ immittet Romana *pro...*
Nos patria omiſſa, dominis parere ſuper...
Cogemur, qui nunc lentè conſedimus ar...
Cõſulite in medium, & rebus ſuccurrit...
Nulla ſalus bello, pacem te poſcimus om...
Impius hæc tam culta novalia miles hab...
Barbarus has urbes? en quo diſcordia c...
Perduxit miſeros! heu quanta inſania ...
ſtum
Poſthabitis nobis, animis opibusque ju...
Accipite ergo animis, atque hæc mea ...
dicta,
... ſunt nobis fort...

'dducant pœnas, ſed non ſine ſanguine pendet; 6. 2.
num pro multis dabitur caput. 5.
alibus orabat Caiphas, cunctique fremebant 10.
ıdæi aſſenſu vario: ceu flamina prima 10.
um deprenſa fremunt ſilvis, & cæca volutāt 10.
[urmura, venturos nautis prodentia ventos. 10.
oſtquam dixiſſet, ſolio tum protinus aureo 7. 10.
urgit Saracidæ medium quem ad limina ducunt. 10.
t quia ſumma dies & ineluctabile tempus 2.
hriſti nondum aderat; conantur plurima fruſtra 8. 9.
ıdæi in Dominū, qui fraude & viribus illū 4. 6.
inc inde oppugnant, atque irrita jurgia jactant, (quat: 5. 10.
'e quid inexpertum fruſtra gens ſæva relin- 4.
c. veluti celſam oppugnat qui molibus urbem 5.
ut montana ſedet circum caſtella ſub armis, 5.
unc hos, nunc illos aditus, omnemque pererrat 5.
rte locum, & variis aſſultibus irritus urget: 5.
aud ſecus Abramidæ modò vi, modò fraude petebant, (tus ille, 3. 4.
ec quidquam Dominum, manet imperterri- 2. 10.
ſicut Pelagi rupes immota reſiſtit; 7.
Pelagi rupes magno veniente fragore 7.
ua ſeſe multis circum latrantibus undis 7.
ole tenet: ſcopuli nequidquam & ſpumea circum 7.
xa fremunt, laterique illiſa refunditur alga: 7.

Declarat, natura in Chriſto *agnoſcimu*
nes
Defectus ſine defectu, ſine crimine crim
Hinc cupiens, metuensque dolens, gau
que fatetur
Se carnem ex noſtra, & noſtris ex oſsibu
Hinc ſedet ad puteum, dulcesque ex fon
undas
Faucibus expectat ſiccis, fons ipſe perenni
Et qui credenti latices de ventre fluentes
Puraque perpetuis promittit flumina lym
Sic inter rupes deſertas, vertere morſus
Exiguam in Cererem *penuria adegit ede*
Ille homines pecudesque tamen turbasqu
lantum, *(po*
Et qua marmorea fert monſtra ſub aq
Neptuni *armenta, & turpes ſub gurgite* l

iſtinet, ille tamen defeſſus ſæpe reſedit. 7. 8.
ui vultu cælum tempeſtateſque ſerenat, 1.
ępe dolens gemuit, curiſque ingentibus æger 5. 1.
ępe ſinū lachrymis atq; ora rigabat amaris. 4. 6.
ui toties nutu totum tremefecit Olympum 10.
ſe metu tremuit velatus imagine noſtra. 6. 8.
Tu ! qui noſtro doluiſti ſæpe dolore, 1.
ui lachrymis maduere genæ, qui pectore ab imo 5. 1.
gentes genitus pro nobis ſæpe dediſti : 2. 11.
unc fontes reclude meos oculorū, & acerbo G. 2. A. 6
ncute cor luctu, dolor ardeat oſſibus imis, 7. 5.
umpantur triſtes lachrymarum fontibus amnes ; (*lymphis* G. 3.
Te *nocte dieque fleam, ut tua vulnera* 6. 4.
bluam, & amplectens foveam Te *pectore ; namque* 4. 9.
neris heu tibi cauſa fui ; mea culpa laborū 6. 4.
ntorum caput eſt, quæ tantam ſanguinis undam 2. 10.
fudit, quæ me miſerū, & te perdidit, eheu ! 10. G. 4.
Te *non flerem, vel ſaxis durior eſſem,* G. 4. A. 4
orridior ruſco, projecta vilior alga, Ec. 7.
am Chriſtum *extinctum crudeli funere Templi* Ec. 5.
lamen flevit, flevit Sol aureus orbe 1. G. 1.
oſpiciens medio, cæloque invectus aperto 1.
orret & attonitus pronis dat lora quadrigis. G. 3. 1.
um caput auricomum nigro velavit amictu 6. 8.
octem hyememq; ferens, & inhorruit æthra tenebris. 5. 3.

Impiaque æternam timuerunt ſacu
Non ego te flerem? quem tot radici
Concuſſa rupes fleverunt, ipſaque
Dum tremefacta ſolo tumulos reſe
tes,
Ipſaque Judææ *fleverunt ſaxa ſu*
Quin Manes imis ulularunt ſedi
Atque umbræ tenues ſimulacbra
rentum.
Chriſte *tuum furias etiam inge*
Interitum , Auſoniique *ſimul*
quuntur.
Sed quo nos flendo defleximus?
E calle abduxit; nec mirum, lu
Caligant. lacbrymis nigreſcunt
Sed jam tempus equũ fumanti
Et revocare gradum.

Eſt deſerta ſiti regio ſubmota receſſu ; 4. 1.
Hinc atq; hinc vaſtæ rupes, variiq; minantur 1.
In cælũ ſcopuli, atq; horrent immania luſtra. 1.
Haud procul hinc villa eſt Ephrem *cognomine dicta,* 3. 3.
Ad quam conſcendit Chriſtus, *ſociiq; ſequuntur.* 5. 1.
Hic latuit quem nil latuit ; non intima Ditis 1. G. 4.
Regna , nec occultis Neptunia *mõnſtra latebris.* 3. 8.
Quicquid in immenſa Oceanus complectitur alvo, 7. G. 4.
Quicquid & in cæco gremio telluris opertum eſt, 8. 6.
Hoc oculis patet omne ſuis, quin pectoris aula 6. 4.
Et cordis domus intus, & atria cæca patéſcũt. 2.
Verte omnes tete in facies , & contrahe quicquid 12.
Sive animis , ſive arte vales : opta ardua pennis 12.
Aſtra ſequi, clauſumq; cava te condere terra, 12.
Non tamen effugies oculos Chriſti *omnipotentes ;* 3. 10.
Cui nihil occultum eſt, novit namque omnia ſolus 3. G. 4.
Quæ ſint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur. G. 4.
Scit ſolus Lunam errantem, Soliſque labores: 1.
Vnde hominum genus & pecudum, unde imber & ignes 1.
Arcturum, pluviaſque hyadas, genioſq; triones. 1.
Quid tantũ Oceano properent ſe tingere Soles 1.
Hyberni, *vel quæ tardis mora noctibus obſtet ;* 1.
Vnde tremor terris , quâ vi maria alta tumeſcant G. 4

Terrenique hebitant artus , [illegible]
membra
Caligatque acies mentis, quin inſuper
Omnibus, hoc vita breve & irreparabi
pus.
Ergo mihi liceat tecum, Chariſſime Ch
Vivere, & inſanos hominũ vitare tum
Tu degis thalami expertẽ ſine crimine
Tu ſylvas habitas horrendaq; rupibus
Poſthabitis aulis Regum portisque ſup
Vrbium, ubi perpetuus cives amor ur
bendi.
O tantum liceat tecum mihi ſordida
Atque humiles habitare caſas, & lu
rarum.
Limina non Regũ, aut Romana pal
Æquata, aut Pario ſplendẽtes marmo
[illegible]

re, & ruris duros perferre labores; 1. 6.
ı ſine te ſceptra accipere, aut attollere faces. 7.
te nec populi faſces, nec purpura Regum G. 2.
, cùm voluit rerũ committere habenas G.2.A.6
imi aſſenſu populus; fugiſti, & in altis 4.10.
re optaſti potiùs vel montibus annos. 6. 11.
bus infidos nunquam diſcordia cives G. 2.
tat, non bella fremunt, non ferrea jura, G.2.A.4
umve forũ, aut populi tabularia cernis. G. 2.
cura tamen denſis teris otia lucis G.3.A.4
fera, quamvis inter deſerta ferarum 4. 3.
ı habites; nõ tu muſam meditaris avena 3.Ec.1.
ſtrem tenui, viridi projectus in antro, Ec. 1.
herbas patula recubãs ſub tegmine fagi. G.3.E.1
ſi fontes, & ſomno mollior herba, Ec. 7.
a nos rara viridis tegit arbutus umbra, Ec. 7.
e pertentant vanâ dulcedine latum; 1. G. 1.
arios triſti media inter talia curas 8. 4.
e jactabas, premis altum corde dolorem. 1. 1.
genus indocile, & diſperſos rure colonos 8. 1.
onis, legesque doces, præceptaque patris 8. 1.
is, nec non totâ regione vagaris 3. 6.
te medicans mortalibus inter eundum. 12.Ec.5
on pæonis herbis aut frugibus ullis 7. 6.
ales revocas medicatis morte ſub ægra; 7. G. 3.
itas artes noſtri novere magiſtri G. 3.
irides, Chiron, Amythaonius*que* Melampus. G 3.
mo potuit languenti corpore morbos 6. 3.
, vel verbo te præter pellere; quippe 2. 3.

Circumſtant animæ dextra lævaq

Sed liquidum Maria *ambroſia di*

rem,

Quo ſacrum Chriſti *frontem perdu*

Dulcis compoſitis ſpiravit crinibu

Ambroſiique pedes perfuſo rore m

Spiravere; ira Iudas *concuſſus a*

Æſtuat, & Mariam *dictis caſtig*

At Chriſtus *quanquam* Judæ *le*

Conatur dictis, & ſævam flecter

Quem nec longa dies, pietas nec

Nec Chriſti *voces ullas tractabil*

Ille tamen ſævos oculos averſus b

Nec magis incapto vultum ſerm

Quam ſi dura ſilix, aut ſtet Mo

Sed trepida & captis immanibi

eſt.

At primum ut celſa faſtigia ſuſpicit urbis 1.
Chriſtus, *& adverſas adſpectat deſuper ar-*
ces, *(tur obortis,* 1.
Dat gemitum ingentem, lachrymisque ita fa- 11.
O fortunatam nimium tua ſi bona noſces G. 2.
Jeruſalem! *tu quæ mactas crudeliter omnes* 1. 6.
Enſe Oratores quos ad te mittimus, eheu! 7. E. 7.
Cur mea dicta negas duras demittere in au-
res? *(cet?* 4.
Quo ruis? aut quis te noſtris amplexibus ar- 4. 5.
Te propter lachrymas fundo; Te propter ean-
dem 4. 3.
Volvere tot caſus volui, tot adire labores; 1.
Tu tamen intentas mortem mihi peſſima,
quamvis 1. Ec. 3.
Te veniente die, Te diſcedente docebam. G. 4.
Heu Solyma, Solyma! *quæ te dementia cœpit?* Ec. 2.
Nec Te noſter amor, nec Te mea verba mo-
vebunt? 4.
Nil noſtri miſerere? mori me denique cogis? Ec. 2.
En quia nec precibus noſtris lachrymisve mo-
veris 4.
Inſtat ſumma dies, & ineluctabile tempus 2.
Quo templum hoc immane, ingens, à culmine
celſo 1. 2.
Corruet, & victa dominabitur hoſtis in urbe. 2.
Præter disjectas moles, avulſaque ſaxis 2.
Saxa nihil cernes, & miſtū pulvere fumum; 2.
Romanus muros, totamque à ſedibus urbem 2.
Eruet; heu quāta ſtrages, quot funera paſſim? 9.
Millia multa virûm morientia corpora, nec nō 11.

requiro,
Deo pater, & pacem hanc at
Fac ut nulla dies violet, nec fa
Quæ rescunque cadent; nec
lentem
Avertat, non ſi tellurem effun
Diluvio miſcens, cælumve in
Non vanos ſtrepitus bellorū ho
Præſentem quamvis intentent
Sed ſecurus agam per aperta p
Jamque iter emenſus T
Syonis
Ardua prendebat Chriſtus, *m*
Cùm ſubito turba deciſis undiq
Palmarum occurrunt, vocesqu
ctant.
Exuviisque vias ſternunt, pal

Mox Phariſæorum *furiis exarſerat atro* 8.
Felle dolor, ſævaque infrendunt dentibus ira. 8. 1.
At Chriſtus *Templum aſcendens, factoque*
flagello 1. 5.
Mutantes merces ejecit, & increpat ultro. E. 4. 10.
Dumque fame premitur pingui conſpexit
in arvo 6. Ec. 3
Pandentem ramos annoſaque brachia ficum, 6.
Sed nulla in tota pendebant arbore poma; Ec. 1.
Quod nondũ Eoæ * Atlantides *abſcondantur.* G. 1.
Propterea dictis hanc execratur acerbis, 3. 5.
Atq; nova poſthac vetuit ne fronde vireſcat: G. 2. A. 6
Neu trudat gemmas, neu flores explicet ullos. G. 2.
Ad dictum hoc imis radicibus aruit arbor, 8. G. 3.
Lapſa cadunt folia, & genitalis deficit hu-
mor. 6. G. 2.
Non tenues pluvia, rapidive potentia Solis G. 1.
Acrior, aut Boreæ *penetrabile frigus adurit,* G. 1.
Vſque adeo tua quam divino ex ore loquela 3. 5.
Chriſte Deus, *ſolum quem agnoſcit maximus*
orbis 6. G. 1.
Authorem frugum tempeſtatumq; potentem. G. 1.
Hei mihi qualis ager cordis, quam ſentibus
horret. 4. 2. 4.
Nulla in flore novo pomis ſe fertilis arbos G. 4.
Induit, aut ſiqua Autumnus *matura mini-*
ſtrat, G. 4.
Omnia degenerant ſuccos oblita priores. G. 2.

* Nondum *Autumnus* venerat, quo tempore *Vergiliæ* in *Tauro* exſtentes, quæ & *Pleiades* dictæ ſunt; occidunt Coſmice ſecundum *Virgilium*; oriuntur Chronice, ſecundum Ovidium.

Nunquam fronde levi fundens virgul
umbras.
O tu qui ferro mortales vertere terram
Inſtituis, quando glandes atque arbu
Deſtituunt ſylva; nunc ſulcis ſemina
Debita committas, atque ab radicibus
Evellas lolium; ſanctusque tepentibus
Spiritus omne mei foveat jam pectoris
Inſuper & lato deſcendat plurimus im
Sic fœcundus ero, ſic pomis utilis arbos.
At Phariſæorum *gens implacabilis arde*
Irarum ingentem volvens ſub pectore mo
Fluctus uti primo cœpit cum albeſcere ve
Paulatim ſeſe tollit mare, & altius und
Erigit, inde imo conſurgit ad æthera fun
Mille dolos ſecum flammato corde voluta
Si poſſunt Chriſtum *quocunq; abſumere*

At Pater omnipotens dum cœlo clarus ab alto 7.
Intonuit, radiisque ardentem lucis & auro 7.
Ipſe manu quatiens oſtendit ab æthere nubē, 7.
En nube ex media vox reddita fertur ad au-
res: 1.6.
Semper honoratum te habui, ſic ſemper habebo. 5.
Obſtupuere animis alii, ſed maximus heros 8.6,
Agnovit ſonitū, & magni promiſſa parentis; 8.
Tum memorat: veſtri cauſa fragor intonat ille 8.
Quem caſum portenta ferunt ſi quæritis, orbis 8.1.
Turbidus ejicitur Princeps, ego poſcor Olympo. 10.8.
Jamq; *dies aderat qua gens* Judæa *ſolebat* 2.Ec.7
Agni mactati conſpergere ſanguine poſtes; 1.3.2.
Non ex more dapes, non hæc ſolennia tanta 8.
Vana ſuperſtitio, verique ignara Jehovæ 8.
Impoſuit; ſævis gens hæc ſervata periclis, 8.
Dum necat Ægypti *primævos Spiritus ales* 10.5.1
Annua vota facit, meritosq; novabat honores. 5.8.
Chriſtus Bethania *ſocios præmiſit in urbem* 1.
Tecta parare jubens, tenerumque ab ovilibus
agnum. 1.Ec.1.
Illi continuo volitant ac juſſa capeſſunt. 7.1.
Principio pinguem tædis, & robore ſecto 6.
Ingentē ſtruxere pyram, cum viſcera torrent; 6.1.
Inſternunt menſam, Cererem Bacchum*que*
miniſtrant; 3.8.
Agnum in fruſta ſecant; Chriſtus *mæſtique*
ſodales (*ris.* 1.10.
Circumſtant, agno ac herbis veſcuntur ama- 6.E.10
Poſtquam exempta fames; & amor compreſ-
ſus edendi 8.

Sed ſine Me nec floret ager, nec parturit a
Nec ſine Me, plenus ſpumat vindemia lal
Illa ferax plãta eſt, qua noſtro inoleſcere
Edocta, & vitis trudit de cortice gemma
At frondes lapſa ſarmentaq; tonſa crema
Non voco vos famulos ſed amicos, nai
miniſtri
Ignorant domini qua ſtet ſententia ment
Omnia ſed vobis patefeci arcana parent
Vobis Rex Stygius cæleſtes invidet arces
Hinc furit, & totũ contra vos concitat o
Bella ciet, patriaque vetat conſiſtere ter
Atque indignatur, vos extera quarere r
Vos anima mundo viles ignotaque turb
Quid mirũ eſt odiis & crimine ſemper
Si vos exagitet, ſi veſtras vertere funa
Res ſtudeat, ſi morte & vulnere crimen

Præcipitant curæ, turbataque funere mens eſt, 11.
Quod ſemper veriti fuimus nunc inſtat agendum; (*tho,* Ec. 9.
Quidam ex hoc numero ſtatuit me tradere le- 5. 11.
Qui mecum violat malis audacibus orbem 7.
Fatalis cruſti, me cadit calcibus ille. 7.10.
Accipere hanc animã, Meq; his exolvere curis 4.
Permitto, ſed tempus erit quum optaverit emptum (*diemque* 1. 10.
Me magno intactum, & quando ſcelera iſta 10.
Oderit, interea ſpoliari lumine corpus 10.11.
Non vereor, ſed multa petam per vulnera mortem. (*pertigi,* 4. 9.
Vixi, & quem dederas curſum pater alme 4.
Et nunc magna mei ſub terras ibit imago; 4.
Non tamen uſquam abero, neque vos in morte relinquam, 5. 6.
Sed cùm frigida mors anima ſeduxerit artus, 4.
Omnibus ecce locis adero; deponite curas. 4. E. 3.
Talia voce refert; curiſque ingentibus æger 1.
Solatur ſocios; premit alto corde dolorem. 1.
Obſtupuere omnes pallor ſimul occupat ora. 3. 4.
Flet Maria, *haud animo necquicquam exterrita mater* 8.
Abramidumq; *minis, & ſævo mota tumultu;* 8.
Multa inter ſeſe vario ſermone ſerebant 6.
Quem ſocium incuſet Chriſtus, *tunc maximus heros* 6. 5.
Increpitans, Judæ *fatalem porrigit offam;* 1. 6.
Corripit ille fame rabida fera guttura pandẽs. 6.
Hinc Judę *furiis mens efféra, nequid inauſum* 8.

Quæ mortis monumēta ſua partitur
Vt longum hominibus Chriſti *teſte*
rem ;
Et variis dictis mærentia pectora n
Multaque præterea Vatum prædict
Divino ex ore evolvit, reſeratque f
Inceditque animos flatus venient
Exin cuncta viris memorat quæ
renda,
Et quo quemque modo fugiantque,

CHRISTI

LIBER X

Argumentum.

dem permiſit ſe capi & vinciri: At *Petrus* ira impatiens, in medium agmen irruit, & *Malchi* aurem amputat, quam *Chriſtus* objurgato *Petro* ſanavit: Inde in *Caiphæ* ædem deducitur, ubi ſe *Dei Filium* fatetur; *Caiphas* veſtes abſcidit, *Chriſtum*que blaſphemiæ damnavit, qui ibidem multa indigna paſſus eſt; *Petrus* verò *Dominum*, ut ipſe prædixit, ter negavit; ſed audito Galli cantu, acerbe flevit: Iterum *Chriſtus* in Concilio Divinam generationem ſuam ſaſſus, morti addicitur. *Judas* interea conſcientiæ ſtimulis percitus, reddita pecunia, laqueo vitam finivit. Ad *Pilatum Chriſtus* deducitur, & ſe Regem fatetur, ſed cœleſtem. Ad *Herodem* mittitur, & irriſus, vaſtique alba indutus, ad *Pilatum* remittitur; qui in illo nullam mortis cauſam repperiens, flagellandum tradidit; moxque importunitate *Judæorum* victus, crucifigendum. Uxore inſomniis territâ, fruſtra diſſuadente, multa indigna & acerba paſſus fuit, antequam cruci affixus: Dum crucem humeris geſtat, & ad montem *Calvariæ* ducitur, mulieres lachrymantes reprehendit, & *Judæorum* excidium prædicit. *Virgo mater* infando inſontis nati ſupplicio, acerbiſſime cruciatur; Crux, ſub cujus pondere, *Chriſtus* deficere incepit, humeris cujuſdam *Simonis* imponitur. Hic multæ meditationes piæ intertextæ ſunt.

INterea Genitor potum miſcebat amarum, (tere ab aſtris
Lethalemq; parat calicẽ dimit- 12.
Ad patum, ut meritã pro nobis hauriat iram. 4.
Nimborũ in patria fumantibus ardua muris 1. 8.
Eſt domus, horrificis furit intus flamma caminis; 8. 8.
Qua quoties turris perrumpit cærula clauſtra 1. 9.
Cum tonitru horrendo fremit indignata per auras. 4. 4.

Fulmen erat, ſed adhuc pars imper
nebat ;
Tres imbris torti radios, tres nubis a
Addiderant rutili tres ignis, & ali
Fulgores nunc terrificos ſonitumque
Miſcebant operi, flammisque ſequac
Huc nunc Ignipotens cælo deſcendit
Tollite cuncta inquit; captosq; aufe
Alati juvenes, & huc advertite m
Deſine jam Brontes, Steropesqu
Pyracmon ;
Nam nato facienda meo eſt cratera
Reddite Lunæ latices, quam rite p
Illam pro miſeris mortalibus hauri
Præcipitate moras, totis nunc virib
Nunc manibus rapidis, omni nun
giſtra ,

'ixerat, illi autem imperio parere parantes 4.
cyus incubuere omnes, pariterque laborem 8.
rtiti fluit æs rivis aurique metallum; 8.
rachia dum tollunt, crebris gemit ictibus
æther, *(gunt* 8.5.
t chalybum ſtructura micat: ſtridentia tin- 8.8.
ra lacu, verſantque tenaci forcipe maſſam. 8.
ëris accipiunt, & reddunt follibus auras. 8.
c pateră ingentĕ formant qua ſola liquorem 8.
ontineat divina ira, & lethalia vina.
iſt opus exactum immenſum Pater ipſe po-
poſcit, 1.
pplevitque mero pateram, tunc eligit, unum 1.5.
e omni aligerum cœtu cui talia mandat: 5.4.
ade age ſerve, voca Zephyros *& labere pen-*
nis, 4.
natŭ cui fila legunt extrema ſorores (ras. 10.
lloquere, & celeres defer mea dicta per au- 4.
e trepidet letho crudeli occumbere, neve 9.2.
aurire hoc vinū medicatū, namque ſoporem 1.6.2.
ducit membris, ſed mentem ad ſidera tollit, 1.
e quidĕ proprio reſperſam ſanguine primus
auriet hanc pateră, & pleno ſe proluet auro, 1.
iſt alii proceres, tantum guſtare valebunt 1.
e tenus, ſed ne metuant contingere namque 1.6.
nbroſiæ *ſucco ſricui cratera ſalubri.* 12.
ic quicumque merum ſummo libaverit ore, 1.
ortalem amittet formam, pedibusque ty-
rannos 9.
ocalcabit ovans, avumq; agitabit in aſtris. 2.2.10.
ixit, & ingenti ſonuerunt omnia plauſu

Exit, & obducto late tenet ...
Pingit humũ violis, aliiſq; virentibus
Illuc ſe recipit Chriſtus jam triſtis ab ...
Et famuli exanimes greſſum comitant...
lem.
Primus Adam errando, cælum præc...
Alter Adam orando, cælum recluſit in...
Hic gemit, & duplices tendens ad ſid...
mas,
Talia voce refert: Genitor ſanctiſſim...
Eripe me letho, ſi fert ita corde volunt...
Nec calicem inficias lethæo rore, ſe à ...
Tranſeat, aut ſaltem cæleſti nectare ...
Omnia namq; potes, ſed ſtet ſententia
Tu Genitor, Tibi Me eſt æquum parer...
renti
Talibus extemplo ſudor fluit undique
... manavit corpore ſa...

[redacted]

Ne fugias calicem, licet hic ſit potus amarus
Atque ſoporatus, Genitor nam miſcuit ipſe 6.5.
Nectare, & ambroſia liquido perfudit odore. G.4.
Hujus vis ſumma eſt membris inferre ſtuporẽ
Mortis, & imbelles ſenſus auferre, ſed idem
Mox animum ſuper aſtra vehit, duplicatque vigorem 5.
Mẽtis, & hic olim revocabit corpus ab umbris. 9.
Macte ergo virtute tuâ, ſic itur ad Aſtra; 8.
Néve acrem dubites in prælia poſcere mortem 10.6.
Quam victor ſuperabis ovans, ſtygiumque Tyrannum. 5.1.
Dixerit, & Chriſti *ſolatus pectora dictis* 9.
In cælum rurſus paribus ſe ſuſtulit alis. 8.
At Chriſtus *triſtes oculos per ſingula volvens,* 8.
Miraturque, interq; manus & brachia verſat 8.
'asiferam ex auro calicẽ longeque micantem. 8.10.
Hic vatum gnari aligeri ſortiſque futuræ, 1.6.
Annales venturorum finxere laborum:
Namque oras circum calicis cælantur in auro 10.1.
Fortia Chriſtiadum *facta, & de morte triumphi.* 1.
Hic ſeſe in ligno pendentem agnovit Ieſus, 1.12.
Tendentemque manum, & Genitorem voce vocantem. 1.
Stant mœſta circũ matres, crinemque ſolutæ, 2.11.
Pectora percutiunt, oculis argentea manant 1.8.
Lumina, tũ Mariam *pallentẽ morte futurâ* 8.
Inſontis Nati, cælavit ſpiritus ales. 8.6.
Conſpicit haud procul hinc exciſum in rupe ſepulchrum, 6.

Tum Stephanum *video medio* ...
eantem *(m*

Tendentemque manus oculosque ſub aſ
Saxa volant aures & circum tempora;
Deſuper in medio diſciſſum oſtendit Ie
Ad dextrum Patris manifeſto in lumin
tem.

Hic jacet avulſum caput à cervice Ja
Sanguine ſingultans; hic cælo lapſus a
Angelus educit trepidantē è carcere P
Panduntur portæ, labuntur vincula,
Stat miſer attonitus, juxta eſt cala
mascus,

Quo Paulus *rapidis contendit paßibus*
Vectus equo, cui fræna nitent argentea
Dum ſequitur pavidos ferro flamma
niſtros
... *ſimilē, ſimilemque*

ſia namque domus patuere ingentia noctu 6.
onte ſua , in cœlum palmas dum tendit
uterque 6. 6.
ſunditque preces ; in ferrum janitor amens 6. 8.
m ruiturus erat, ni Pauli *cura reſiſtat.* 2.
ec inter magnas obeuntia cærula terras 6.
rnere erat, fluctusque albos ad ſidera tolli. 6. 5.
ibribus effuſis tempeſtas deſuper atra 5.
ngitur, & denſi cingentes æthera nimbi. 5.
ic puppis qua Paulus *erat jactatus in alto* 3.
quore, jam ſuperante ſalo rimoſa fatiſcit ; 5. 1.
nnes feſtinant terris advertere proram G. 4.
ſurgunt remis, feriunt retinacula ferro. 3. 4.
undem inflicta vadis dorſo dum pendet ini-
quo 10.
nceps, ſuſtentata diu, fluctusque fatigat, 10.
lvitur atque viros mediis exponit ab undis : 10.
oſtra quidem tenuere vadum ; ſed puppis
ab undis (tranſtra, 10.
angitur ; hi manibus prenſant fluitantia 6. 10.
agmina remorũ multi, tabulisque refractis 10.
nixi adnabant terræ , & jam tuta tene-
bant. 6.
ingentis Pelagi quidam ſervare receſſus 10.
tque videbantur brevibus ſe credere ſaltu. 10.
ic elata mari calatur Gnoſſia *tellus,* 6.
uam prætervectus radebat littora Paulus ; 3. 3.
edas æquatis navim procedere velis. 4.
uic contra Melete *mediis apparet in undis* 3.
ſula dives opum ſtudiisque aſperrima belli,
ga Paulum *& ſocios jactatos littore egenos*

Chriſtiadumque gregem, Paulumque ex
Supplicia, & totam rorantē ſanguine te
Avulſumque humeris caput, & ſine n
corpus.
Conſpicitur Petrus *ligno reſupinus adh*
Pro Domino *expirans animam; quem*
negavit.
Et vitam Andræas *frater trabe finit in*
Exhalatque animam fato Philippus *co*
Pellem diripiunt coſtis, & viſcera nu
Et tandem abſcindunt cervicē Barthol
Barbaricis telis Thomas *confoſſus, in i*
Fert greſſus, multaque premit veſtigia
Matthæi *à tergo miles ſtat barbarus h*
Injiciens, fixo tranſit præcordia ligno.
Saxorum obruitur dum tempeſtate Ja
Alter, & oraret paſſis in littore palm

ertur, ſacro liquuntur ſanguine guttæ. 3.
ter ſus ferventi oleo, mirabile dictu, 3.
t illaſus, populo ſpectante, Johannes. 3.
itur toto laniatus corpore Marcus. 6.
luntur manica palmis, & ſtupea collo 2.2.
ula, per terram cervixque comaque trahuntur: 1.
aque per duros raptantur viſcera cautes. 2.4.
ſſes multo rorantes ſanguine vepres. 8.
erò Hypolitũ *acres in diverſa quadriga* 8.
ulerant; rabidos Ignatius *ante leones* 8.
itit impavidus, ſed frendere dentibus illi, (*tur.* 8,
am jamq; viri diſcerpere membra viden- 8. G.4.
id procul hinc candens excuſa eſt ferrea crates 6.12.
m ſuper incumbens lento Laurentius, *igne* 10.
uetur, juxta juvenũ manus impia ſtabat 6.
iciens lateri prunas & viſcera torrens. 1.
d memorem Lucam, Juſtinum, *quid* Cyprianum;
iſtophorum, Vitum, Martinum, *quidve* Nicetam; (nem;
quid Gregorium, Victorem, Pantaleo-
umeroſque alios qui ſe pro laude magiſtri 11.
ſtarunt, ultroque animem pro Rege dederunt? (*vortex,* G.4.
flamma abſumunt, illos vorat æquore 2.1.
gladio pereunt, ſunt præda leonibus illi. 9.
at dira fames alios, aut turpis egeſtas. 3.6.
enſi ad ventos alii tolluntur inanes; 6.

Diſtracti pendent: virgis caduntur
Vidiſſes cratera artus, avulſaque m
Effoſſos oculos, populataque tempora r
Auribus, & truncas inhoneſto vulne
Et pice torrentes fibras, & gutture l
Exectas, calido fumantia viſcera plu
*Ferrea telorum ſeges hunc tegit, * ille*
Candentem ex ferro ſublimi in vertic
Ni fugeres tempus, breve & irreparab
pus.

Omnia dum capti circumvectamur an
Non tu carminibus Dionyſi *indictus*
Sancte meis, nec † Tu cum prole &
chara
Aëreus ignita torſit, quos Taurus in al
Ante diem clauſo componet veſper Olym
Quam quis pœnarũ percurrat nomina

perium, ſævit medio in certamine Pluto. 8.
uic hoſtes trepida vertunt formidine terga 6.
minibus totis ; Licinius *avolat ipſe* 11. 11.
iud mora, converſiſque fugax aufertur habenis, 11.
Chriſtus *cæli reſidens in parte ſerenâ* 9.
ibe ſuper nivea, ſpectansq; interritus hoſtes 11.
ſos per campum, proprioque in ſanguine ſeſe 11.
rſantis calidi revomẽtes ſanguinis undas, 11. 5.
ui Chriſti *toties poti ſunt ſanguine, totque*
illia Chriſtiadum *crudeli morte necarunt* ; 8.
uerum animas Chriſto *adſtantes in veſtibus albis* *(dens*
igelus *extuderat, manibus victricibus adrentes palmas, tum crines implicat auro.*
ec non extincta crudeli funere Nympha Ec. 5.
dſtant, qua vires ultra ſaxumq; caducum. 6.
rtes, Virgineum fuderunt ſponte cruorem.
chorus aligerum radiante in veſte canebat
iriſtum *everſorẽ Regni* Plutonis & *urbis* ;
ec non Chriſtiadas *pro* Chriſto *vulnera paſſos* ; 6.
rguto tenues reſonabant pectine nervi. 7. 9.
ultat cælum, & tellus, & pontus, & aër.
nthius ingeminat plauſum, ſtellaque ſequuntur, *(mis.* 1.
minea exultant viridantibus agmina pal- 11. 5.
ilia per calicem Divini dona parentis 8.
iratur, mentemque oblectat imagine rerum, 8.
um geſtat manibus famamque & fata ſuorum.

Q

Sed dolor hic D...
loris
Inter delicias, & ſuaves inter od...
Chriſte *genis, lachrymiſque rigas*
ne flores
Pallantes, violas ſuperas pallore; ...
Suave rubens non tam rubuit q...
Ieſu
Sanguineo nunc rore madens; fe...
Lilia, *quæ florent* Chriſti *depicta ...*
Fœlices Violæ, atque ô fœlices Hy...
Et vitreis lymphis, & rubro nect...
O qui Gethſemani *ſacro me ſiſta...*
Horto ubi ſanguinea turgent in p...
ma:
Chriſtus *enim palmes; ſimus ...*
Facque tuus calor ille vias & ca...
... novos veniat qua ſu...

Dum molles ſomnos ſub divo carpitis, aut dū G. 3.
Colligitis flores, & humi naſcentia fraga Ec. 1.
Ne veſtro illius labatur pectore vultus, E.5.E.2
Qui molles inter Violas, & Lilia cana, G.4.E.2
Miſta Roſis, Caſiam, & flores bene olentis
Anethi, (*herbis* Ec. 2.
Tum Caltha; atque aliis incluſus ſuavibus 10. 6.
Sanguineo ſudore rubet; cui pectore ab imo G.3.A.9
Spiritus attractus ſingultibus ilia pulſat. Ec. 7.
Non illum ſaliunca movet commiſta roſetis Ec. 7.
Puniceis; dulcē non mollis amaracus auram 1.
Floribus expirans, vitisve umbracula texens; 1.E.9.
Nec capitur placida ventoſi murmuris aura. 8.E.9.
O Tu, qui noſtri cuſtos es pauperis horti Ec. 7.
Pro me ſanguineos rores qui fundis in horto: 12.
Nunc horto ſuccede meo, nunc imbre cruoris 8.
Irrora nimis ſitientes aſtibus herbas. G. 3.
O utinam mea mens virtutum floribus halet! G. 4.
O ſi cordis humum ſpargas florentibus herbis Ec. 9.
Gratia, ut hic hortus lachrymarum rote ma-
deſcens 5.
Virtutum violas, virtutum lilia fundat:
Vt recubes inter blandos ad flumina flores. 6. E.4.
Nox erat, & placidū carpebant feſſa ſoporem 4.
Corpora per terras, ſylvaq; & ſæva quierunt 4.
Æquora, cum medio volvantur ſidera lapſu, 4.
Cùm tacet omnis ager, pecudes, pulchraque
volucres: (*dumis* 4.
Quæque lacus late liquidos, quæque aſpera 4.
Rura tenent, ſomno poſita ſub nocte ſilenti 4.
Lenibant curas, & corda oblita laborum. 4.

Lethi horror, magnoq; dolorum flu
Qui voluit pro me tot acerbos ferre
Et patria fines, & dulcia linquere
Cælicolum, mortemq; pati, Genitor.
Non inter ſalices lentâ ſub vite ja
Fronde ſuper viridi, non inter flun
Et fontes ſacros frigus captabat opa
Non ſepes apibus florem depaſta ſa
Irriguum ſomnum ſuadebat inire j
Sed curæ ingeminant quæ oculis
noctem
Eripiunt; hæret lateri lethalis arun
Ira divina; jecur immortale coque
Ignis edax, tacitum vivit ſub pectoi
Hei mihi peccati furor ardet, viſce
Omnia, nec fibris requies datur ul
las

oculis ruat imber aquæ; mea flumina creſcant (*deſcat* 5. G. 1.
bus abruptis, lachrymarum fonte ma- 3. 5.
:to ambuſtum cor, & fuligine nigrum. 12. E. 7.
cii placida laxabant membra quiete; 5.
hos confectos curis, ſomnoque gravatos 6.
editur Chriſtus, *dictisque fatigat amicis:* 6. 4.
pites vigilate viri; nunc pectore firmo 4. 6.
: animis opus eſt, nam vis inimica propinquat 6. 9.
ntes clypeos, atque æra micantia cerno. 2.
a fatus erat ſubito cum creber ad aures 3. 2.
' adeſſe pedum ſonitus, nam dirus Iudas 2.
ns armatos pedites equitesq; propinquat. 1. 6. 2.
lere fores ſtrictis mucronibus omnes. 2.
iunt equites ſeſe ad divortia nota 9.
atque hinc, omnemque aditum cuſtode coronant. 9.
dus en ſociis coït in præcordia ſanguis 10.
:hriſtus *qui jam certa ſuccumbere morti* 2. 4.
e ſuâ voluit, tempus ſecum ipſe modumque (*aſt hic* 6. 4.
t, & Judam *venientem haud reppulit,* 4. 6. 4.
tum *ut conſpexit palmas utrasque tetendit;* 3. 6.
n multas habuere faces, lucet via longo 11.
ne flammarū, & late diſcriminat agros) 11.
lexumque tenet Judas, *atque oſcula figit.* 2.
reviter Chriſtus; *tune oſcula figis, amice,* 6. 2.
ndis me voce tuâ? nec plura loquutus 2. 11

Inſremuere viri, gemitum... *(r.*
tes.
Omnis ſe arrexit quadrupes, & calcibus a
Verberat, effuſumque equitem ſuper ipſe
quutus
Implicat, ejectoque incumbit cernuus arm
Tum Chriſtus: *Si me vultis deducer*
urbem,
Fatorum hos comites demittite; protinus
Cum clamore ruunt magno, manicisque *(*
ërcent.
Verùm ubi correptum manibus, durisque
Vinctū conſpexit Petrus,*furor iraque me*
Præcipitant, tantum neſcit perferre dolor
Quid faciat, quâ vi Chriſtum, *quibu*
deat armis
Eripere? an ſeſe medios moriturus in h
... pulchram proveret per v

Proluit, aut annis ſolvit ſub-lapſa vetuſtas, 12.
Fertur in abruptũ magno mons improbus actu 12.
Exultatque ſolo, ſylvas, armenta, viroſque 12.
Involvens ſecũ : disjecta per agmina Petrus 12.
Irruit, haud aliter medios moriturus in hoſtes 12.
Irruit : & quà tela videt denſiſſima tendit. 9.
Enſe petens Malchũ nudo ſuperimminet, atq; 9.
Cæſariem læva turbati corripit hoſtis, 12.
Impreſſoque genu nitens terræ applicat ipſum, 12.
Et rigido dextram ferro ſecat impiger aurem. 12.
At graviter dictis Petrum caſtigat Iëſus, 12. 4.
Fulmineumque jubet vagina condere ferrum. 5.
Quid tibi vis ? quæ mens tam dira, miſerri-
me Petre 9. 1.
Impulit his cingi telis ? aut quo ruis ? inquit, 2.
Non tali auxilio, nec defenſoribus iſtis 2.
Tempus eget ; Malchi mox aurem, & tempo-
ra ferro (vavit. 2. 6.
Trunca, manu medicâ, Chriſtus, non arte, le- 12. 7.
Non, inquam, humanis opibus, non arte ma-
giſtra 12.
Hæc fiunt ; nec te Simon tua dextera ſervat 12.
Major, agit Deus, atque opera ad majora re-
mittit. (ctis 12.
Ducitur interea manibus poſt terga revin- 2.
Ad ſocerum Caiphæ, dum multa hic flagitat,
adſtat 6. 2.
Miles, qui palma faciem percuſſit honeſtam. 2. 12.
Diffugiunt comites, & nocte teguntur opaca. 4.
Sed ſolus Petrus caſu percuſſus iniquo, (ſum. 6.
Proſequitur lachrymãs lõge & miſeratus Iē- 6.

Quiſquis es hac mihi nunc ediſſere
ganti,
(Te namq; adjuro per magni Num
Tune ille es Chriſtus *ſoboles* Jovis o
tis ?
Cui Chriſtus : *ſum nempe* Dei *certi*
Quam poſt aëria ſublimen in ſede
Nubibus incinctã, & praclara luce
His verbis turbati animi, concuſſ
trum
Pectora, & arrecta ſtimulis haud
Mox cœpit Caiphas *humeris abſcina*
Auxilioque vocare viros, & tender
Et Chriſtum *inſontẽ dictis onerare*
Quem multa incuſat falſo : tunc
clamor
Cum fremitu horrendo magnus ſe to

Accurrunt juvenes, Chriſto*que illudere certant*, 5.2.
Hic ſpuit ore, alter diverberat ictibus illum: G.4.A.5
Involvunt alii faciem; ſtat triſtis Ieſus A.1.G.3
Submiſſo vultu, preſſoque obmutuit ore: 12.6.
Irrident, erratque aures, & tempora circum 5.
Crebra manus, duro crepitant ſub vulnere malæ. 5.
Hei mihi qualis erat, quantũ mutatus ab illo 2.
Chriſto, *qui quondã conſperſit lumine montem* 12.
Thabor, *& è ſacris efflavit naribus ignem.* 12.
O Lux vera hominũ! Spes ô fidiſſima mũdi! 2.
Quis tam crudeles optavit ſumere pœnas? 6.
Cui tantum de te licuit? Cur ſanguine crines 6.2.
Concretos video? quæ cauſa indigna ſerenos 2.
Fœdavit vultus? aut cur hæc vulnera cerno? 2.
An Pater omnipotens Superum regnator, Olympo, 10.12.
Demiſſum voluit tantos Te ferre labores? 12.
Hũc ego, Te Chriſte *aſpicio mea ſola voluptas* 9.3.
Solamenque mali: veſtri miſereſcite Regis 3.8.
Abramidæ, *ſi qua eſt pietas, in me omnia tela* 9.
Conjicite, hanc miſeram quam primum abrumpite vitam. 9.
Quid meus in vos (*heu*) Dominus *committere* (*tantum?* 1.
Quid potuit tãtas ut ſolvat ſanguine pœnas? 1.9.
Me, me, adſum qui feci, in me convertite ferrum, 9.
Judæi, *mea fraus omnis, nihil ille nec auſus* 9.
Nec potuit (cœlũ hoc & conſcia ſidera teſtor) 9.
Tantum infœlicem nimium dilexit amicum. 9.

Preluo, & aſſiduâ magnũ prece n

At mens Bar-Jonæ *jamdudum ſa*

Vulnus alit venis, & cæco carpitu

Multa viri virtus animo, multusq

Oris honos, hærent infixi pectore v

Verbaque nec placidam membri

quietem.

Heu quid agat? vario necquicqua

Diverſaq; vocant animũ in contr

Aulai in medio tædis atque ilice ſe

Ingentẽ ſtruxere pyrã? ſtat mæſtu

Petrus, *nam gelido concrevit frigore*

Aſt animo deſævit hyems longe ac

Priſca fides glacie, cana concreta p

Mens jacet; aggeribus niveis fiduc

Torpet amor velut unda gelu, q

horto

Deficere ? en virgo incuſat, ter voce negaſti 2.4.
Vnquam te noviſſe virum, comitemve fuiſſe. G.4.9.
Hoc docet humanis quæ ſit fiducia rebus. 10.
Chriſte Deus *cor hoc concretum frigore tanto* 12.
Diſſolve in lachrymas, fornace liqueſcat amoris, 8.
Et tepefacta tuis radiis hæc lumina dudum G.4.
Sicca fluant, caput hoc rorē diſpergat amarū. G.4.
Heu capitis ſolidā in glaciem vertere lacunæ; G.3.
Triſtis hyems glacie curſus frænavit aquarū G.4.
Torpet mole nivis, cor, pectus frigore torpet.
Concreſcunt duræ lachrymarum in flumine cruſta, G.3.
Interea roſeis invecta Aurora quadrigis, 6.
J*am medium æthereo curſu trajecerat axem.* 6.
J*am matutinus volucrū ſub culmine cantus* 8.
Suſcitat agricolas, jam rauco gutture gallus G.1.
Exercet cantus, quatiens clangoribus alas; G.1.A.3
Qui clangor validò Petrum *quoque verberat ictu,* 9.12.
Et cor è ſomno ſopitum ſuſcitat alto. 1.8.
O! ſi eadē volucris cantu mihi rumpat eodem 6.G.3.
Pectus, & hanc animam ſecuro in corde jacentem 6.
Excitet à ſomnis alarum verbere pulſans. 12.
Sed ſimul ut ſtrepitum pennarum exterritus hauſit 6.
Alitis horriſona, & feralia carmina Petrus: 12.4.
Mox venit in mentem nuper quæ dixerat illi 4.11.
Chriſtus, *quod* Dominum *trepida ter voce negaret* 6.8.

Et geminas huc flecte acies, penetr
Illuſtra radiis oculorum Chriſte t
Vt poſſim largo fletu ſimul ora rig
Ex oculis ſcintilla tuis ſuper arida
Nutrimenta cadat, rapiasque in f
mam ;
Pectus ut accenſum flammas exp
Hanc animam verbi tonitru nu
ruſco
Ignea rima meos percurrat lumin
Poſtera vix ſummos ſpargebat lu
Orta dies, quum primum alto ſe g
Solis equi, lucemque elatis narib
Jamque Sacerdotum Princeps, (
avo
Concilium Caiphas magnum, pr
Imperio accitos alta intra limin

Vi rapere; exitium præſens mortemque minantur (trementes 2. 12.
Si quiſquam vel Chriſtum adeat, terrentque 12.
Tunc iterum Dominus divino ex ore fatetur 3. 4.
Cælicolum ſe Rege ſatum; furor iraque Patrum (nes 3. 7. 2.
Præcipitant mentes; infrendunt dentibus om- 2. 8.
Et Chriſtum falſo damnarunt crimine mortis. 6.
Continuo ſontem Iudam ſuccincta flagello 6.
Tyſiphone quatit inſultans, torvosq; ſiniſtra 6.
Intentans angues, vocat agmina ſæva ſororum. 6.
Sibilat innumeris hydris ſata nocte Megera 6. 7.
Verberaque inſonuit, tum lumina torquet Erynnis 7.
Flammea fumentes figens ſub pectore tædas. 7.
Alecto torvam faciem & furialia membra 7.
Oſtendit, penitusque in Judæ viſcera lapſa eſt. 5. 7.
His agitur furiis, totoque ardentis ab ore 12.
Scintillæ abſiſtunt oculis, micat acribus ignis. 12.
Per medias urbes agitur furibundus, & alta 7. 4.
Templa petit, qualis conjecta cerva ſagitta 6. 4.
Quam procul, incautum nemora inter Creſſia fixit 4.
Paſtor agens telis, liquitque volatile ferrum 4.
Neſcius, illa fuga ſilvas ſaltusque peragrat 4.
Dictæos, hæret lateri lethalis arundo. 4.
Tunc Judas tremulis ululatibus æthera complet, (malorum 7.
Se cauſam inclamans, crimenque caputque 12.

Domino *inſonti acciderant; quod v*
didit Illum
ibus, incuſat ſeſe, redditque repente
ntum, & ſcelerū furiis agitatus abiv
dum informis lethi trabe nectit ab alt
umpuntur miſero: deforme cadaver
ibili ſqualore horret: dependet amictu
idus ex humeris, oculos ſtupor urget
ries
modis miris pallent, gravis halitus at
ore ſe fundens ſupera ad cōvexa fereb
que Tartareas fugit indignata ſub u
bras.
ea Chriſtus *peditū comitantibus arm*
tur ad ſævi ſublimia tecta Pilati.
atur Judex fari quo ſanguine cretus
lveferat, memoret, quæ ſit fiducia cap
ac, depoſita tandem formidine fatur;

[illegible]

In numeris, largus ...
Tunditur aßiduis hinc atque hinc ...
Heros
Ingemit, & ſacros quatit æger anheli...
Heu! multo Chriſti *violarunt vulnere ...*
Multa cavo lateri ingeminant, & pect...
ſtos
Dant ſonitus erratque aures & temp...
Crebra manus, duro crepitant ſub ...
mala
Nec prius abſiſtunt, quā crebro verber...
Diriguit, fugitque auras, calor oſſa ...
Labitur heu tandem, & longo vix ...
fatur,
Ac veluti ſummis ingentem in mon...
Cum ferro accisam, crebrisque bipen...
ſtant
... certatim: illa uſq;

Non tamen hoc Domini *caſu* Judea *movetur,* 6..4.
Nec fletu ingemuit Chriſti,*nec lumina flexit,* 4.
Nec lachrymis vitam dedit,aut miſerata magiſtrum eſt; 4.
Nec quiſquam tantas perſentit pectore curas. 4.4.
Non tibi Sara *parens, generis non author A*bramus 4.
Perfida, ſed duris genuit te cautibus horrens 4.
Caucaſus, Hyrcanæ*que admorunt ubera Tygres.* 4.
O mihi ſi tanto manerent lumina fletu, 3.5.4.
Quanto Chriſte *tuo manavit ſanguine corpus:* 6.5.2.
Vulnera ſacra meis guttis perfunderem, & artus (*rem.* 11.G.4.
Sanguine rorantes lachrymarum fonte lava- 4.Ec.3.
Poſtquā verberibus laniaſſent corpore toto 7.6.
Tortores Chriſtum *lacerant crudeliter ora,* 6.
Ora, aureſque ambas, ſpoliataque tempora ſpinis; [*ronam*) 6.
(*Nam textam ex ſpinis capiti impoſuere co-* 3.4.
Purpureaſque ſuper veſtes velamina Regum 6.
Injiciunt, ſolio Chriſtus *tum ſedit in alto;* 6.7.
Geſtat arundineum, Rex, qui regit, omnia ſceptrum, 10.1.7.
Caditur ante aras crudeles victima noſtra, 2.1.
Cui caput innectunt ſertis, & fronde coronant 4.
Funerea, rubriſque incingunt tempora vittis. 4.6.
Noſter purpureo Rex eſt adopertus amictu; 3.
En Vatem qui fata docet reſponſaque Patris, 3.6.
Cujus olorino mulcentur pectora cantu. 10.

bra *(d*

Valet, quique feras palmam, crinemqu

Sanguine, fronde premas lauri, vel p

oliva

Atque umbrata geras civili tempora q

Verùm ideo caput (heu) ſpinis lania

neſtum, *(*

Quod mea mens ſpinis, & denſis ve

Mille modis Chriſto *illudit gens ba*

quidam

Percutiunt pugnis faciem; ſpuit alter;

Tundit arundinea virga, Regemq; ſa

Interea ex venis ſanguis fluit undique.

Tortores verò Chriſtum *genua ægra t*

tem,

Jactantemque utroque caput, craſſumq

Ore rejectantem, miſtosq; in ſanguine

'u veluti rupes immota reſiſtit : 7.
i ardentes inſtant, hominemque fatigant : (llum, 1.7.
inſontē ad mortem contra omnia Chriſ- 5.7.
a juſſa Dei perverſo Numine poſcunt. 7.
nnubio ſtabili fuit uxor juncta Pilato ; 4.
ecce in ſomnis Chriſti mœſtiſſima imago 2.1.
eſt, ora modis attollens pallida miris ; 1.
aviter genitus imo de pectore ducens, 2.
videbatur largos effundere fletus. 2.
lentem barbam, & concretos ſanguine crines (gis 2.
eraq; illa gerens, quæ duris plurima vir- 2.11.
vit ; mulier triſti conterrita viſo, 2.4.
titur ſomno ; lachrymis precibusque maritum 2.7.
itat, caſum miſereri inſontis Ieſu. 4.5.
quam primum ſolio conſederat aureo, 4.10.
cius hæc mandata ferens, à cōjuge venit: 7.9.
dex, & luce magis dilecte marite, 4.
primos inopina quies laxaverat artus, 5.
me ſuſpenſam terrent inſomnia mira : 4.
ſubito ante oculos Chriſtus mœſtiſſimus adſtat, 5.2.
totum ſacro rorabat ſanguine corpus ; 5.2.
modis miris pallebant morte futurâ 11.4.
nita hoc viſo, magnisq; exterrita monſtris 3.
ēvi clamore locum, flensque ipſa videbar 3.2.
pellare virum, & mœſtas expromere voces : (Regum, 2.
hriſte omnipotens ! genus alto à ſanguine 10.6.

Cur

Quid pietas, q...
an non

Supra homines ſupra ire Deos pietate ſolebas
Hic pietatis honos, vix tandem pauca furent
Subjicit, & raris turbatus vocibus hiſcit :
Vivo equidem, nec adhuc homines lucemqu
relinquo, *(arcen*
Sed linquam : nam nos cæli quibus annu
Omnipotens Genitor, per cædem & vulner
ducit ; *(labores*
Perque metum & curas, morboſque, & mil
Perq; undas ſuperãte ſalo, perq; invia ſaxa
Hac iter Elyſium *nobis, ſic itur ad aſtra.*
Non ſcelera & fraus Me *pœnas traxere*
iſtas,
Sed mea Me *virtus, & ſancta oracula* Patr
At gentẽ invìſam, qua Me *nil tale merent*
...lnerat, & corpus ſpoliare hoc lumine g

Funera conſpicies? magna inclementia Romæ 3. 2. 1
Has evertet opes, Solymamq; *à culmine ſter-*
net. 2.
Hæc ubi dicta dedit, caput atro texit amictu 2. 12.
Multa gemens, & ſe nocturnis condidit um-
bris. (*lentem* 12. 4.
Sic me deſeruit lachrymantem & multa vo- 2.
Dicere, & in tenues auras conceſſit imago, 2.
Par levibus ventis, volucriq; ſimillima ſomno. 2.
Tum gelidus toto manavit corpore ſudor. 3.
Corripio è ſtratis corpus, tendoque ſupinas 3.
Ad cælum cum voce manus, & munera libo 3.
Intemerata focis; oneravique æthera votis. 3. 9.
J*am te per cæli jucundum lumen & auras,* 6.
Per connubia noſtra, per incæptos hymenæos: 4.
Si bene quid de Te merui, fuit aut tibi quid-
quam 4.
Dulce meum, miſerere animæ non digna fe-
rentis (*tem;* 4. 2.
Oro, & ſi quis adhuc precibus locus exue men- 4.
Parce tuas ſcelerare manus, jam parce cruori 3.
Innocuo, nā Chriſtus *hic eſt, quo juſtior alter* 1.
Nec pietate viget, nec verbo major & actis. 1.
Meq; hujus (juro) quoties humentibus umbris 9. 4.
Nox operit terras quoties aſtra ignea ſurgunt, 4.
Admonit in ſomnis & turbida terret imago. 4.
Hæc ubi dicta dedit, Judex *obmutuit amens,* 1. 4.
Arrectaque horrore comæ, & vox faucibus
hæſit 4.
Attonitus tanto monitu. (rentem 4.
Heu quid agat, populum quo nunc ambire fu- 4.

at affatu? & quæ prima exordia
mat?
uidem conatus erat dimittere Chriſt
fruſtra; gravis ira, & inexatura
pectus
x gentis, precibus non flectitur ullis
ſatis eſt Chriſtum pænam traxiſſe
omnem,
ita ſpoliare volunt, ſacrique cruoris
quias poſcunt, tanta hos inſania ca
pitat, tanta populos furit improbus
ubi nulla datur cœtū exuperare pot
lium, & populi nutu impatientis eu
aquam, tonſisque petit mantilia vi
famuli manibus lymphas lavit
cruorem
tem, & jurat caput hoc ſe opponere m
um; veſtris, inquit, clamoribus ac

æmineum clamorem ad cæli ſidera tollunt ; 11.
ffuſaque genis lachryma, ſolatia luctus 6.11.
xigua ingentis, ſed non indebita Chriſto. 11.
as tamen increpitans verbis compellat ami-
cis : (inanes ? 1.3.
ur tanta (ô miſeras!) lachryma volvuntur 5.4.
undite pro vobis veſtriſque nepotibus illas. 3.1.
obis tempus erit cùm terque quaterq; beatos 10.1.
icetis ſteriles, quarum circum ubera nullos 3.8.
udere pendentes pueros, & lactea collo 8.10.
ambere cernetis, montes optabitis altos 8.1.
acipites in vos labi, colleſque ſupinos ; G.3.G.3
t tecti tenebris, & dono noctis opaca 8.
elluris gremio tuto lateatis ab hoſte. 5.10.
um Martem indomitum Æneadaſque ad
tecta ruentes 2.
rnitis, obſeſſumq; acta teſtudine Templum, 2.
tque urbis capta caſum, convulſaque late
imina tectorum, & medium in penetrali-
bus hoſtem ; 2.3.
ui gemitus, & qui planctus lachrymaque
futura ? (benis 4.3.
mpus erit quando immiſſis Vulcanus ha-
r turres & tecta furet, tabulaſque volutus 2.12.
d cælum undabit vortex, templumque te-
nebit, 12.
itaque Judææ ſudabit ſanguine tellus. 2.
mne reformidant ligna infæcunda bipennē, G.2.A.2
gricolæ viridis, ſi ferro exſcinditur arbos ? A.2.G.2
curis ægra, & triſti conterrita ſorte 1.12.
Gnitis nati, flet Virgo miſerrima Mater, 6.

ſequere in um...
m pro me miſero, pro me crudeli ... 11. 2
pplicium, culpasque meas heu morte pia- 11.
bat ;
Hoc tamen immeritam nati ſolabere mortem, 10
Quod magni patris dextra cadit ; ille volebat 1
Pro ſonte inſontem crudeles ſumere pœnas ; 2.
Imperioque ſuo pallentes ire per umbras, (
Per loca ſenta ſitu cogit, noctemque profun-
(linquet
dam ;
Non tamen indecorem Genitor Te Chriſte re-
Externâ jam in morte : neque hoc ſine nomi-
ne lethum
Per gentes erit, aut famam patieris inultus.
Nam quicunq; tuum violavit vulnere corpus
Morte luit merita ; quin ipſa in morte tuetur
Te Pater omnipotens : nam primum ut tertia
cælo. ... rora rubebit, ...

Succurrunt ſævi comites, dominumq; ruentē 11.
Suſcipiunt, quendam Cyrenes *turba coëgit* 11. 1.
Simonem *portare crucem ; ſed crimina mun-*
di *liſti.* 6. 2.
Hac ligno graviora humeris Tu Chriſte *tu-* 2. 6. 1.
Me quoque per flammas , & mille ſequentia
tela 6.
Eripis his humeris, medioq; ex hoſte revellis ; 6. 2.
Omnibus exhauſtum me caſibus, omnium ege-
num 1.
Cælicolum ſociat turbis ; perſolvere grates 3. 1.
Dignas non opis eſt noſtra, nec quicquid ubi-
que eſt *(bem* 1.
Humana gentis magnum qua ſparſa per or- 1.
In freta dum flavii currunt , dum montibus
umbra 1.
Luſtrabunt, convexa polus dum ſidera paſcet, 1.
Semper honos nomenque tuum laudesque ma-
nebunt. (ria *nomen,* 1.
Ventum erat ad montem cui nunc Calva- 6. 8.
Millibus in mediis ſtat multo ſanguine ſu-
dans ; (Aram, 12.
Vt quondam ductus cornu ſacer hircus ad G. 2.
Cujus ſanguineis rorabant cornua guttis 8.
Pontificis reſperſâ manu : ſic Chriſtus Iëſus 8.
Conſtitit ante crucem velut hircus , ſeu velut
agnus 4. 12.
Innocuus, velut intactâ cervice juventus. G. 4.
Ipſe ara eſt, ac ipſe eſt victima, & ipſe Sa-
cerdos : G.2.A.6
Qui ſeſe ut meritum patri mactavit honorem. 1.2.
Thw

Eloquar an ſileam? ...
Ligno hæret, cæloque ardentia lumin...
dit,
Lumina, nam palmas ferrum terebravi...
Illa manus rapidum jaculari è nubibu...
Qua quondā ſolita eſt, ferro confodit...
Pes ligno rigidis clavis transfixus adh...
Maxima qui Nerei *calcavit ſtagna pro...*
Qui picturatas volucres, qui lilia veſ...
Hac foliis, illas tot verſicoloribus alis,
Et qui ſuccingit fulgenti murice Reges
Ipſe tamen pendet ſine veſte inglorius ...
Sanguineis frontem ſpinis & tempora ...
Dat populus Chriſto *ſitienti pocula fell...*
Qui populi ſaliente ſitim reſtinguere ri...
Dulcis aqua ſolitus venerando ex or...
tis.
Sanguinis à venis largus demittitur in...

Vt mea mens duce Te *portu ſe condat in alto* 5.
Cœleſtis patria, num ſit mihi gratior ulla 5.
Quo magis hanc animam cupiam demittere
feſſam, 5.
Quam qua ductorē tellus mihi ſervat Jeſum. 5.
Et patris Abrami *gremio complectitur omnes* 5.
Inſignes pietate viros, virtutis amantes. 1.

CHRISTIADOS
LIBER XII.

Argumentum.

Chriſtus cruci affixus inter duos fures elevatur; titulus ſuperſcribitur: alter latronum ridet, alter *Chriſtum* fatetur & orat, cui *Paradiſus* promittitur. Dumque *Chriſtus* pro inimicis orat, matrem graviter dolentem conſpicit, eamque J*ohanni* commendat. Deſcribitur miraculoſa *Solis* Eclypſis, & J*udæorum* cæcitas; tandem *Dominus* dolores innumeros & non dicendos paſſus, exſpiravit; tremit terra, rumpuntur ſaxa, ſepulchra recluduntur: velum Templi, quod hic deſcribitur, diſcerptum eſt. Centurio his prodigiis motus, *Chriſtum Dei* Filium agnoſcit; dumque latronum crura franguntur, lancea *Chriſti* latus confoditur, ex quo ſanguis & aqua fluxit. Deſcribitur *Chriſti* deſcenſus ad inferos, & ejuſdem ſepultura; nec non J*oſephi*, *Nicodemi*, & *Matrum* pietas; Virginisque *Mariæ* acerbiſſimi dolores. *Chriſtus* tertiâ die, territis cuſtodibus terræ motu, reſurrexit. *Angeli* mulieribus, illæ *Apoſtolis* reſurrectionem nunciant. *Petrus* & J*ohannes* ad ſepulchrum cu[illegible] *giles* autem pecunia corrupti, mendacium ſparg[illegible] *pulos* nempe *Dominum* furto abſtuliſſe: Judæ[illegible] in *Chriſtum* deſcribitur. *Magdalena* adſtat ſep[illegible]

AT crucis immenſam quai
mum attollere mole
Aggreditur populus, cælo
cere certat
Hanc aram, cujus media inter cornua
Purpuream Deus *ipſe animam votum*
cravit;
Tollitur in cælum clamor, totusque re
Mons circum, tremulis ululatibus
complent.
Tum cauſam mortis ſuper impoſuere
Omnibus Hebræis *populis*, Graiisque
nis*que*;
Hic eſt Rex Judæorum Nazaræenus
Sic qui nil meruit ſublimis in aëre pe
Prædones inter geminos; quorum alte

Sed mundi labem concretã exemit, & omnes 6.
Corporeas peſtes, & fraudes abluit omnes. 6.4.
Heu nimium Chriſte,*heu nimiũ crudele luiſti* 11.
Supplicium, ſcelerum tantorum ignare; quid
ergo *(inſons;* 11.1
Pro famulis moreris Dominus, *pro ſontibus* 3.6.
Solus amor noſtri, & redimendi gloria mũdi 6.G.
His merſere malis, hoc funere merſit acerbo. 6.6.
Tum flevit ſupplexq; preces è pectore fundit: 1.6.
Ne pigeat meminiſſe mei rerũ alme magiſter, 4.9
Cùm tibi continget ſolio ſceptroque potiri 6.9.
Regni cælicolum, patriosque attollere faſces. 1.7
Cui Chriſtus*: mecum lucis habitabis opacis* 6.
Riparumque toros, & prata recentia rivis 6.
Devenies, dulcesque bibes è fontibus undas, 6.G.
Ante tegas quàm nox terras humentibus um-
bris. 4.
Dumq; illudentes pendenti à ſtipite Chriſto, 2.3
Hoſtes vociferant digna atq; indigna relatu; 9.
Extremos gemitus ciet ille, & pectore ab imo 3.6
Effuditque preces, Patremque in vota voca-
vit. *(illis* 6.3
His ignoſce Pater, quoniam furor improbus 4.A
Confuſam eripuit mentem. ſic fatus Ieſus, 2.6
Ardentes oculorum acies ſuper agmina jecit. 12.
Hic Maria *indigno nati concuſſâ dolore* 12.
Stat lachrymans, & multa querens, & pe-
ctora tundens; G.4.A
Mortem orat, tadet cæli convexa tueri, 4.
Difficilesque obitus nati, tantosque dolores; 4.
Nã ſequitur matris ſanguis de vulnere nati.

harum interpres curarum & conſci
olim
it Simeon, *tranſit præcordia matri*
, virgineumque alte bibit acta cruo
ibi conſpexit curis ingentibus ægran
ĩt lachrymas, doleique afflatus am
eſt. (n
um natum mulier, tum forte Joh
xit, ſimul his ardentem affatur a
cum:
am matrem. Perculsâ mente dedere
utes lachrymas; ante omnes ipſe
hannes;
animũ patriæ ſtrinxit pietatis ima
æpit ſolari inopem, & ſuccurrere ſol
re ut propriam genitricẽ; ſic pius he
tem matrem nolebat linquere ſolam,
ſanguineo lachrymans commendat
mi...

Nudato capite, & Patrem clamore vocando, 12.
ctus hoſtiles & vulnera ſuſtinet unus. 10.
Me ſuper hanc dextram victricem extende magiſter, (*hoſtes;* 12.
Dum tela injiciunt, proturbantque eminus 10.
Hac clypei parmaque inſtar, me me omnia contra 8.
Tela tenebrarũ defendat, & agmina Ditis; 8.
Nam mea mens ſine te vim tantam tendere contra (*det;* 9.
Nec moritura valet, majorave viribus au- 10.
Ergo aſſurgentis dextram, plagamq; ferentis 10.
Plutonis ſubeas mucronem, ipſumque morare, 10.
Sic famulus Domini dextra protectus abibo. 10.
Sol qui terrarum flammis opera omnia luſtrat, (*aquis;* 4.
Hoc opus infandum haud oculis Pater aſpicit 4.
Sed caput obſcura nitidum ferrugine texit. G. 1.
Conditur in tenebras altum caligine cælum; 11.
Quippe dolet Domini *lethum crudele videre,* 12.
Atque pudet nullũ mortalibus eſſe pudorem. 10.
Ingenti luctu concuſſa eſt Regia cæli, 11. 7.
Cùm Sol *in medio defecit mæſtus Olympo;* 11.
Aurataſq; comas tenebrarũ obnubit amictu. 11.
Dumque citatorũ Phœbi *pertentat equorum* 12. G. 3
Corpora tota tremor, nec lucem è naribus efflant, G. 3. A. 11
Orbis terrarum jam caſſus lumine luget: 1. 2.
Et Templum ut charo conjux orbata marito
Sacratas moritura manu diſcindit amictus. 12.
Diſſultant rupes, telluri frigidus horror 8. 3.

 Men

Ipſa ſtupet curvus homini [illegible]
Vipera, & attoniti ſquamis aſtantibus hya
Luctus ubique fuit, metus undique & un
queſletus.
At Juda *infœlix ſcopulis heu durior ipſis,*
Vipereo genere, & graviter ſpirantibus hya
Savior, haud tantis monſtris, lachrymi
movetur, *(ina*
Mens immota manet, lachryma volvun
Nox tam denſa polum bigis ſubvecta tenel
Quod Sol in medio dum volvitur axe:
ades
Lychni accenduntur, collucent ignibus ur
Agricola admirans ſubito caligine cœca
Ereptũ ex oculis cœlum, noctemque reduct
Cùm nondum Sol tinxit equos in gurgite
ſos:
[illegible]

'um non agnoſcunt morientem, & dira fe-
rentem (ſatorem ; 6. 4. 6.
upplicia, hunc hominum verum divumque 6.1.
:d quidam illudunt, quidā deſcendere ſua-
dent ; (tum. 2. 5.
ividit hic veſtem, mox porrigit alter ace- 1. 6.
'ei mihi qui tantis tenebris involvor & um-
bris 2.
ole ſub ardenti, & medio dum volvitur orbe E.2.A.4
Tox obſcura tenet mentem, nec pectus amoris 4.
;ne micat : me Chriſte tua jam lampade
luſtra : 4.
olve meas tenebras, fac circumfuſa repente 8. 1.
cindat ſe nubes, & in æthera purget apertū. 1.
'ollucere faces, & fervere pectora flammis 4.
ac mea Chriſte tuis, fac noctem lumina vin-
cant : (nera poſſit ? 1.
Quis mortem aſpicere hanc oculis, quis vul- 12.
'mnipotens Genitor tanton' hunc crimine di-
gnum 10.
Duxiſti, & tales voluiſti expendere pœnas 10.
nſontem ? Genitor natum (mirabile dictu) 2.4.
d pœnam noſtrâ pro libertate vocavit. 6.
'icit amor mundi, noſtraq; immenſa ſalutis 6.2.
'ura, ſed heu miſero, quæ jā ſatis ima dehiſcat E.2.10
'erra mihi, qui cauſa fui tibi mortis Ieſu. 10.6.
Namque ego Chriſte tuum maculavi crimine
nomen. (rum. 10.
Debueram pœnas ſcelerum expendiſſe meo- 10.6.
mnes per mortes animā ſontē ipſe dediſſem : 10.
ed vivo, vitamque tuo de vulnere duco. 10.3.

te tenuit moriendi Chriſte volup
e triſti voluiſti occumbere morti?
inus, tuane hæc famulus per vuln
ra ſervor
à vivens? quas dignas dicere gra
referre parem? meritorum haud i
memor unquam
i fuero, dum Sol regit aureus orbem
go Phœbe curru dum pulſat Olym
ves ergo paſcentur in æthere cervi,
deſtituent nudos in littore piſces;
rerratis amborum finibus, exul
arim Parthus bibet, aut Germania T
grim,
noſtro Chriſti labetur pectore vultu
dem confectus curis, multoque dolo
at Patrem, gemituq; hæc edidit al
Parens cur Me morientem deſeri

Hoc illud, hoc Juda *fuit, me fraude petebas,* 4.
Prodere cùm Dominũ *voluiſti perfide juſtũ.*
En crux iſta mihi, hi clavi, ſpinaque parata. 4.
Quid deſertus ego primum querar ? anne magiſter 4.
Spreviſti comitẽ crudeli in morte miniſtrum 4.
Tot meritum mortes ? eadem Me ad fata vocaſſes, (*liſſet.* 10. 4.
Idem ambos ligno dolor, atque eadem hora tu- 4.
Me laniet ſpinis, me clavis perforet hoſtis, 10.
Inque meum pectus ſceleratam intorqueat haſtam ; 2.
Extinxi te meque ſimul, populumque Sionis 4.
Et patres urbemq; tuam; da vulnera Chriſte, 4.
Da, lachrymis ſiccabo meis, corpusque lavabo. 10.
Ah ! ubi nunc oculorum ignes, ubi fulgida quondam 3. 8.
Cæſaries, *pulchriq; micantia fulgura vultus?* 8. 9.
Lumina conduntur tenebris, caligine vultus; 11. 3.
Atque oris roſeum nox abſtulit atra colorem. 11. 6.
Chriſte *mihi vita ſemper dum vita manebit* 5.
Chare magis, Chriſte *innumeris exercite fatis :* 5.
Brachia diſtendis, dimittis in oſcula vultum, 1. 3.
Ne renuas noſtro circundare brachia collo. 1. 2.
Amplexus da Chriſte *tuos, atque oſcula fige ;* 9. 1.
O ſi rore tui ſtillantis ſanguinis, omnes 6. G. 3.
Ablueres animæ ſordes, ſi flumine vivo 4. 2.
Vulnera ſiccares lachrymarũ æterne tuarum, 10. 1.
Vulnera quæ mihi jã ſtrident ſub pectore fixa. 2. 4.
Eripe Me his invicte malis, & Tu mihi cœlũ 6.

(namque potes) fidumque tuere m
niſtrum; (aſ
tram miſero, & tecum me tolle
,ut tandē placidis in morte quieſca
næſtæ matres crinem de more ſolut
m gemitum tunſis ad ſidera tollunt
us, reſonat magnis plangoribus æt
bi nunc, mater, cernenti talia ſenſu
dabas genitus? cùm tu miſera
corpus
res nati, madefactum ſanguine tan
que vulneribus fœdari membra
dendis? noſ
a decus mulierum, animo gratiſſi
corde doles; oculos dejecta decoros
emis, largoque humectis flumine v
tum (ple
percutiens, & cælum queſtibus i

Nam ſimulac Chriſtus *telluris operta ſubivit,* 4. 6.
Sub pedibus mugire ſolum, & juga cœpta moveri 6.
Sylvarū, inſolitis tremuerunt motibus urbes; 6. G. 1.
Et tremefacta ſolo tellus, avulſaque ſaxis 10. 2.
Saxa ruunt, tremula patuerunt viſcera terra. 2. 8.
Vidiſſes animas imis exire ſepulchris. Ec. 8.
Vox quoque ſub noctem ſemel exaudita ſilentem G. 1.
Proclamans letho crudeli Pana *peremptum;* 5. 4.
Qua vox ut ſimul eſt liquidas emiſſa per auras, (*credas* 4. 6.
En ſubito horrendus gemitus ferit æthera; 2. 5.
Vicinos reſonaſſe lupis ululantibus agros G. 1.
Apparent intus ſacri penetralia templi; 2. 6.
Nam velum jam ſponte ſuâ diſcerpitur; illud 6. G. 4
Arte laboratū, atque auro fuit intertextum. 1. 8.
Pictus acu, filis & verſicoloribus orbis 11. 9.
Cernitur: hic anima, terraque & pontus, & ignis Ec. 6. 1.
Calantur liquidiq; cadunt è nubibus imbres. 10. E. 6.
Hic ſylvæ frondent, animalia mōtibus errant, 3. Ec. 6.
Aſſurgunt turres, villarum culmina fumant; 4. Ec. 1.
Saxoſas inter decurrunt flumina valles, Ec. 5.
Hac inter tumidi late maris ibat imago 8.
Aurea: ſed fluctu ſpumabant cærula cano, 8.
Et circum argento clari delphines in orbem 8.
Æquora verrebant caudis, æſtumq; ſecabant. 8.
His cœli ſuper incumbens argenteus orbis 11. 8.
Aſtra tenet, pluviaſque hyadas, geminoſque triones, 1.

...inque m...
ruſco G.
ſemper Sole rubens, & torrida ſemper ab igne;
Quam circum extremæ dextra lævaque tra- G.
huntur
Cærulea glacie concretæ, atque imbribus atris G.
Has inter, mediamque, duæ mortalibus ægris G.
A Superum rectore datæ: & via ſecta per 8.
ambas G
Obliquus qua ſe ſignorum verteret ordo. 7
Hoc velum feſtis ſolitum eſt de more diebus
Suſpendi, quod nunc mærore abrumpitur: iſtis
Sollicitus monſtris quidam Romanus (hic olim
Ducere centenos juvenes in bella ſolebat
Ære caput fulgens, horrensq; in vertice criſtis
Sanguineus, clypeoque inſignis & enſe coruſco)
Admonet, & magna teſtatur voce per agmen:
Credo equidem, nec vana fides, genus eſſe To-
nantis
...is & longâ morte necaſtis

Transadigens coſtas, & cādida pectora rumpens. 9.
Ecce novum pulchro manat de corpore flumen 9.3.9.
Sanguinis & laticum, largo tepefacta cruore 1.9.
Terra madet, fixū ſtridet ſub pectore vulnus. 9.4.
Quid tibi vis miles? cur fœdas vulnere corpus 4.2.
Exanimum? vita ſpoliato parcere fas eſt. 1.12.6.
Nullum cum victis certamen & æthere caſsis. 11.
Romanos rerum dominos, gentemque togatam 1.
Parcere ſubjectis, & debellare ſuperbos, 6.
Non miſero inſultare decet, non morte perempto G.I.A.6
Immerita, nullas habet hæc victoria laudes. 3.2.
Cervus erat forma præſtanti & cornibus ingens, 7.
Quem procul errantē rabidæ nigrantis averni 7.4.
Commovere canes; jaculis curſuque fatigant 7.5.
Venantes; curvo direxit ſpicula cornu 10.7.
Corpus in adverſum miles Romanus, *& ecce* 8.2.
Perque uterū ſonitu, perq; ilia venit arundo, 7.
Heu quot me canibus Pluto *venatur odoris!*
Pro ſe quiſq; hoſtes depromunt tela pharetris, 5.
Atque in me validis incurvant viribus arcus. 5.
Nonne vides tergo volucres hærere ſagittas? 12.
Chriſte Deus, *ſtridens cōtorta Phalarica venit* 9.
Fulminis acta modo, quam nec tria taurea terga, 9.
Nec triplici ſquama lorica fidelis & auro 9.
Suſtentare valet, ſtomachoq; infixa ſub altum 9.
Pectus abit, reddit ſpecus atri vulneris undā 9.
Spumantē, & fixo ferrum in pulmone tepeſcit. 9.

Agricolæ audebant, longosque inſinua-
cos.
Ille novo muſto direptis crura cothurn
Tinxit, & hic ſolus calcavit vinitor u
Olim cæruleus mundo ſuperaſtitit im
Noctem hyememque ferens, & inhorr
da tenebris
Ipſe gubernator puppi jam Chriſtus al
Colligere arma jubet, malum conſce
omnem
Proſpectum late pelago petit, aëra ca
Auribus, explorat ventos, & ſidera
Atque cavet navis ne littora dira ſu
Néve inflicta vadis mediis ſolvat
dis.
Tu cujus pelagi imperium eſt, qu
Nimborumq; facit, tempeſtatumq;

In ſaxa & rupes, & dorſo pendet iniquo, 10. 10.
Accipiens inimicũ imbrem, rimisq; fatiſcens, 10.
Chriſtiadæ *miſeri ventis maria omnia vecti,* 1.
Oramus motos fluctus compone tridenti. 1. 1.
Æquata ſpirent aura, ſitque hora quieti. 5.
Atque tuam Navem tot tempeſtatibus actam, 3.
Totque adeò incertos cæca caligine ſoles 3.
Errantem pelago, totidem ſine ſidere noctes 3.
Defer in optatos portus tranquilla per alta,
Ne ſubeat ſcopulos Sirenum *& ſaxa ſonora;* 5.
Nec jam deficiat tantis ſurgentibus undis. 6.
Ipſe ratem conto ſubigas, veliſque miniſtres, 6.
Et tandem ventis impleto vela ſecundis. 7.
Tum me ſervatum ex undis ad littora cœli 3.
Dirige, da Patria portus intrare quietos. 6. 3.
En arca nunc porta patet; nunc ardua rupes 6. 3.
Fundit aquas virga Moyſis *percuſſa ſaligna.* G.1.A.7
Nunc tundit pectus roſtro Pelicanus *acuto,* 6. 3.
Vt proprio implumes nutriret ſanguine fœtus. G.4.A.11
Ecce ferit medicus ſalientem ſanguine venam G. 3.
Ipſe tibi, ut febris nobis averteret æſtum 9. G. 3.
Nunc Jonas *noſter ſpumoſa immergitur unda,* 6.
Ne Notus abreptos in ſaxa latentia nautas 1.
Torqueat, & navem rapidus voret æquore vortex. 1.
Dum Moyſes *alacris palmas utraſque tetendit,* 6.
En victor cunctos proſternit morte rebelles, 8. 12.
Et juſtas pœnas inimico à ſanguine ſumit. 6. 11.
Noſter Adam *placida compoſtus pace quieſcit,* 1.

D'

...nem.

Hæc illa eſt cælum contingens ſcala J...
Cujus in excelſo conſiſtit vertice Iova...
Aligerumq; chorus juvenum dilabitu...
Hanc ſuper, & rurſus ſuper hanc aſce...
aſtra.

Hic ara eſt ingens nudoque ſub atheri...
Educta, & vituli ſpumanti ſanguine...
Huc animæ nigra ceu tempeſtate colu...
Conveniunt ſecuræ; hac ara tuebitur...
Ira divina ſtagnum dulceſcit amarun...
Hujus vi ligni; jam frondet vimen A...
Quamvis in ſylvis ima de ſtirpe reci...
Matre caret, poſuitq; comas & brachi...
Atque hæc tantum alias inter caput...
arbos,

Quantū lenta ſolent inter viburna C...

Iſmaël, & genitrix, ignari hominumque loco-
rumque I.
Errabant: nulli in totâ regione viarum 6.9.
Qui doceant quo ſub cælo, quibus orbis in oris I.
Jactentur, nullus fons eſt qui gramina lym-
phis I.G.4.
Humectet, nulliq; ruunt de montibus amnes. G.4.A.4
Sed ſitiunt herbæ, terraque ardorë dehiſcunt. G.4.G.3
Tunc juvenis flagransque ſiti, atque exterri-
tus æſtu G.3.
Concidit ad terram ſub ramis arboris altæ. 5.7.
At Mater cælo palmas cum voce tetendit, 2.6.
Effuditque genis lachrymas; mox Angelus
ultro I.6.
Apparens, liquidum clivoſo in tramite fontem G.2.
Oſtendit murmur per levia ſaxa cientem. G.2.
Sic Patria antiqua, Paradiſo pulſus Ada-
mus, 2.II.
In mundo, velut in ſylva quæ ſentibus horret, 6.9.
Et denſis tenebris ramorum, & rupibus altis: 9.I.
Erravit fato profugus, multosque per annos, II.
Nec reperire viam potuit quæ ducit ad aſtra; 5.Ec.9.
Nec liquidos fontes, nec ſtagna virëtia muſco G.4.
Sole ſub ardenti, & triſti ſub ſidere cancri, E.2.E.10
Vt ſibi tam rapidum ſitienti averteret æſtum; E.2.G.
Sed tandem Chriſtus caſum miſeratus Ada-
mi, (tem; 5.6.
Monſtrat inexhauſtũ puteum de rupe fluen- 4.10.G.4
Hunc audet miles ſanctum recludere fontem G.2.
Vnde ſalus fluxit nobis morientibus una; G.3.
Quiſimulac Chriſtũ ſceleratâ cuſpide, ſacrũ 4.2.
Im-

Cordis, & in medius nos irriget arm
Hic mentis ſterilē ne deſerat humo
Ne ſignis noſtris horreſcat carduus
Lappaque tribulique, interque niten
Ne culmos lædat rubigo, aut aſpera
Frumenta in viridi ſtipula dum lact
Poſtquam exhalaſſet vitam Sunan
fans
Continuo miſera Matris calor oſſa r
Excuſſi manibus radii, revolutaqu
Evolat infælix, & fæmineo ululat
Aſcenſu ſuperat ſummi faſtigia mo
Vatem adit, & vatē precibus votis
Vt gnatum ſuperas cæli revocaret
Extemplo famulum rapidū præmiſ
Hoſpitis, inque manum virgam
cucurrit

'mponens manibusque manus, atque oribus ora ; 8.
Effuditque preces, Jovam*que in vota vocavit,* 5.
Ore legens ſi quis puero ſuper halitus ervet. 4.
Succeſsit tandem optatus calor oſsibus imis ; 2. G. 3.
Atque nova puero rediere in priſtina vires. 12.
Sic poſtquã Satanas vita ſpoliaſſet Adamum, 6.
Exanimis jacuit tot ſæcula, donec Ieſus 6. 6.
Præmiſsis famulis, ſed fruſtra, venit Olympo, 1. 8.
Et ſuper exanimum ſeſe projecit amicum, 9.
Brachia protendens, noſtrisque amplexibus hærens, 5. 2.
Oſcula demiſſo vultu libavit Adamo ; 1. 1.
Extinctumque auras vitales carpere juſsit. 3.
Tunc ſecum humanam ſubvectat ad æthera gentem. 1. 6.
Legis virga tua non me retraxit ab orco, 5. 2.
Nec qui fatidici cecinerunt omnia vates, 8. 5.
Chriſte Deus, *ſed enim* Divini Spiritus *oris,* 6. 3.
Ac amor ille tuus, velut abdita flamma medullis, *(auras* 9. G. 3.
Hanc animam ad cæli jucundum lumen & 4. 6.
E denſis tenebris & ſævâ morte reduxit. 9. 4.
J*am ſimulac* Chriſtus *ſeſe iſto corpore ſolvit,* 4. 4.
Infernas ſine Sole domos loca turbida adivit : 6.
Pallentes umbras Erybi, Regemque tremendum 4. G. 4.
Terruit, immiſſo trepidarunt lumine manes ; 2. 8.
Quaque ibat, vaſti circum gens aurea cæli G. 4.
Ibat, & obſcuram diſpellit lumine noctem. G. 4.

Quod potuit manes arceſſere conjug...
Threicia *fretus cythara, fidibusque ca...*
Quod fratrē Pollux *alternâ morte re...*
Quodq; etiam Alcides *invictus viribu...*
Qui Stygium dextra custodē in vincla...
Ipſius à ſolio Regis, traxitque trement...
Quod dominā Ditis *thalamo deducer...*
Audax Pirithous, *nec non* & Theſeus...
Hæc ſunt ſopitos quæ ludunt ſomnia ſ...
Nam ſolus Chriſtus *cœli omnipotentis...*
nus,
Viribus, idque ſuis, perrupit limina m...
Perque domos Ditis *penetrans*, & *Av...*
alta
Congreſſus petit ille Patrum (namqu...
Tartara habent, triſtesque umbræ, ſ...
na piorum
...Elyſiumque colunt) has aen...

Ad Templum Philiſtim *vaſta ſe mole move-*
bat; (*ſtem* 2.3.
Cùmque introgreſſus medio ſub culmine po- 1.2.
Dexter in adverſum nitens cõcuſſit, & imis 8.
Avulſum ſolvit radicibus, inde ruinam 8.
Cum ſonitu trahit, & Philiſtim *ſuper agmi-*
na tectum 2.
Incidit, atque hoſtes inſigni morte peremit; 2.1.
Et jam ſera rubens accendit lumina veſper. G.1.
Extemplo Joſephus *adeſt, ſupplexq;* Pilatum 11.6.
Ipſum obteſtatur, veniamque rogavit ab ipſo; 11.
Redderet ac tumulo ſineret ſuccedere terra 11.
Exanimum corpus Domini; *ſatis, inquit, hic*
inſons 1.
Pœnarum tulit in vita, nunc æthere caſſo 11.
Parco; tegi funus lacerum patiare ſepulchro; 10.
Da tandem miſero ſedes poſt fata quietas; 4.1.
Da pacẽ exanimo, & crudeli morte perempto. 11.
Quæ gens tam ſæva eſt, quæve hunc tam bar-
bara morem 1.
Permittit patria, hoſpicio prohibere ſepulchri 1.
Defunctos, gremioq; pia requieſcere matris?
Dixerat, at Præſes non aſpernanda precantem 11.
Proſequitur venia; quicquid ſolamẽ humãdi, 11.10.
Quiſquis honos tumuli exanimo largitur Ieſu. 10.
At vultum ut vidit Chriſti *frigentis & ora,* 10.6.
Ora modis Arimathæus *pallentia miris,* 10.
Ingemuit miſerans graviter, lachrymaque per
ora 10.
Volvuntur: mentem ſubiit pietatis imago, 10.
Et mortis duræ caſus, totque optima facta, 15

Concretos crines, impexā in pectore ba
Atque inter coſtas videt alte vulnus a
Tunc thura atq; alios ſuaves miſceba
Suſpirans, corpusq; lavat frigentis &
Pallida muneribus decoravit membr.
mis,
Spargitur & tellus lachrymis, ſpargu
At Virgo mater corpus miſerabile nat
Vt vidit, levique patens in pectore vu
Cuſpidis auſonia, lachrymis ſuſpirat
Terque quaterque manu pectus percu
neſtum, (
Procumbens ſuper, atque hærens, atqu
Nec via præ nimio voci laxatā dolore
Exanimumque ſinu natum complexa
Cum gemitu, atque atros ſiccabat ve
res:

jam mater alit tellus, vireſq, miniſtrat : 11.
unt capiti ſpinas, atque oſcula figunt : 1.
eribus, prenſantq; tenaci forcipe clavos : 12.
t mox veſtis producitur, hac Nicodemus 5.11.12
ſocio Chriſtum *involvunt, conduntque ſepulchro,* 1.6.
ra non video regali ſplendida luxu : 4.1.
reasve faces, inſignia nulla, nec ullos 11.2.
ntes currus : ferales ante cupreſſos 6.6.
ſtatuunt, decorantque ſuperfulgentibus armis ; 6.
bolia occiſis ſuſpendunt hoſtibus ulla ; 11.
ive, ferventesve rotas, enſesque decoros ; 11.
ique, nec clypeos, galeasque aut tela cruenta ; 7.11.
ellator equus poſitis inſignibus ibat. 11.
rymans, guttisque humectans grandibus ora ; (barum 11.
ælum clamorque virum, clangorque tu- 11.
dit ; Domino non tanta ſuperbia noſtro ; 10.1.
mundi luxum ſprevit, faſtumq; potentũ 1.3.
s, num luxum curat jam lumine caſſus ? 1.2.
ſepho *croceis halabat floribus hortus :* G.4.
umulum è vivo ſaxo ſub rupe cavata 3.1.
lit, nullos cineres hoc condidit ante 1.5.
ue nullâ ſinu ; huc multo gemitu lachrymisque (bant. 5.10.
ſitum feretro Chriſtum *ſub nocte fere-* 10.11.
qua me tellus tandem qua me æquore poſſunt (reſtat, 2.
ere, aut quid jam miſero mihi denique 2.

S Cu

atra

Quæ mentes hominũ fuſcis amplecti
Me conjux omnis curæ caſusque leva
Deſerit, & vaſti ſeſe tegit obice ſax.
Ille meos primus qui me ſibi junxit a
Abſtulit, ille habeat ſecum ſervetq; ſ
Non ego te Joſeph *unquã memoran*
Si qua fidem tanto eſt operi latura v
Qui Dominum *exanimem, & nil j*
ſtibus ullis
Debentem, exhauſtum tot caſibus,
Condis humi, proprioque onerasti m
pulchro
Sollicitus, qui ſolus honos Acheronte
Quin & carbaſeo velamine quinq;
Perfoſſumque locis texiſti corpus am
O ſi qua eſt cælo pietas quæ talia cur

Heu quid agam, vel quam ſpondet mihi vita
ſalutem? *(tebris?* 4.12.
Quo fugiam, quibus aut me me occultabo la- 3.8.
Conſcius audacis facti, ſcelerumq; meorum? 11.
Quæ miſerum ad pœnas pro Chriſti *cæde re-*
poſcunt; 2.2.
Vnum hoc per (ſi qua eſt miſeris venia hoſti-
bus) oro *(ſtra* 10.
Crimen humo patiare tegi, ſcelera omnia no- 10.1.
Mandentur terra tecum; tuq; optime rector, 11.8.
Nec non magne Pater divũ miſerere, tuoque 9.
Hanc culpam detrude meam ſub tartara ver-
bo: *(vent,* 9.2.
Et cum fata vocant, atque hoc me corpore ſol- 10.4.
Tum me conſortem nati concede ſepulchro; 10.
Cum quo non vereor triſtes comes ire per um-
bras, *(meorum.* 12.
Et ſine quo nihil eſt quidquam mihi dulce 12.
Vt terra tumulo corpus ſucceßit Ieſu, 11.
Vtque pius tulit inferias, Joſephus *amico:* 9.6.
Ecce Sacerdotes *omnes, Præſesque* Pilatus 11.
Cuſtodes tumulo aßignant, qui nocte dieque 9.5.6.
Inſomnes ſervent funus, ne forte quis illud 6.2.
Excipere inſidiis, tentet mox agmine denſo Ec.3.2
Armati ferro, & criſtis capita alta coruſci 9.
Conveniunt, omnemque adytum cuſtode coro-
nant. *(bam* 1.9.
Diſcurrunt, variantque vices, fuſiq; per her- 9.
Indulgent vino, & vertunt crateras ahenos; 9.
Collucent ignes, noctem coſtodia ducit 9.
Inſomnem ludo. 9.

Quum ſubito ætheriis juvenis del.
Aliger, & fulgens Phœbææ lampad
Aëra dimovit tenebroſum & diſp
bras;
Saxumq; à foribus ſpeluncæ avellit:
Fundamenta quatit, tremere omni
pente
Culmina tectorum , nutant cum
Namque pedē referens caſus evaſe
Chriſtus ovans, ſuperasque iterun
ad auras.
Extemplo vigilum gelidus per dura
Oſſa tremor, ſubitaq; coït formidin
Labuntur proni in terram , & vi
haſit.
Speluncam repetunt matres, gemi
Pennatos proceres, indutos veſtibu

nenides, *tenuitque inhians tria* Cerberus
ora. G. 4.
mit letho ſe, ac vincula ferrea rupit 2.
tis, & inferni ſuperavit pallida regna. 6. 8.
ergo & ſociis hæc nuntia læta referre. 11. 9.
continuo volitant, ac viſa reportant. 9. 4. 11.
us *lætitia voces ad ſidera jactat;* Ec. 5.
icat & ventis, & fulminis ocyor alis 5.
us Johannes; *ſequitur non paſſibus æquis* 5. 2.
us, *at hic tumulum prior introgreſſus,*
inanem 9. 1. 6.
ſpexit, calcemque terit jam calce ſodalis; 6. 5. 10.
i tumulum vacuum, revolutaque lintea
vidit: 4. 9. 3.
hinc digreſſi matres ſociosque reviſunt. 2. 8.
: *eſt illa dies lucis quæ maxima ſemper;* 8.
etur nobis, & erit quæ maxima ſemper 8.
ſpecus & Ditis *detecta apparuit ingens* 8.
ia, & umbroſæ penitus patuere cavernæ; 8.
a Chriſtus *radiis Divini diſpulit oris* 4. 5.
niferam noctem commiſtis igne tenebris. 8.
a ſolus tetri ſuperavit monſtra barathri, 6. 8.
tareumq; manu rectorē in vincla petivit. 6.
a Ionā *è fœdis tenebris & carcere ventris* 5. 6.
muit piſcis, fulvaque reliquit arena. 8. 5.
a poſitis novus exuviis, nitidusq; juventa G. 3.
uit prædam pedibus Iovis *aliger uncis.* 6. 5.
n Daniel *tandē evaſit rabida ora leonum.* 2. 6.
ue olim pueri flammam evaſere camini, 9. 8.
ira patriæ flammas ſuperavit ovantes 10.
iſtus, *ſanguineis reſtinguēs fontibus ignes.* 2.

Objecit caput, & ſupplex ad u

Ingens quod nuper ruit alto

plum,

Exurgens hodie, caput inter n

Vt Phœnix *poſtquam ſ[illegible]*

Arduus ad Solem, motare inc

Dicitur, & ſeſe flammâ cr[illegible]

Sed ſimul ac cineres c[illegible] &

vit,

Exoritur nova progenies ex mo

Quæ neque concubitu indulge

ſegnis

In Venerem ***ſolvit, nec fœtum***

Sed genus immortale ſuo de pu

Morte ſuâ vivens, & miro fu

Sic Chriſtus ***divinæ iræ quem ſ***

vit,

Gurgitis evaſit multis cum millibus; illos 6. 5.
Æternam in cælo juſſit producere vitam. 12. 2.
Jam Ditis *ſpelunca patet, jam læta columba* 6. 5.
Dat plauſum pennis, liquidumque per aëra lapſa 5. 6.
Effugit, atq; altam ſupra volat ardua nubem. 5. G. 1.
Hac *crudeles qui olim ſtetit hoſtia ad aras,* 1. G. 3.
Quiq; humeris pinguem tædis & robore ſecto 6.
Ferre pyram voluit, juguloque haud inſcius enſem 6. 10.
Accipere, & manibus patriis occūbere morti: 10. 2.
Nunc letho eripitur, nam aries in ſentibus hærens, 2. G. 2.
Imbuit innocuo fatalem ſanguine truncum. 6. 2.
Qui fuerat pridem venantum vulnere pectus 1. 12.
Saucius, & (miſerum) laniatus corpore toto 12. 6.
Jam Judæ *movet arma leo, gaudetque comantes* 12.
Excutiens cervice toros, fixumque latronum 12.
Impavidus frangit telū, & fremit ore cruento. 12.
Nunc Sampſon *portas haſa concuſſit, & imis* 8.
Avulſas ſolvit radicibus, inde repente 8.
Impulit, impulſu quo maximus intonat æther. 8.
Ferratos vectes vulſosque à cardine poſtes 7. 2.
Tollit, & ærei curſu petit ardua montis. 8.
Haud aliter Chriſtus *pallentis ferrea mortis* 8. 6.
Limina perrupit, poſtesque à cardine vellit. 2.
Has triſtes portas lethi, & nigrantis averni 6. 5.
Centum ærei claudunt vectes æternaque ferri 7.
Robora, nec cuſtos abſiſtit limine Satan, 7.
Veſtibulum inſomnis ſervans noctesq; diesque 6.

Jam ...
Cordis, & in mediis nos irriget aſti
Hic mentis ſterilē ne deſerat hum
Ne ſignis noſtris horreſcat carduus
Lappaque tribulique, interque nite
Ne culmos lædat rubigo, aut aſpera
Frumenta in viridi ſtipula dum la
Poſtquam exhalaſſet vitam Suna
fans
Continuo miſeræ Matris calor oſſa
Excuſſi manibus radii, revolutaq
Evolat infœlix, & fœmineo ulul
Aſcenſu ſuperat ſummi faſtigia
Vatem adit, & vatē precibus vo
Vt gnatum ſuperas cœli revocare
Extemplo famulum rapidū pra
Hoſpitis, inque manum virga
currit

nponens manibusque manus, atque oribus
ora; 8.
ffuditque preces, Jovam*que in vota vocavit*, 5.
re legens ſi quis puero ſupèr halitus ervet. 4.
ucceſſit tandem optatus calor oſſibus imis; 2. G. 3.
tque nova puero rediere in priſtina vires. 12.
ic poſtquã Satanas vita ſpoliaſſet Adamum, 6.
xanimis jacuit tot ſæcula, donec Ieſus 6. 6.
ramiſſis famulis, ſed fruſtra, venit Olympo, 1. 8.
t ſuper exanimum ſeſe projecit amicum, 9.
Brachia protendens, noſtrisque amplexibus
hærens, 5. 2.
ſcula demiſſo vultu libavit Adamo; 1. 1.
xtinctumque auras vitales carpere juſſit. 3.
unc ſecum humanam ſubvectat ad æthera
gentem. 1. 6.
egis virga tua non me retraxit ab orco, 5. 2.
Nec qui fatidici cecinerunt omnia vates, 8. 5.
Chriſte Deus, *ſed enim* Divini Spiritus *oris*, 6. 3.
Ac amor ille tuus, velut abdita flamma me-
dullis, *(auras* 9. G. 3.
Hanc animam ad cœli jucundum lumen & 4. 6.
E denſis tenebris & ſævâ morte reduxit. 9. 4.
J*am ſimulac* Chriſtus *ſeſe iſto corpore ſol-*
vit, 4. 4.
nfernas ſine Sole domos loca turbida adivit: 6.
Pallentes umbras Erybi, Regemque tremen-
dum 4. G. 4.
Terruit, immiſſo trepidarunt lumine manes; 2. 8.
Quaque ibat, vaſti circum gens aurea cœli G. 4.
ibat, & obſcuram diſpellit lumine noctem. 6. 4.

iente Deo, procul ô, procul eſte profa
ı clamant famuli; tremit impia Ju
, tremunt furiæ, tremit ingens jan
orci,
ïi vinctus fremit horridus ore cate
ſuperſtitio Græcorum credidit olim
ɔotuit manes arceſſere conjugis Orph
:ia fretus cythara, fidibusque canori
fratrē Pollux alternâ morte redem
; etiam Alcides invictus viribus e
ygium dextra cuſtodē in vincla peti
à ſolio Regis, traxitque trementem ;
dominā Ditis thalamo deducere ad
e Pirithous, nec non & Theſeus inge
int ſopitos quæ ludunt ſomnia ſenſu
ôlus Chriſtus cæli omnipotentis alu
nus,
s, idque ſuis, perrupit limina mortis

'emplum Philiſtim *vaſta ſe mole move-*
bat; *(ſtem* 2. 3.
que introgreſſus medio ſub culmine po- 1. 2.
'er in adverſum nitens cōcuſſit, & imis 8.
lſum ſolvit radicibus, inde ruinam 8.
ſonitu trahit, & Philiſtim *ſuper agmi-*
na tectum 2.
'it, atque hoſtes inſigni morte peremit; 2. 1.
'jam ſera rubens accendit lumina veſper. G. 1.
mplo Joſephus *adeſt, ſupplexq;* Pilatum 11. 6.
n obteſtatur, veniamque rogavit ab ipſo; 11.
leret ac tumulo ſineret ſuccedere terræ 11.
nimum corpus Domini*; ſatis, inquit, hic*
inſons 1.
arum tulit in vita, nunc æthere caſſo 11.
o; tegi funus lacerum patiare ſepulchro; 10.
andem miſero ſedes poſt fata quietas; 4. 1.
'acē exanimo, & crudeli morte perempto. 11.
gens tam ſæva eſt, quave hunc tam bar-
bara morem 1.
nittit patria, hoſpicio prohibere ſepulchri 1.
unctos, gremioq; pia requieſcere matris?
erat, at Præſes non aſpernanda precantem 11.
ēquitur venia; quicquid ſolamē humādi, 11. 10.
ſquis honos tumuli exanimo largitur Ieſu. 10.
'ultum ut vidit Chriſti *frigentis & ora,* 10. 6.
modus Arimathæus *pallentia miris,* 10.
'muit miſerans graviter, lachrymaque per
ora 10.
'untur: mentem ſubiit pietatis imago, 10.
nortis dura caſus, totque optima facta, 10.

Concretos crines, impexa in pec
Atque inter coſtas videt alte vi
Tunc thura atq; alios ſuaves n
Suſpirans, corpusq; lavat friger
Pallida muneribus decoravit
mis,
Spargitur & tellus lachrymis,
At Virgo mater corpus miſerat
Vt vidit, levique patens in pec
Cuſpidis auſonia, lachrymis ſu
Terque quaterque manu pect
neſtum,
Procumbens ſuper, atque haren
Nec via præ nimio voci laxat
Exanimumque ſinu natum co
Cum gemitu, atque atros ſicca
res:

Non jam mater alit tellus, viresq; miniſtrat : 11.
Evellunt capiti ſpinas, atque oſcula figunt : 1.
Vulneribus, prenſantq; tenaci forcipe clavos : 12.
Linea mox veſtis producitur, hac Nicodemus 5.11.12
Cum ſocio Chriſtum *involvunt, conduntque*
ſepulchro, 1.6.
Funera non video regali ſplendida luxu : 4.1.
Funereasve faces, inſignia nulla, nec ullos 11.2.
Lugentes currus : ferales ante cupreſſos 6.6.
Non ſtatuunt, decorantque ſuperfulgentibus
armis ; 6.
Nec ſpolia occiſis ſuſpendunt hoſtibus ulla ; 11.
Franave, ferventesve rotas, enſesque decoros ; 11.
Signaque, nec clypeos, galeasque aut tela
cruenta ; 7.11.
Nec bellator equus poſitis inſignibus ibat. 11.
Illachrymans, guttisque humectans grandi-
bus ora ; *(barum* 11.
Nec cœlum clamorque virum, clangorque tu- 11.
Incendit ; Domino non tanta ſuperbia noſtro ; 10.1.
Qui mundi luxum ſprevit, faſtumq; potentũ 1.3.
Vivus, num luxum curat jam lumine caſſus ? 1.2.
Joſepho *croceis halabat floribus hortus :* G.4.
Hic tumulum è vivo ſaxo ſub rupe cavata 3.1.
Excidit, nullos cineres hoc condidit ante 1.5.
Oſſaque nullâ ſinu ; huc multo gemitu lachry-
misque *(bant.* 5.10.
Impoſitum feretro Chriſtum *ſub nocte fere-* 10.11.
Heu quæ me tellus tandem quæ me æquore
poſſunt *(reſtat,* 2.
Accipere, aut quid jam miſero mihi denique 2.

S

atra
Quæ mentes hominũ fuſcis ample
Me conjux omnis cura caſuſque le
Deſerit, & vaſti ſeſe tegit obice ſ
Ille meos primus qui me ſibi junx
Abſtulit, ille habeat ſecum ſervet
Non ego te Joſeph *unquã memo*
Si qua fidem tanto eſt operi latu
Qui Dominum *exanimem, &*
ſtibus ullis
Debentem, exhauſtum tot caſi
Condis humi, proprioque oneraſ
pulchro
Sollicitus, qui ſolus honos Acher
Quin & carbaſeo velamine qu
Perfoſſumque locis texiſti corpu
O ſi qua eſt cælo pietas quæ tal

Heu quid agam, vel quam ſpondet mihi vita
ſalutem ? (tebris ? 4.12.
Quo fugiam, quibus aut me me occultabo la- 3.8.
Conſcius audacis facti, ſcelerumq; meorum ? 11.
Quæ miſerum ad pœnas pro Chriſti cade re-
poſcunt ; 2.2.
Vnum hoc per (ſi qua eſt miſeris venia hoſti-
bus) oro (ſtra 10.
Crimen humo patiare tegi, ſcelera omnia no- 10.1.
Mandentur terra tecum ; tuq; optime rector, 11.8.
Nec non magne Pater divû miſerere, tuoque 9.
Hanc culpam detrude meam ſub tartara ver-
bo : (vent, 9.2.
Et cum fata vocant, atque hoc me corpore ſol- 10.4.
Tum me conſortem nati concede ſepulchro ; 10.
Cum quo non vereor triſtes comes ire per um-
bras, (meorum. 12.
Et ſine quo nihil eſt quidquam mihi dulce 12.
Vt terra tumulo corpus ſucceſſit Ieſu, 11.
Vtque pius tulit inferias, Joſephus amico : 9.6.
Ecce Sacerdotes omnes, Præſesque Pilatus 11.
Cuſtodes tumulo aſſignant, qui nocte dieque 9.5.6.
Inſomnes ſervent funus, ne forte quis illud 6.2.
Excipere inſidiis, tentet mox agmine denſo Ec.3.2
Armati ferro, & criſtis capita alta coruſci 9.
Conveniunt, omnemque adytum cuſtode coro-
nant. (bam 1.9.
Diſcurrunt, variantque vices, fuſiq; per her- 9.
Indulgent vino, & vertunt crateras ahenos ; 9.
Collucent ignes, noctem coſtodia ducit 9.
Inſomnem ludo. 9.

Quum ſubito ætheriis juvenis d
Aliger, & *fulgens* Phœbææ *lampa*
Aëra dimovit tenebroſum & di
bras;
Saxumq; à foribus ſpelunca avelli
Fundamenta quatit, tremere omni
pente
Culmina tectorum, nutant cum
Namque pedē referens caſus evaſe
Chriſtus *ovans, ſuperasque iterum*
ad auras.
Extemplo vigilum gelidus per dura
Oſſa tremor, ſubitaq; coït formidine
Labuntur proni in terram, & vo
haſit.
Speluncam repetunt matres, gemin
Pennatos proceres, indutos veſtibus

nenides, *tcnuitque inhians tria* Cerberus *ora.* G. 4.
...uit letho ſe, ac vincula ferrea rupit 2.
...tis, & inferni ſuperavit pallida regna. 6. 8.
ergo & ſociis hæc nuntia læta referre. 11. 9.
continuo volitant, ac viſa reportant. 9. 4. 11.
...us *lætitia voces ad ſidera jactat;* Ec. 5.
...icat & ventis, & fulminis ocyor alis 5.
...us Johannes; *ſequitur non paſſibus æquis* 5. 2.
...us, *at hic tumulum prior introgreſſus, inanem* 9. 1. 6.
ſpexit, calcemque terit jam calce ſodalis; 6. 5. 10.
... tumulum vacuum, revolutaque lintea vidit: 4. 9. 3.
hinc digreſſi matres ſociosque reviſunt. 2. 8.
: eſt illa dies lucis quæ maxima ſemper; 8.
...etur nobis, & erit quæ maxima ſemper 8.
...o ſpecus & Ditis *detecta apparuit ingens* 8.
...ia, & umbroſa penitus patuere caverna; 8.
...a Chriſtus *radiis Divini diſpulit oris* 4. 5.
...niferam noctem commiſtis igne tenebris. 8.
...a ſolus tetri ſuperavit monſtra barathri, 6. 8.
...tareumq; manu rectorē in vincla petivit. 6.
...a Ionā *è fœdis tenebris & carcere ventris* 5. 6.
...muit piſcis, fulvaque reliquit arena. 8. 5.
...a poſitis novus exuviis, nitidusq; juventa G. 3.
...uit prædam pedibus Iovis *aliger uncis.* 6. 5.
... Daniel *tandē evaſit rabida ora leonum.* 2. 6.
...ue olim pueri flammam evaſere camini, 9. 8.
...ira patria flammas ſuperavit ovantes 10.
...iſtus, *ſanguineis reſtinguēs* fontibus ignes. 2.

Ingens quod nuper ruit alto à cul.
plum,
Exurgens hodie, caput inter nubila
Vt Phœnix *poſtquam ſuaves accei*
Arduus ad Solem, motare incendi.
Dicitur, & ſeſe flamma crepitant.
Sed ſimulac cineres collatiq; & fla
vit,
Exoritur nova progenies ex morte p.
Quæ neque concubitu indulget, n
ſegnis
In Venerem *ſolvit, nec fœtum nixi*
Sed genus immortale ſuo de pulver
Morte ſuâ vivens, & miro funere
Sic Chriſtus *divina ira quem flami*
vit,
Exit odorata propriâ virtute favill

Gurgitis evaſit multis cum millibus ; illos 6. 5.
Æternam in cælo juſſit producere vitam. 12. 2.
Jam Ditis ſpelunca patet, jam læta columba 6. 5.
Dat plauſum pennis, liquidumque per aëra
lapſa 5. 6.
Effugit, atq; altam ſupra volat ardua nubem. 5. G. 1.
Hic *crudeles qui olim ſtetit hoſtia ad aras,* 1. G. 3.
Quiq; humeris pinguem tædis & robore ſecto 6.
Ferre pyram voluit, juguloque haud inſcius
enſem 6. 10.
Accipere, & manibus patriis occũbere morti : 10. 2.
Nunc letho eripitur, nam aries in ſentibus hærens, 2. G. 2.
Imbuit innocuo fatalem ſanguine truncum. 6. 2.
Qui fuerat pridem venantum vulnere pectus 1. 12.
Saucius, & (miſerum) laniatus corpore toto 12. 6.
J*am* Judæ *movet arma leo, gaudetque comantes* 12.
Excutiens cervice toros, fixumque latronum 12.
Impavidus frangit telũ, & fremit ore cruento. 12.
Nunc Sampſon *portas baſa concuſſit, & imis* 8.
Avulſas ſolvit radicibus, inde repente 8.
Impulit, impulſu quo maximus intonat æther. 8.
Ferratos vectes vulſosque à cardine poſtes 7. 2.
Tollit, & ærei curſu petit ardua montis. 8.
Haud aliter Chriſtus *pallentis ferrea mortis* 8. 6.
Limina perrupit, poſteſque à cardine vellit. 2.
Has triſtes portas lethi, & nigrantis averni 6. 5.
Centum ærei claudunt vectes æternaque ferri 7.
Robora, nec cuſtos abſiſtit limine Satan, 7.
Veſtibulum inſomnis ſervans noctesq; diesque 6.

[illegible]
Sed ſimulac Chriſtus deſcendit a
alta,
Impulit ipſe manu portas, nec cl
Cuſtodes ſufferre valent; ſed cardi
Lethi ferratos perrupit numine poſ
Ex illo celebratus honos, lætique m
Servavere diem, quem nunc à nom
Juſtitiæ, Soliſque diem, Dominiqu
Ergo Chriſtiadæ tantorũ in munere
Cingite fronde comas, & pocula p
tris,
Communemque vocate Deum, &
Et tu qui ſævi rupiſti vincula leth
Atq; triumphati domuiſti monſtra
Hunc lætum nobiſque diem, cun
orbem
Eſſe velis, noſtroſa: huius memini

[redacted]

Ocyus, hancque animā peccati è pulvere tolle. 11.
Naſcere, præque diem veniens age Lucifer
almum, Ec. 8.
Et tandem ſocium conſumptâ nocte reviſe. 2.
At trepidi vigiles recta ad ſublimia tendūt 4. 7.
Tecta Sacerdotum ; *queis narrant ordine* 8. 2.
cuncta (*nus illi*
Quæ circa tumulum acciderant : tum proti- 3. 12.
Invitant precio vigiles, & pignora ponunt ; 5.
Vt vulgent ſocios clam ſubduxiſſe cadaver 10. 8.
Nocte intempeſta, premeret dum corpora feſſa 3. 4.
Prima quies, conditque natantia lumina ſo-
mnus. 2. 5.
Hinc totam ſubito vulgatur fama per urbem. 12.
Obſtupuit varia confuſus imagine rerum 12.
Præſes, & obtutu tacitus ſtetit ; æſtuat ingens 12.
Imo in corde pudor, miſtoque inſania luctu, 12.
Et furiis agitata anima eſt ſibi conſcia culpæ. 12. 4.
Atque Sacerdotes *furiatâ mente feruntur* 2.
In Templum, populiq; acuunt rumoribus iras 11.
In Chriſtum *falſis , verbisque odia aſpera*
jungunt. (*amaro,* 2.
Iſque amens animi , & rumore accenſus 4.
Exitium Chriſti *ſociis mortemque minatur.* 11. 12.
O gens infœlix ! non te facta impia tangunt ? 5. 4.
An Chriſti *nondum ſatiata es ſanguine ?*
nondum 2.
Tot moritura tenent crudeli funere membra ? 4.
Quid Dominum *inſontem laceras ? jam par-*
ce ſepulto, (Iuda 3.
Parce tuas ſcelerare manus ; non hunc tibi 3.

Servitio premis, & victo dominar
Et Regem inferni verbo ſub tarta
Viciſti gentes, & victas tendere p
Videre Abramidæ; *tamen impla*
In Dominum *noſtrum gens dura*
ra ſemper,
Exercens odio ſtirpē & genus om
Chriſtiadū, *nec adhuc ſatis infra*
Aſpice qui coëant populi, qua mæ
Ferrum acuant portis in te, excid
rum;
Eumenides *diræ*, Phlegeton*que*,
Conjurant, trepidoque furit Bellon
Conantur Solymæ *necquicquam e*
gnum
Immeritum, crebro pulſant nunc

Sic conjurati cœlum reſcindere fratres G. 1.
Aggreſſi, ſuperiſque Jovem *detrudere regnis.* 6.
Sed Pater extructos dejecit fulmine montes; G. 1.
Sic Chriſti *quicunque audet ſe opponere regno,* 11. 12.
Hunc Pater omnipotens adigit vel fulmine
ad umbras, 4.
Aut expirantem transfixo pectore flammas 1.
Turbine corripiet, ſcopuliſque infiget acutis, 1.
Aut ponto immerſum ſpumoſis obruet undis. 1. 6.
Et jã prima novo ſpargebat lumine terras 4.
Tithoni *croceum linquens* Aurora *cubile;* 4.
Cùm juxta ſacrum ſtat Magdalena *ſepul-*
chrum (*tes,* 3. 2.
Triſtior, & lachrymis oculos ſuffuſa niten- 1.
Quod vacuam ſenſit Chriſti *ſine corpore ru-*
pem; 4.
Hanc cœli proceres quamvis lenire dolentem 3. 4.
Solando cupiunt, dictiſque avertere curas: 4.
Illa tamẽ lachrymas verba inter ſingula fun-
dens (*licto* 3.
Amiſſum queritur Dominum, *tumuloque re-* G. 4. A. 4
Incubat; illum abſens abſentem, auditque
videtque 4.
Nec verbis ullis (tanta eſt violentia amoris) 4. 12.
Flectitur, exſuperat magis, ægreſcitque me-
dendo. (*giſter* 12.
Haud aliter mea mens quærit te Chriſte *ma-*
Mane recens orto, & nocte ducentibus aſtris; G. 3.
Et quoties medium bigis nox trajicit axem, 6.
En lachrymas geminis oculorum fundimus
urnis, 7.

aunt,

Dum Dominum *queror amiſſum, ...*

Te reperire queam, vel quâ region...

Quin etiam quamvis creſcente ...

umbras

J*am Sol decedens, & frigidus aë...*

Temperat, & ſaltus reficit jam roſ...

Me tamen urit amor; quis enim m...

amori?

Inque domo cordis vacua mens flet ...

Scis quoties voces auſus jactare pe...

Implevi clamore polum, mæſtusq; ...

Necquicquam ingeminans, itera...

rumque vocavi

Scilicet ut cervus quem vipera den...

Perfuſus ſanie, rapidoque exterrit...

Ad liquidas deſcendit aquas & ...

Solſtitium Divina ira defende tuarum Ec. 7.
Obtentu alarum, atque animam morientis in
umbra. (*tuentem* 11.
Dum verò hi juvenes ardentem, & mæſta 6.
Lenibant dictis animam, curaſq; levabant; 6.1.
En ſubito Chriſtus *ſeſe transformat in horti* 7. G.4.
Cuſtodem, & Mariam *jactantem pectore cu-*
ras (*inanes?* E.7.A.1
Alloquitur: mulier lachrymas cur volvis 1.4.
Vix ea fatus erat, gemitu cum talia reddit: 2.
Corpus ubi exanimi poſitum eſt miſerabile
Chriſti, (*ram?* 11. Ec.5
Dic quibus in terris, aut quâ regione requi- E.3.A.9
Ibo, & tentabo cervici imponere noſtra, (*bit.* 2.
Ipſa ſubibo humeris, nec me labor iſte grava- 2.
O mulier tune hoc corpus ſufferre valebis! 7.2.
Vix illud lecti bis ſex ſervice ſubirent, 12.
Qualia nunc hominū producit corpora tellus: 12.
Sed tua magna fides: vires animumque mi-
niſtra 11.9.
Chriſte *mihi ut valeam puro te pectore ferre.* 6.2.4.
Tū Mariam *proprio cōpellat nomine* Chriſtus, 3.6.4.
Quæ ſimulac notam vocem exaudiſſet Ieſu, 4.11.
Accurrit, ſacroſque pedes complexa tenebat, 3. Ec.5
Quos Mariam *prohibet manibus contingere,*
donec 6.2.
Ad Patrem aſcendat, matres ex urbe Sionis 1.2.
Lætantes adſunt, & ſanctum corpus adorant. 1.2.
Et dum Nicopolin Cleophas Amaon*que re-*
viſunt, 2.
Triſtes, & paribus curis veſtigia figunt: 6.1

Lucet color; fuſos cervix cu
Accipit, & puro radiabat lu
Tum voce inflectit ſenſus, an
Impulit, inſolitū tunc oſsibus
Nec non ſolicitas expellens pe
Vltro animos tollit dictis, atq
tro.
Multa docet, varioque viam ſe
Sol ruit interea, & montes un
Tum Cleophas *parvi ſubter fa*
Ingentem ducit Chriſtum, *ſtra*
Dum victu revocant vires, agn
Incipiunt, tantum egregio decu
Sed ſubito ex oculis fugit ceu fu
Illi mox Solymam *repetunt,*
pente
Improviſi adſunt ſociis, remqu

ureum, & lætos oculis afflarat honores. 1.
m optat cunctis, mox nomine quemque
ſalutat. 3.4. 11.
erò ancipiti mentes formidine preſſi 3.
antur ſubito, tenuem ſine corpore vitam, 8.6.
credunt volitare cava ſub imagine for-
ma; 4.6.
Chriſtus *dubitare videns, dejecit amictū* 6.5.
umeris ſacrum, atque recentia vulnera
monſtrat; *(edit;* 5.6.
que favum, toſti partē quoque piſcis ab- 6.4.A.8
inctum ex ſancto ſpiravit pectore flamen. 1. 10.
u quē formidant inferni limina Regis; 3.6.
m Pater è Stygiis evexit ad æthera Re-
gnis; *(pta eſt* 6.6.
vitam dedit æternam, cui mortis adem- 12.
litio, ut poſſis tandem finire dolores; 12.
ires mihi ſanctam animam, & cæleſtium
amantem; *(prema* 12.1.
ue bonus fœlixque mihi, cùm nocte ſu- E.5.A.6
s luctantem animam nexosque reſolverit
artus; 4.
rea cum gremio tellus complectitur oſſa; 5.
ipſos cineres, atque oſſa onerata ſepulchro 6.9.
ge, & hancce animam ſupera ad convexa
remitte. 6.2.
ùm te nobis perfecto temporis orbe, 6.
diderit cœli ſtellantis Regia; verbo 2.7.
ipſos membrorum artus, ipſa oſſa, lacer-
toſque 5.
mis revoca ex umbris ad limina vitæ; 7.5. 10

Poſthac ſe Thomæ *dubitan*
Infixum lateri vulnus, ma
Luce cicatrices fulgentes mi
Tanzēdas; tetigit Thomas,
O fortunatum Thomam *qu*
Vidit,& ingentē lateris tra
Da Chriſte *ut fidei mani*
tangam,
Vt corde aſpiciam patulam
Fœlix, ô nimium fœlix ! ſi
Poſſum qua Dydimus *tetigi*
dit.
Chriſte Deus *nondum clauſ*
Noctes atque dies patet alm
Tu cœli portas reſeras morta
Voce vocans omnes alta intr
Accipito hanc animam tot

Interea Petrus *ſociique ad littora tendunt,* 2.
Conſcenduntque æquor, fugiunt ſpumantibus undis; 1. 3.
Aſpirant auræ in noctē, nec candida curſum 7.
Luna negat, ſplendet tremulo ſub lumine pontus. *(æquor* 7.
Poſtquam altum tenuere rates, demittit in 3. 2.
Lina Petrus; *nulli apparent in gurgite piſces.* G.1.A.1
Noctem illam inſomnem ducunt, fruſtraque laborant. *(alto* 3. 9.
J*amque rubeſcebat radiis mare, & æthere ab* 7.
Aurora in roſeis fulgebat lutea bigis. 7.
Littore in extremo Chriſtus *conſiſtit, & altâ* G.3.A.6
Voce vocat ſocios, rurſusque ſub æquora mergi 6. 6.
Lina jubet; magno ſocii parere parabant 4.
Imperio, & dicto, citius demiſit in undas 4. 1.
Humida lina Petrus; *vaſti mox ſquamea ponti* *(pinnis;* G.1.G.4
Gens ruit, & tremulis ſecat æquora concita 8. 7.
Spumea ſquamoſa ſub turba immurmurat unda, *(more verſo;* G.4.A.10
Dum per aperta volat, candent vada mar- G.3.A.10
Tunc piſces vento citius volucrive ſagitta 1. 5.
Inſiliunt, lætoque implerunt retia cœtu. 4.
Agnovit vocē Domini *vultumque* Johannes, 3. 1.
Ocyus advertit puppim, ripaque propinquat; 6.
Accepitque manu, dextramque amplexus inhæſit, 8.
At Petrus *ſeſe jactu dedit æquor in altum,* G. 4.
Quaque dedit, ſpumantem undam ſub pectore torſit. G. 4. I

Cujus quum primum data copia, ſi
Proſiliunt piſces, urget præſentia. C*i*
Incumbunt Pelago, *pariterque ad*
dunt;
Pectora quorum inter fluctus arrec
Squamoſæ exuperant undas, fre
ſpumant.
Sic Vates olim obſcurâ ſub nocte per
Inſtantes operi gentes captare voleb
Amramidæ *lino, primus qui legibu*
Fūdavit Judæ; *ſed enim labor omn*
Dum mundus longam errabat ſine
ctem. *(bu*
Sub denſis tenebris ſcelerum, atque
Sed ſimulac mundo noctis deceſſera
Et miſeris lux alma data eſt morta
nes

Quod videant Solymam *concurſu accedere*
magno (*puellas.* 1.
Matres atque viros, pueros 128 Dryadasque 6. E. 5.
Sic primam ut Solis cernunt albeſcere lucem, 4.
Obſcœna fugiunt volucres, fugit avia bubo; 12. G. 2.
Quæ ſola in buſtis, aut culminibus deſertis 12.
Nocte ſedens ſerum canit importuna per um-
bras. (*amantem?* 12.
Quē fugis ah demens? cur Chriſtum *ſpernis* E. 2. A. 4
Qua tandem Solyma *gentes conſiſtere terra* 4.
Invidia eſt? & nos fas cœli quærere Regna. 4.
An frons læta parū, & dejecto lumina vultu, 6.
Quod profugus frater rediit genitoris ad ædes 1. 1.
Poſt longum exilium, & per tot diſcrimina
rerum. 3. 1.
En quanta natum genitor pietate minorem 3. 9.
Accepit reducem? collo dat brachia circum, 3. 2.
Amplexuque hæret, dulcique affatur amore, 1. 6.
Effunditque genis lachrymas, atque oſcula
libat; 6. 12.
Ardentē ex humeris demittit murice veſtem; 4.
Includitque auro digitos, & crura cothurnis. 9. G 3.
Tum jugulat vitulum, & latus convivia cu-
rat; (*tem.* 12. G. 2.
Talis amor teneat te Judæ, *imitare paren-* E. 3. A. 6
Exque illo veram pietatem diſce, fidemque 12. 4.

128 Hic non intelligo poëticas Nymphas, quæ cum quercubus naſci & interire fingebantur, ideo ἁμαδρυάδες dictæ; ſed ruſticanas virgines ad *Chriſti* fidem converſas. Δρῦς *Quercum*, vel *Arborem* ſignificat: illæ autem inter arbores verſantur. *Ob hanc* rationem Gallorum Magi ſunt dicti Druidæ.

Cl

utramque
Vnam animis, maneat noſtros e
Chriſte *graves* Judæ *tandē miſer*
Saxea qui juvenis direxti tela, m
Corpus in Ætnai fratris; cingentia
Tot maria intrarunt duce te, penit
poſtas
Indorum gentes, pratentaque Syrti
Hac Judæa *tenus fuerat fortuna ſe*
Quanto ex deluvio, quot vaſta p
vecti,
Qui caſus miſeros, qua bella horrē
Ex quo vitali ſpoliarunt luce magiſt
Europæ *atq;* Aſiæ *ſciat orbis uterq;*
Littore qui Libyco *degunt; ſcit*
ubique eſt
Humana gentis magnum qua ſpar

ulpam agnoſcant, veniamque precentur
ab ipſo (nis. 11.
n contempſerunt tot jam labentibus an- 2.
tiadasq; omnes facias uno ore rogamus. 12.
verò accipient Dominum, agnoſcentque
libentes 8.
olymam remeent, da (non indebita poſco 11. 6.
a tuo populo) patriis conſidere terris, 6.
ntesque duces, agitataque corpora plebis. 6. 2.
Chriſto & Patri ſolido de marmore
templa 6.
uent, feſtosque dies de nomine Chriſti: 6.
uoque magna manent Judæ penetralia
regnis 6.
a qua divum incedis regina, Jovisque 1. 1.
ta, & genitrix, atq; intemerata puella. 1. 11.
Judæ exemplo totũ qua ſparſa per orbẽ 1.
inops animi, atque ignotis errat in oris, 4.
pacis leges, oblataque fœdera ſprevit, 12.
te Chriſtiadæ inter vos componere bella,
cognata nimis; coëant in fœdera dextra; 11.
ſt hac ſimili pœna commiſſa luatis. 1.
quoties noſtro ſudantẽ ſanguine terram 2.
nus, & campos ingentes oſſibus albos? 12.
lyma! ô divum domus aurea, & incly-
ta fama (mos 12.
a, jam pridem in cineres cecidiſſe ſupre- 10.
nerita es, ſi non cœli pia cura reſiſtat. 2.
ruitis? quave iſta recens diſcordia ſur-
git? (omnes 12.
bere iras, quando ictum eſt fœdus, & 12

Quænam nos ...
Implicuit bello ? an cognato ...
Commaculare manus nondum miſeretq
getque ?
Nullus amor ? nec veſtra capit diſcord
nem ?
Barbarus interea nunc imminet undiqu
Aggeribus ; tantas ſtrages impune per o
Ediderit ? juvenum primos tot miſerit c
Non infælicis patriæ, veterumque pare
Tangit honos animum ? ſi quem pia cu
mordet
Verborum Chriſti quæ in morte nor
Cùm pacem nobis firmatam ſanguine
Si qua piis animis hæret morientis Ie
Gratia, ne bello fratres agitate quiet
Nec Solymæ fluxas res imo vertite f
aliena jugo premere, atque

CHRISTIADOS
LIBER XIII.

Argumentum.

riſtus in cœlum aſcenſurus, varia præcepta dat *Apo-*
, quibus benedicit, & *Petro* Eccleſiæ ſuæ curam cre-
Deus Pater convocato *Angelorum* concilio, de *Chriſti*
in cœlos elevatione mentem ſuam aperit, cui *Angeli*
iſerunt omnes, & *Chriſto* aſcendenti miniſterium præ-
unt. Poëticè ſub formâ magnifici Palatii deſcribitur
ſtis gloria. Dum verò *Apoſtoli Chriſtum* aſcendentem,
orum acie curioſius ſequuntur, à duobus *Angelis* de
s reditu docentur. Deſcribitur ultimum judicium, &
ti redeuntis gloria: Interea *Apoſtoli Hieroſolymam* re-
it, ubi in ſuperiore cœnaculo dum unanimes orationi
mbunt, *Spiritus Sanctus* ſpecie ignitarum linguarum
s deſcendit. Hic varia myſteria, & meditationes inter-
itur. *Chriſtiani* ad pacem mutuam rurſus exhortan-
& ad bellum *Turcis* inferendum.

IAm feſtinemus terris advertere proram, G. 4.
Velaque contrahere extremo ſub fine laborum. G. 4.
eri cœlo, fatiſque ad ſidera tolli 12.
ariis ſignis dudum monſtravit Jeſus. 2. 4.
o quater denis exactis ſolibus, ex quo 5. 3.
ernas ſedes & pallida Regna reliquit, 8.
genitorem omnis curæ caſuſque levamen 3.
ituit liquidos penetrare per ætheris orbes.
tranaret jam candida nubila tecum 4.
s mea, quæ moli ſic fixa eſt corporis hujus.

Poſthæc ſe Thomæ *dubitanti oſtendit,*
Infixum lateri vulnus, manuumq; pe
Luce cicatrices fulgentes mõſtrat, & oſ
Tangẽdas, tetigit Thomas, *& corpus a*
O fortunatum Thomam *qui vulnera*
Vidit, & ingentẽ lateris tractavit hia
Da Chriſte *ut fidei manibus tua* (r
tangam,
Vt corde aſpiciam patulam hanc in
Fœlix, ô nimium fœlix! ſi credere t
Poſſum quæ Dydimus *tetigit, vel lu*
dit.
Chriſte Deus *nondum clauſa eſt tibi*
Noctes atque dies patet almi janua c
Tu cœli portas reſeras mortalibus ag
Voce vocans omnes alta intra limin
Accipito hanc animam tot mundi

ea Petrus *ſociique ad littora tendunt,* 2.
:enduntque æquor, fugiunt ſpumantibus undis; 1.3.
'ant aura in noctẽ, nec candida curſum 7.
s negat, ſplendet tremulo ſub lumine pontus. 7.
(*æquor*
ɪuam altum tenuere rates, demittit in 3.2.
: Petrus; *nulli apparent in gurgite piſces.* G.1.A.1
em illam inſomnem ducunt, fruſtraque laborant. 3.9.
(*alto*
que rubeſcebat radiis mare, & æthere ab 7.
ra in roſeis fulgebat lutea bigis. 7.
re in extremo Chriſtus *conſiſtit, & altâ* G.3.A.6
vocat ſocios, rurſusque ſub æquora mergi 6.6.
i jubet; magno ſocii parere parabant 4.
rio, & dicto, citius demiſit in undas 4.1.
ida lina Petrus; *vaſti mox ſquamea ponti*
(*pinnis*; G.1.G.4
ruit, & tremulis ſecat æquora concita 8.7.
ıea ſquamoſa ſub turba immurmurat unda,
(*more verſo*; G.4.A.10
ɪ per aperta volat, candent vada mar- G.3.A.10
c piſces vento citius volucrive ſagitta 1.5.
iunt, lætoque implerunt retia cœtu. 4.
ovit vocẽ Domini *vultumque* Johannes, 3.1.
s advertit puppim, ripæque propinquat; 6.
pitque manu, dextramque amplexus inhæſit, 8.
'etrus *ſeſe jactu dedit æquor in altum,* G.4.
:que dedit, ſpumantem undam ſub pectore torſit.

G.4.
T

Cujus quum primum data copia, ſea
*Proſiliunt piſces, urget præſentia.*Chr
Incumbunt Pelago, *pariterque ad r*
dunt;
Pectora quorum inter fluctus arrecta
Squamoſæ exuperant undas, freta
ſpumant.
Sic Vates olim obſcurá ſub nocte per
Inſtantes operi gentes captare voleb
Amramidæ *lino, primus qui legibu*
Fūdavit Judæ; *ſed enim labor omn*
Dum mundus longam errabat ſine
ctem. (*bu*
Sub denſis tenebris ſcelerum, atque
Sed ſimulac mundo noctis deceſſer
Et miſeris lux alma data eſt mort
nes

Quod videant Solymam concurſu accedere magno (*puellas.* 1.
Matres atque viros, pueros 128 Dryadasque 6.E.5.
Sic primam ut Solis cernunt albeſcere lucem, 4.
Obſcæna fugiunt volucres, fugit avia bubo; 12.G.2
Quæ ſola in buſtis, aut culminibus deſertis 12.
Nocte ſedens ſerum canit importuna per umbras. (*amantem?* 12.
Quæ fugis ah demens? cur Chriſtum *ſpernis* E.2.A.4
Qua tandem Solyma *gentes conſiſtere terra* 4.
Invidia eſt? & nos fas cœli quærere Regna. 4.
An frons læta parũ, & dejecto lumina vultu, 6.
Quod profugus frater rediit genitoris ad ædes 1.1.
Poſt longum exilium, & per tot diſcrimina rerum. 3.1.
En quanta natum genitor pietate minorem 3.9.
Accepit reducem? collo dat brachia circum, 3.2.
Amplexuque hæret, dulcique affatur amore, 1.6.
Effunditque genis lachrymas, atque oſcula libat; 6.12.
Ardentẽ ex humeris demittit murice veſtem; 4.
Includitque auro digitos, & crura cothurnis. 9.G.3.
Tum jugulat vitulum, & lætus convivia curat; (*tem.* 12.G.2.
Talis amor teneat te Judæ, *imitare paren-* E.3.A.6
Exque illo veram pietatem diſce, fidemque 12.4.

128 Hic non intelligo poëticas Nymphas, quæ cum quercubus naſci & interire fingebantur, ideo ἁμαδρυάδες dictæ; ſed ruſticanas virgines ad *Chriſti* fidem converſas. Δρῦς *Quercum*, vel *Arborem* ſignificat: illæ autem inter arbores verſantur. *Ob hanc rationem* Gallorum Magi ſunt dicti Druidæ.

C

Sintque idem caſus , Solyma... , ...
utramque (p

Vnam animis , maneat noſtros ea cura
Chriſte graves Judæ tandē miſerere labo
Saxea qui juvenis direxti tela, manuq
Corpus in Ætnæi fratris ; cingentia terras
Tot maria intrarunt duce te, penitusque
poſtas
Indorum gentes, prætentaque Syrtibus ar
Hac Judæa tenus fuerat fortuna ſequut.
Quanto ex diluvio , quot vaſta per aq
vecti,
Qui caſus miſeros, quæ bella horrēda ſe.
Ex quo vitali ſpoliarunt luce magiſtrum
Europæ atq; Aſiæ ſciat orbis uterq; ; ſci
Littore qui Libyco degunt ; ſcit qu
ubique eſt

culpam agnoſcant, veniamque precentur ab ipſo *(nis.* 11.
n contempſerunt tot jam labentibus an- 2.
ſtiadasq; *omnes facias uno ore rogamus.* 12.
i verò accipient Dominum, *agnoſcentque libentes* 8.
iolymam *remeent, da (non indebita poſco* 11. 6.
ia tuo populo) patriis conſidere terris, 6.
ntesque duces, agitataque corpora plebis. 6. 2.
i Chriſto & *Patri ſolido de marmore templa* 6.
tuent, feſtosque dies de nomine Chriſti: 6.
uoque magna manent Judæ *penetralia regnis* 6.
:a qua divum incedis regina, Jovisque 1. 1.
ita, & genitrix, atq; intemerata puella. 1. 11.
c Judæ *exemplo totū qua ſparſa per orbē* 1.
t inops animi, atque ignotis errat in oris, 4.
d pacis leges, oblataque fœdera ſprevit, 12.
ite Chriſtiadæ *inter vos componere bella,*
cognata nimis; coëant in fœdera dextra; 11.
iſt hac ſimili pœna commiſſa luatis. 1.
quoties noſtro ſudantē ſanguine terram 2.
nus, & campos ingentes oſſibus albos? 12.
lyma! ô *divum domus aurea, & incly-ta fama* *(mos* 12.
ia, jam pridem in cineres cecidiſſe ſupre- 10.
merita es, ſi non cœli pia cura reſiſtat. 2.
ruitis? quave iſta recens diſcordia ſurgit? (omnes 12.
ibete iras, quando ictum eſt fœdus, & 12.

Com

Commaculare manus nondum n
getque?
Nullus amor? nec veſtra capit
nem?
Barbarus interea nunc imminet
Aggeribus; tantas ſtrages impu
Ediderit? juvenum primos tot n
Non infœlicis patriæ, veterumqu
Tangit honos animum? ſi quem
mordet
Verborum Chriſti quæ in mort
Cùm pacem nobis firmatam ſang
Si qua piis animis hæret morienti
Gratia, ne bello fratres agitate qu
Nec Solymæ fluxas res imo vertit
Arva aliena jugo premere, atq
prædas,

ꓛHRISTIADOS

LIBER XIII.

Argumentum.

ꓛhriſtus in cœlum aſcenſurus, varia præcepta dat *Apo-*
is, quibus benedicit, & *Petro* Eccleſiæ ſuæ curam cre-
Deus Pater convocato *Angelorum* concilio, de *Chriſti*
i in cœlos elevatione mentem ſuam aperit, cui *Angeli*
enſerunt omnes, & *Chriſto* aſcendenti miniſterium præ-
runt. Poëticè ſub formâ magnifici Palatii deſcribitur
eſtis gloria. Dum verò *Apoſtoli Chriſtum* aſcendentem,
ilorum acie curioſius ſequuntur, à duobus *Angelis* de
us reditu docentur. Deſcribitur ultimum judicium, &
iſti redeuntis gloria: Interea *Apoſtoli Hieroſolymam* re-
unt, ubi in ſuperiore cœnaculo dum unanimes orationi
umbunt, *Spiritus Sanctus* ſpecie ignitarum linguarum
os deſcendit. Hic varia myſteria, & meditationes inter-
intur. *Chriſtiani* ad pacem mutuam rurſus exhortan-
, & ad bellum *Turcis* inferendum.

IAm feſtinemus terris adverte-
re proram, G. 4.
Velaque contrahere extremo ſub
fine laborum. G. 4.
beri cœlo, fatiſque ad ſidera tolli 12.
variis ſignis dudum monſtravit Jeſus. 2. 4.
go quater denis exactis ſolibus, ex quo 5. 3.
fernas ſedes & pallida Regna reliquit, 8.
d genitorem omnis curæ caſusque levamen 3.
ſtituit liquidos penetrare per ætheris orbes.
ſi tranaret jam candida nubila tecum 4.
ns mea, quæ moli ſic fixa eſt corporis hujus, 6.

Hæret, & …
Moliturque fugam, & pennis dive
ras,
Lignea dum retinet moles, & vi
Sed ſi quis nodos & vincula linea
Queis innexa pedem pendet; perni
Fertur in arva volans, vaſto ſ
plauſu.
O ſi tu ſtricto ſcelerum retinacul
Fulminei verbi ferias, quo me qu
Tollere humo, Chriſtum*que ſequ*
cæli.
Exue me manicis, vincliſque ten
Carceris, & miſerum patientem
annos,
Dirige per patriam nimborum a
Duc intra thalami pendentia ia
Haud mora feſtinat Chriſtus

Nuſquam abero, & cœli tutos vos limine ſi-
ſtam. 2.
Poſtquam per varios fortuna adverſa labores 1.
Jactabit, patrio dabitur conſiſtere Regno. 1.
In cœlum terramque mihi eſt æterna poteſtas 1. 10.
Conceſſa à ſummo rectore Deum*que homi-*
numque : 9. 1.
Sic vobis placida populos in pace regendos, 8.
Juſtitiaque dedi gentes frænare ſuperbas. 1.
Tum Petrum *alloquitur vero dilectus amore* 4. 1.
An ſum Petre *tibi ? reſponſum ita reddidit*
heros : *(mavit amore :* 6.
Poſtquam incenſum animum Deus *inflam-* 4.
O Domine *! haud dubiis poteris cognoſcere*
ſignis, G. 4.
Te mihi luce magis charum, quem pectore toto 4. 9.
Accipio, agnoſcoque libens ; reſpondit Jeſus 8.
Pectore ſedato : Bar-Jona *ſi tibi noſtri* 12. G. 4
Nondum pulſus amor, paſce agnos, paſce bi-
dentes. G. 4. A. 6
Quum tibi prima genas veſtibat flore juventa, 8.
Colligere in nodum tunicam & vincire ſole-
bas ; 11. 1.
Et quocunque tibi libuit contendere greſſus. 12. 5.
At cùm frigebunt effœta in corpore vires, 5.
Temporibusque tuis canebit ſparſa ſenectus, 5.
Te non ſponte tua ferro & compagibus arctis 11. 1.
Includent, vinctumque trahent quo tendere
nolles. *(tendit* 12. 2.
Hæc memorans alacris palmas utrasque te- 6.
In ſocios, dedit amplexus, lætusque precatur. 8. 6.

Cælicola magni, Chriſtus *mea maxim*
Et mea progenies, vita immortalis hon
Jam meruit dudum, & cæli ſuper a
cari. *(q*
Namque volens mortem ſubiit mea j
Nec dedignatus Ditis Regna invia
Aſpicere, & triſtem denſa ſub nocte
bras
Ire viam; idcirco nati expectata pare
Vicit iter durum pietas; nam nigra r
Tartara, & invitũ validâ virtute T
Corripuit, ſpirisque ingentibus ipſe lig
Quis prohibet natum per tanta peri
ctum,
Atque triumphantem de cunctis hoſtil
In Divum accipere, & ſolio ſtellante
Et lauro redimire comam, manibusq;

Ite ergo, & noſtrum deducite pignus in au-
lam. 11.
Hac ubi dixiſſet, tremuit domus alta tonãtis,
Et placidum ventis ſtetit æquor, & aura re-
ſedit. E.2.A.7
Cælicolæ aſſenſere omnes, plauſumque dedere. 2.1.
Continuo audita voces, concentus & ingens, 6.
Sanctorumque animæ ſtantes in limine cæli 6.
Chriſtum *exceptura, cytharis fidibusque ca-*
noris 8.6.
Omnia mulcebant; intus domus aurea fulget
Lumine perpetuo, pendent laquearia gemmis,
Sub pede candet Ebur, *ſtant ordine mille co-*
lumna 8.
Ex puro Argento, Chryſtalli *luce feneſtra*
Fulgura per templum ſpargunt; Adamante, Pyropo, (tho
Jaſpide, Berillo, Saphyro, & *rubro* Hyacin-
Collucent muri, nec non viridante Smaragdo,
Chryſolitho, *ac* Amethyſto; *hic* Sardonychè, *atque* Topazon, (*ardent.*
Chryſopraſeque *micant*, & *mille coloribus*
Hic caſus Satanæ & *ſociorum pingitur, hicq;*
Conſilia arcana, & decreta occulta tonantis, G.4.
Naturaque via abſtruſa, & miracula rerum G.4.
Abdita calantur, quorum cognoſcere cauſas G.2.
Non licet hic nobis mortalibus, his quoque
ſculpta
Parietibus fulgent ſanctorũ nomina Regum,
Qui ſubmiſſuri ſunt olim ſceptra Sioni;
Nomina tunc nulli mortali cognita, nempe

mina ſixa

Atque Sacerdotum, tum quorũ n
Chriſtus *per totum terra celebrab*
His aſsignantur baccata ſedilia
Ordine per muros; pedibus ſubſt
Innumera pendent gemmata a
ques
Baccata, & duplices gemmis au
In medio ramos aurataque bracl
Aurea, viminibus, foliisque & j
Cujus bracteola crepitabant flan
Hanc circum Aligeri juvenes a
labant,
Auricomos Chriſto *carpentes arb*
Nam quoties anima Sanctorũ è
In cœlum remeant, procerum pen
Decerpens palma ramos venient

[redacted]

Accipiunt niveam, geminamque in fronte coronam
Fornice demiſſam, colloque monilia geſtant; 1.
Et Chriſti *alterno reſonant miracula cantu.* 7.
At templum innumeris gradibus ſurgebat ad Eurum, 1.
Cujus lux nobis non enarrabilis, orbem 8.
Phœbeum longe ſuperat fulgore coruſco. G. 4.
Hic Pater omnipotens ſedet, æternumque ſedebit 6.
Siderio in ſolio ſeptem virtutibus; illi 10.
J*uſtitia adſtabat facie velatâ, manuque*
Suſtentans geminas æquato examine lances. 12.
J*uxta ſubridens vultu pax alma ſereno* 1.
Conſiſtit, niveis vittis redimita capillos; 6.
Arma premens pedibus, ramoſque extendit olivæ. 8.
Cui dextram pleno prætendit copia cornu. 8.
Libertas, & caſtus amor, pietaſque fideſque,
Nuda ſinus, robur, conſtantia, grata juventus; 1.
Lætitia, & manſuetudo, tum ſancta voluptas,
Cæſariem effuſa nitidam per candida colla;
Lætus honor, forma decor, & victoria læta;
Alma ſalus, ſecura quies, prudentia geſtans G. 2.
Tot vigiles oculos ſubter quot corpore plumas, 4.
Cognitio, ingenium, ratio, ſapientia, muſa,
Et Charites famulæque aliæ, noctesque dieſque
Circumſtant ſolio, divinaque juſſa capeſſunt. 6.

H

Deſcendunt, niſi cùm deſcend...
Patris, ut in Chriſto cùm ſedit imago coli
Iamque meant remeantque gradus hinc
per altos
Alati juvenes Jovæ præcepta ſequentes ;
Tot veluti nivei tranantes flumina cygn
Vtque columbarum volitans argentea t
Circum pendentes ſublimi in pumice ni
Frõte ſub adverſa niveo de marmore fo
Propter odoratum lauri nemus ; unda,
Purior argento decurrit murmure leni
Et lucum liquidis circum complectitur
Hæ lachrymæ ſunt Sanctorum, ſi cred
gnum,
Occultis ſine Sole viis ſuper æthera tra
Illic è puro ſalientes fonte, pererrant
Vmbriferum nemus, & fœcundant

Sed non ante datur lucũ hunc & tecta ſubire. 6.
Aurea, quam ſacra baptiſmi & ſanguinis unda
Abluta fuerint Sanctorum *in corpore mentes*: 9.
Tunc has ad lucum Deus *evocat agmine magno.* 6.
Hicque inter violas, interque roſaria, lauri
Fronde premũt crines aulæ ſtellantis alumni. 4.
Sic tandem optatam cœli admittuntur in arcem. (*ingens*
Verùm inter lucum templumque extenditur
Planicies, ſine Sole ferax, ſine nube vireſcens;
In medio cujus vitæ eſt venerabile lignum, 12.
Ingentes tendens ramos æternaque poma. G. 3.
Cujus ſub patulæ recubantes tegmine, fructus
Cœleſtes carpunt animæ, veſteſque miniſtri
Aligeri *ex foliis byſſo canentibus aptant.*
Sic demum lauro fulgentia tempora cincti, 12.
Et tunicis tecti talaribus, aurea templa
Aſcendunt magna Aligerum *praeunte caterva.*
At Chriſtus *ſociis dũ verba noviſſima dicit,* 4.
Mortales viſus medio ſermone reliquit; 4.
Et circumfuſus nebulæ fulgentis amictu 1.
Tollitur in cœlum. Angelicus concentus in arvis 5. G. 1.
Auditur, ſonitũ late nemora alta remittunt. 12.
Aërei rutilo montes fulgore coruſcant, 8. G. 4.
Et tremulã jactant lucem ſub nubila; cœlum 7.
Diſcedit medium, ſuperum penetrale pateſcit. 9. 8.
Aurea ſtellantis præfulget Regia cœli. 7 1

Ad lucum occurrunt omnes
Quos ſecum elyſiis eduxit ſedibus; illo
Præmiſit, juſſitque manerent dum ip
niſtros
In terrâ docet, & mãdata noviſſima li
Sic tandem emenſus lucum campumq
tentem (ve
Vertice fert laurum, niveamque in
Excipiunt plauſu Aligeri, templumq
altum
Ad Patris toto deducunt agmine dext
Ipſe ſedet triplicem geſtans in front
nam;
Læva fert palmæ ramum, dextraque
Sceptra tenet; maria ac terras cælum
fundum,
Et tempeſtates vultu radiante ſeren

Vt toties ſanctam ſervarit ab hoſte Sionem ; 4.
Vtque idem, Babylon *verbo disjecerit urbem*, 8.
Fecerit ut cælum ac terram, camposque liquentes, 6,
Lucentemque globum Lunæ 129 *Titaniaque aſtra.* 6.
Tu feciſti almum mundo luceſcere Solem : Ec. 6.
Altius utque cadant ſummotis nubibus imbres ; Ec. 6.
Juſſiſti ut nullo ſurgant de ſemine ſylvæ ; Ec. 6.
Vtque ſecent volucres auras & Nerea piſces,
Atque per ignotos errent animalia montes. Ec. 6.
Tu regis æterno imperio Divosque hominesq; 1.
Tu cœlum ac terras, atque æquora numine torques. 4.
Tu dignus quem tota cohors hominumque Deumque 11.
Laudibus æternis memorent, & carmine dicant.
Talia carminibus celebrabant facta Tonantis, 8.
Dumque canunt pulſi reſonant laquearia Templi.
Dædalus *haud hic eſt fugiens* Minoia *Regna*, 6.

129 Hic per *Aſtra Titania* non intelligo *Solem*, de quo in ſequenti verſu, ſed minores Stellas: & ſic (puto) intelligendus eſt *Virgilium Aen. lib.* 6. cùm ait, Spiritum alere Titania aſtra, id eſt, Solem fovere luce ſuâ Stellas. Eſt enim *Sol* anima & mens mundi, ut *Macrobius* oſtendit ex Poëtis & Philoſophis. *Soli* nomina omnium Deorum conveniunt. *Sol* etiam Spiritus à *Salomone* vocatur, *Eccleſ.* 17. Falluntur ergo Virgilii Interpretes (*ipſe non fallor*) qui per Aſtra Titania Solem intelligunt.

Aurea, qua ſublimem alis, ſive a
Seu terram rapido pariter cum
tant.

Hac olim vani cecinerunt carmi
Sed virtute ſuâ, non pennis dim
Et ſeſe Chriſtus *per inania nubil*
Radit iter liquidum, & ſupra
æthram.

Deficit hei mihi mens immani po
Corporea, ut nequeam cælo ſucce
Chriſte Deus, *celerique fuga ſub*
Hei mihi, quî Dominum *ſublim*
volantem

Conſequar? & ſummi ſuperabo
Terreni quem artus hebetant m
membra?

Hanc animam tibi commendo; tunc fundi-
tus omnes 2. 6.
Exime corporeas peſtes, puramque reconde 6. 1.
Fælices inter cæli ſtellantis alumnos. 7. 11.
Da quamvis jam ſit peccati vulnere tarda, 11. 2.
Aëra per vacuū ferri, atq; aſſurgere in auras, G. 3.
Sedibus optatis tecum ut ſuper æthere ſidat. 6.
At ſocii palmas nequidquam ad ſidera
tollunt; 5.
Ad cælum tendunt ardentia lumina fruſtra; 2.
Namque duo Aligeri *cælo venere volantes* 4. 6.
Ipſa ſub ora virum, funduntque has ore lo-
quelas; 6. 3.
Quid ſtatis triſtes, oculosq; ſub aſtra tenetis? 12. 5.
Hunc quem vidiſtis cæli ſuper aſtra volan-
tem 9. 1. 6.
Aurea, cernetis reducem, niveisque ſedentem 1. 7.
Nubibus, & rutilo fulgentem lucis amictu; 8. 1.
His dictis, cælum repetunt ſtridentibus alis. 6. 1.
Suſpiciunt ſocii exanimes, oculisq; ſequuntur 8. 4. 8.
Quantum acie Aligeros *poſſunt ſervare ſe-*
quendo 6.
Linquentes terras, & ſiderâ voce petentes. 10.
Aſpice ut inſignis ſpoliis nunc Chriſtus *opimis* 1. 6.
Ingreditur, victorq; Deos ſupereminet omnes. 6.
Nunc totum penitus mundum ſua ſub juga
mittit, (*infra.* 8.
Et mare quod ſupra domitat, quodque alluit 8. 7.
Noſter Aron *gemmis lucens, & veſte decora* 1. 5.
Conſedit tandem cæli in penetralibus altis, 10. 7
Patri ubi pro nobis votū immortale ſacravit, 8

Lambit flamma comas, & circum ſerpit.
Dumque rotis ſummos levibus per
Decidit ex humeris veſtis quam t
Sic Chriſtus *poſtquã ſociis commi*
Naſcentis regni, tum ſacris rite pe
Ecce notos atque alta volans in nu
Pandite cælicolæ portas bipatentis
Vt meus hic Dominus *jam luce auro*
Intret, & in ſolio Patris conſidat
Vtque triumphato cœli ad capitoli
Victor agat roſeum ſuper ardua rum;
Hoſtibus occiſis, ſpoliisque inſign
Vtque ſedens niveo radiantis cu
Vota recognoſcat populorum, a

Aſpectet terrã, & victas longo ordine gentes 10. 8.
Quam varias linguis, habitu tam veſtis &
armis. 8.
At licet ætheria pater hunc accepit in aula, 1. 3.
Et procul ex viſu mortali ſuſtulit, inde 4. 6.
Inde tamen reditum ſperamus, gentibus orbis (ſum. 11. 4.
Omnibus horribilem quæ non venerantur Ie- 4. 3.
Illum præcedet flammis crepitantibus ignis 8. G. 1.
Involvens trepidam picea caligine terram. G. 2.
Ad cælum undabit vortex, Vulcanus habenis 12. 5.
Sæviet immiſſis, & triſtia lumina fundet: 5. G. 2.
Non ſecus ac liquida ſi quando nocte cometæ 10.
Sanguinei lugubre rubent, aut Sirius ardor; 10.
Ille ſitim morboſque ferens mortalibus ægris 10.
Naſcitur, & lævo contriſtat lumine cælum. 10.
Præterea ſtellas illo adventante videbunt G. 1.
Præcipites cælo labi, noctiſque per umbras G. 1.
Flammarum longos à tergo albeſcere tractus. G. 1.
Sol decus aſtrorum tinget ferrugine vultum; 9. G. 1.
Lunaque Virgineum diffundet in ora ruborem. G. 1.
Cælum diſcedens ut cera liqueſcet ab igne; E. 2. E. 8
Et tremefacta ſolo tellus dabit ampla ruinas. 10. 2.
Tum gemitum ingentem Pelagi, pulſataque ſaxa 3.
Accipient homines, fractaſque ad littore voces; 3.
Terribileſque tubas mugire per æthera, nec non 9. 8.

Tunc homines diverſa metu per
Diffugient, ſylvasq; & ſicubi concava
Saxa petent, fraudisque ſua, lucisque
Tandem procedet Chriſtus, *quem*
quentur
Hinc atque hinc animæ per candid
Tum procerum pennata cohors clango
rum
Horriſono, totum implebit terroribus
Sed Chriſti *adventus ſubitus mo*
atque
Improviſus erit : ſic olim tempore I
Mutua dum læti inter ſe convivia c
Et dum connubia, & pactos celebra
naos
Proluit inſano contorquens vertice
Fluviorum fons Oceanus, camposq;
armenta tulit, inve

veluti quando tonitru cælum omne re-
mugit 4.
iſono, ingeminăt abruptis nubibus ignes, 3.
ur ad occaſum ſubito transcurrit ab ortu. 9.5.
am terribilis miſeris mortalibus illa 12.3.
fuerit, totumq́ qua luctu funditus orbem 12.
utiet ! quantus feriet tunc æthera plan-
gor, (net ? 5.6.
Deus aqua ſolo fumantia culmina po- 12.
viderint mundi luxū conſidere in ignē ? 1.2.
erit Chriſti è cælo venientis imago, 10.
bus fas ſit parvis componere magna : 6. Ec. 1.
lis ubi ad terras abrupto ſidere nimbus 12.
are per medium (miſeris heu præſcia
longe 12.
eſcunt corda agricolis : dabit ille ruinas 12.
ribus, ſtragemque ſatis, ruet omnia late ; 12.
volant ſonitumque ferent ad littora
venti) 12.
ſimulac Chriſtus cælo deſcendet ab alto, 4.5.
apparebit fulgens in nubibus arcus, 3.9.
trahens varios adverſo Sole colores. 4.
velut in ſolio Judex conſidet Jeſus 7. 10.
tus, aſpectans maria undique & undi-
que terras ; 10.3.
dum flammatos oculos per ſingula volvit 1.8.
orem immenſum tollet, quo pontus &
omnis 3.
tremet, penitusque imis exterrita tellus 3.
ius, umbrarum reſerabit pallida regna. 6.12.
demū horriſono ſtridētes cardine mortis 6.
Par

Aut qui divitiis ſoli ...
Nec partem poſuere ſuis (quæ maxi
ba eſt.)
Quique ob adulterium cæſi, quique a
Impia, nec veriti dominorum fallere
Judicis ad lævam ſtabunt, quos
omnes
Sorbebit perrupto ingens Acheronte
Æternaſque luent miſeri per ſæcula p
Sævus anhelabit rapidis fornacibus
Totaque terrificis retonabit terra ru
Faucibus ingentem fumum (mirabi
Evomet, involvetque diem caligine
Proſpectum eripiens oculis, glomera
tro
Fumiferam noctem commiſtis igne
Turbine ſuccinctus piceæ, & nigra
... miſeros ſontes qu

niet pedibus Judam *furor improbus un-*
cis : *(conem* 12.1.
e volans alte raptum quum fulva dra- 11.
Aquila, implicuitque pedes, atque un-
guibus hæſit ; 11.
ius at ſerpens ſinuoſa volumina verſat, 11.
ctisque horret ſquamis, & ſibilat ore 11.
ius inſurgens ; illa haud minus urget
adunco 11.
antem roſtro, ſimul æthera verberat alis: 11.
d aliter prædam Satanas portabit in or-
cum 11.2.
e exercebit pœnis, veterumque malorum 6.
*licium expoſcet juſtum * rex nocte crea-*
tus. 6.11.
exaudiri fremitus, & ſæva ſonare 6.
ra, tum fletus, quæſtus, iraque ani-
marum 6.7.
a recuſantum, & longâ ſub nocte ge-
mentum. 7.
ita obſtarent quam vellent æthere in alto 6.
em pauperiem, & duros perferre labo-
res ? 6.
egeneres animi qui fas abrumpitis omne, 4.3.
genus humanum, & mortalia temnitis
arma, *(Numen,* 1.
ite juſtitiam moniti, & non temnere 6.
erate Deum *memorem fandi atque ne-*
fandi. 1.

o ſenſu dici poteſt Satan nocte creatus, qua impii in Scri-
filii tenebrarum vocantur.

D

Errorum , [illegible]
memento.
Extremam hanc oro veniam ; miſe
Da pacē exanimo, & peccati morte p
Eripe me letho, & cælum ſperare jub
Sic te Chriſte *canam miſerantem in*
noſtra,
Carminibusque meis laudabo ingen
Carminibus queis me non vincet
Orpheus
Nullaque Muſa tuos æque celebrabi
At ſocii mæſto defixi lumina vultu
Deſcendunt de monte ſimul, varia
tant
Eventus animo ſecum, Solymamq;
Inſtituunt, donec cælo delapſus ab
Spiritus in totum terrarum mitter
[illegible] *lymam condant manſuram*

'remefacta domus concuſſo culmine nu-
tat. 2.
vere Deum proceres, divinaque flabra 9.
imes, miſſumque polo ſenſere ſonorem. 7. 9. 7.
rea ignita ſociorum in vertice lingua 2. 6.
rent, & luce novâ domus alta refulget; 9. 1.
ſcunt ignem, & divi promiſſa magiſtri, 8.
nempe augurium ſancti ſpiraminis eſ-
ſet; 2. 9.
leni variis rupere ſilentia linguis; 10. 8.
e novam Solymam longe lateque per
orbem 6.
riſi ædificant, cœloque educere certant. 2. 6.
nortale ſonant, afflantur numine quãdo 6.
propiore Dei, ſed ſancta oracula vatum, 6. 8.
riſti laudes, & facta ingentia vulgant; 6. 10.
rrentis aqua, vel turbinis inſtar, in or-
bem 10.
punt rapido curſu, ſtygia agmina verbo 12. 12.
unt; ingentem Babylon dedit ampla
ruinam. 2. 2.
ntare nequit Pluto, nec tendere contra 11. 5.
tantam, atque animi cœleſtis flamina
tanta: 1. 10.
pe ferunt rapidi ſecũ regna omnia mũdi 1.
pitesque trahunt gentes, ſternuntque re-
belles, 2. 6.
tana imperium vertunt à ſedibus imis: 1. 1.
d ſecus ac magno diſcordes æthere venti 10.
avidam late ſegetem ab radicibus imis G. 1.
me expulſam eruerent; aut turbine nigro G. 1.
F

Qualis hyperboreis Aquilo quū d
Incubuit, Scythiæq; *hyemes atq*;
Nubila, tum ſegites altæ, campiq
Lenibus horreſcunt flabris: ſum
Dant ſylvæ, longiq; urgent ad lit
Ille volat, ſimul arva fuga, ſimul
rens ;
Sic neque eos jam vincla tenent,
Non ſcopuli rupesque cavæ , atqu
tardant
Flumina, correptos unda torquen
Vexit amor Chriſti *trans* Dindi
Garumnam
Alpinasque *nives*, & *inertis frig*
Nec tamen his teneras glacies
plantas,
Horum pars longe ſitientes ivit a

Biſſena porta Solymæ *reſerantur, & urbis* 5. 12.
Apparet decor omnis, & atria longa pateſcũt. 2.
Et primum occubuit mundo Sol aureus, ecce G. 1.
Mox miſeris duodena micãt mortalibus aſtra. G. 1.
Iamque ſatis largus cælo demittitur imber, G. 1.
Pullulat ab radice ima denſiſſima ſilva. G. 2.
Ecce ſatis tellus jam dente recluditur unco. G. 2.
Bis ſex agricolæ fractis invertere glebis G. 3.
Horrentem campum incipiunt, & taurus
aratro (mer. G. 1.
Ingemere, & Sulcis verbi ſplendeſcere vo- G. 1.
Chriſte Deus *ſoli cui parent arva colono,* 1.
Ne ſegnem patiare ſitu dureſcere campum G. 1.
Dilecta Solymæ, *& validis proſcinde ju-*
vencis, G. 1.
Et profer latas ſegetes è ſemine verbi. G. 1.
Tu fructus mollito feros, cultuque frequenti, G. 1. G. 2.
Sylveſtris raros fundens labruſca racemos Ec. 5.
Exuat agreſtemque animum, totumque per
orbem G. 2.
Extendat ramos, & ſeſe latus ad auras G. 2.
Palmes agat laxis per purum immiſſus ha-
benis. (rum G. 2.
Nubibus abruptis deſcendit ut agmen aqua- G. 1.
Spiritus, & triſtes perfundit nectare mentes. G. 4.
Iam dulcis muſti proceres humore repleti G. 1.
Per mundum variis cecinere oracula linguis. 5. 8.
O quanta exhilarat mentes dulcedine tale
Vinum, quod largis diſtillat ab æthere guttis! G. 3.
Talia non cellis conduntur vina Falernis G. 2.
Tentatura pedes hominũ, vincturaq; linguã. G. 2.

Orpheus *in ſylvis, inter Delphina*
Et Chriſti *ſocii nunc inter ſaxa fe*
Sacra canunt , quorum ſtupefa
lynces,
Et mutata ſuos requierunt flumi
Incipiunt rigida motare cacumin
Et ſummis valida deſcendere mo
Hoc cantu commota erebi de ſedi
Obſtupuere, gregem Pluto *mirat*
Mulcentem Tygres, & agentem
Templum auguſtum , ingens bi
columnis
E vivo extruitur ſaxo ; ſpiranti
Adſtant veſtibulo , media ſta
ade ;
Aurati bis ſex radii cui tempora
Et cui dona ferunt humiles ſole

Ipſe agitat, manibusque undantes flectit habenas *(mundi* G.3.A.12
Dumque axis volitat vi fervidus, omnia G.3.
Regna citatorum pedibus proculcat equorum. 12.
Jã gravidas portãt humeris ingentibus uvas 11.
Exploratores bis ſex, duodenaque ſaxa
Jordani *è ſicco tolluntur fluminis alveo;* 6.
Jam ſubeunt humeris ſublatã fœderis arcam 4.
Rite Sacerdotes, *portantq; per avia mundi;*
Biſſena gemma fulgent in pectore ſummi
Pontificis, radiisq; ardentibus omnia luſtrãt. 7.
Jamque improviſo vibrantur ab æthere crebra 8.
Fulgura 134 *cum tonitru, gemit ingens regia cæli.* 8.
Ardua terrarum trepidant, dum tela coruſca 5. G.1.
Verbi disjiciunt montes, atq; æquora vertunt. 1.
Ne Chriſte *navis tantis ſurgentibus undis* 6.
Deficeret, ſpoliata armis, excuſſa magiſtro, 6.
En bis ſex nauta jam munus obire magiſtri 5.
Incipiunt, fluctusque atros aquilone ſecare. 5.
Tot lecti proceres bis ſenis navibus ibant 10.
Subſidio Solymæ, *& campos ſalis ære ſecabãt.* 10.
Hic alas pandit velorum, hic aurea cæli 3.
Aſtra remetitur, clavum tenet alter, & alter 5. 5.
Ferratasque ſudes, & acutâ cuſpide contos 5.
Expedit, ille foros aptat, laxatque rudentes: 6. 3.
Obliquantque ſinus in ventum, atque aëra captant:

134 Τὰς ἀστραπὰς λέγει τοὺς ἀποστόλους φάναντας τῇ οἰκουμένῃ τὸ φῶς τῆς βροντῆς. Vide Athanaſ. de Trinitat. Dial. 3.

V

Convulſum remis, ...
Non tam præcipites bijugo certamine campum
Corripuere, ruuntque effuſi carcere currus;
Nec ſic immiſsis auriga undantia lora
Concuſſere jugis, pronique in verbera pendent
Fit magnus populi interea cõcurſus ad undæ
Matres atque viri, pueri innuptæque puellæ
Stabant orantes, primi tranſmittere curſum
Tendebantque manus ripæ ulterioris amore
Vt tandem admiſſi regna expoſita reviſ
Chriſte maris domitor, quaſſatam hanc re (gito ve
ce navem
Quam nunc fluctus habet, verſantque in g
Nonne vides nullo fluitantē errare magi
Nonne gubernaclum cernis vi ſæpe revulſ
Cui datus hærebas cuſtos, curſumq; rege
Proh ſcelus! ecce etiam facibus ſuccinct

Ardentes belli? ſed adhuc ſub robore vivit 5.
Stuppa, vomens tardum fumum, niger uſque carinam 5.
Eſt vapor, & toto deſcendit corpore peſtis. 5.
Omnipotens Genitor, ſi nondũ exoſus ad unũ 5.
Chriſtiadas, *ſi quid pietas antiqua labores* 5.
Reſpicit humanos, da flammã evadere claſſi, 5.
Nunc & Chriſtigenum *tenues res eripe letho.* 5.
Robora jam noſtris lachrymis ſemuſta madeſcant, 5.
Reſtinctus donec belli vapor omnis, & omnes 5.
Hoſtibus ambuſtis ſervata à peſte carina. 5.
Solve metus, atque hoc precibus ſine poſſe miniſtrum, 10.
Ne curſu quaſſata ullo, neu turbine venti 10.
Vincantur, clavum teneas, & ſidera ſerves 10. 5.
Rurſus, & ipſe ratis rapidis ſis rector in undis, 5.
Si quando ſcopulos Syrenum advecta ſubibit 5.
Difficiles toties, multorumque oſſibus albos, 5.
Currat iter tutum non ſecius æquore claſſis, 5.
Promiſſisque tuis Pater alme interrita tendat 5.
Omnes per caſus, fluctuque æſtuque ſecundo, 5.
Et tandem optatas patria referatur ad oras, 9.
Tutaque quos opto portus accedat Olympi. 9.
Chriſtiadæ Dominum *tota jam mente petamus,* 4.
Qui ſocios mundi extremas miſſurus in oras O.2.A.8
Numinis afflavit ventis, & contigit igne; 2.
Occultam ut nobis flammam cæleſtis amoris
Inſpiret, gelida concretas frigore mentes

Gens tua Chriſtiadum *cognato ſ*
Polluit, & nunquã ceſſat conſur
Quam nec longa dies, pietas nec
Nec Chriſti *imperio fatisve inſt*
Heu quantas inter ſe acies ſtra
Indomiti; toto certatum eſt corp
Barbarus interea muris nunc i
Languentis Solymæ, *quin cœlu*
mis;

Da Solymæ *tandem, da peſten*
Sancte Parens, interque tuos ce
Et jam tantorum quæſo miſere
Poſtque maris, vaſtaque exh
terra,
Aſpera jam poſitis miteſcant p
Chriſtiadum, *& pacem hanc*
firmes,

Contulimusque manus; quoties dare terga co-
ëgit, 11. G.4.
Et quot mille die victor ſub tartara miſit 11.
Huniades? an non audiſtis mœnia multa 9.
Turcarũ fabricatâ manu conſidere in ignes? 9.
Quid repetam everſas Naupacti in gurgite
claſſes *(roſtris,* 10.
Barbaricas? noſtrisque canam freta concita 2. 8.
Arvaq; Neptuni Turcarum ſanguine rubra? 8.
Et quid ſulcantes referam maria alta carinas 10.
Chriſtiadum, *qui nunc qua Sol deſcendit in*
undas, G. 1.
Et qua Sol oritur, late loca marmore verſo G. 1. A. 10
Pervolitant, Pelago credas innare revulſas 8. 8.
Cycladas, aut montes concurrere montibus
altos. 8.
Non igitur deſunt nobis viresque animique. 11. 12.
Sunt & opes nobis, & adhuc intacta juvẽtus; 11.
Tandẽ ergo patria detrudite finibus hoſtem; 7.
Arma parate animis, & ſpe præſumite bellũ. 11.
Exoriare aliquis noſtratum ex oſsibus ultor, 4.
Qui face barbaricos, ferroq; ſequare tyrannos 4.
Nunc, olim, quocunq; dabũt ſe tempore vires: 4.
Littora litoribus contraria, fluctibus undas 4.
Imprecor arma armis pugnent, ipſiq; nepotes. 4.
Propterea ſtirpem inviſam & genus omne
futurum 7. 4.
Exercete odiis, cinerique hac mittite noſtro 4.
Munera, nullus amor populis nec fœdera ſunto. 4.
O Tu qui ſocios impleſti flamine ſacro! 1. 4.
Me quoq; cæleſtis Zephyri ſpirantibus auris G.

Fac ſuperem Scyllæ rabiem, & Cycl
Te duce, fac Syrtes *fugiam vaſtam*
rybdim ;
Daque viam vento facilem, & ſpir
Crebreſcant optata auræ, dum per
gnum (m
Heu patriam ſequimur fugientem,
Ne ſubito aſſurgens fluctu nimboſus
In vada cæca ferat, penitusque proc
ſtris
Illidat ſcopulo, aut immenſa per aq
Quod ſupereſt, oro liceat dare tuta
Vela tibi, liceat cæleſtem attingere

EPILOGU

HOs *ego* Virgilii *modulabar*
verſus,

ia frænat, ferro & compagibus arctis I. I.
ſit belli portas ſuper arma triumphans, I.
per Oceanum; cujus freta lata relucent 2.
ire ſulphureo, & tonitru trepida unda
remugit; 4.
s ſæpe fragor ſtagnis auditur avernis. G. 4.
leptunus *domitor maris, omnia jura;* 5.
elagi *imperium ceſſit, ſævumq; tridentē.* I.
lius haud terret Triton *freta cærula con-*
cha (ſervant, 10.
ntur Nymphæ *quæ pontum, & flumina* 8. G.4.
ntur Thetis & Melite, *fulgentia longè* 5. 8.
a virū Pelago, tantasq; innare carinas; 8.
ue metu fugiunt, immani corpore priſtes, 4. 3.
s noſtra Oceani claſſis perlabitur undas, 5.
iſſuque patris Neptuni *interrita fertur.* 5.
Roſæum *me tempore dulcis alebat* G. 4.
lia *florentem ſtudiis ignobilis oti.* G. 4.
ides vos hunc Chriſto *dicetis honorem,* E.10.I.10
ſto *cujus amor tantum mihi creſcit in*
horas, (nus: Ec. 10.
ntum vere novo viridis ſe ſubjicit al- Ec. 10.
ſte *decus cæli, terrarum gloria* Chriſte, I.9.I.6.
oſi pecoris cuſtos formoſior ipſe, Ec. 5.
e pœniteat pecoris Divine Magiſter; Ec. 7.
onus, ô fælixque tuis, ne ſubtrahe ſemper E.5.I.6
oſtro aſpectu rurſus detur ora tueri 6.
iſte *tua, &c.* 6.

FINIS.